JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

OCAK-ŞUBAT-MART 2015 / 01 • 106422 • YIL 20 • SAYI 77 • 10 TL

BOYUT

2. CRR Jazz Şubatı

Jan Garbarek

Kerem Görsev

Sinan Bökesoy

Mozaik

Fahir Atakoğlu

Lisa Simone

Maria Schneider

Galeri Iki

ışığın sanata yansıması!

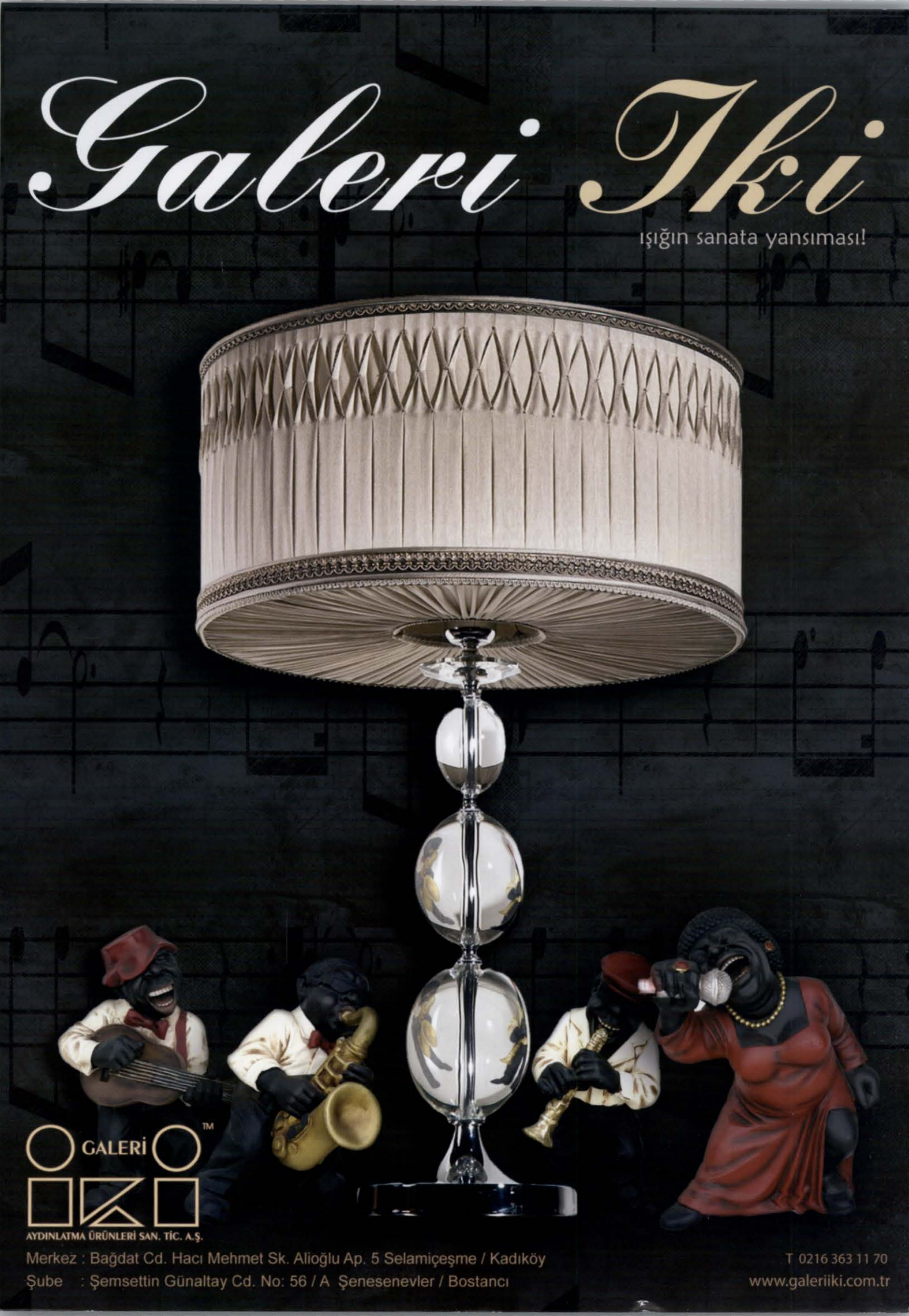

GALERİ IKI™

AYDINLATMA ÜRÜNLERİ SAN. TİC. A.Ş.

Merkez : Bağdat Cd. Hacı Mehmet Sk. Alioğlu Ap. 5 Selamiçeşme / Kadıköy

Şube : Şemsettin Günaltay Cd. No: 56 / A Şenesenevler / Bostancı

T 0216 363 11 70

www.galeriiki.com.tr

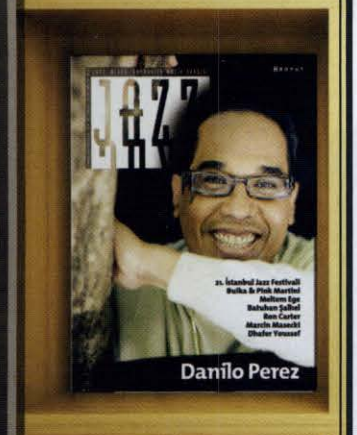

Jazz Dergisi iPad'te

Available on the App Store

NARDIS

JAZZ

Sayı: 77
Ocak-Şubat-Mart 2015

Merhabalar,

Bu sayımızda yer verdiğimiz konserlerin tamamı neredeyse İstanbul'da. Jazz severler Şubat ayında hiçbir yere söz vermesinler. Adres çoğunlukla CRR. Geçen yıl ilkini yaptıkları **Jazz Şubatı**'nın ardından bu yıl çok güçlü müzisyenlerle jazz severleri mutlu edecekler. Bu durumda dergimizin yazarları elbirliği ile sizlere doyurucu bir CRR dosyası hazırladı. Kapak konumuz olan **Maria Scheneider** hakkında geniş bir tanıtım yazısını Can Ergelmiş'in kaleminden okuyacaksınız. Jan Garbarek Band feat. Trilok Gurtu, Esperanza Spalding, Ian Anderson, Diane Schuur, Aziza Mustafazadeh, Olafur Arnalds, Snurky Puppy, mum, Zara McFarlane, Terry Lyne Carrington, Oscar Benton Blues Band bu etkinliklerde sahne alacak isim ve gruplar. CRR Şubat ayından sonra hızını kesmeden devam ederek 3 Martta **Bobby McFerrin Band'i**, ardından 7 Nisan'da **Stanley Clark**'ı da davet ederek gönüllerimizi fethetmeye devam edecek.

Müzisyenlerimizin de bitmeyen heyecanları, enerjileri yeni albümlerinde sürüyor. Piyanist **Kerem Görsev**, tromboncu **Bulut Gülen**, gitarist **Cem Nasuhoğlu**, piyanist **Ülkem Özsezen**, klarinetçi **Oğuz Büyükberber**, udcu **Mehmet Polat**, gitarist **Özdemir Erdoğan**, Mozaik, yeni albümlerini sizler için anlattılar. **Kevin Mahogany**, **Tom Harrell**, **Sinan Bökesoy**, **İlhan Erşanin**, **İbrahim Maalouf**, **Christian McBride**, **Dave Allen**, **Fahir Atakoğlu**, **Eren Akgün**, **İlker Demir** bu sayımızda röportajlarıyla yer aldılar.

İstanbul'un diğer mekanları da hazırladıkları programlarla her türden hoşlanan müzik dinleyicisini mutlu edecek. Salon, Babylon, Nardis Jazz Club'ın konser programlarını dergimizin sayfaları arasında bulacaksınız.

Akbank Jazz Festivali'nin ardından yazısını Burak Sülünbaz kaleme alırken Seda Erdoğan da harika fotoğrafları dergimiz için çekti.

Kaybettiğimiz, asla unutulmayacak müzisyenler **Idris Muhammad,** Gerald Wilson, **Tim Hauser** yazılarını Viktor Bensusan, **Charlie Haden** yazısını Özlem Gülçiçek yazdı.

Bu harika sayı için tüm yazar arkadaşlarımın, fotoğrafçı arkadaşlarımın ellerine sağlık diyor, siz okurlarımıza ilginiz için teşekkür ediyorum.

Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

YAYIN

Genel Yönetmen ve Sorumlu Müdür
Bülent ÖZÜKAN

Genel Sanat Yönetmeni
Murat ÖNEŞ

Yayın ve Reklam Yönetmeni
Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

Tasarım
Erdem AKSOY

Berna Özdemir, Bilge Himam, Burak Sülünbaz, Can Ergelmiş, Can Karakuş, Cansu tanrıkulu, Devrim Dikkaya, Dilek Himam Er, Dr. Efdal Güdemez, Emre Adam, Emel Selvi Durak, Elif Seven Ispartalı, Filiz Taylan Yüzak, Ferit Odman, Füsun Levet, Işıl Gerçek, İsben Önen, Kaan Çağlayangöl, Leyla D. Gücük, Nur Aydoğan, Niv Asa, Özgen Özman, Özlem Gülçiçek, Selin keleşer, Seren Akyoldaş, Seda Erdoğan, Serdar Sırtanadolu, Ülkem Özsezen, Yasemin Öztemur,

YÖNETİM

Genel Müdür
Nilgün ÖZÜKAN

Genel Müdür Yardımcıları
Memduh ARSLAN - Üretim
Ejvet OKTAY - Satış
Meral ÇETİN - Finans

Reklam Grup Yönetmeni
Aslı BALIMTAŞ

Reklam Müdürü
Serap YALÇIN

Reklam iletişim
selim.mumcu@boyut.com.tr
ipek.ozokur@boyut.com.tr

Abonelik ve Dağıtım: Cansu ÇELİK
cansu.celik@boyut.com.tr

www.boyutstore.com

Yönetim
Boyut Yayın Grubu
Koza Plaza A26 Tekstilkent 34235
Esenler / İSTANBUL

Baskı
Boyut Matbaacılık A.Ş.
Matbaacılar Sitesi 1. Cadde
No: 115 34204
Bağcılar / İSTANBUL
Tel: +90 212 413 33 33
info@boyut.com.tr

Available on the App Store

ISSN 1300-8846

Her türlü yayın hakkı, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince Boyut Yayın Gurubu'na aittir. Tanıtım amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

BOYUT

© 2015 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.

Avishai Cohen
Babylon 2013

Seda Özgüven Erdoğan

içindekiler

1 NARDIS

6 RIFFS

- YENİ VINYLLER, *Yasemin Öztemur*
- JAZZ, SİNEMA; *Elif Seven Ispartalı*
- JAZZ TARİHİNDEKİ KADINLAR XXIII, *Leyla D. Gücük*
- EL RAHATSIZLIKLARI, *Dr. Eftal Güdemez*
- YENİ SERİLER, *Zuhal Focan*
- ZELDA, *Zuhal Focan*
- JAZZ VE MODA, Dilek Himam Er
- ESKİMEYEN ESKİLER, *Emre Adam*
- ÇOK SATANLAR, *Zuhal Focan*
- HERBIE HANCOCK, *Serdar Sırtanadolu*

30 ŞU JAZZ DEDİKLERİ

- *Ali Sönmez*

32 NELER OLACAK

- CRR'DE JAZZ ŞUBATI, *Zuhal Focan*
- MARIA SCHNEIDER, *Can Ergelmiş*
- JAN GARBAREK, *Can Karakuş*
- JAN GARBAREK, *Serdar Karabatı*
- ARNALD OLAFUR, *Sevin Okyay*
- SALON KONSERLERİ, *Berna Özdemir*
- İŞ SANAT KONSERLERİ, *Işıl Gerçek*
- BABYLON KONSERLERİ, *Selin Keleşer*
- NARDIS JAZZ CLUB, *Zuhal Focan*

52 RÖPS

- KEREM GÖRSEV - EMİRGAN,
- BULUT GULEN – SU, *Eray Aytimur*
- CEM NASUHOĞLU, *Elif Seven*
- ÜLKEM ÖZSEZEN, *Tunçel Gülsoy*
- TOM HARRELL, *Eray Aytimur*
- SİNAN BÖKESOY, *Tunçel Gülsoy*
- OĞUZ BÜYÜKBERBER, *Eray Aytimur*
- KEVIN MAHOGANY, *Cansu Tanrıkulu*
- MOZAİK, *Devrim Dikkaya*
- CHRISTIAN MCBRIDE, *Yaprak Melike Uyar*
- İLHAN ERŞAHİN, *Yaprak Melike Uyar*
- MEHMET POLAT, *Leyla D. Gücük*
- IBRAHIM MAALOUF, *Yaprak Melike Uyar*
- ÖZDEMİR ERDOĞAN, *Kaan Çağlayangöl*
- DAVE ALLEN, *Elif Seven*
- FAHİR ATAKOĞLU, *Kaan Çağlayangöl*
- EREN AKGÜN, *Bilge Himam*
- RAINBOW 45, *Serdar Sırtanadolu*
- İLKER DEMİR "DUKE", *Kaan Çağlayangöl*
- ÇATI, *Kaan Çağlayangöl*

98 NELER OLDU

- JAZZ JAMBOREE, *Zuhal Focan*
- ANTALYA PİYANO FESTİVALİ, *Seren Akyoldaş*
- AKBANK JAZZ FESTİVALİNİN ARDINDAN, *Burak Sülünbaz*
- ERNIE WATTS İLE KAYIT YAPMAK, *Ferit Odman*
- LISA SIMONE, *Filiz Taylan Yüzak*
- OĞUZHAN BALCI, *Emel Selvi Durak*
- GÜNÜMÜZDE JAZZ, *Hülya Tunçağ*
- PARIS'TEN, *Füsun Levet*
- SHEILA COOPER, *İsben Önen*
- IDRIS MUHAMMAD, *Viktor Bensusan*
- GERALD WILSON, *Viktor Bensusan*
- TIM HAUSER, *Viktor Bensusan*
- CHARLIE HADEN, *Özlem Gülçiçek*

112 CD VİTRİNİ

Okay Temiz Oriental Wind (Aurora Borealis), Yavuz Akyazıcı (Turkish Standards Vol. 2), Kerem Görsev Trio feat. Ernie Watts (Emirgan), Sanem Kalfa (Nehir), Ülkem Özsezen's Newbury Quintet (Milliday), Şenay Lambaoğlu (Zarf Tümleci), Ceyl'an Ertem (Amansız Gücenik), It's Christmas on (Mack Avenue), Michael Feinstein (A Michael Feinstein Christmas), Eric Johnson & Mike Stern (Eclectic), Bill Frisell (Guitar in the Space Age), The Best of (Riga Jazz Stage 2014), Jimmy Greene (Beautiful Life), Nels Cline & Julian Lage (Room), Rain Sultanov (Voice of Karabakh), Leonard Cohen (Popular Problems), Peter White (Smile), Aretha Franklin (Sings The Great Diva Classics), Barbara Streisand (Partners), Paris Combo 5, Il Divo (A Musical Afair – Live in Japan).

127 KLİNİK

PETER BERNSTEIN, *Cem Tuncer*

129 KÖRLEME

EKİN CENGİZKAN, *Ülkem Özsezen*

130 BULMACA

Ülkem Özsezen

130 CAZGIR

Özgen Özman

Yasemin Öztemür
oztemur.yasemin@gmail.com

Yeni Vinyl'ler

Michael Wollny Trio

Weltentraum
ACT 9563 (2014)

Michael Wollny / piyano ve harpsichord 14. parçada
Tim Lefebvre / kontrabas
Eric Schaefer / davul

Michael Wollny'nin "Waltentraum"u kaydeden yeni üçlüsü, özgün ve yetenekli piyanistin dokunuşunun da etkisiyle modern jazz yorumunun büyüleyici bir örneği niteliğinde. Wollny, aralarında yüzyıllar bulunan ve çok farklı kültürlerden gelen eserler arasındaki ilişkiyi ortaya çıkararak büyük bir zerafet ve nükte duygusuyla eserlerine sindiriyor. Her ne kadar eserlerinde zaman ve kültür olarak birbirinden çok farklı parçaları harmanlamaya çalışsa da piyanist, pop müziğin asi kızı Pink'in "God is a DJ"i ve ortaçağın Fransız müzisyen ve şairi Guiliaume de Machaut'un "Lasse!" adlı parçasını tamamen "olağan" ve doğal bir şekilde harmanlayarak bu zor görevin altından başarıyla kalkıyor.

Wollny, yeni jazz standartları keşfetmekte sınır tanımayan genç bir müzisyen olarak karşımıza çıkıyor. Yetenekli müzisyen, *"Standart derken vurgulamak istediğim 'geleneksel' anlamda bir jazz standardından ziyade müzisyenlerin üzerine farklı melodiler ve tonlar ekleyebileceği bir standart"* diyerek tanıma yeni bir anlam getiriyor.

Michael Wollny'nin *Waltentraum*'u kaydeden yeni üçlüsü, özgün ve yetenekli piyanistin dokunuşunun da etkisiyle modern jazz yorumunun büyüleyici bir örneği niteliğinde. Wollny, aralarında yüzyıllar bulunan ve çok farklı kültürlerden gelen eserler arasındaki ilişkiyi ortaya çıkararak büyük bir zerafet ve nükte duygusuyla eserlerine sindiriyor. Her ne kadar eserlerinde zaman ve kültür olarak birbirinden çok farklı parçaları harmanlamaya çalışsa da piyanist, pop müziğin asi kızı Pink'in "God is a DJ"i ve ortaçağın Fransız müzisyen ve şairi Guiliaume de Machaut'un "Lasse!" adlı parçasını tamamen "olağan" ve doğal bir şekilde harmanlayarak bu zor görevin altından başarıyla kalkıyor. Üst düzey jazz doğaçlama sanatçısı olmasının getirdiği tecrübe ve birikim ışığında, çok farklı kaynaklardan gelen eserlerlerin unutulmayan melodilerinin ortak noktalarını keşfediyor.

Youn Sun Nah

Same Girl
ACT 9024 (2010)

Youn Sun Nah / vokal, kalimba, music box, kazoo
Ulf Wakenius / gitar
Lars Danielsson / kontrabas, cello
Xavier Desandre-Navarre / perküsyon

Koreli sanatçı Youn Sun Nah 2009 yılında ilk kez Münih'teki Unterfahrt Jazz Club'ta sahne aldığında, izleyiciler alışılmışın aksine konserin bitmesini bile beklemeden sanatçıyı alkış yağmuruna tutmuşlardı. Almanya'nın Süddeutsche Gazet esi, sanatçıyı "sezonun keşfi" olarak tanıtmış ve şimdiye kadar böylesine ışık saçan ve ilgi çekici bir jazz yorumlaması olmadığının altını çizmişti.
BMW Welt Jazz Ödülleri'nde İzleyici

İş sanat Caz

ŞUBAT | NİSAN '15

OZAN MUSLUOĞLU
My Best Friends Are Vocalists

17 ŞUBAT SALI 20.00

RAVI COLTRANE QUARTET
RAVI COLTRANE saksafon **DAVID VIRELLES** piyano
JOHNATHAN BLAKE davul **DEZRON DOUGLAS** kontrbas

27 ŞUBAT CUMA 20.00

TOM HARRELL QUINTET
TOM HARRELL trompet ve beste **WAYNE ESCOFFERY** tenor saksafon
DANNY GRISSETT piyano **UGONNA OKEGWO** bas **JOHNATHAN BLAKE** davul

21 NİSAN SALI 20.00

biletix ticketmaster Türkiye

Bilet için: biletix.com | (216) 556 98 00 | Biletix satış noktaları Ayrıntılı bilgi için: issanat.com.tr tel: (212) 316 10 83
facebook.com/issanat | twitter.com/issanat

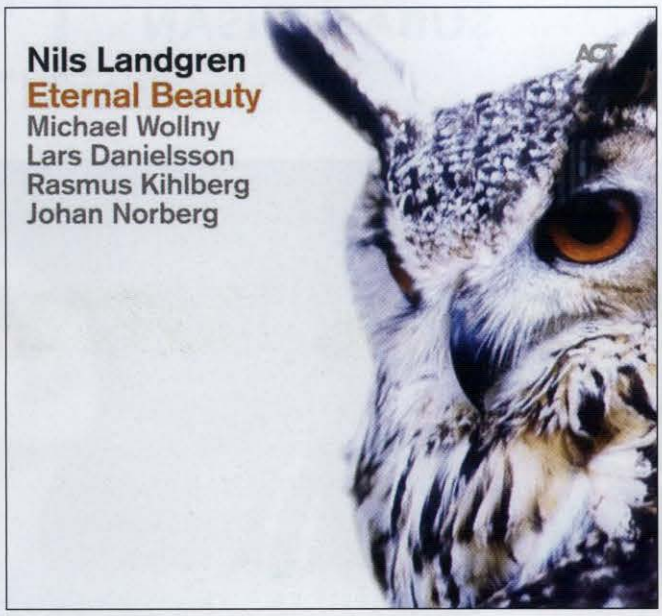

Ödülü'nün sahibi olan sanatçı, JazzToday turu kapsamında pek çok Alman jazz severin de gönlünü fethetmeyi başarmıştı. Şimdiye kadar Almanya'da çok az sanatçı Kore asıllı Youn Sun Nah'ın ilk albümü "Voyage" ile yaptığı büyük etkiyi yapabildi. "Voyage" sanatçının ikinci evi olan Fransa'da jazz sıralamalarında ilk 10'a girdi ve "Ayın CD"si seçilerek CHOC kazandı. Aynı zamanda, 2009'un "En İyi Jazz Albümü" dalında Kore Müzik Ödülü'nü aldı. Kore ve Fransa'nın uzun zamandır farkında oldukları yeteneğin, artık tüm dünya tarafından tescilli olduğunu söylemek yanlış olmaz. Youn Sun Nah'ı farklı yapan kuşkusuz müziğinde, tamamen özgün bir şekilde iki uç arasında köprüler inşa edebilmesi. Sanatçı bu köprüleri, bazen Asya ve Avrupa'yı, jazzı ve popu, teknik kesinlik ve aşırı müzikal özgürlük arasında kurarken bazen de minimalizm ile canlılık ve tanıdık ile yabancılık arasında kuruyor.

Yeni albümü "Same Girl"de Youn Sun Nah, farklı müzik stil ve türlerini keşfederek ve deneyerek hala müzikal bir yolculukta olduğunu kanıtlıyor. Bu albümde de yine seçtiği materyaller çok farklı ama özgün ve farklı bir şekilde yorumladığı şarkılarla alışılagelen stilistik sınırları kaldırmasıyla izleyicileri şaşırtıyor ve bir nevi onlara bazı şeylerin hala değişmediğini gösteriyor. "Belli bir repertuvarla kendimi sınırlandırmaktansa, hayatımın bütün anlarını müziğime yansıtmak istedim" diyerek ekliyor, "Sanırım bu yüzden bu albüm 'Voyage'dan daha çeşitli ve bazı yönlerden daha fazla derinliği var. Kişiliğimin çok daha fazla yansıtıyor".

Albümün ilk şarkısı "My Favourite Things". Oscar Hammerstein ve Richard Rodgers tarafından yazılan ve sanatçının tek başına kalimba eşliğiyle şarkı, "Great American Songbook"eserlerini Youn S un Nah'ın tıpkı Randy Newman'ın "Same Girl "ü gibi farklı bir şekilde yorumlamayı başarıyor. Nah'ın kendi bestesi "Pancake", "Favourite Things"in mizahi bir versiyonu hatta belki de ritmik bir anti tezi olarak karşımıza çıkıyor. Kore halk şarkısı "Kangwondo Arirang" ve Ulf Wakenius besteli enerji dolu şarkısı "Breakfast In Baghdad"da sanatçının neredeyse sınırsız vokal yelpazesini gözler önüne seriyor. "Same Girl", Sergio Mendes'in "Song of No Regrets"i, Philippe Sarde'nin "La Chanson d'Helene" ve lirik içeriğinin kullanıldığı Metallica'nın "Enter Sandman"i ile birlikte Nah, pop müziğin çok farklı alanlarını tamamen kişiliğine sindirebildiğini bizlere gösteriyor.

Nils Landgren

Eternal Beauty
ACT 9562 (2014)

Nils Landgren / trombon ve vokal
Michael Wollny / piyano
Johan Norberg / gitar
Lars Danielsson / kontrabas & cello, 03. parçada
Rasmus Kihlberg / davul
Lisa Nilsson / vokal, For Your Love adlı parçadaAralarında Michael Wollny ve Lars Danielsson'ın da bulunduğu Landgren'in "Eternal Beauty" isimli projesinin grubu, "Kazanan takımı asla değiştirme" sözünün doğruluğunu kanıtlar nitelikte. George Harrison'ın "Isn't It A Pity"si, Mr. Mister'ın "Broken Wings"i ve Tina Turner'ın "We Don't Need Another Hero"su, "Eternal Beauty"nin öne çıkan eserlerinden.

Nils Landgren'ın, yıllar içinde kazandığı büyük hayran kitlesini sadece trombon sanatçısı kimliğine değil aynı zamanda vokalist kimliğine de borçlu olduğunu söylemek mümkün. Gırtlağından gelen temiz ama bir o kadar da yumuşak sesi, slow aşk şarkıları için biçilmiş kaftan. Noel seçkisi "Christmas With My Friends" dışında, sanatçı iki yıl önce piyasaya çıkan "The Moon,The Stars And You" ile de büyük takdir kazandı. Jazz'ın çılgın doğası bu albümde kendini göstermiş ve hem şarkılar hem de Joe Sample'dan Steve Gadd'a ve Joao Bosco'ya kadar olan misafir sanatçılar da albüme renk katan unusurlar olarak karşımıza çıkmıştı. Bas ve çelloda yıllardır süregelen Lars Danielsson'un ve davulda Rasmus Kihlberg'in eşliğine ek olarak, yetenekli piyanist Michael Wollny de gruba eşlik ediyor.
"Kazanan takımı asla değiştirme" ilkesi, Landgren'in yıllardır birlikte performans sergilediği gitarist Johan Norberg'ün de daha sonradan gruba dahil olmasıyla, sanatçının bu yeni projesinde doğruluğunu bir kez daha kanıtlıyor. Landgren, "Bu benim rüya ekibim. Umarım uzun süre birlikte çalma imkanı buluruz" diyerek gruba olan güvenini bir kez daha vurguluyor. Grup aynı zamanda Landgren'in "Eternal Beauty" de hedeflediği yaklaşım için de ideal bir ekip görüntüsü çiziyor. Landgren bu konu ile ilgili, "Basit ve güzel melodileri, aynı şekilde basit ve güzel bir şekilde çalabileceğimiz aynı tür bir albüm yapmak istedik" diyor. Albümün ismi, Landgren, Wollny, Norberg ve prodüktör Siggi Loch seçtiği şarkıların amacıyla parallelik gösteriyor: Landgren, "Müzik ve şarkı sözleri bize uymak zorundaydı ve bu şarkılar kişisel olarak benim için ebedi olmalıydı" diye belirtiyor.

Manu Katche

Live in Concert
ACT 9577 (2014)

Manu Katché / davul
Luca Aquino / trompet
Tore Brunborg / saksofon
Jim Watson / piyano & Hammond org

Haziran ayı. Pazartesi gecesi. New Morning'de çok özel bir atmosfer var: Usta isimlerin birazdan burada olacağı hissedilebiliyor. Manu Katché konserine başlar başlamaz, bunun bir yolculuk olduğunu ve onun kendini asla durdurmayacağını hissedebiliyorsunuz. Bas davula vuruşundaki hakimiyeti, bu vuruşun arasına giren zil sesi ve yumuşak bir düşüşten önce havaya kalkan bagetler; daha ilk andan itibaren onun stilini karakterize eden zerafetin bir parçası. Bunlar, şimdi onun bir imzası. Bej rengi başlığının altından görülen gülümsemesi çalma arzusuna ışık tutuyor. Havada bir şeyler var: Olağanüstü bir an geliyor.

Biletler **zorlucenterpsm.com** ve Zorlu gişelerinde - 0850 222 67 76

Caz, blues, soul, funk müziklerini Türk müziğiyle birleştirerek
kendi tarzını yaratan Karsu, **Zorlu**'da .

KARSU

7 MART, 2015

ZORLU CENTER
İSTANBUL

Performing Arts Center operated by
NEDERLANDER WORLDWIDE ENTERTAINMENT | zorlucenterpsm.com | 0850 222 67 76

Digiturk Hürriyet karnaval.com

Quartet, geçtiğimiz yıl aralarındaki etkileyici uyumu hepsinde hissettiren 130 konser verdi. Elektronik org tarafından desteklenen Jim Watson ve Luca Aquino performans sırasında, "uçmaya başlıyor". Perküsyon tonlarında da aynı etki hissediliyor. Tore Brunborg'un çift sesi, tenor ve soprano saksofonu "Jan Garbarek"e benzerlik gösteriyor ve trompetten gelen zariflikle donatılmış arabesk tınılarıyla muhteşem bir diyalog kuruyor. Hammond B3'ü ile tüm bas kısımlarını sağlamak zorunda olan Jim Watson, bu zorlu görevin altından başarıyla kalkıyor ve tıpkı piyano çalarken olduğu gibi burada da canlılığıyla göz dolduruyor. Nadir olan soloları yoğun ve derin bir ustalıktan uzak. Diğer bir deyişiyle müzisyenler, kendilerine "nefes alabilecekleri" bir alan bırakıyorlar.

Zevkin ve elektronik unsurların baskın ve akustik sesle karışması, grubun en önemli gücünden biri. Dikkatli dinledikçe, bu müzisyenlerin, her şeyin mümkün kalabilmesi için akıllı bir şekilde aşırı kesinliği kendi yaratıcı özgürlükleriyle birleştirdiklerini fark ediyorsunuz. Birbirlerini dikkatlice dinledikleri çok açık: Birbirlerine saygı gösteriyorlar ve kendilerini kanıtlama gereği duymuyorlar.

Marius Neset

Trondheim Jazz Orchestra: Lion
ACT 9031 (2014)

Marius Neset / tenor ve soprano saksofon
Hanna Paulsberg / tenor saksofon
Peter Fuglsang / alto saksofon, flüt ve klarinet
Eirik Hegdal / baritone ve soprano saksofon
Eivind Lønning & Erik Eilertsen / trompet
Erik Johannesen / trombon
Daniel Herskedal / tuba
Jovan Pavlovic / akordiyon
Espen Berg / piyano
Petter Eldh / bas
Gard Nilssen / davul, perküsyon
Ingrid Neset / add. Flüt ve piccolo flüt, 05 & 08. Parçada

Marious Neset, Michael Brecker'in gücünü ve Jan Garbarek'in zerafetini birleştiriyor. (The Guardian) Sanatçının ACT ile çıkan ilk albümü enerjik, vahşi ve renkli- tıpkı yırtıcı bir şekilde avını arayan aslan gibi. Uluslararası alanda adını duyurmuş 29 yaşındaki Norveçli saksofoncu ve besteci Marius Nesettakes , "Lion" isimli kaydında tanınmış Trondheim Jazz Orchestra'sı ile işbirliği içerisinde çalışıyor. Orkestra, 1999'daki kuruluşundan bu yana Chick Corea, Pat Metheny ve Joshua Redman gibi tanınmış yıldızlarla Norveç turuna çıkarak pek çok projeye imza atmakta. Neset, 2011 yılında, 2012 Molde Jazz Festivali'nde gerçekleşecek konser için orkestraya beste yazmak için görevlendirildi. Sanatçı, "Molde'deki galadan sonra, besteler o kadar özel hissettirdi ki bu albümü kaydetmeye ve birlikte başka konserlere çıkmaya karar verdik" diyor. Maceralı ve yüksek tempolu aranjmanlarıyla, Neset "Lion"da alışılmışın dışında olarak pek çok renk ve ve dokuya açılan geniş bir ses yelpazesi sunuyor. Albümdeki şarkılar, önceden kullanılmış materyallerin ve 2012 yılında çıkardığı ve eleştirmenlerden tam not alan "Bird" ve 2010 yılındaki ilk albümü "Golden Xplosion"daki en önemli eserlerinin yeniden aranjmanının birleşiminde oluşuyor. Guardian yazar John Fordham, sanatçının ilk albümünün çıktığı dönemlerde ondan hayranlıkla söz etmiş ve "en çok ilgi çekicilerden olma yolunda" diyerek Neset'in şimdiki başarısını öngörmüştü. Genç yaşına rağmen Neset, modern Avrupa jazz'ını oldukça etkilemiştir.

Lars Daniellson

Liberetto II
ACT 9571 (2014)

Lars Danielsson / bas, cello, piyano (01 parçada), piyano melodisi (03 & 09. parçada)
Tigran / piyano, fender rhodes
John Parricelli / gitar
Magnus Öström / davul, perküsyon, electronikler

Konuklar;
Mathias Eick / trompet
Dominic Miller / gitar (01)
Cæcilie Norby / vokal (12)
Zohar Fresco / perküsyon & vokal (09)

Kazanan takımı asla değiştirme: Bir spor terimi olarak kullanılan bu söz müzik için de

SHURE®

THE ORIGINAL 55 YEARS LATER 75 LIMITED EDITION LE®

THE MICROPHONE.

1939 senesinde tasarlanan ve mikrofon teknolojisinde önemli bir kilometre taşı olan Shure Model 55 Unidyne Mikrofon, aradan geçen sürede kullanılan çok sayıda takipçisinden sonra en son teknoloji ile yeniden, sınırlı sayıda üretildi.

Shure 5575LE, bu çığır açan teknolojiyi geliştirenlerin ve kendi rüyalarını gerçekleştirirken Unidyne'dan yararlananların hatırasını saygı ile anıyor.

NEFAN TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Bahar Sokak Baras Han 4/7 Gayrettepe - İstanbul Tel: (0212) 288 4139 Fax: (0212) 275 9118
Uğur Mumcu Sok. No: 23/7 G.O.P. Ankara Tel: (0312) 447 0792 Fax: (0312) 447 0793
nefan@nefan.com www.nefan.com

kullanılabilir: Ruh eşleri ve muhteşem bir şekilde uyumlu müzisyenler birbirlerini bulduklarında, onları sıkıca bir arada tutmak en iyisi. Sıradışı İsveçli basçı ve çellocu Lars Danielsson bunun yaşayan en iyi örneği. Sanatçı üç yıl önce eski E.S.T davulcusu Magnus Öström, İngiliz gitarist John Paricelli ve Ermeni piyanist Tigran ile hayallerdeki dörtlüyü yarattı. Ekip Daniellson'ın bestelerini ve müzikal fikirlerini önceki gruplardan çok daha net bir şekilde ortaya koymuş izlenimi veriyor.

Stern Dergisi, grubun ilk albümü "Liberatto"nun 2012'de raflarda yerini almasıyla albümü sükunetin merkezinden kendisini salıveren "güçlü bir enerji" olarak beyan etmişti. "Liberatto II"de, Danielsson ve dörtlüsü chamber jazz, klasik ve Avrupa halk müziği arasında yeni müzikal boyutlar keşfederek bu enerjiyi bir adım ileriye götürüyor. Melodi her zaman odak nokta. Avrupa klasik müziğinin şekilsel geleneği ve jazz'ın doğaçlama özgürlüğü eşit olarak kullanılarak melodi geliştiriliyor ve yaratıcı bir şekilde kullanılıyor. Birleştirici element sadece entelektüel soyutlanma değil: "Müziği anlamak tamamen gerçek bir his. Eğer çalarken çok fazla düşünüyorsan, anlatım, gerçeklik ve müziğin özü kaybolabilir. Bu yüzden jazz çalmak ve dinlemek çok doğal hissettirir çünkü yapman gereken tek şey kalbini açmak, jazz'ı içine çekmek ve gezintinin tadını çıkarmak. Doğrusunu söylemek gerekirse bu tüm müzik türleri için böyledir çünkü müzik her zaman kalpten gelir, kafadan değil" diyor sanatçı.

Bu sözüyle demek istediği "Passacaglia"da anlam buluyor: Bu şarkıda Tigran'ın piyanosudan çıkan hızlı melodi, diğerlerini buna şekil vermeye ve ritmik bir temel oluşturararak daha da geliştirmeye davet ediyor. Ton çeşitliliklerinin klasik formları ve tonun jazz ilkesi, köprü ve canlanmalar herbir müzisyenin kendilerini özgür bir şekilde ifade ettikleri yapısal bir sistem sağlıyor. Ve Danielsson kendini bir kez daha atmosferin üstadı olarak kanıtlıyor – melodik bir minyattürü alıp duygusal olarak çok etkilendiğin hüzünlü bir masala çevirme sanatı: Tıpkı basit, müzikal bir motifin melonkoik bir esere dönüştüğü "Miniature" gibi.

Esbjörn Svensson Trio

From Gagarin's Point of View
ACT 9005 (2014)

Esbjörn Svensson / Grand Piyano, Keyboard, Perküsyon
Dan Berglund / Kontrabas, perküsyon
Magnus Öström / Davul, Perküsyon

Esbjörn Svensson piyanoya ulaşıyor, gitar sesini ararken bir yandan tuşlara asılmaya başlıyor. Dikkatlice vuruşları takip ediyor ve orkestranın derinliklerine dalıyor. Müzikal dengeyi bozmadan, elektronik ögeleri müzikal görüşüyle birleştirerek parçaları tam kararında bir şekilde birleştiriyor. Fikirlerini yeni uyumlu fikirlere, şaşırtıcı melodik çeşitliliğe ve ilgi çekici motiflere ekliyor çünkü onun müziği belli bir stilin çizgilerine bağlı kalmayan çok daha etkili bir sanat niteliğinde.
Açıklık, merak ve biraz şans Esbjörn Svensson'ın sanatsal alt yapısının parçaları. Sanatçı, "Evde başka enstrüman olmadığı için, piyano çalıyorum. Aslında, davul çalmayı tercih ederim. Mesela çocukken kendime bir davul seti yapar ve duyduğum bazı popüler davulcular gibi çalmaya çalışırdım ama Magnus Öström davuluyla geldikten sonra piyanoda kalmaya karar verdim. Magnus ve ben birlikte büyüdük, o enstrümanını benim evime getirdi ve birlikte çalmaya başladık. Nasıl çalınacağı hakkında hiçbir fikrimiz yoktu ama çok eğlenceliydi. Bir öğretmenimiz olmadığı ve kimse bize nasıl çalmamız gerektiğini söylemediği için müziğimizi oldukça özgün ve bireysel bir şekilde gittikçe geliştirdik" diyor.

Esbjörn Svensson 1964 yılında İsveç'in Västeras kentinde doğdu. Annesi klasik piyano çalıyordu, babası ise Ellington'ı seviyordu ve Svensson da radyodaki en son çıkan popüler şarkıları dinliyordu. Üç yıldır aldığı piyano derslerinin yanı sıra, lisede ilk gruplarında çaldı. Daha sonra, sezgisel ve kendi kendine öğrenilmiş konseptleri ifade etmek için gerekli olan teknik beceriyi edindiği Stockholm Üniversitesi'nde müzikal çalışmalar üzerine yoğunlaştı. Böylelikle, Svensson'ın kaygısız, diri müzikal coşkusu yaratıcı bir bilinçliliğe erişti. Jan Johansson gibi İsveçli müzisyenlerin yanında, Chick Corea ve Keith Jarrett de sanatçının ilham aldığı isimlerden. Svensson bu sanatçıların saygı duyulan farklı stilistik karakterlerini alıp bunları kendi müzik tarzına sindirmeyi başarmış.

1980'lerin ortalarından itibaren, Svensson kendini İsveç ve Danimarkalı jazz dünyasında ilham veren bir isim olarak kanıtlıyor. 1990'da ilk trio'sunu kuran Svensson, CD çıkarmak için gerekli olan çıkışını 1993 yılında gerçekleştirdi. 1993 yılında sanatçı, Dan Berglund ile tanıştı. Berglund'ın çalışındaki yapısal güçten ve yaratıcı çeşitlilikten oldukça etkilenen Svensson onu trio'ya katılması için ikna etti. Aynı yılda, Esbjörn Svensson Trio'su "When Eveyone Has Gone" isimli ilk albümlerini; 1995 yılında canlı kayıtları "Mr & Mrs. Hnadkerchief (Prophone)", 1997 yılında "EST Plays Monk (BMG)"yi ve 1998 yılında "Winter in Venice (BMG)" isimli albümleri çıktı. Sanatçı aldığı ödüllerle de adından söz ettirmeyi başardı. 1995 ve 1996 yıllarında, Svensson "Yılın İsveçli Jazz Müzisyeni" dalında oylandı ve 1998'de "En İyi Besteci" ödül aldı. Alex Riel, Mads Vinding, Viktoria Tolstoy (White Russian, Blue Note 1997) ve özellikle Nils Landgren gibi müzisyenlerle çalışan Svensson, Avrupa çapında bir üne kavuştu. 1998 Montreux Jazz Festivali'nde Nils Landgren Funk Unit'in, festivalin en öne çıkan performanslarından olmasına önemli bir katkı sağladı.

Esbjörn SvenssonTrio'su "From Gagaring's Point Of View" isimli albümlerini çıkarmalarıyla, 1998 yılının Mayıs ayından kasım ayımına doğru büyük bir adım attılar. Albümde, karmaşık motifler ve üzerinde

TUBA
'insight'
Arranged and produced by Aydın Esen
AYDIN ESEN
KAI ECKHARDT
RANJIT BAROT
featuring Eren Gümrükçüoğlu · İmer Demirer · Çağdaş Oruç
"ÇIKTI"
TÜM DİJİTAL PLATFORMLARDA ve SINIRLI SAYIDA, MÜZİK MARKETLERDE...
Aydın Esen'in zamanının ötesindeki "Insight" düzenlemeleri, dünyaca ünlü müzisyenlerin performansıyla ve Tuba'nın özgün vokal yorumuyla...
www.djjproduction.com
facebook.com/djjproduction
twitter.com/DJJ_production
instagram.com/djj_production
iTunes
Spotify
DEEZER
Müzik
BOOKING AND PR: D.J&J PRODUCTION - info@djjproduction.com
DJJ
MUSIC PRODUCTION ORGANISATION

düşünülmüş stilistik çeşitlilikler, ustaca ritimlerle birleşti. 11 parça, ciddiyeti mizahla, bireyselliği kitlesel zevkle, konsept ve vizyonu ilgisizlikle birleştirerek bugünün doğaçlanmış derlemelerine uyguluyor: Sanatçı, "Biz müziğin akmasını sağlıyoruz. Bu yüzden oldukça ilginç bir albüm olan 'Magnus'ta işe yaradı. Gargarin uzaydan dünyaya bakan ilk insan. Dışardaki o yalnızlığın içinde, aşağıda geçmiş her şeyi inceleybiliyor. Biz bu imajı çok sevdik ve albümün konseptine uygun olabileceğini düşündük" diyor.

Jacob Karlzon 3

Shine
ACT 9573 (2014)
Jacob Karlzon / piyano, keys, synths ve programming
Hans Andersson / bas
Robert Mehmet Ikiz / davul

Kuşkusuz şu anda Avrupa'nın en iyi piyanistlerinden biri olan Jacob Karlzon'ın müziği ve kişiliği, ona dünya çapında pek çok hayran kazanmasına sebep olan parlaklık ve canlılık ile yontulmuş. Ancak Karlzton ses, beste ve konsept açısından daha fazlasını istemiş ve kategori ve türlere bağlı kalmayı çok önemsememiştir. Karlzton büyük bir uyumla iki dünyanın en iyilerinden yararlanmıştır – jazz'ın açıklık, merak ve enerjisi ile popun gücü, baştan çıkarıcılığı ve prodüksiyon teknikleri. Karlzton'un başarılı bir şekilde zamanın ruhunu yansıttığı ve olağanüstü başarılı öndeki piyano melodisinin gel gitleri arasında yüzdüğü ilk ve en önemli enstrümantal albümü "Shine" buna örnek olabilir.

Karlzton, 2012 yılında çıkan ünlü ACT albümü "More" ile sergilediği yolda "Shine" albümünde de devam ediyor. İngiliz The Guardian Gazetesi albümü, Karlzon'ın tüm eserleri arasında en çok öne çıkanı olarak tanımlıyor. "Karlzon daha çok sanatçı Viktoria Tolstoy'un piyano partneri olarak biliniyor olabilir, ama bu parlak performansı onun kendi network'ünü de artırdı. Karlzon kendi çalışmalarından inanılmaz keyif alan biri izlenimi veriyor" diye ifade ediyor. Karlzon'ın uzun süreli basçısı Hands Andersson ve davulcu Robert Mehmet İkiz ile birlikte muhteşem bir şekilde üstesinden geldiği zorluk, albümün çok katmanlı sesi ve karmaşık dinamiğini canlı bir şekilde işe yarar hale getirmek: Son iki yıldaki 100 başarılı konserleriyle, "Jacob Karlzon 3" kendi türlerinde en beğenilenlerden. Yeni albüm "Shine", bilgili ve sıkı grubun sahne üzerinde kazandığı tecrübeden yarar sağlıyor: Akustik trio üst düzeyde birbirleriyle birleşerek tek bir homojen müzik yaratıyor.

"Shine"da Karlzon, enstrümental şarkı yazımına yoğunlaşıyor. Onun da dediği gibi, "Bu sefer, bunu bir adım daha ileriye götürmek isterdim. Bu albüm pop prodüksüyon metodlarını daha fazla kullanıyor ve her bir şarkının karakterini vurgulamak için daha fazla çeşitli estetikleri birleştiriyor. Hep birlikte daha açık ve sert; hem şarkı yazımı hem de çalış olarak". Albümün başlığı "Shine" albümü özetler nitelikte. Daha ilk solosundan, Karlzon gerçek piyano çalmanın neyle ilgili olduğunu bilmemizi sağlıyor.

Karlzon'ın da vurguladığı gibi parlamak albümün ana motifi. "Müzik bir görüş açısından durmaksızın değişen parıltı tüm albüme nüfuz ediyor. Bu parıltı sabah güneşinden ve baharın ışığından; akşamın, sonbaharın ve kışın acı-tatlı pırıltısına kadar çeşitlilik gösteriyor. Bu müziği dinleyen herkesin günlük hayatlarında bir nebze de olsa parıldamalarını umut ediyorum. İnsanların benim müziğimi çok farklı durumlarda dinlemelerini isterim. Örneğin, dans ederken dinlenirken veya oturup tamamen kendilerini müziğe adarken".

Kendisine ait 8 bestenin yanı sıra, bir U2 klasiği olan "I Still Haven't Found What I'm Looking For" da albümde bulunuyor. Bu kırılgan solo-piyano versiyonunda, Karlzon sanatındaki ana temayı gözler önüne seriyor. "Jazz geleneği, hiçbir zaman benim doğaçlama müzik çalma nedenim olmadı. Beni asıl etkileyen olağanüstü geniş çeşitliliğiyle, insanlarla iletişim kurmaya olanak tanıması. Benim için bu kadar önemli olma sebebi hem bir müzisyen ve hem bir insan olarak bunu her türlü önyargıdan kurtularak yapıyor olmam".

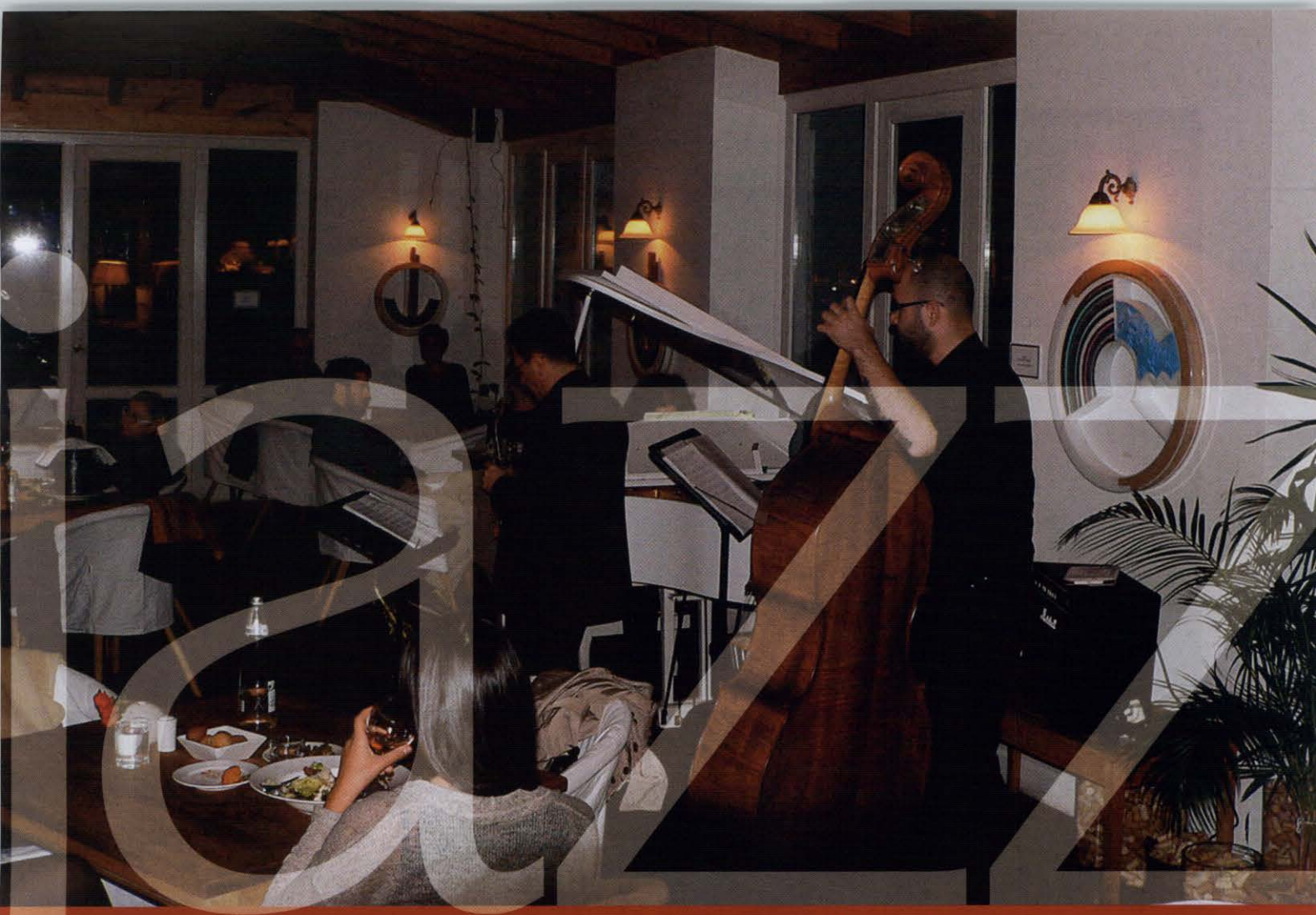

Her Salı, 21.30 - 23.00 arası, ADAHAN Otel, Cachi Lokanta/Bar

Ayşe Tütüncü / Piyano, Meriç Demirkol / Alto ve Soprano Saksafon, Ekin Bilgin / Kontrbas

www.adahanistanbul.com /adahanistanbulhotel

0212.243 85 81

Elif Seven Ispartalı
elif@elifseven.com

Jazz ve Sinema

İrlandalı komünist lider James "Jimmy" Gralton'ın gerçek yaşam hikayesinin anlatıldığı "Jimmy's Hall", önce 2014'ün ikinci yarısında Filmekimi'nde seyirciyle buluştu ardından da Aralık ayı ortasında sinemalarda "Özgürlük Dansı" adıyla gösterime girdi.

1920'lerdeki İrlanda Sivil Savaşı'nda sonra İrlanda bağımsızlığını kaybeder ve "Büyük Britanya Krallığı Taraftarları" ve "Bağımzıslık Yanlıları" olarak halk ikiye ayrılır. Bağımsızlık taraftarı olan komünist Jimmy Gralton ise İrlanda tarihinde sınır dışı edilen ilk insan olarak Amerika'ya göç eder. 10 yıl sonra 1930'larda katolikliğin bağnazlık düzeyinde olduğu, devlet ve kilisenin el ele kol kola otorite kurarak halkı yönettiği yıllarda ülkesine geri döner. Amerika'ya gitmeden önce ağırlıklı olarak komünist halkın uğrak yeri olan sanat ve kültür merkezi niteliğinde kurduğu "Hall"u yeniden açma ve gençlerin dansedip müzik dinleyebileceği, sanat konuşabileceği, özgürce fikirlerini tartışabileceği bir yer haline getirmeyi amaçlayan Jimmy, katolik kilisesini ve kilisenin varlıklı destekçilerini karşısına almış olur böylece.

Amerika'da olduğu sıralarda Jimmy'nin kahramanlık hikayeleriyle büyümüş olan kasabanin gençleri de bu merkezin açılmasını çok isterler. Jimmy özgür düşünceye ve özgür iradeye inanan, sıradan insanların eğitim sayesinde özgürleşebileceklerini düşünen bu yüzden de bu kültür ve aktivite merkezinde Amerika'da dinlediği jazz müziğini kendi halkına tanıtan biri olur. "Jimmy's Hall" dans, resim, müzik, spor ve edebiyat derslerinin verildiği, insanların bir araya gelerek mutlu vakit geçirdiği sembolik bir yer haline gelir. Bu sırada gücü elinde tutan kilise ve başındaki peder, o sırada süregelen işsizliği de fırsat bilerek Jimmy'nin destekçilerini işlerini ellerinden almakla tehdit ederek kilisenin yanında olmalarını dikte eder.

Filmin yönetmeni, kendisi de sosyalist olan ve sosyal gerçekçi bir sinema yaratmayı severek filmlerinde genelde özgürlük ve işçi sınıfı temaları kullanan; "The Angels' Share", "Carla's Song", "Sweet Sixteen", "It's A Free World" gibi filmlerden bildiğimiz Ken Loach. Filmdeki ortamı şu anda yaşadığımız dünyadan çok da farklı görmeyen Loach bir röportajında "200 yıldır özgürlüğü için savaşan İrlanda tam demokratik bir seçime gidecekti ki İngiltere Krallığı bir anda meclisi kapattı, askerleri gönderdi, haber alma özgürlüğünü engellemek için gazeteleri kapattı ve insanlara gaddarca muamele etti, tıpkı yüzyıllardır yaptığı gibi" diyor ve 1900'lerin başında geçen hikayede de bugün olduğu gibi özerk ve özgür olmanın otoriteyi tekelleşerek elinde tutmak isteyen yöneticiler için ne kadar büyük bir tehdit olduğunu bir kez daha hatırlatıyor. Halk eğitilirse öğrenir, öğrenirse özgürleşir. Bilmek bir başkasının sizin üzerinizde kurabileceği egemenliğin önündeki en büyük engeldir. Bu yüzden yüksek otoriteler tarihte en çok da dini kullanarak halklara hükmetmişlerdir. Bu yüzden insanların düşündüğü, eylem yaptığı, yarattığı sanat ortamları yönetenlerin hoşuna gitmemiştir, kapatılmak istenmiştir. Bu yüzden kritik zamanlarda trafolara kediler sokulmuş, iletişimler kesilmiş, olanlar olmamış gibi davranılmıştır. Oysa ki bir insanın yapabileceği en kötü şey düşünmek ve yaratmaktır.

Sade anlatımı ve doğal oyunculuklarıyla "Jimmy's Hall" herhalde bu sene izlediğim en umut dolu filmlerden biriydi. Konuşmak yerine yapalım diyenlerin seveceği bir film. Şimdiden hepimize çok düşünüp çok yarattığımız bir sene diliyorum.

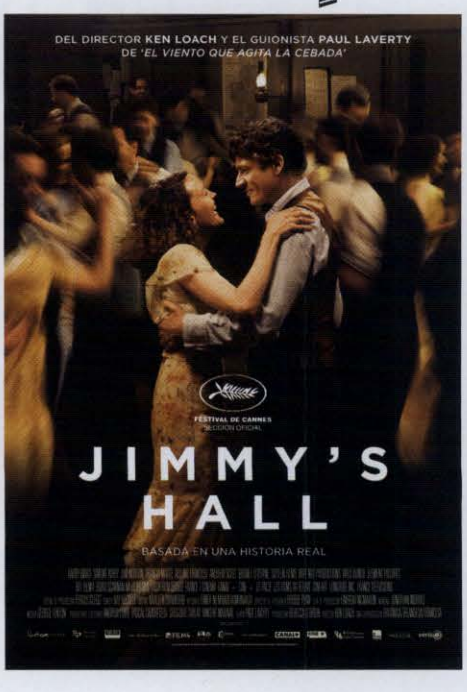

SHURE SE 846 Kulakiçi Kulaklık

SAHNE İÇİN TASARLANDI, HER YER İÇİN HAZIR

SE846 SHURE PSM1000
In Ear alıcı ile

SHURE SE 846
Ses izolasyonlu kulaklıklar

QUAD HD MİKROSÜRÜCÜLER VE GERÇEK SUBWOOFER

4 ayrı sürücü ve özel "low-pass" filtre ile eşsiz bir üst frekans açıklığı ve sub-bass performansı ; özelleştirilebilir frekans responsu ; ayrılabilen şekillenebilir kabloları ve çok çeşitli aksesuar kiti ile profesyoneller ve müzikseverler için benzersiz bir dinleme keyfi...

Tamamlayıcı bilgiler, referanslar, uygulama desteği ve stok durumu için lütfen arayınız.

NEFAN TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Bahar Sokak Baras Han 4/7 Gayrettepe - İstanbul Tel: (0212) 288 4139 Fax: (0212) 275 9118
Uğur Mumcu Sok. No: 23/7 G.O.P. Ankara Tel: (0312) 447 0792 Fax: (0312) 447 0793
nefan@nefan.com www.nefan.com

SHURE®
LEGENDARY PERFORMANCE™

Leyla D. Gücük
jazzcaffee@gmail.com

Jazz Tarihindeki Kadınlar XXIII

Edythe Turnham

Edythe Pane (evlenmeden önceki soyadı) Kansas'a yakın bir yerleşim yeri olan Topeka'da 1890'lar civarında doğduğunu kaynaklardan öğreniyoruz. Kesin doğum günü bilinmemektedir. Edythe üç yaşından itibaren piyano çalmaya başlamış, daha sonra ablası ile vodvil sahnelerine çıkıp turnelere katılmışlardır. 1900'de Washington yakınlarındaki Spokane'e taşınmış ve daha 20'li yaşlarına gelmeden, 1898 yılında hem müzisyen hem de marangoz olan eşiyle evlenmiştir. 1920'li yılların başında, aile üyelerinden bazılarını da gruba dahil ederek the King of Syncopation'ı şekillendirmiş ve 1922 ylina kadar Seattle jazz sahnelerinde varlık göstermişlerdir. Öyle ki, genelde de beyaz müzisyenlerin çaldıkları bölge olan Jackson Street Local 76'da bile The Knights'in çalmalarına izin verilmiş ve ünleri buraya kadar yayılmıştır.

Grubu, Edythe ve eşi Floyd birlikte yönetiyorlardı. Seattle sahnelerinde düzenli iş bulmaya çalışan grup, Seattle'da iki ana gruptan biri olmuş ve 1926 yılında 30 Nisan tarihli Seattle'da çıkan Afro-Amerikan Northwest Enterprise gazetesinde, "Popüler Müzisyenler" ismiyle anılmışlardır.

Grup turnelerine daha sonra büyük gemilerde devam etmiş ve sahne isimleri The Dixie Ace olmuştur. Dönemin en ünlü müzisyenlerinden Duke Ellington da kendileri için en iyi performans gösteren grup olarak övgülerde bulunmuştur. Edythe eşini 1936 yılında kaybettikten sonra da 1945 yılına kadar, Los Angeles sahnelerinde önemli ve tanınmış sanatçı olarak çalışmaya devam etmiş ve 1950 yılında vefat etmiştir.

Kaynak
http://www.blackpast.org/aah/edythe-turnham-orchestra#sthash.adDQZlBA.dpuf
http://www.allmusic.com/artist/edythe-turnham-mn0001010043/biography

Voughn DeLeath

26/09/1894 tarihinde, Illinois'te dünyaya gelmiş Amerikalı jazz vokalisti ve grup lideridir.
"Are You Lonesome Tonight?" isimli parçanın 1960 yılında Elvis Presley tarafından meşhur olmadan önce, orijinalini ilk kez 1927 yılında kendisinin söylediğinde bu parça ile ünlenmiştir.

1894 yılında dünyaya gelmiş ve Kaliforniya civarında büyümüştür. 12 yaşındayken annesi ve kızkardeşi ile Los Angeles'e taşınmış ve orada liseye giderek müzik eğitimi almıştır. Mills College yıllarında kendi şarkılarını yazmaya başlamış ve 1912 yılında da bazıları yayınlanmıştır. Sahne için kullandığı Vaughn De Leath ismini de takip eden yıllarda kullanmaya başlayan De Leath, sesini sopranodan kontraltoya kullanabilecek yetenekte olduğunu kaynaklardan da, dinlediğimiz plak kayıtlarından da öğrenebiliyoruz.

De Leath iki kez evlenmiş; sanatçı olan ilk eşi Leon Geer ile 1924 yılında hayatlarını birleştirmiş, 1934 yılında boşanarak, müzisyen Irwin Rosenbloom ile 1936 yılında evlenmişlerdir. 1920'li yıllarda "The Original Radio Girl" ve "First Lady of Radio" lakaplarıyla ünlenmiştir.

Kaynaklarda tam tarih belli olmamakla birlikte 1919 sonu 1920 başlarında radyonun mucidi olan Lee De Forest radyoyu bulduğunda *"Bir görünmez gök imparatorluğu keşfettim. Soyut, ancak granit kadar sağlam"* sözleriyle bunu açıklamıştır. New York City'deki laboratuvar ortamında De Leath dinleyicilere ilk defa canlı söyleyerek onlara ulaşmayı sağlamıştır. Aynı zamanda takip eden yıllarda, kayıtlarını Columbia Records, Okeh Records, Gennett Records, Victor Records ve Brunswick Records'ta gerçekleştirmiştir.

1920 yılının Ekim ayında, ilk plak kayıdı olan "I Love the Land of Black Old Joe" Edison Records'tan çıkmıştır. Bazı kayıtlarında, piyano, ukulele (Hawai'de geliştirilmiş bir halk çalgısı olup gitar formunda ve 4 tellidir), gitar ve banjo çalmıştır. 1925 yılında soyediği *Ukulele Lady* isimli şarkısı hit olmuş ve sonrasında 1999 yılında *The Cider House Rules* filminde kullanımıştır.

1922 yılında sessiz film *Oliver Twist* için hem ses kayıtları yapmış hem de, besteleri filmde kullanılmıştır.

1923 yılında New York City'de WDT Radio istasyonunda ilk kadın yönetici olmuş, 1925 yılından 1928 yılına kadar ara verdikten sonra, TV'nin çeşitli test yayınları için geri dönmüştür. 1928 ya da 29 yılında *Voice of Firestone Radio Hour* isimli radyo programına yıldız konuk sanatçı olarak davet edilen sanatçı, Avrupa radyolarına ulaşan Amerikan eğlence dünyasının ilk kadın sesi olmuştur.

Marilyn Monroe'nun *"Bazıları Sıcak Sever"* (1959) filminde söylediği *" I Wanna be Loved by You"* isimli parçasını da ilk kez 1928 yılında De Leath söylemiştir.

Son kayıdını 1931 yılında Crown Etiketiyle yapmıştır. O yıllarda **Kate Smit** *First Lady of the Radio* lakabını kendisi için kullandığı için, De Leath hakkında dava açmış ve kazanmış ancak öldükten bir süre sonra yine aynı lakabı kullanmaya devam etmiştir.

De Leath yaşamının son yıllarında şöhretini kaybetmiş ve ölümüne dek (28/05/1943) Bufalo'da yoksul bir hayat sürdürmüş, alkol problemleri yaşamıştır.

Kaynak
http://www.newspapers.com/clip/963406/original_radio_girl_won_fame_with/
http://projects.latimes.com/hollywood/star-walk/vaughn-de-leath/

Prof. Dr. Eftal Güdemez
Koç Üniversitesi El Cerrahisi Bölüm Başkanı

Jazz Müzisyenlerinde El Rahatsızlıkları

Müzik, insanoğlunun varoluşundan itibaren hep kültürel yaşamında yer almış ve keyif, eğlence, ibadet veya iletişim amacıyla kullanıla gelmiştir. Müzik yapmanın bu amaçlarını iki konu etkilemiştir: Birincisi müziğin çocukların akıl ve bilişsel gelişimini, doğumdan önce bile, direkt etkilediği tespit edilmiştir. İkincisi de modern dünyada sosyal yaşam, eğitim ve gelişimde bir rekabet oluşturması konusudur. Buna bir de düzenli pratik yapmanın kişisel disiplinin gelişmesinde önemli rol oynaması eklenebilir.

Genellikle erken yaşlarda başlayan müzikle uğraşının değişik sıklıklarda devamı sırasında kişi bir çok sorunla uğraşmak zorunda kalabilmektedir. Bunlar doğru bir yönlendirme olmamasına bağlı ergonomik olarak uygun olmayan ortamlarda uzun zamanlar enstrüman çalmaya bağlı problemlerden başlayıp; artrit, yaralanma veya başka rahatsızlıklara rağmen çalmak zorunda kalma gibi dezavantajlarla devam eden problemlerdir.

Müzisyenlerin sağlık sorunlarının sıklığı konusundaki istatistiksel veriler değişmekle birlikte bazı çalışmalarda %90'dan fazla müzisyenin kariyeri boyunca bir şekilde müzikle ilgili rahatsızlık yaşadığı bildirilmektedir. 4025 müzisyenin katıldığı bir çalışmaya göre müzisyenlerin %76'sı performanslarını ciddi bir şekilde etkilemeye yetecek kadar en az 1 defa problem yaşamışlardır.

En iyi performans kasların en dengeli halde durması ile sağlanır. Bunun için kasların hem çok iyi gerilmeye hem de çok iyi kasılmaya ihtiyaçları vardır. Bu nedenle aynı sporcuların germe ve esneme egzersizleri gibi, müzisyenlerinde germe ve esneme egzersizleri yapmaları, kasların genel performansta daha dengeli ve verimli çalışmasını sağlar. Bu şekilde yapılan ısınma egzersizleri ile kasların, tendonların, bağların ve tüm aktif yumuşak dokuların küçüklü büyüklü travmalarının oluşmasına engel olunur, duyu alıcılarının duyarlılığı arttırılmış olur. Bu şekilde sadece elin değil boyuna kadar tüm kolun da performansının artması sağlanmış olur.

Hem müzisyenler hem de öğretmenler genellikle duruşun önemini hafife alırlar. Ayrıca çoğu enstrüman da kötü ergonomiye sahiptir. Bununla birlikte öğrencilerin kendilerine özel anatomik varyasyonları da olabilir. Tüm bu noktalar göz önünle alınmalı, söz konusu enstrüman ile onu icra eden kişinin bireysel anatomik özellikleri birbirlerine çok iyi adapte edilmelidir.

Müzisyenlerin kas ve iskelet sistemi problemleri 3 ana grup halinde toplanmaktadır;

- Travmalar, artritler, romatizmal durumlar veya sinir sıkışmaları gibi genel, günlük sağlık sorunları.
- Aşırı kullanım (normal bir aktivitenin çok yapılması), istismar (kasten yaralanmaya neden olma) veya yanlış kullanma (aktivitenin veya pozisyonun uygunsuz yapılması). Bunlar kötü duruş, dengesizlik veya aşırı kullanma ile birlikte olur.

- Müzisyen krampı, spazm veya distoni (kas tonusunun bozulması) gibi strese ait sorunlar.

Yapılacak tedavi, tanının ne olduğuna göre değişir ve çok yönlü yaklaşımı gerektirir. Planlama ve uygulama yapılırken güç ve dayanıklılıkla birlikte denge ve koordinasyona da dikkat edilir.

Bağların (ligamentler) ve dolayısıyla eklemlerin fazla gevşek olması (hiperlaksite), müzisyenler için ciddi sorun olabilir. Bu gevşeklik tüm eklemleri, bağları ve tendonları etkileyen genel bir sorun olabilir veya tek bir eklem veya bir grubu ilgilendiren lokalize bir durum gösterebilir. Bu fazla gevşeklik kişinin müzik hayatını çok olumsuz etkileyip bazı ameliyatları gerektirebilecek durumlar yaratabilir.
Özellikle elin iç tarafındaki etli kısımda (hipotenar bölge) kompartıman sendromu denilen kas spazmı, ağrısı, şişliği, piyano çalan küçük ellerde tuşlara basabilme adına aşırı gerilmelerden dolayı sorun olabilir. Bu gerilmeler el bileğinde De Quervain tenosinoviti'ne, uzun dönemde de başparmak taban eklemlerinde artrite neden olabilir.

Avuç içinde parmakların hareketini sağlayan tendonların kaymalarını sağlayan sinoviyum denilen yapıların şişmesi ve ödemlenmesi hareketleri zorlaştırıp ağrılı hale gelmesine neden olabilir.

İcracılarda en fazla problem yaşanan bölgeler el, el bileği ve omurgadır. El sorunları yaşayanların en sık gitar, piyano ve vurmalı çalgılar çaldığı görülmüştür. Piyano çalarken notalara doğru basmanın önemi kadar vücudu temel olarak koordineli kullanmak da çok önemlidir. Parmakları güçlendirme kadar kolların işlevi ve tüm vücudun kondisyonunu arttırmanın da üzerinde durulmalıdır.

Tarihin en eski çalgılarının önemli bir bölümünü içeren perküsyon ailesini çalanlarda tekrarlı ve hızlı vurma sonucu ortaya çıkan vibrasyonun kas ve tendonlar tarafından emilmesine bağlı olarak bağ dokuda inflamasyon, sinir sıkışmaları ve tendinitler görülmektedir.

Yaylı çalgılar (gitar, kontrbas) icracıları yaralanmaya en çok maruz kalan gruptur. Nedenleri olarak; yaylı çalgı çalmanın asimetrik duruşta kol, el ve parmakların kontrollü ve yeterli hareketinin gerekmesi ve belli bir pozisyonda yapılması gereken uzun süren tekrarlı karmaşık hareketlerin vücutta statik ve dinamik yüklenme yapması gösterilmektedir. Daha çok dirsekte lateral epikondilit (tenisçi dirseği), dirsekte sinir sıkışması, omuzda tendinit, boyun ve sırtta gerginlik rahatsızlıkları sıkça görülmektedir.

Mesleki kramplar (occupationalcramps) ya da daha spesifik olarak müzisyen krampları genellikle fokaldistoni (focaldystonia) olarak tanımlanırlar. Birçok tedavi yaklaşımı uygulanan fokaldistonide gevşeme egzersizleri tek başına da verilebilir. Farklı varyasyonda kas aktivitesi olsa bile gevşek kaslarla ağrı ve stres engellenerek performans geliştirebilir. Yoga, meditasyon v.b. yöntemler de müzisyenler tarafından kullanılan modern teknikler içinde yer almaktadır.

Sanatçının kendisini müzikal aktiviteye bir sporcu gibi hazırlaması belki de uygulanabilecek en etkin korunma yoludur. Genel anlamda müzik performansının ve özel anlamda konser performansının arttırılması için bu konuda deneyimli antrenörlere gereksinim vardır.

Önlemler; eğitim, doğru çalma alışkanlıkları ve vücut koordinasyonu kazandırma, zihinsel davranış şeklini değiştirme başlıcalarıdır. Eğitim olarak icracı sorunların nelerden kaynaklandığı konusunda bilgilendirilmelidir. Çalgıya göre doğru çalma teknikleri geliştirilmelidir. Fizyolojik bilgilere göre konsantrasyonlarını süürdürebildikleri sürece çalmaları, 20 dakikada bir 5 dakika ara vermeleri, aralıksız en fazla 40-45 dakika çalmaları ve ardından 10-15 dakika dinlenmeleri, üst üste 3 saatten fazla çalmamaları önerilir. Dinlenirken germe ve soğuma egzersizleri yapılmalıdır. Fazla çalışan kaslarla az çalışan kaslar arasındaki denge, her çalgı için iyi analiz edilmeli ve vücut koordinasyonu temin edilmelidir. Kişiye ve çalgıya özel egzersiz programları düzenlenmelidir.

Müzik icrası sırasında beynin değişik bölgeleri arasında normal olan karmaşık ilişkinin bir şekilde altüst olması, düzensizleşmesi ve dağınıklaşması "beyinde zorlama" olarak tanımlanmaktadır. Duyu girimi, yorumlama, anlam çıkarma ve yürütme, icra silsilesinin hassas entegrasyonunun karışması bu olguyu açıklayabilir. Bir çok faktör durumu tetikleyebilir. Bir enstrümanda oluşurken, diğerinde olmayabilir. Bir parmakta olabilir veya birden fazla parmak veya kolun bir başka bölgesi etkilenebilir. Sadece müziğin bir kısmı spazma neden olabilir. Durumun her yönüyle ortaya konması, analiz edilmesi, çözülmesi ve tedavisi çok hassas dengeler içinde yürütülmeye çalışılması gerekir.

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Telarc'dan yeni seri; Collection

Telarc etiketinden çıkan toplama albümler serisine **Collection** adıyla katılan albümler sanatçıları tanıma adına en ekonomik ve zevkli dinleme yollarıdır. Elimize geçenler arasında blues'un önde gelen isimlerinden **Otis Taylor** 13 parçasıyla, gitarist **Al Di Meola** 8 parçasıyla, vokalist **Will Downing** 14 parçasıyla, piyanist **George Duke** 12 parçasıyla, piyanist **David Benoit** 14 parçasıyla, trompetçi **Christian Scott** 12 parçasıyla, trompetçi **Arturo Sandoval** 12 seçkin parçasıyla bu CD'lerde dinlenebilir.

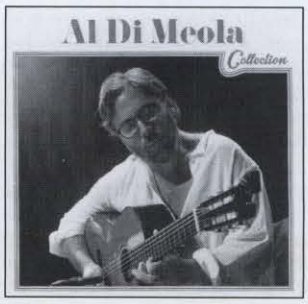

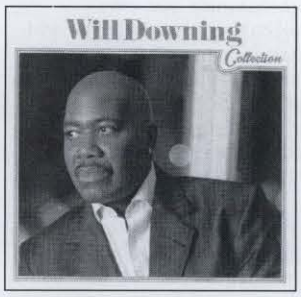

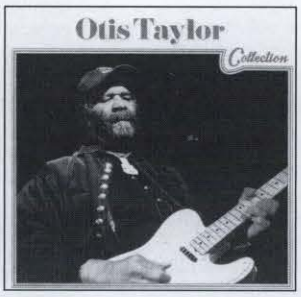

Zelda Fitzgerald'ın Romanı Therese Anne Fowler

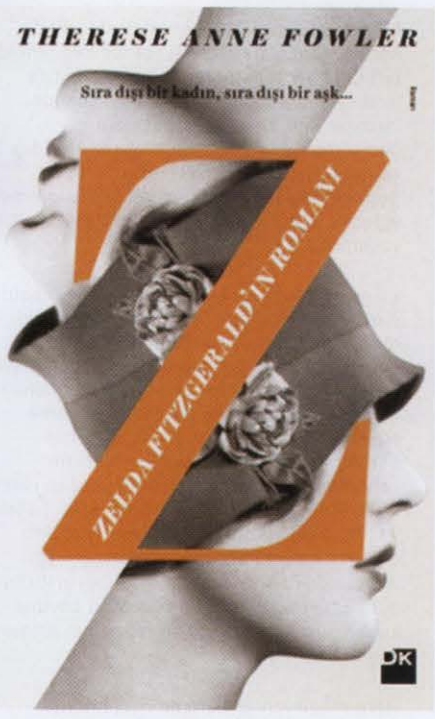

"Daha yakından baktığınızda olağanüstü, büyüleyici bir şey göreceksiniz, sahici ve doğru bir şey. Biz asla göründüğümüz gibi olmadık".

Özgür ruhlu, Güneyli güzel Zelda, ileride Muhteşem Gatsby'nin yazarı, "Jazz Çağı"nın en önemli kalemlerinden biri olacak F. Scott Fitzgerald'la 1918'de tanışır ve kısa süre sonra evlenirler. Zelda ve Scott Fitzgerald 1920'lerin ikonu olurlar; cemiyet hayatında boy gösterirler, partiden partiye koşarlar. Ernest Hewingway'den Pablo Picasso'ya, Coco Chanel'den Dorothy Parker'a kadar kimler yoktur ki etraflarında... Ama bu ışıltılı hayatın ortasında mutsuzdur Zelda... Çünkü o daima bir erkeğe bağlı olmayı değil, kendi olmayı tercih eder. Dansla, resimle ve edebiyatla ilgilenir. Yaşamı coşkuyla kucaklar, yaratıcıdır. Özgür bir kadın olma uğruna mücadele eder, hem Scott Fitzgerald'la hem de dönemin tutucu değerleriyle. Bildiğinden taviz vermez. Bu yüzden erkek egemen aklın hüküm sürdüğü yıllarda kocasına ayak bağı olmakla suçlanır, eleştiri oklarının hedefi olur. Ama o ne Scott Fitzgerald'a olan aşkından vazgeçer ne de kendi olmaktan... Zelda Fitzgerald'ın Doğan Kitap'tan yayınlanan romanı işte bu tutkulu, ölümsüz aşkı anlatırken sesi boğulmuş bir kadına yeniden sesini kazandırıyor.

Dilek Himam Er
dilek@genccazcilar.org

Jazz Moda

Tutkulu ve Vakur: Paso Doble Giysileri

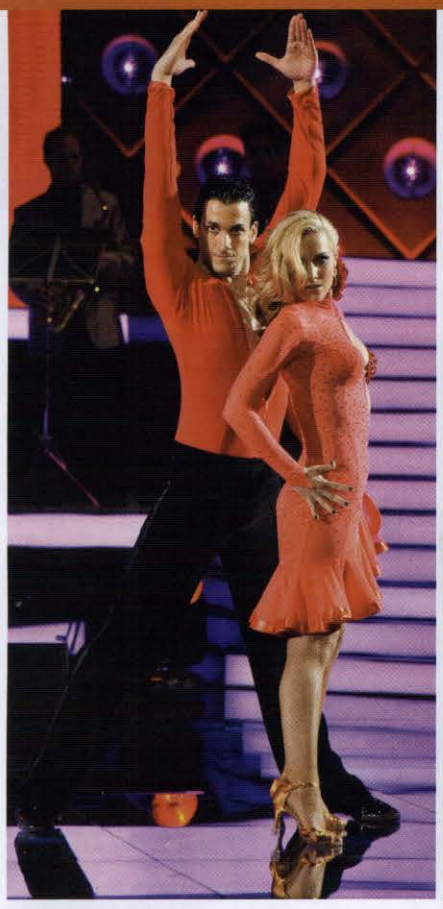

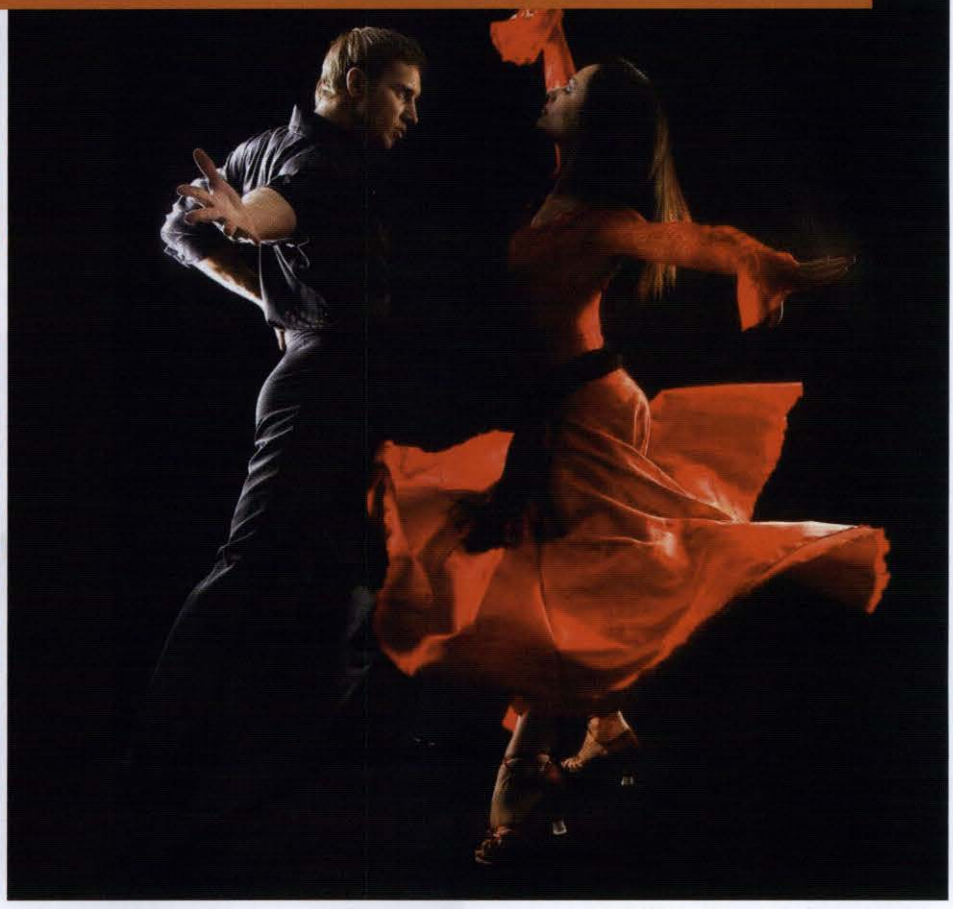

Güçlü flamenko dansının etkisi taşıyan Paso Doble veya Pasodoble, İspanyol boğa güreşinden ilhamını almış bir dramatik danstır. Flamenko dansının ritimlerinden ilham alan Paso Doble ritimleri, son derece sert, progresif, saldırgan ve bir o kadar tutkuludur. Paso Doble bir sosyal danstan öte adeta bir rekabet gösterisidir. İspanyol kökenli bu dansın yayılması Güney Fransa'da başlamış, ardından 1930'lu yıllarla beraber Amerika'da popülerlik kazanmıştır.

Bu dansta, dansçılar topuklarıyla güçlü vuruşlar yaparlar ve artistik el hareketleri gösterirler. Her bir adım ve yürüyüş kesinlikle güçlü, ağırbaşlı ve gururlu olmalıdır. Dansın adımları adeta bir matadorun ayak vuruşu sertliğinde, çabuk ve seri biçimde kurgulanmıştır.

Erkeğin matador yani boğa savaşçısı olarak karakterize edildiği bu dansta kadın, İspanyol boğa güreşi sahnesi içinde erkeğin pelerini olarak sembolize edilir. Daha önce de belirttiğimiz gibi Paso Doble dansını İspanyol boğa güreşinin bir simülasyonu gibi de görmek mümkündür. Dolayısıyla dansa ait giysilerde de boğa güreşlerinde giyilen matador kostümleri ve pelerinler temel ilham kaynağı olmuştur. Dansta matador temel figürdür, dolayısıyla matador yerine geçen kişinin partneri matadorun pelerini, boğayı ve hatta matadorun gölgesi olarak temsil edilir.

Geleneksel Paso doble giysilerinde erkek dansçının giydiği matador giysisi pantolon ve buna uygun bolero bir ceketten oluşur. Giysi, beyaz bir gömlek ve kravat ile tamamlanır. Geleneksel kadın giysisi ise pelerini sembolize edecek biçimde genelde kırmızı renkte uzun ve geniş bir etekten oluşur. Kadın ve erkek giysileri renk ve stil açısından birbirini tamamlamak zorundadır. Bugünkü güncel Paso doble giysileri ise İspanyol etkisini korumak şartıyla, müziğe göre değişmektedir. Paso doble dansı yapan kadınlar ise yüksek topuklu ayakkabılar giymek zorundadırlar. Özellikle kadın kostümlerine siyah danteller eşlik edebilirse de yelpazeler, siyah uzun eldivenler, matador şapkaları ve hatta maskeler bu dansın vazgeçilmez aksesuarları arasındadır.

Emre Adam
emre_adam@yahoo.com

Eskimeyen Eskiler

The Real Mccoy - McCoy Tyner

Basmakalıp olmaktan çıkmak, mümkün olan her an 'yeni, farklı ve daha da iyi olanı' üretmek, bunun verdiği tarif edilmez hazzı müzikseverler ile paylaşmak, sanatı sanat için yapmak arzusu tüm müzisyenlerin genlerinde vardır. Başarılı örneklerini Türk jazz müzisyenlerimizde de görebileceğiniz yukarıda bahsettiğim bu olguyu, bu sayıda sizlerle paylaşacağım ünlü piyanist McCoy Tyner'ın unutulmaz albümü **"The Real McCoy"**da açıkça hissedebilirsiniz.

Genç yaşlarda kendi kurduğu R&B grubu ile sık sık provalar yapan, bir ara eline trompet dahi alan McCoy Tyner, Benny Golson'un dikkatini çeker ve Dave Brubeck'ten "*Time Out*", Miles Davis'ten "*Kind of Blue*", Charles Mingus'tan "*Mingus Ah Um!*" ve Ornette Coleman'dan "*The Shape of Jazz to Come*" gibi jazz müziğini şekillendiren dört albümün de piyasaya sürüldüğü 1959'da Art Farmer ile Golson'un başını çektiği "Jazztet"e dahil olur. Jazztet, McCoy Tyner'in kariyerinde daha da yüksek adımlar atması için büyük bir fırsat gibidir ve Max Roach, Sonny Stitt, Johnny Griffin, Yusef Lateef gibi müzisyenlerin albümlerini yayınlayan Argo plak şirketinden çıkan "*Meet the Jazztet*" albümü ile birlikte jazz müzikseverleri tarafından tanınmaya başlayacaktır. Albümdeki parçalardan "Avalon" ve "Park Avenue Petite" dinlenildiğinde McCoy Tyner'ın müziğe karşı nasıl büyük bir tutkuya sahip olduğu ve gelecekteki albümlerinde bu tutkuyu nasıl aşka çevireceğini anlayabilirsiniz.

Çaldığı her notanın daha da ilerisini görmek ve sınırlarını zorlayarak kendi ile yarışmak isteyen McCoy Tyner için Jazztet 6 aylık kısa bir kurs gibidir. Bu esnada Curtis Fuller Sextet'in *Imagination* albümünde en önemli müzisyenlerinden biri olarak yer alır ve 1959 yılının son aylarında Jazztet'ten ayrılarak kendisi gibi Philadelphia'da oturan genç saksofoncu John Coltrane ile çalışmalarını sürdürür. 1959 yılı Ekim ayında basta Steve Davis ve davulda Elvin Jones'lu Atlantic kayıdı "Village Blues" bir buçuk sene sonra Wynton Kelly, Paul Chambers ve Jimmy Cobb'un da bulunduğu Coltrane'in "*Coltrane Jazz*" albümünde yer alacaktır ve böylece gelecek senelerde jazz müziğini kökünden değiştirecek olan klasik dörtlünün temelleri de atılmış olur. Tyner'ın otoriteler ve müzikseverler arasında tanınırlığı ise Coltrane'in Atlantic için yaptığı ünlü "*My Favourite Things*" albümü ile artacaktır.

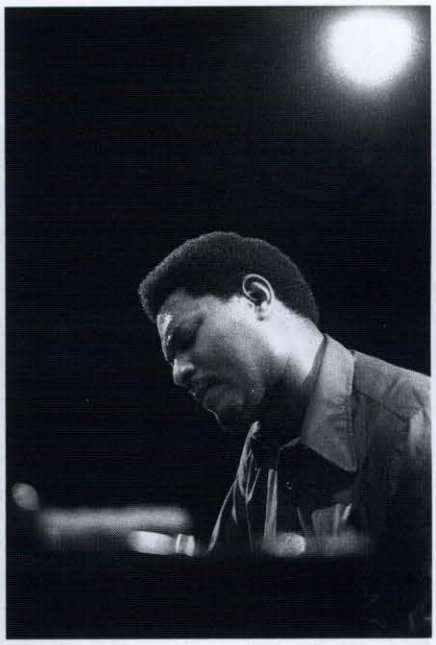

"*My Favourite Things*" ile başlayan, "*Coltrane Plays the Blues*", "*Africa/Brass*" ile yolunda ustaca devam eden, "*A Love Supreme*" ile birlikte zirve yapan kariyeri ile McCoy Tyner jazz tarihinin en üretken ve en başarılı grubunun merkezindeki müzisyen olarak albümler ve konserler ile dolu dolu 5 sene geçirir. Bu süre zarfında Impulse'tan kendi kişisel albümlerini de ("*Inception*", "*Reaching Fourth*", "*Nights of Ballads & Blues*", "*Today and Tomorrow*") kafasındakileri minik bir kağıda karalayıp gelecekteki ünlü romanına hazırlanan bir yazar edasında çıkarır. Coltrane'in kimi jazz kritiği tarafından en karanlık ya da en depresif albümü olarak addettiği "*Crescent*" albümü ile birlikte hard-bop ve post-bop akımlarını da kenarından köşesinden şekillendiren müzisyen, gerek provalarda, programlarda ve konserlerde, gerekse Crescent albümü sonrası dönemde sahip olduğu müzikal üretkenliğinin John Coltrane'in "ruhani uyanışının" bir etkisi olarak avant-garde ve free jazz akımına doğru yönelmesi ile ne yazık ki her albümde biraz daha azalacağını fark edecek, "duyduğu tek şeyin gürültü olduğu" ve gruba perküsyon müzisyenlerinin, ikinci davulcu olarak Rasheed Ali'nin ve de tenor saksofonda Pharoah Sanders'ın dahil edilmesi gerçeğini (Impulse! için yapılan "*Meditations*" albümü ve "The Father and The Son and The Holy Ghost" parçası yukarıda belirtilen duruma güzel bir örnektir) daha fazla kabullenemeyip 1965 yılı sonunda *Meditations* albümü sonrası Elvin Jones ile birlikte gelecek nesilleri derinden etkileyerek jazz müziği meşalesini gururla aktaracak olan ünlü klasik dörtlüden ayrılacaktır.

McCoy Tyner için yeni notaların, yeni bir dönemin, bembeyaz bir sayfanın, bir Amerikan deyimi olarak 'The Real McCoy'un yani "orjinalin, hakikinin, gerçeğin" vakti gelmiştir. Bunun ilk adımını plak şirketini değiştirerek yapar ve eski grup arkadaşları Elvin Jones ve Jimmy Garrison ile birlikte başarılı bir Duke Ellington saygı albümü sonrası yeni plak şirketi Blue Note'a geçer. Impulse! ile tekrar flört yıllar sonra 80'lerin başındaki bir Coltrane saygı albümünde gerçekleşecektir ve ne kadar ilginç bir rastlantıdır ki tenor saksofonda müzikseverler yine Pharoah Sanders'ı dinleyeceklerdir.

The Real McCoy, her ne kadar Tyner'ın Blue Note'tan çıkan ilk albümü olsa da Tyner plak şirketine yabancılık çekmez, zirâ Freddie Hubbard Sextet'in "*Ready for Freddie*", Joe Henderson'un "*Page One*" ve "*In 'N Out*", Wayne Shorter'ın "*Night Dreamer*" ve "*Juju*", Lee Morgan'ın "*Tom Cat*" ve Donald Byrd'ün "*Mustang!*" gibi albümlerinde Blue Note, siyah-beyaz tuşlarda da kendi imzası vardır.

John Coltrane'in en ünlü albümlerinden "*A Love Supreme*"in de kayıt edildiği Englewood Cliffs'teki ünlü stüdyosunda Van Gelder gözetiminde ve Horace Silver'ın "*Song for My Father*" ve Lee Morgan'ın "*The Sidewinder*" gibi en tanınır ve sevilir albümlerin de prodüktörü olan efsanevi Alfred Lion önderliğinde davullarda Elvin Jones, basta Ron Carter ve tenor saksofonda Joe Henderson ile **The Real McCoy**, 21 Nisan 1967 yılında kaydedilr.

Albümün açılış parçası "**Passion Dance**", McCoy Tyner'ın geçmişteki öğretileri ile birlikte harmanlanmış güzel bir geçişi ile dinleyiciyi karşılıyor. İlk notalardan itibaren şarkının Coltrane'in "A Love Supreme" albümünün *Resolution* bölümünden esinlenme olduğu dahi hissedilebilir.

Şarkının ortasına doğru, dümene Joe Henderson geçinceye kadar Tyner'ın yaptığı aslında yapacaklarının bir göstergesi gibi sanki...Tyner'ın melodik adımları ve güçlü sol eli ile hakimiyet kurduğu akorların parçanın genelini etkili biçimde kavraması, Henderson'un özellikle In 'N Out albümünün isim parçasında gösterdiği performansa çok yakın bir performans göstermesi için yardımcı oluyor. Joe Henderson, solosu ile kendisini her ne kadar free jazz vakitlerindeki Coltrane sololarına benzetse de, arka plandaki sert ve ateşli ritmini hiç kaybetmeyen Elvin Jones ile birlikte albümün bir sonraki şarkılarına etki edecek atmosferini yakalaması zor olmuyor. Şarkıyı özel yapan noktalardan biri de modal jazz'ı kontrbas eşliğinde harmanlamak sanırım. Bas müzisyenlerinin sahip olmak istediği en nitelikli yeteneklerden biri modal jazz'da kontrbas'ı öne çıkarmak olarak kabul görür ve Ron Carter'ın profesyonelliğini modal jazz'a olan geniş bakış açısı ile bu parçaya ne kadar rahat aktarabildiğini bu şarkıda görmek de mümkün oluyor. Nakarat ile son düzlüğüne giren, Henderson ile Tyner'ın atışır tavırlı soloları ve Elvin Jones'un 4/4'lük bir parçanın sonunda ağızları açık bırakacak güzellikteki 12/8'lik ritmleri ile taçlanan şarkı, ilk dinlenişte Coltrane'e göz kırpan fakat kendisini her saniye yenileyen ve geliştiren bir şarkı olarak gözden kaçmıyor.

Albümü dengeli bir biçimde devam ettirebilmek için güzel bir seçim olan "**Contemplation**", açılış parçası Passion Dance kadar tutkulu, ihtiraslı ve kararlı; ama bunun yanında da başarılı bir polisiye romanı kadar puslu, gri ve gizemli sayılabilecek bir 6/8lik, tadında ve kararında bir vals parçası. Albümdeki kişisel favori parçam olarak öne çıkan Contemplation, Ron Carter ve Elvin Jones'un ilk saniyelerden itibaren şarkının sonuna kadar hiçbir şekilde birbirlerinden kopmamaları, bu birlikteliğin nakarat sonrası atağı ile Joe Henderson ve iskeletteki solosu ile Tyner için uygun ortamı hazırlamasından dolayı albümün en iyi parçalarından biri olarak kabul edilebilir.

"**Four by Five**"ı albümün solo renkliliği bakımından en öne çıkan parçalardan biri olarak sayabiliriz. Baskılı bir girişin ve post bop'a göz kırpan yaklaşık iki buçuk dakikalık solosunun ardından Joe Henderson, yerini kariyeri boyunca arzuladıklarını sonunda bu albümde yapabileceğini hissettiği McCoy Tyner'a bırakıyor. McCoy Tyner, 5 senelik Coltrane kariyerinde kendine sakladıklarını, kişisel düşüncelerini, kimseye anlatmadığı karanlık sırlarını bu şarkıda etrafa saçarken, sololar esnasında arka planda swing adımlarını Henderson ve Tyner'a paralel şekilde ve sorunsuz biçimde hızlandıran Ron

Carter'ın yoluna çıkan tüm setleri kaldırmasına yardımcı olması ile Philadelphia'daki çocukluk günlerini dinleyiciye doyumsuz bir coşku ile anlatırken, Joe Henderson söze dalarak aslında kendisinin de gençliğinin fena geçmediğini anlatırcasına hoş bir geçişle bu güzel albümü noktalıyor.

Bill Evans ile birlikte son elli yılın belki de en etkili jazz piyanistlerinden biri olarak gösterilen, jazz müziğinin egemen olduğu 60'lı yıllardaki parçaların iskeletini oluşturan akorlar üzerindeki hakimiyeti ile yeni nesil genç ve dinamik pianistlere öncülük eden, her albümünde farklı bir çizgisi olan, dönemin ritmini olgunlukla yakalayabilen ve bu yolda ilerlerken geldiği yolu unutmadan müziğini klasik öğretiler ile harmanlayabilen McCoy Tyner'ın kariyerinde yeni ve tertemiz bir sayfa açtığı, Blue Note'un 75. kuruluş yılı sebebi ile Herbie Hancock'un "*Maiden Voyage*", Dexter Gordon'un "*Our Man In Paris*", Wayne Shorter'ın "*Speak No Evil*" , Sonny Rollins'in "*A Night at The Village Vanguard*" ve Horace Silver'ın "*Song for My Father*" albümleri gibi birçok şaheser albüm ile birlikte ses kalitesi yenilenmiş ve güzelleştirilmiş şekilde tekrar basılan eşsiz albümü **The Real McCoy**'u, müzikseverlerin raflarında bulunması gereken en önemli piyano jazz albümlerden biri olarak görüyor ve tüm müzik severlere tavsiye ediyorum.

Carter ve Elvin Jones, şarkıda kanaatimce en azımsanmaması gereken müzisyenler oluyor. Elvin Jones, şarkıyı sona doğru hoş bir ilk atakla toparlarlayarak düzlüğe çıkarsa da, ikinci atağın dördüncü ölçüsünde müzikseverlerden minik de olsa bir nazar boncuğu istiyor. Profesyonellikten ödün vermeyen grup kaçırılan ritmi toparlıyor ve parçanın bu hali master kayıt olarak albümde yer alıyor.

"**Search for Peace**" dinleyeni düşüncelerine yoğunlaştırırken, kendileri ile hayatları arasındaki muhasebeyi yaptırmaya yönlendirici hoş bir havayı da beraberinde getiriyor. Albümün ilk notasından itibaren süregelen orjinalliği bu hoş ballad ile kendisini bir kere daha kanıtlarken, şarkının dinleyen üzerinde bıraktığı mutluluğun ve huzurun tarif edilemez bir yanı olduğunu da belirtmem gerekir. Şarkıyı her dinleyişimde Joe Henderson'un ilk iki dakika içerisinde nakarat ile paralel geçişleri, doruk noktasında sözü Tyner'a bırakması ve parça sonunda kapanışı yapması nedense aklıma hep Türkiye'nin yetenekli ve enstrümanlarına hakim müzisyenleri Batu Şallıel, Engin Recepoğulları, Burak Bedikyan ve Ercüment Orkut'u getiriyor.

Çoğu jazz albümleri, hele ki The Real McCoy gibi kelimenin tam anlamı ile "All-Star kadrolu" albümler son parçalarında jazz konserlerinin / programlarının son parçaları gibi nabızı en yüksek seviyelerde tutacak parçalar ile nihayete erişir. "**Blues on the Corner**", ilk saniyelerinden itibaren müzisyenlerin adeta çocukluklarını hissettiği bir hava ile başlıyor. McCoy Tyner, Elvin Jones'un sağlam swing ritmleri ve Ron

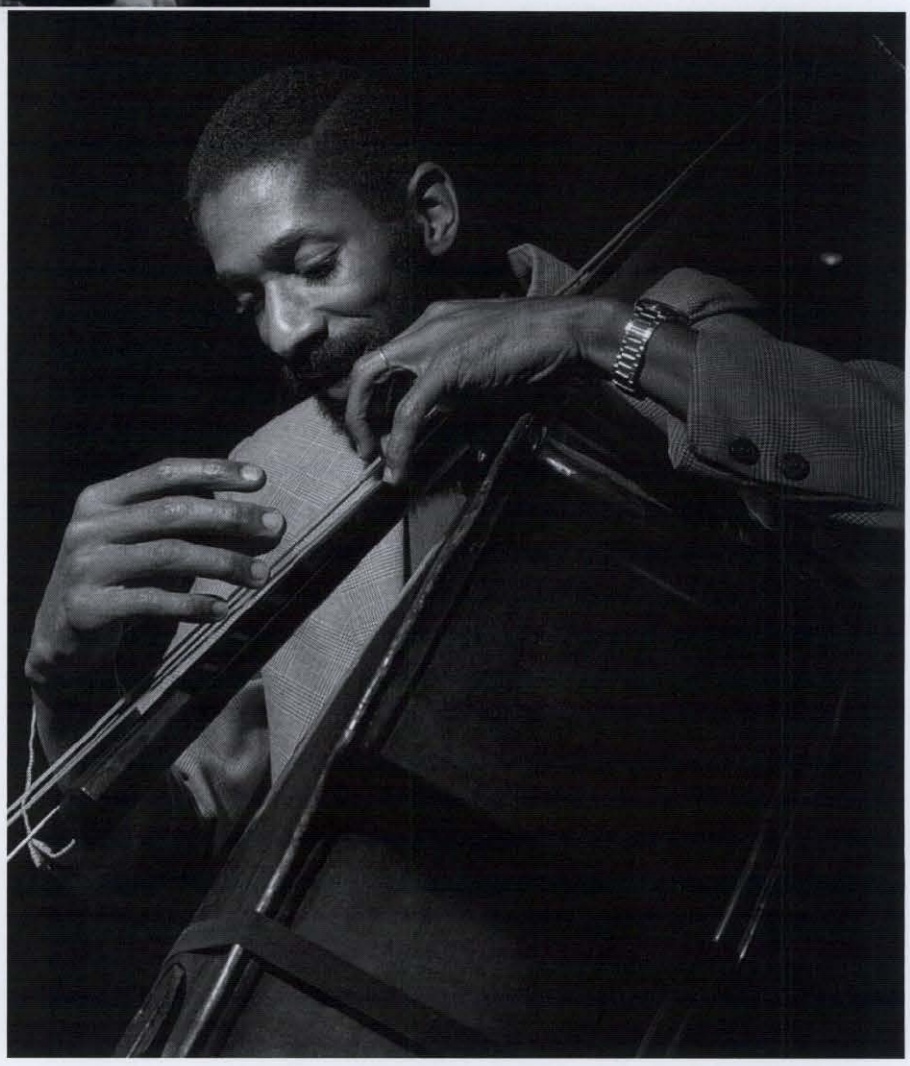

Zuhal Focan
Focan@Nardisjazz.com

ÇOK SATANLAR

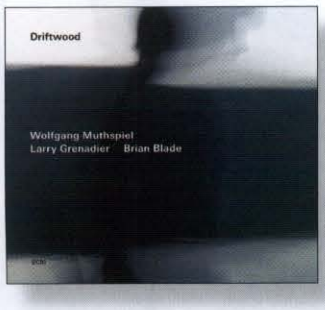

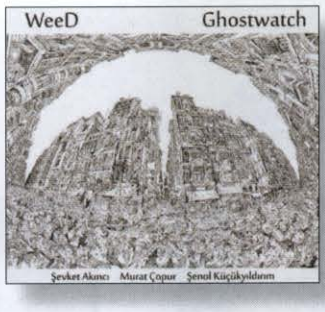

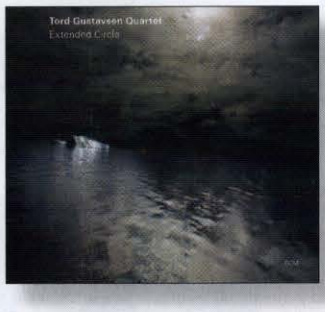

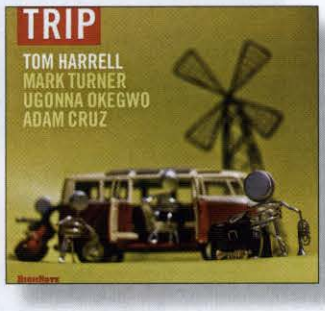

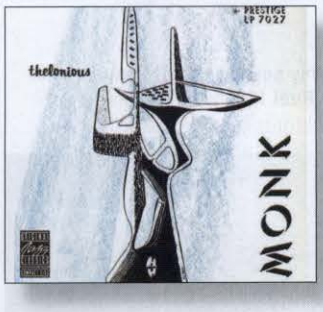

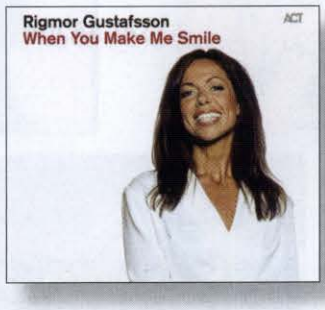

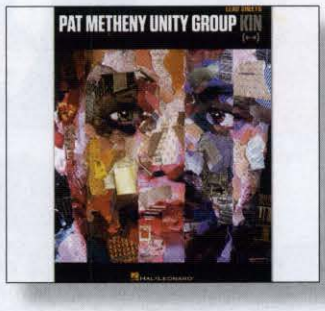

Shades Ankara

Tunalı Hilmi Cad. No:95 D:37 Kavaklıdere/Ankara
(0312) 426 5900
Shadesrecordsankara@Yahoo.Com

Tom Harrell - Trip
Jason Moran – All Rise
Orin Evans – Liberation Blues
Eric Redd - Groovewise
Lars Danielson – Liberetto II
Claudio Fillipini Trio – Breathing In Unison
Jimmy Cobb – The Original Mob
Barbara Morrison – I Love You, Yes I Do
Omer Avital – Free Forever
Stacy Dillard – One

Yerli
Oriental Wind – Aurora Borealis
Kerem Görsev Trio W/ Ernie Watts – Emirgan
Weed – Ghostwatch
Ülkem Özsezen – Milliday
Yaşam Hancılar – Here's To Life

Opus 3A

Pürtelaş Hasan Efendi Mh. Cihangir Caddesi No:3, 34433 İstanbul
(0212) 251 8405
Www.Opus3a.Com

Keith Jarrett, Charlie Haden - Last Dance
Tord Gustavsen Quartet - Extended Circle
Marcin Wasilewski Trio With Joakim Milder - Spark Of Life
Lars Danielsson - Libretto II
Arild Andersen Trio – Mira
Ketil Bjornstad - A Passion For John Donne
Catherine Russell - Bring It Back
Natalia M. King - Soulblazz
Pat Metheny – Kin
Ibrahim Maalouf – Wind

Yerli
Çağıl Kaya - Bir Parça Ay Biraz Kuş
Weed (Şevket Akıncı, Murat Çopur, Şenol Küçükyıldırım) – Ghostwatch
Ülkem Özsezen – Milliday
Tamer Temel - Bir Kedi Kara
Kerem Görsev - Emirgan

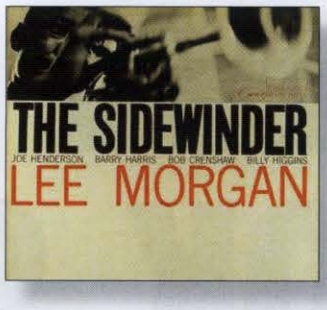

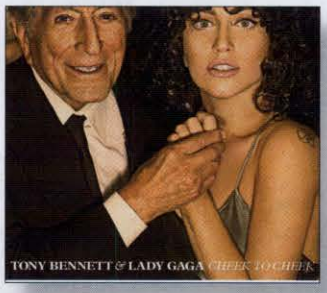

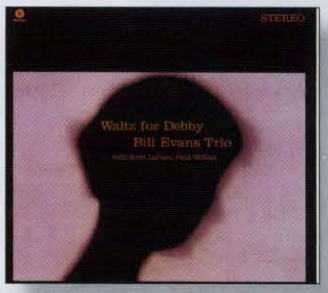

Zihni Müzik

Mühürdar Caddesi, Akmar Pasajı No:70 D:13 Koşuyolu/Istanbul - (0216) 349 2268 – Www.Zihni.Com

Nguyen Le - Celebrating The Dark Side Of The Moon
Lars Danielsson - Liberetto 2
Tord Gustavsen Quartet - Extenden Circle
John Scofield & Medeski Martin Wood - Juice
Diana Reeves - I Remember
Jacob Karlzon 3 - Shine
Keith Jarrett / Charlie Haden - Last Dance
Wolfgang Muthspiel - Driftwood
Fela Ransome Kuti - Africa 70
Rigmor Gustafsson - When You Make Me Smile

Yerli
Weed - Ghostwatch
Okay Temiz - Oriental Wind – Aurora Borealis
Kerem Görsev - Emirgan
Konstrukt & John Mcphee - Babylon
Jülide Özçelik - Jazz İstanbul

Lale Plak

Galip Dede Caddesi No:1 Tünel, Beyoğlu 34430 Istanbul (0212) 2937739 İnfo@Laleplak.Com

Kenny Barron / Dave Holland - The Art Of Conversation **Yabancı**
Keith Jarrett / Charlie Haden - Last Dance Kenny Barron / Dave Holland Tord Gustavsen Quartet - Extended Circle Keith Jarrett / Charlie Haden Lars Danielsson - Liberetto II Tord Gustavsen Quartet Ulf Wakenius - Momento Magico Lars Danielsson
Iiro Rantala String Trio - Anyone With A Heart Ulf Wakenius
Manu Katche - Live In Concertliro Rantala String Trio
Medeski, Scofield, Martin & Wood - Juice Manu Katche
Lisa Ekdahl - Look To Your Own Heart
Medeski, Scofield, Martin & Wood
Molly Johnson - Because Of Billie
Lisa Ekdahl Molly Johnson

Yerli
Kerem Görsev Trio / Ernie Watts - Emirgan
Ülkem Özsezen's Newburry Quintet - Milliday
Okay Temiz / Aydın Esen "Oriental Wind" - Aurora Borealis
Mozaik - Külliyat
Cenk Erdoğan – Kara Kutu

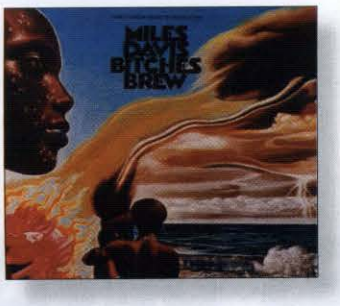

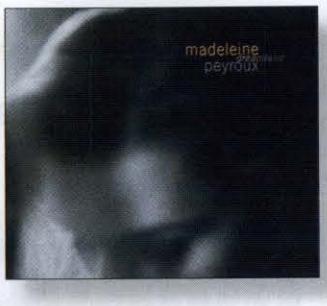

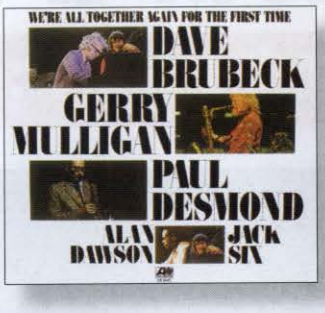

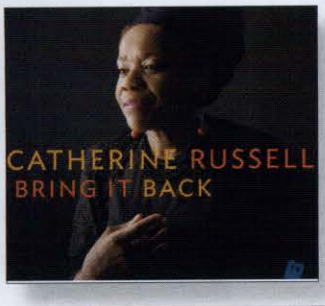

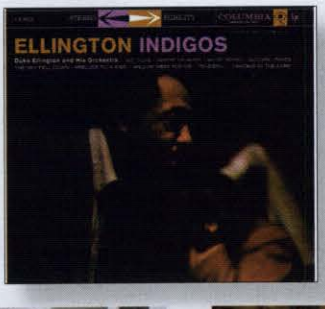

Hamdi Ünlü

Fil Elektronik Ltd. Şti
1391 Sokak No.6 Alsancak 35220 Izmir / Turkey
Tel: +90 (232) 464 9279 | Faks : +90 (232) 422 2796
Hamdi@Filelektronik.Com
Www.Filelektronik.Com

Tony Bennett & Lady Gaga "Cheek To Cheek
Phil Woods "Rights Of Swing"
Stan Getz Quartet - Stan Getz Quartets
Lee Morgan - Side Winter
Randy Weston's Music - Little Niles
The Charlie Mingus Jazz Workshop - Pitchecanthropus Erectus
Thelonius Monk Trio - Thelonius Monk Trio
Eric Dolphy - Out To Lunch
Thad Jones Mel Lewis - Consummation
Antonio Forcione - Touch Wood

Yerli
Volkan Hürsever - Hediye
Tamer Temel - Bir Kedi Kara
Ferit Odman - Nommo
Timuçin Şahin - Inherence
Esthema - Long Goodbye

Audioavm.Com

Dr. Şevket Bey Sokak Tellioğlu Apartmanı
No7/7 Şişli İstanbul
Tel 0 212 360 1585
Email Info@Audioavm.Com,

Keith Jarrett And Charlie Haden - Last Dance (2LP) 180Gr.
Cassandra Wilson - Traveling Miles (2LP) 180Gr.
Madeleine Peyroux - Dreamland 180Gr.
Manu Katche - Live In Concert (2LP) 180Gr.
Miles Davis - Bitches Brew 180Gr. (2LP)
Dave Brubeck - We're All Together Again For The First Time 180Gr.
Bill Evans Trio - Waltz For Debby 180Gr. Limited Edition
Sonny Rollins - The Bridge 180Gr.
Duke Ellington - Indigos 180Gr
Jan Garbarek Hilliard Ensemble - Officium (2LP) 180Gr.

Serdar Sırtanadolu
serdarl@me.com

Arasıcaklar

Herbie Hancock & Miles Davis

Herbie Hancock anlatıyor:

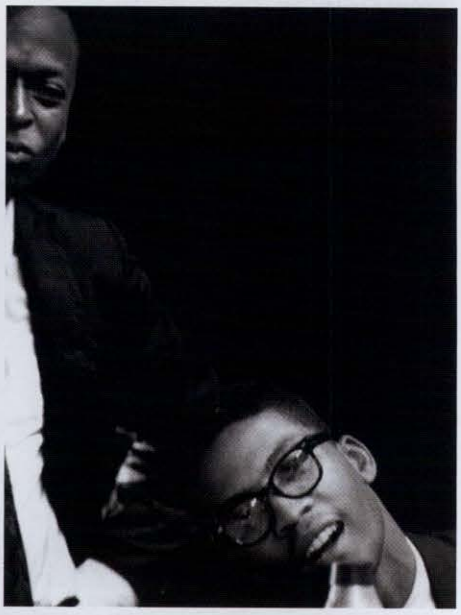

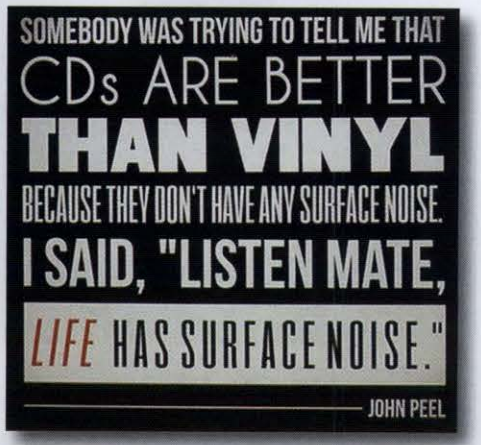

Miles'la tanıştığım gün, bir şeyler değiştiğini hissettim hayatımda. Sevgili dostum, mentorum ve ben bugün bir yerlerde bir şeyler yapabiliyorsam buna vesile olmuş yegane insan (efsane trompetçi) Donald Byrd sayesinde gerçekleşti bu tanışma. Sene 1962. New York City'de yaşıyoruz. Bir sabah Donald beni aradı:

"...hey Herbie! Gel bugün seni Miles'a götüreyim!"
"...ne!? Şaka yapıyorsun!?"

Miles benim müzikte yapmak istediğim herşeyi temsil eden kişiydi. İdolümdü. 22 yaşımdaydım, bütün albümlerini almış, müziğini sürekli dinleyip detaylı öğrenmiştim. Donald bizim tanışmamız gerektiğine inanmıştı ki, hakkımda böyle düşünmesinden dolayı da kendimle gururlanmıştım. Öğleden sonra buluştuk ve Miles'in West 77th Street'teki evine gittik. Kapıda bekliyoruz, ben heyecandan ölmek üzereyim. Kapı açıldı ve karşımda bütün görkemiyle, Miles Davis. İçeriye girdik,

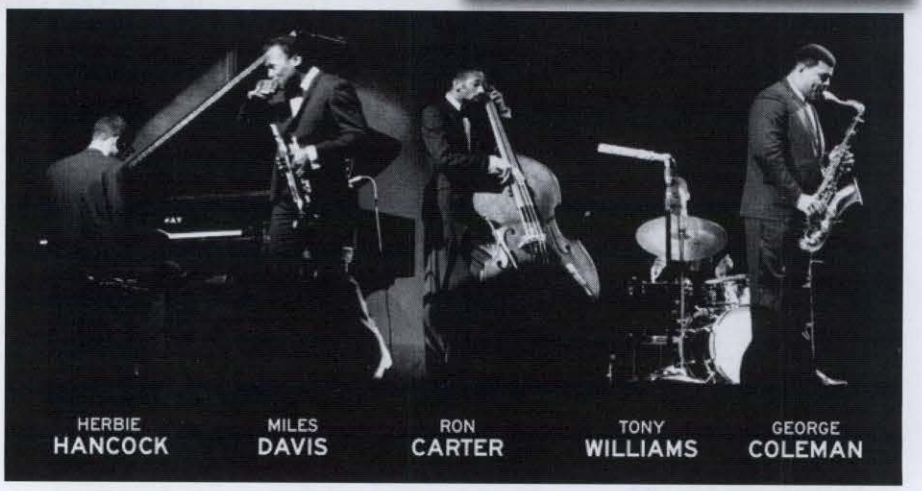

oturduk. Donald'la eski dost olduklarından biraz havadan-sudan konuştular, ben de fena heyecanlıyım hala ama kenarda sessizce dinledim. Daha 5 dakika geçmemişti, ve bir anda ne olduysa oldu. Miles bana dönerek:

- "...çal bakalım birşeyler"

Bunu beklemiyordum. Olduğum yerde donakaldım, ama hemen toparladım. İçeriye girerken bir duvar piyanosu farketmiştim, hemen çekinmeden gidip - özgüven yerinde, başım dik - piyanonun önüne oturdum. Tabii ki unutmamak lazım; Miles benden birşey çalmamı istedi ve duruş, davranış bir kenara,

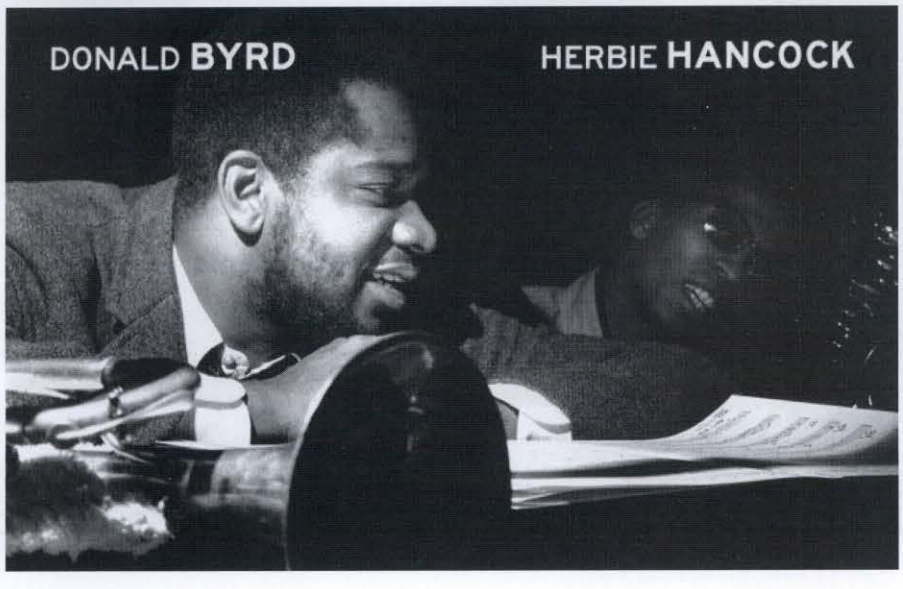

ne çalacağım hakkında hiçbir fikrim yok. Kafamdan en azından 8-9 parça geçiyor o sırada. Hemen karar verdim; **"Stella by Starlight".**

Heyecanım devam ediyordu aslında. Ama, çaldım. Fena değildi de sanki. 3-4 saniye sonra arkamdan, kısık sesiyle, Miles:

"...tatlıydı".

Bu kelime. O kadar. Özgün yorumumu Miles Davis duymuş, anlamış ve bu "takdir" kelimesini sarfetmişti (oracıkta düşüp bayılmadıysam, kesin sabah iyi kahvaltı ettiğimdendir). Belli etmemeye çalıştım bu takdir karşısındaki sevincimi ve teşekkür ettim. Devamında Donald'la biraz daha lafladılar ve ayrıldık yarım saat sonra oradan.

- - -

Aradan bir yıl geçmişti ve ben Donald'ın grubunda çalıyordum. Müzisyen çevrelerinde bir takım sözler dolanıyordu, Miles'in yeni beşlişi için bir piyanist aradığıyla ilgili. Yine Donald arayıp, mesajı verdi:

"Herbie! Miles seni yeni beşlisine almak istiyor! Seni arayacak ve kimseyle çalmadığını söyleyeceksin!"
"...anlamadım!?, ben seninle çalıyorum ama?"

"...aptal mısın oğlum sen!? Şayet ben senin bu fırsatı yakalamanı engellersem, hayatım boyunca vicdan azabı çekerim. Sen beni dinle, ve aynen söylediğimi yap".

Ertesi sabah, tahmin ettiğim gibi telefon çaldı. Açtım. Arayan Miles'di. O kısık sesiyle:

"...Herbie. Merhaba."
"...ugh, e, evet. Merhaba."

"...birileriyle çalıyor musun bu aralar?"
"...eee?... hayır. Şu sıralar... hmm... hayır".

"...İyi. Yarın 1:30'da benim eve geliyorsun".

...ve telefonu kapattı yüzüme. Aynen böyle oldu. Ve hemen sonra telefonum yine çaldı. Miles tekrar arıyor zannedip uçarak kaptım ahizeyi. Arayan davulcu Tony Williams'tı (Tony 17 yaşındaydı ve New York piyasasındaki en sağlam, en yaratıcı davulcuydu. Hızına kimse yetişemiyordu). Miles onu da çağırmıştı.

Ertesi gün Tony'le buluşup Miles'in evine gittik. Vardığımızda bascı Ron Carter ve saksofoncu George Coleman oradaydılar. Evin bodrum katında tam donanımlı bir prova stüdyosu vardı, herkes orada toplandı. Ron bize birtakım notalar göstermeye ve bilgiler vermeye koyuldu. Çalmaya başladık. Akşama kadar çaldık. Hatta 3 gün arka arkaya çaldık. Bir sihir yakalamıştık. İnanılmaz bir sound oluştu. Herkes birbirini anlarken, özgün bir renk yaratmaya başladık. Bu 3 gün sonunda Miles:

"...tamamdır beyler. Salı günü 30th Street Studio'da buluşuyoruz".

Ben olanları yine anlamadım. Çünkü hala nereye ait olduğumu bilmiyordum. Biraz da saftım sanırım bu ortamlarda. Tony bile o yaşına rağmen her şeye ayak uydurmuştu. Her şey çok hızlı gelişiyordu. Bir şekilde bir onay peşindeydim. Miles'a döndüm, ve:

- "...ugh. Pardon. Ben... yani şimdi, gruba kabul edildim mi?"

Miles bana doğru, biraz da "vahşice", gözlerini dikerek:

- "...anlamadın mı çocuk!? Bizdensin artık. Yeni albümümde sen de çalıyorsun!"

Ayaklarım yere değmiyordu. Sevinç, panik, tarif edilemez heyecan, her şey en üst seviyedeydi. Bu albüm **"Seven Steps to Heaven"** kayıtları olacaktı. Miles Davis Beşlisi hayatımın akışını değiştirmeye başlamıştı ve sevgili kardeşim Donald Byrd; sana hayatım boyunca minnettar kaldım.

Derleyen: Ali Sönmez
(ali.sonmez.2010@gmail.com)

Şu jazz dedikleri...

"I feel that Jazz is not so much a style as it is a process of making music. It's the process of making one minute's music in one minute's time. / Jazz'ın bir müzik stilinden ziyade, bir müzik yapma süreci olduğunu sezinliyorum. Jazz bir dakikalık müziği, bir dakika içinde geliştirme sürecidir." – Bill Evans

Genç Koleksiyoncu: ALBERT AYLER (13 Temmuz 1936 – (?)5-25 Kasım 1970)

Öncelikle, kısa yaşamı boyunca Free (Serbest) Jazz'ın temel taşlarından bazılarını döşeyen bu devrimci özgür ruhun (veya ona takılan lâkapla, "Kutsal Ruh"un) yukarıdaki ölüm tarihinin yanında yer alan soru işaretini açıklamak doğru olacaktır sanıyorum. 20 gün ortadan kaybolduktan sonra cesedi Manhattan ve Brooklyn arasındaki East River'da bulunduğunda, tarih 25 Kasım 1970'ti belki ama, bir süredir suda kaldığı şüphe götürmeyen Ayler'ın kesin ölüm tarihi saptanamamıştı... Ohio'nun büyük kentlerinden Cleveland'ta, dindar ve müzik tutkunu bir ailenin ilk çocuğu olarak gözlerini dünyaya açan Albert, beyaz ve siyahların birlikte yaşadığı, üst orta sınıf banliyösü Shaker Heights'ta büyüdü. 6 yaşına geldiğinde, ilerki yıllarda trompet çalmaya başlayacak ve gruplarında yer alacak kardeşi Donald doğdu. Bir yıl sonra, keman ve tenor saksofon çalan babası Edward, Albert'a bir alto saksofon satın aldı ve ona bu enstrümanı nasıl çalacağını öğretti. Kendisi başarılı bir müzisyen olamadığı için ümidini oğullarına bağlamıştı. Sonuçta Albert, biraz zorla da olsa, 10 yaşına kadar babasından ders almayı ve Pazar günleri kilisede onunla birlikte çalmayı sürdürdü. 1946'da girdiği Müzik Akademisi'nde, sekiz yıl boyunca, Cleveland'ta Charlie Parker ve Dizzy Gillespie ile çalmış olan Benny Miller'dan ders aldı. O arada eğitimini sürdürdüğü John Adams Lisesi'nin büyük orkestrasında görev alıyor ve çeşitli yerel rhythm & blues gruplarında çalıyordu. 16 yaşındayken, armonika çalan Blues şarkıcısı Little Walter Jacobs tarafından bir barda keşfedilen Albert, 1952 ve 1953'ün yaz tatillerinde onunla birlikte turneye çıktı. R&B gruplarında edindiği güçlü ve sert tonunu müzik yaşamı boyunca koruyacak olan Ayler, tekniği zayıf olmasına karşın, o dönemde pek çok genç alto saksofoncu gibi Charlie Parker'ın çalış tarzını ve sololarını taklit etmeye çalışıyordu. O kadar ki, 1954'te liseyi bitiren ve yerel bir üniversiteye yazılan genç müzisyen, Cleveland'ta "Little Bird" diye anılmaya başlanmıştı. Ertesi yıl Cleveland'a gelen Bird'le tanışmasını "Bana baktı, güldü, elimi sıktı! Adamdaki deruni kaliteyi hissettim." diye anlatacaktı. 1956'da yüksek eğitimini yarıda bırakan Ayler orduya kaydoldu ve Kentucky'deki Fort Knox üssüne atandı. Her gün 5-6 saat üssün Özel Hizmet Orkestrası'nda çalarken, bir yandan da Bebop'ın hızlı temposunu ve karmaşık armonik yapısını çalış tarzına sindirmeye çalışıyordu. Bu orkestrada Stanley Turrentine ve daha sonra gruplarında çalışacak olan kontrbasçı Lewis Worrell ve davulcu Beaver Harris'le tanıştı. 1959'da ordu tarafından Avrupa'ya gönderilince, iki yıl boyunca Fransa'da Orleans ve Paris'te, Danimarka ve İsveç'te görev yaptı. O yıllarda Thelonious Monk ve Miles Davis gibi iki büyük ustayla çalışan John Coltrane'in müziğinin spirituel yoğunluğundan ve tonal sapmalarından derinden etkilenen Ayler, daha tok ve güçlü bir ses elde etme kaygısıyla, altodan tenor saksofona geçti. Bazı müzik otoritelerinin, yeterli armoni bilgisi olmadığı için standart akorlardan bir caz solosunun nasıl düzenleneceğini bile bilmediğini iddia ettiği Ayler, kendine has bir ton ve "sound" geliştirmeye ve Bebop'ın etkisinden kurtulmaya çalıştığı bu dönemde, Paris'te geceleri kulüplerde çaldı ve hatta yakın bir gelecekte onunla aynı kulvarda ilerleyecek Roscoe Mitchell ile birlikte sahne aldı. 1961'de California'da görevliyken ordudan ayrılan Ayler, bir süre Los Angeles'ta yaşayıp müzik yapmaya çalıştı. Ama akorlarla uyumlu Jazz ezgilerini düzenlemede pek mahir olmadığı için serbest doğaçlamaya kayan değişik performansları, birkaç yıl önce Ornette Coleman'ın yaşadığına benzer bir biçimde, yerel müzik çevrelerince fazla "uçuk kaçık" bulunup dışlandı. Zaten kendisi de LA'de tercih edilen cool veya hard bop tarz müzikleri, Avrupa'da geliştirdiği ve Coltrane'in armonik ve ritmik çeşitliliği ile kendisinin R&B ve Gospel altyapısını harmanlamaya çalıştığı yeni çalış tarzıyla uyumsuz bulmuştu. Onun müziğinde ilahilerle standartlar, en geleneksel olanla en deneysel siyahi müzik içiçeydi ve bu durum gerek dinleyiciler, gerekse kulüp sahipleri tarafından yadırganıyordu. Bu şartlarda Cleveland'a, aile ocağına dönmenin yapılacak en doğru şey olduğuna inandı; zaten ordudan ayrıldığından beri ailesinden maddi destek görerek yaşıyordu. Ama doğduğu kentin kulüpleri ve müzisyenleri de ona kucak açmayacaktı; Colombus'ta yaşayan ama arada sırada Cleveland'a gelen ve aynı anda üç nefesliyi birden çaldığı için kendisi de bir ucube olarak görülen Roland Kirk dışında kimse onun başına buyruk müziğine bulaşmak istemiyordu. Çıkış yolunu Avrupa'daki özgür doğaçlama ortamında bulacağına inanarak 1962 yılının başında İsveç'e giden Albert Ayler, Ekim ayının sonunda, her nedense standartları içeren, Hard Bop tarzındaki, kendi adına ilk plak kaydını, buraya geldiğinden beri birlikte çalıştığı İsveçli bir basçı ve davulcuyla gerçekleştirdi. Ertesi yılın başında Danimarka'ya geçtiğinde, Danimarka Radyosu için, o sırada 16 yaşında olan basçı Niels-Henning Orsted Pedersen'in de yer aldığı bir dörtlüyle "My Name is Albert Ayler" albümünü kaydetti. Ayrıca kentin efsanevi mekânı Jazzhus Monmartre'da, Don Cherry, Don Byas ve Dexter Gordon gibi müzisyenlerle yolları kesişti. Ama asıl önemlisi, hatta müzik kariyerinin dönüm noktası, birkaç ay sonra, öncü piyanist Cecil Taylor ve davulcusu Sunny Murray ile tanışması ve onlarla çalması oldu. Hep beraber New York'a geri döndüler ve Greenwich Village'taki Take Three'de birlikte sahneye çıktılar. 1963'ün Aralık ayında, inzivaya çekilmiş olan Ornette Coleman'ın evinde, birlikte çalma olanağı bulmasına karşın, bu ortak performansa ait özel kayıtlar bugüne kadar yayınlanmadı. O Yılbaşı gecesi, John Coltrane Dörtlüsü ile Art Blakey ve Jazz Messengers'ın da yer aldığı Lincoln Center'daki Jazz konserinde, Cecil Taylor Unit'le beraber son kez sahneye çıktı. 14 Ocak 1964'te Arlene Benton'la evlendi. 1964'ten itibaren, kendi çalışmalarında New Orleans kökenli kolektif doğaçlamayı şiar edinen Ayler, 24 Şubat'ta Murray, Henry Grimes ve piyanist Call Cobbs'la birlikte stüdyoya girdi ve doğaçlamaya başvurmadan, geleneksel bir tarzda yorumladığı bazı zenci ilahilerini kaydetti; ama ilk kez 1980'li yıllarda Japonya'da "Swing Low Sweet Spritual" adıyla yayınlanan bu kayıtları plak olarak basacak şirket bulamadı. Bu hayal kırıklığının ardından, basçı Gary Peacock ve Murray ile birlikte bir üçlü kurdu. Bir gece Ayler'ın, çoğu kişinin kakafonik ya da karmaşık olarak değerlendirip reddettiği 20 dakikalık bir solo performansına hayran kalan Bernard Stollman adlı avukatın kurduğu ve avangard müzisyenler için bir vaha oluşturan ESP plak şirketi için, o yaz, ABD'de çıkan ilk plağı ve başyapıtı kabul edilen "Spiritual Unity"yi kaydetti. Ama yine beklediği ilgiyi göremeyince, kadroya avangard trompetçi Don Cherry'yi de katarak Danimarka'da turneye çıktı. ABD'ye geri döndükten sonra, 1965 yılında, küçük kardeşi trompetçi Donald Ayler'ı da içeren bir beşli kurdu. O sıralarda müziğinde de değişikliğe gitmiş ve ilk kez Don Cherry ile birlikteyken kullanmaya başladığı folk melodileri, kolektif doğaçlamayla beraber, müziğinin temel unsuruna dönüşmüştü. Hem Village Gate, hem de Town Hall'da ("Bells") sahneye çıkan grubun yorumladığı sıradışı parçalar, cenaze ve tören marşları, sirk fanfarları ve hatta İrlanda halk danslarından ezgiler içeriyordu. O yazın sonunda, bu kez Cherry, Peacock ve Murray ile beraber, "New York Eye and Ear Control" adlı kısa filmin doğaçlama müziğine imza attı. Eylül ayında tarihi Judson Hall'da bir yedili olarak verdikleri konserin kayıtları "Spirits Rejoice" adlı albümde yer aldı. Bu arada Ayler, onu ilk kez İsveç'te dinleyen ve yaptığı müziğe sempati duyan idolü John Coltrane ile yakın bir dostluk geliştirmeye başlamıştı. Coltrane, 1965 yazında kaydettiği ve müziğinin yönünü "New Thing" akımına çevirdiği "Ascension" albümünde Ayler'ın etkisinde kaldığını belirtmişti. O günden itibaren modal doğaçlamadan hızla uzaklaşıp daha serbest ve soyut çalmaya başlayan Coltrane ile Ayler, 19 Şubat 1966'da, ilk ve son kez aynı sahneyi paylaştılar. O akşam Coleman Hawkins, Sonny Rollins ve Yusef Lateef'in gruplarının da yer aldığı "Titans of the Tenor" adı verilen konsere Ayler'ın kendi grubuyla katılmasını sağlayamayınca, Coltrane Ayler kardeşleri sadece o gece için kendi dörtlüsüne eklemiş ve kaşelerini de kendi cebinden ödemişti.

1966 ve 1967, Albert Ayler'ın müzik yaşamının en yoğun ve aktif dönemi oldu. 1 Mayıs 1966 gecesi Slug's'taki performansları ESP tarafından iki albümde yayınlandı. Adının artık iyice duyulması, Time ve Vogue dergilerinde anılması bile, Ayler'ın kolay iş bulmasını sağlamıyordu. Caz eleştirmenlerinin çoğu tarafından hâlâ kabul görmüyordu; bir keresinde onlara "müziğimi anlamaya çalışmayın, bunu denemeyin bile; sadece dinleyin!" diye seslenmişti. Ama onu ve deneysel müziğini zengin ve duygu yüklü bulup takdir edenler de vardı. Meşhur "Jazz Kitabı"nın yazarı ve o dönemde Berlin Jazz Festivali'nin de direktörü olan Joachim E. Berendt'in özel talebi üzerine, Kasım'da bir aylık bir Avrupa turnesine çıkan Ayler'ın Berlin Jazz Festivali'nde, Stockholm'de, Paris'te ve Londra'da verdiği konserler daha sonra LP olarak yayınlandı. BBC için yaptıkları TV kayıtları ise, asgari düzeyde serbest doğaçlama içerdiği halde, program yöneticileri tarafından yayınlanmaya uygun görülmedi. O arada, besteleri ve çalış tarzı artık Ayler'ın tutku dolu müziğinden iyice etkilenen Coltrane'in de yardımıyla (Ayler, Coltrane'in "Meditations" albümünde yer alan ünlü parçası "The Father, Son, and Holy Ghost"ta (Baba, Oğul ve Kutsal Ruh), dini referansın ötesinde, Coltrane, Pharoah Sanders ve kendisine atıfta bulunduğuna inanıyordu) dönemin avangard Jazz'ına kucak açan, "New Thing"in beşiği Impulse! plak şirketiyle kontrat imzaladı. Ayler ve grubu yıl sonunda ve 1967 Nisan'ında, efsanevi Village Vanguard'ta sahne aldı ve bu konserlerin kayıtları Impulse! tarafından plak olarak yayınlandı. Haziran ayında Newport Jazz Festivali'ne ilk ve son kez katılan Ayler kardeşler, 17 Temmuz'da yaşama gözlerini kapatan Coltrane'in son arzusu doğrultusunda, cenaze töreninde "Truth is Marchin In"i seslendirerek hamilerini ebediyete uğurladılar. Ağustos ayının sonunda kaydettiği "Love Cry" albümü, Ayler'ın müziği etrafında dönen olumsuz tartışmaları ortadan kaldırmak ve Impulse! yöneticilerini memnun etmek amaçlarını güden bir çalışmaydı. Ama beklenen gerçekleşmedi ve müzisyenin radikal yapımcı Milford Graves'le bir daha çalışmamasına karar verildi. 1968 yılında sadece iki kez izleyici karşısına çıkabilen ve Nisan ayında Town Hall'daki ilk konserin ardından, psikolojik sorunlar yaşayan kardeşi Donald'la yollarını ayıran Albert, Eylül ayında yeni yapımcısı Bob Thiele'nin gözetiminde Impulse! için tekrar stüdyoya girdi. Ancak R&B parçalarına yer vererek ilk kez vokal de yaptığı "New Grass" adlı bu kendine has "fusion" albümünü yerden yere vuran eleştirmenler, bir dönemin asi öncüsünün özüne, müzik mirasına ihanet ettiğini düşündüler. 1969 yazında tekrar ve son kez stüdyoya giren Ayler, "Music is the Healing Force of the Universe" ve "The last Album"de yer alacak birbirinde anlamsız parçaları kaydetti. Artık çoğu "Free Jazz" müzisyeni gibi, yolunu kaybetmişe benzeyen Ayler'ın da ABD'de iş bulma ve sahneye çıkma şansı kalmamıştı. Kontratı Impulse! tarafından feshedilen ve 1970 yazının başında New York'ta tek bir konser verebilen müzisyenin ruh sağlığının bozulduğuna dair ciddi belirtiler de vardı. Genç alto saksofoncu Noah Howard, sahneye son kez 25 ve 27 Temmuz'da, Fransa'da, "Nuits de la Fondation Maeght" kapsamında çıkan ve eski günlerini aratmayacak başarılı performanslar sergileyen Ayler'ı o yaz sonu New York'ta, hiç de soğuk olmayan bir havada, son kez gördüğünde, üzerinde kürk bir ceket, ellerinde eldiven bulunduğunu, yüzüne de vazelin sürmüş olduğunu belirterek, "bana kendisini koruması gerektiğini söyledi!" demişti. Birkaç yıldır beraber yaşadığı ve son dönemlerde konser ve plaklarında haddinden fazla yer verdiği şair ve vokalist Mary Parks, Ayler'ın 5 Kasım günü, saksofonuyla evdeki TV'nin ekranını parçaladıktan sonra çıkıp gittiğini ve bir daha geri dönmediğini polise bildirmişti. 20 gün sonra bir köprünün ayağına takılan cesedini inceleyen adli tıp uzmanı, Ayler'ın suda boğularak öldüğüne kanaat getirmiş ve otopsiye gerek duymamıştı. Ayler'ın esrarengiz ölümü hakkında çıkan onlarca farklı söylentinin ardından, Mary Parks 1983'te bir gazeteciye, zaten depresyondaki müzisyenin kardeşi Donald ve annesi tarafından sürekli taciz edildiğini ve bunun sonucunda Özgürlük Anıtı'na giden feribottan atlayarak intihar ettiğini açıklayacaktı... Gençlik idolü Charlie Parker gibi 34 yaşında yaşama veda eden özgürlüğün çığlığı Albert Ayler'ın kısa diskografisinden yaptığım seçimleri, her zamanki gibi, Jazz'a olan ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırdım. Öncelikli olarak alınması gereken, en başarılı yapıtlarını birer okla vurguladım. Bunlar arasından belli bir dönemde ülkemize ithal edilmiş olan CD'leri de birer ay-yıldızla işaretledim.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

➲ The Albert Ayler Story (1962-69) ESP 4072 (Download Only!)
* Selections from "Holy Ghost" (Limited Edition) (1962-68) REVENANT RVN CD 213
➲ The Impulse! Story (1965-69) IMPULSE! 9855103 C•

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

* The First Recordings, Vol.1 (Something Different!!!) (1962) SONET SNTCD 604
* The First Recordings, Vol.2 (1962) DIW 349
* My Name is Albert Ayler (1963) DEBUT / BLACK LION 760211 C•
* Going Home (Swing Low Sweet Spritual) (1964) OSMOSIS / BLACK LION 760197 C•
➲ Witches and Devils (Spirits) (1964) FREEDOM 74101
➲ Spiritual Unity (1964) ESP-Disk ESP 1002 C•
➲ Vibrations (1964) FREEDOM 74100
➲ Bells / Prophecy (1965; 1964) ESP-Disk ESP 1010
* New York Eye and Ear Control (1965) ESP-Disk ESP 1016
➲ Spirits Rejoice (1965) ESP-Disk ESP 1020 C•
➲ Lörrach, Paris 1966 hatOLOGY 573 C•
* Stockholm, Berlin 1966 hatOLOGY 717 C•
➲ In Greenwich Village (1966-67) IMPULSE! / MCA MCAD 39123 C•
* Love Cry + The Last Album (1967, 1969) IMPULSE! / VERVE 334699 C•
* New Grass (1968) IMPULSE! / VERVE 842195 C•
* Music is the Healing Force of the Universe (1969) IMPULSE! 065383

KOMPLE SETLER

(Tuzu kuru Ayler tutkunları için!)

* Holy Ghost – Rare and Unissued Recordings (1962-70) REVENANT RVN 213 (7+2+1 CD)
➲ The Complete ESP-Disk Recordings (1964-65) ESP-Disk ESP BOX-001 (4 CD)
➲ Live in Greenwich Village – The Complete Impulse Recordings (1965-67) IMPULSE! 273 (2 CD) C•
➲ Complete Live at Slug's Saloon Recordings (1966) LONE HILL JAZZ 10101 C•
➲ Nuits de la Fondation Maeght 1970 LONE HILL JAZZ 10215 C•

ÖLÜMSÜZ STANDARTLAR

I'VE GOT MY LOVE TO KEEP ME WARM

Söz ve Müzik: Irving Berlin

The snow is snowing and the wind is blowing
But I can weather the storm!
What do I care how much it may storm?
For I've got my love to keep me warm
I can't remember a worse december
Just watch those icicles form!
Oh, what do I care if icicles form?
Oh, I've got my love to keep me warm
Off with my overcoat, off with my glove
I need no overcoat, I'm burning with love!
My heart's on fire, the flame grows higher
So I will weather the storm!
What do I care how much it may storm?
Oh, I've got my love to keep me warm
The snow is snowing, the wind is blowing
But I can weather the storm!
What do I care how much it may storm?
Oh, I've got my love to keep me warm
I can't remember a worse december
Just watch those icicles form!
What do I care if icicles form?
Oh-ho-ho, I've got my love to keep me warm
Off with my overcoat, off with my glove
I need no overcoat, I'm burning with love!
My heart's on fire, the flame grows higher
So I will weather the storm!
What do I care how much it may storm?
Oh, I've got my love to keep me warm

BABY, IT'S COLD OUTSIDE

Söz ve Müzik: Frank Loesser

I really can't stay
  Baby it's cold outside
I've got to go away
  Baby it's cold outside
This evening has been
  Been hoping that you'd drop in
So very nice
  I'll hold your hands, they're just like ice

My mother will start to worry
  Beautiful, what's your hurry?
And my father will be pacing the floor
  Just listen to that fireplace roar
Now really I'd better scurry
  Sweetheart, what's your hurry?
Well maybe just a half a drink more
  Why don't you put some records on while I pour

All the neighbors might think
  But baby, it's bad out there
Say, what's in this drink?
  No cabs to be had out there
Oh, I wish I knew how
  Your eyes are like starlight now
To break this spell
  I'll take your hat, your hair looks swell

I ought to say no, no, no, sir
  Mind if I move in closer
At least I'm gonna say that I tried
  What's the sense in hurting my pride?
I really can't stay
  Baby don't hold out
Oh, but it's cold outside

I simply must go
  Baby, it's cold outside
The answer is no
  But baby, it's cold out there
Oh, this welcome has been
  So lucky that you dropped in
So nice and warm
  Look out that window at that storm

My sister will be suspicious
  Gosh, your lips look delicious
And my brother will be there at the door
  Waves upon a tropical shore
Oh, my maiden aunt's mind is vicious
  Ooo, baby you're so delicious
Well maybe just one little kiss more
  Never such a blizzard before

Oh, I've got to go home
  You'll freeze to the bone out there
Say, lend me a comb
  It's up to your knees out there
You've really been grand
  I thrill when you touch my hand
But don't you see?
  How can you do this thing to me?

Oh, there's bound to be talk tomorrow
  Making my lifelong sorrow
Well at least there will be plenty implied
  If you caught pneumonia and died
But I really can't stay
  Get over that old lie

Baby it's cold outside
  Ooo ooo ooo
Hey, I gotta get out of here
  Come on, baby
Come on what?
  Just give me five minutes more
You sure know how to wear a girl down, don't you?
  Okay, okay, okay, okay

BİR KİTAP / BİR VİDEO

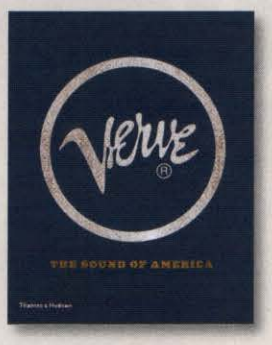

VERVE
THE SOUND OF AMERICA

Richard Havers
Thames & Hudson Inc.
ABD, 2013
ISBN: 978-0500517147
400 sayfa, Bez Ciltli
75 $

Özet: "Jazz at the Philharmonic" (JATP) konser ve turnelerinin yaratıcısı, ünlü emprezaryo ve plak yapımcısı Norman Granz'ın Norgran ve Clef adlı plak şirketlerinin ardından kurduğu; 1950'li ve 60'lı yıllarda Mainstream Jazz dünyasının neredeyse tüm kalburüstü isimlerinin kayıt yaptığı Verve plak şirketinin (ve kurucusu Granz'ın yaşamının) kapsamlı öyküsü. Verve arşivlerinden derlenen bu olağanüstü kitap, aynı zamanda Jazz'ın ilk dönemlerinden günümüze kadar olan tarihçesine ve zenci gettolarının hor görülen müziğinin Amerika'nın kucaklayıp sevdiği ve tüm dünyaya ihraç ettiği bir sanat ve kültür hazinesine dönüşmesinde, "Irkçılığa karşı mücadele etmek, dinleyiciye iyi bir ürün sunmak ve kaliteli müzikten para kazanmak istiyorum" diyen Granz'ın oynadığı önemli role ışık tutuyor. Gerçek Jazz tutkunlarının asla kaçırmak istemeyecekleri keyifli bir prestij kitabı. **Detay:** Piyanist Herbie Hancock ve Verve arşivlerinin sahibi Universal Müzik Grubu'nun CEO'su Max Hole'un önsözlerinden sonra, New Orleans günlerinden başlayarak Jazz tarihini hızlı olarak gözden geçiren bu 400 sayfalık, büyük boy ve bol resimli kitap, Norman Granz'ın (1918-2001) hayat öyküsüne eğiliyor ve 1944'te Los Angeles'ta başlatıp turnelerle tüm dünyaya yaydığı Jazz at the Philharmonic (JATP) konserlerinden, 1970'lerde kurduğu ve Verve döneminde çalıştığı duayen müzisyenlerin yeni (özellikle konser) kayıtlarını yayınladığı Pablo Records'a kadar, Jazz müziğine yaptığı önemli katkıları ele alıyor. Jazz'ın sigara dumanlı küçük kulüplerden çıkıp prestijli konser salonlarına taşınmasında; siyahi müzisyenlerin ırk ayrımcılığına uğramasının önüne geçilmesinde; iyi stüdyo şartlarında plak kayıtları yapmaları ve hak ettikleri maddi karşılığı almalarında; ve de en önemlisi, Jazz'ın sadece zencilerin dinlediği bir müzikken, önce Amerika'nın, daha sonra da tüm dünyanın sevdiği ve saydığı bir müzik türüne evrilmesinde Granz'ın etkisi özellikle vurgulanıyor. Kitabın ana temasını oluşturan bu ilginç öykünün arasına, Verve için kayıt yapmış ünlü isimlerin (Charlie Parker, Count Basie, Lester Young, Coleman Hawkins, Ben Webster, Billie Holiday, Dizzy Gillespie, Oscar Peterson, Stan Getz, Ella Fitzgerald, Bill Evans gibi ustaların ve son olarak Diana Krall'ın) ikişer sayfalık biyografileri ve şirketin yayınladığı önemli albümler serpiştirilmiş. Kitabın bölüm başlıklarıysa şöyle: Introduction: Now we has Jazz; From genesis to a revolution; Jazz in the hallowed halls; Clef & Norgran; Verve: 1950s; Verve: 1960s; Verve forever. 1200 civarında siyah-beyaz ve renkli fotoğrafla ve özellikle grafik sanatçısı David Stone Martin'in ilginç kapak tasarımlarıyla albenisi arttırılan kitap, Jazz ile ilgili efemera meraklısı okurlar için gerçek bir hazine sandığı.

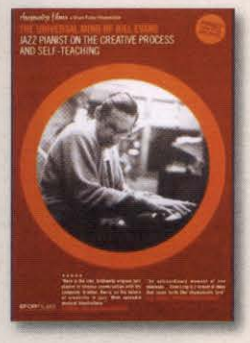

THE UNIVERSAL MIND
OF BILL EVANS -
The Creative Process and Self-Teaching

Yönetmen: William Meier
Rhapsody Films / Efor Films
ABD; 2005 (1966)
45 dakika / Siyah-Beyaz
1.33:1 / NTSC / Stereo 2.0
DVD Region 0
19.95 $

Özet: Ünlü piyanist ve besteci Bill Evans (1929-1980), 1966 yılında TV için kaydedilen 45 dakikalık bu sohbet programında, Louisiana State University'de müzik profesörü ve besteci olan ağabeyi Harry ile girdiği samimi diyalogta, piyano başına geçerek ve yaratıcılık konusunda ufuk açan bir tartışmaya girerek izleyicilere Jazz'ın ne olduğunu anlatıyor. Bu belgesel aracılığıyla, piyanist-bestecinin beste, yorum, doğaçlama ve repertuar hakkındaki düşüncelerini öğrenirken; kendi solo piyano anlayışını, yani bir melodiden yola çıkarak, parçayı armoni yapısı üzerinden nasıl geliştirip yorumladığını göstermesini de izliyoruz. Bill Evans, Jazz piyano ve doğaçlama meraklısının kaçırmaması gereken bir DVD. **Detay:** Herbie Hancock, Keith Jarrett ve Chick Corea gibi günümüzün usta piyanistlerine yol göstermiş olan Bill Evans, 60'lı yıllardaki üçlüleriyle geliştirdiği modern eşzamanlı doğaçlama kavramıyla, Jazz'daki klasik armoni anlayışına yepyeni özellikler kazandırmış bir besteci ve yorumcuydu. Müziği hakkında fazla konuşmayı sevmeyen bir kişiliğe sahip olmasına karşın, akademik müzik eğitmenliği deneyimi sayesinde, bu DVD'de yer alan TV programında, kendi müzik felsefesini ve beste/doğaçlama yapma sürecinin temellerini gayet anlaşılır bir şekilde ifade eden Evans'ın akademisyen ağabeyiyle girdiği tartışma, Jazz müziğindeki yaratıcılığın doğasına odaklanıyor. Piyaniste göre, Jazz bir müzik stilinden ziyade, Mozart'ın çağından beri başvurulmayan yaratıcı bir doğaçlama sürecinin canlandırılması. Evans'ın müziğe yaklaşımı temelde analitik olmasına karşın, yorumlarındaki dinginlik ve rahatlığı, yıllar boyunca çalışıp sindirdiği ritmik, armonik ve melodik çeşitlemelere borçlu olduğunu öğreniyoruz. İlk doğaçlama denemelerine 13 yaşında başlayan sanatçı, gerçekten değerli olduğuna inandığı müziği yaratmaya ancak 15 yıl sonra hazır olduğuna inanmış. Önemli olansa "asla moralini bozmamak, pes etmemek ve bu adım adım ilerleyen öğrenme sürecinden keyif almayı bilmek" diyor. Fikirlerini piyano başında gösteren Evans, programın sonunda üç bestesini yorumluyor. DVD şu bölümlere ayrılmış (çift tırnak içindekiler, Bill Evans'ın yorumladığı parçalar): A Universal Musical Mind: "Spartacus Love Theme"; The Jazz Process: "How About You"; The Fundamentals; "Star Eyes"; Development of a Genius; Jazz Education; "Very Early"; "Time Remembered"; "My Bells". Resim ve ses kalitesi oldukça kötü olmasına karşın, bir ustanın deneyimlerini dinlemek, düşüncelerini uygularken izlemek, özellikle genç Jazz müzisyenleri ve doğaçlama üzerine fikir sahibi olmak isteyen Jazzseverler için büyük bir fırsat. **Önemli Not:** Bu DVD'de yer alan programı şu adresten izleyebilirsiniz:
http://www.youtube.com/watch?v=6EqY-JuEvpE

ŞU CAZ DEDİKLERİ Facebook'ta!

TRT Radyo 3'te, 1994 yılında başlayan yayın hayatı, 18 yıl sonra, 940. programın ardından, üç yıl önce sona eren ŞU CAZ DEDİKLERİ'nin Facebook sayfası, radyo programımın amaç ve hedefleri doğrultusunda, her hafta yenilenerek Jazz kültürünün yayılmasına katkıda bulunmayı sürdürüyor.

http://www.facebook.com/SUCAZDEDIKLERI.ALISONMEZ

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
CEMAL REŞİT REY KONSER SALONU

2. CRR Caz Şubatı

2. CRR Jazz Şubatı 2015 (1-18 Şubat)

zara mcfarlane

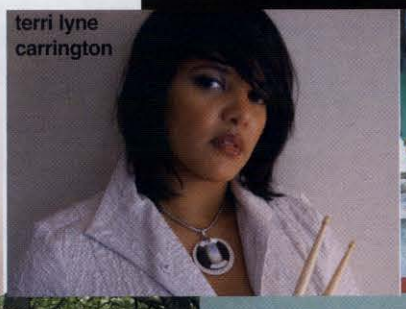
terri lyne carrington

Kelis EstevanOriol

Diane Schuur

aziza mustafa zadeh

Smilewound Graveyard

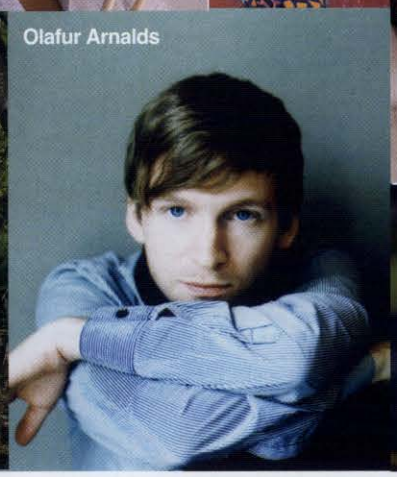
Olafur Arnalds

Maria Schneider

CRR Konser Salonu bu yıl ikincisini yapacağı festival tadındaki jazz konserleri ile gündemimizin en üst sırasına oturdu. Geçen yıl ilki düzenlenen Şubat ayındaki konserler arasında; saksofoncu **Kenny Garrett** "Pushing the World Away", **Andrea Motis** ve **Joan Camorro**, trompetçi **Wadada Smith** "Leo Smith Golden Quartet", **Kronos Quartet** yer almıştı. Bu yılda da aynı tarihler arasında ikincisi yer alacak olan konserler nefes kesici.

Jethro Tull's Ian Anderson plays the best of Jethro Tull - 5 Şubat

Jethro Tull'ın beyni Ian Anderson ve arkadaşları 5 Şubat'ta CRR Jazz Şubatı kapsamında İstanbul'da! 1968 yılından bu yana diskografisine 30 albüm sığdıran ve 60 milyonu aşkın satış elde eden Jethro Tull grubunun kurucu solisti ve flüt ustası Ian Anderson, arkadaşlarıyla beraber unutulmayacak bir konser için 5 Şubat 2015'te CRR sahnesinde olacak.

Rock müziği için ilk bakışta oldukça uzak bir enstrümanmış gibi görünen flütü bu türe katan ve bugüne dek 40'ı aşkın ülkede 2500'den fazla konsere çıkan Ian Anderson'ın müzik kariyeri, 1967 sonlarında İngiltere'nin Luton şehrinde kurduğu Jethro Tull ile başlamış. Elektro gitarda Clapton gibi zamanının büyük ustalarıyla boy ölçüşemeyeceğini düşünen Anderson başlarda karamsarlığa kapılmış olsa da, müzik aletleri satan bir dükkanın önünden geçtiği bir gün vitrinde gördüğü flütle başka bir 'safhaya' geçmiş. Kısa süreli birkaç denemeden sonra eşsiz dehası ve doğaçlamaya yatkınlığıyla flütü rock tarihine 'kendine özgü tarzıyla' havale etmeye başlamış. Jethro Tull'ın 1968 tarihli ilk albümü "This Was" yayınlandığında, Anderson'un flüt çalmaya başlayalı daha henüz birkaç ay olmuştu. Bu arada gitardan da vazgeçmeyen müzisyen özellikle akustik gitara yönelerek bunu, bir ritim enstrümanından çok melodik yanıyla öne çıkarmıştır. Bunun yanına, zamanla, 'keyboard', saksofon, armonika gibi birçok farklı enstrümanı da ekleyecektir.

Ian Anderson müzisyen yanıyla olduğu kadar, yazdığı oldukça ilginç, karmaşık ve aynı zamanda ironik şarkı sözleriyle de ilgi albümünden parçalar ve kariyerininin önemli klasiklerini seslendirmek; tüm müzik severleri büyülemek üzere 8 Şubat'ta CRR sahnesinde yer alacak.

Aziza Mustafa Zadeh Trio, 1 Şubat
Aziza Mustafa Zadeh (p, vo)
Ralf Cetto (b)
Simon Zimbardo (d)

Jan Garbarek Group feat. Trilok Gurtu, 2 Şubat
Jan Garbarek (s)
RainerBrüninghaus (p)
Yuri Daniel (b)
Trilok Gurtu (perc)

Esperanza Spalding, 3 Şubat

Kelis, 4 Şubat

Jethro Tull's Ian Anderson plays the best of Jethro Tull, 5 Şubat
Ian Anderson (vo, flt, mandolin, har, g)
Florian Opahle (g)
John O'Hara (p, org, keyb, acc)
David Goodier (b)
Scott Hammond (d, perc)
Ryan O'Donnell (vo)

Terri Lyne Carrington's Money Jungle, 6 Şubat
Lizz Wright (vo)
Gerald Clayton (p)
Zach Brown (b)
Terri Lyne Carrington (d)

Diane Schuur, 8 Şubat
Usta ses Diane Schuur geçtiğimiz Haziran'da yayınlanan, Frank Sinatra ve Stan Getz'a adadığı son

Mum, 12 Şubat
Gunnar Örn Tynes
Örvar Þóreyjarson Smárason
Róbert Reynisson (g, vo)
Eiríkur Orri Olafsson (tp, p, moog)
Hildur Gudnadottir (cello, vo)
Mr. Silla (vo)
Samuli Kosminen (d, perc)

Zara McFarlane, 13 Şubat

CRR Jazz Orkestrası, 14 Şubat
"Sevgililer Günü Konseri"
Solist: **Şenay Lambaoğlu**

Maria Schneider Orchestra, 15 Şubat
Saat 20:00'deki konser öncesi Maria Schneider saat 11:00'de bir de workshop düzenleyecek. (öğrenci veya katılımcı sınırlaması yok, isteyen herkes katılabilir)

Olafur Arnalds, 16 Şubat

Snarky Puppy, 17 Şubat

Oscar Benton & Blues Band, 18 Şubat

Esperanza Spalding

Ian Anderson

Jan Garbarek

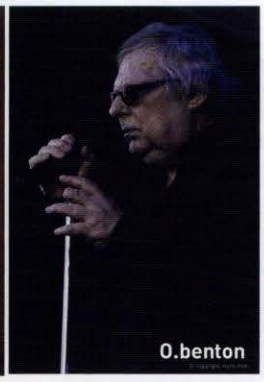
O.benton

uyandırmıştır. Bu bağlamda asıl kaynakları öncelikle mitler, efsaneler ve halk masallarıdır; ancak yeri geldiğinde toplumsal değerlere de bıyık altından bir gülümseme eşliğinde dokundurmadan duramamıştır. Bu sıradışı ozan, flütle beraber folk ve barok müziğini de rock'a teyellemiştir. Vahşi bir masal kahramanı gibi tek bacağı üzerinde durarak ve bazen de dans ederek çaldığı flütü ve doğaçlamalarının yanında; yer yer öfkeli, yer yer neşeli, bazen de dalga geçercesine mırıldanarak duyurduğu kendine has vokaliyle bir rock ikonu olup çıkan Anderson'ın, bunca zamandır tavrından hiç ödün vermeden fethettiği kalplerin sayısı çok fazladır.

Jethro Tull'u rock müzik tarihinde bir kilometre taşına dönüştürürken, kendisi da yaşayan bir efsaneye dönüşen Ian Anderson'ı sahnede henüz görmemiş olanlar için özellikle önemli bir akşam, 5 Şubat 2015 akşamı.

Grup elemanları:
Ian Anderson (vo, flt, mandolin, har, buzuki, g)
Florian Opahle (g)
John O'Hara (p, org, keyb, acc)
David Goodier (b)
Scott Hammond (d, perc)

Diane Schuur

2 Grammy ödüllü, jazz'ın "First Lady"si Diane Schuur uzun bir aradan sonra CRR Jazz Şubatı kapsamında 8 Şubat'ta Türk hayranlarıyla buluşuyor.

Tacoma, Washington`da 1953 yılında doğan, Diane Schuur'un jazz'la tanışması piyano çalan babası ve Duke Ellington, Dinah Washington plakları çalan annesi sayesinde olmuştur.

Doğumu sonrasında çıkan bir komplikasyon sonucu görme yeteneğini kaybeden sanatçı, Stan Getz tarafından Monterey Jazz festivalinde "Amazing Grace"i söylerken keşfedildi.

Schuur, ilk çıkış albümü "Deedles"ı 1984 yılında çıkardıktan sonra 13 yıl içerisinde GRP şirketi için ikisi Grammy ödüllü (Timeless and Diane Schuur ve the Count Basie Orchestra) olmak üzere 11 albüm yapmıştır. Basie Orchestra ile yaptığı çalışma 33 hafta boyunca Billboard jazz listelerinde 1 numara olarak kalmayı başarmıştır.

1991`de "Pure Schuur" adlı albümü Modern Jazz listelerinde 1 numara olmuştur. 1994`te büyük blues ustası B.B. King`le yaptıkları "Heart to Heart" albümü de Billboard Listelerine 1 numaradan giriş yapan ilk GRP albümü olmuştur. Japonya, Avrupa, Malezya, Güney Amerika`da turneler yapmış, Irving Berlin (1988) ve Ella Fitzgerald (1993) ile Carnegie Hall`da sahne almıştır. 1999`da Atlantic`ten çıkan albümü "Music Is My Life"`ın yapımcılığını efsanevi yapımcı Ahmet Ertegün üstlenmiştir. Concord Records`tan 2001 yılında çıkan bir sonraki albümü Swingin` For Schuur`da trompetin ustalarından Maynard Ferguson ile ilk kez çalışmıştır. Bu albümle dinleyicisini büyüleyen Schuur diva statüsüne kavuşmuş ve bundan sonra `Jazz'ın First Lady`si" olarak anılmaya başlamıştır. Kasım 2002`de Schuur efsanevi besteci ve söz yazarı Barry Manilow ile bir Hollywood stüdyosunda bir araya gelmiştir. Schuur`un etkileyici sesiyle eşlik ettiği Manilow orijinallerinden oluşan albümün yapımcılığını Manilow ve usta yapımcı Eddie Arkin üstlenmiştir. Midnightadlı bu proje eski moda bir şekilde tüm müzisyenlerin beraber stüdyoya girerek tek seferde kayıt almasıyla yapılmıştır.
Usta ses Diane Schuur geçtiğimiz Haziran'da yayınlanan, Frank Sinatra ve Stan Getz'a adadığı son albümünden parçalar ve kariyerinini önemli klasiklerini seslendirmek; tüm müzikseverleri büyülemek üzere 8 Şubat'ta CRR sahnesinde yer alacak.

Diane Schuur (p, vo)
Julian Siegel (s)
Ben Wolfe (b)
Adam Pache (d)

múm - 12 Şubat
İzlandalı grup múm, 12 Şubat'ta İstanbul'da!..

Türk dinleyicisi için İzlanda dendiğinde akla ilk gelen isim Björk olmalı. Sonrasında da, biraz daha meraklısı için Sigur Ros belki. Ancak Björk'ün açtığı yoldan dünyaya müzik ihracatı başladığından bugüne, Avrupa'nın kuzeybatı ucundaki bu 'uzak ada'dan bolca iyi grup ve müzisyen çıktı. İşte bu grupların en önde gelenlerinden múm (evet, böyle küçük harfle yazmak gerekiyor) 12 Şubat'ta İstanbul'a geliyor.

múm, elektronik ses ve efektleri yumuşak vokaller ve geleneksel enstrümanlarla harmanlayan deneysel bir müzik grubu. Ancak onların electronica'dan anladıkları, yaşadıkları coğrafya ile tezat oluşturuyor. múm'un ılık bir 'sound'u var. Aydınlık ve ılık... Üstelik kendi coğrafyalarına ait enstrümanları, perküsyonları bu oluşumda kullanırken büyüleyici melodiler yakalamayı da -kolaylıkla- başarıyorlar. Yeni keşiflere da kapıları sonuna kadar açık.

1997'de İzlanda'da kurulan múm dörtlüsü ismini seçerken "hiçbir anlamı olmamasına" dikkat etmiş. Güzel isimli ilk albümleri "Yesterday was dramatic-today is ok"i 2000 yılında çıkarmışlar ama tanınmaya 2002 tarihli "Finally we are no one" ile başlamışlar. Grubun yedinci ve son albümü ise 2013'te çıkan "Smilewound." Ancak bu albümlerin yanı sıra birçok farklı projeye, ilginç performanslara dahil olmuşlar, ki bunların arasında, ünlü Rus yönetmen Sergei Eisenstein'in "Potemkin Zırhlısı" için kaydettikleri ve üç defa canlı olarak seslendirdikleri özgün film müziği de var.

Son albümlerinde oldukça 'ferah' bir atmosfer yakalamış múm. Melodiler yine ön planda, üstelik süslendikçe de güzelleşmişler. Eski mi eski bir Baltık çiftlikevinde, akşam yemeğinden sonra mutfak masasında kaydedilen albümde, kadın vokalleri ve nefis piyano bölümleriyle kusursuz bir pop müziğine yaklaşmışlar. Bir şarkıda ise onlara dev bir pop ikonu eşlik etmiş: Kylie Minogue!

Çok uzak bir diyardan gelen bu grubun sizi 12 Şubat 2015 akşamında çok uzak ve farklı dünyalara taşıyacağına kesin gözüyle bakabilirsiniz.

Grup elemanları:
Gunnar Örn Tynes
Örvar Þóreyjarson Smárason
Hildur Gudnadottir (cello, vo)
Gyda valtysdottir (cello, vo)
Samuli Kosminen (d, perc)

Bobby McFerrin 'spirityouall' – 3 Mart

Bir zamanlar tüm dünyaya 'mutlu ol' diyebilen adam, mesajını tekrarlamak üzere geliyor. Bobby McFerrin 3 Mart'ta İstanbul'da

35 yaşın üstünde olup da Bobby McFerrin ismini duymamış bir müziksever var mıdır? Ya da *'Don't worry, be happy'* isimli şarkıyı?.. Sanmıyoruz. Olanca sadeliği, yumuşaklığı ve nakaratıyla McFerrin'in söylediği bu şarkı 1988'de dünyadaki tüm listelerin en tepesinde ve elbette herkesin dilinde dolaşıp durmuştu. Mesaj da basit ve -bir bakıma da- doğruydu. Üzülmek için zaman yoktu ve bunu tekrar tekrar duymak insana iyi geliyordu.

Ancak McFerrin hakkında bildiğiniz bu şarkıyla sınırlıysa, internet'i açıp bakmakta yarar var. Çünkü o zaman, bu sevimli şarkıcının Bach'tan Beatles'a kadar uzanan bir yelpazede yaptığı farklı yorumları dinleyebilir, onun Chick Corea gibi dev bir piyaniste, Yo-Yo-Ma gibi dünyaca ünlü bir çello virtüözüne ve hatta Robin Williams'a eşlik ettiğini duyabilir; Viyana Filarmoni Orkestrası'na şeflik yaparken görebilir; Susam Sokağı'na takılırken izleyebilirsiniz. Tüm bunları yapmış olması şaşırtmıyorsa sizi, dahası da var. Eğer ilgileniyorsanız.

Doğaçlama konusunda tür ve sınır tanımayan, çok önemli bir ses Bobby McFerrin. 1950 New York doğumlu. Anne ve baba, klasik eğitim almış şarkıcı olunca, oğul da aynı yoldan gitmiş ve sesini ilk defa 1977'de duyurmuş. Efsane komedyen Bill Cosby'nin yardımlarıyla ismi hızla duyulmuş ve ilk albümünü 1982'de çıkararak kariyerine başlamış. Meşhur 'Don't worry' ise 1988 tarihli *Simple Pleasures* albümde yer alıyor ve o şarkının yarattığı depremle McFerrin -kelimenin tam anlamıyla- bir pop ikonuna dönüşüyor. Ancak bu ticari başarının üstünde çok durmayan müzisyen, jazz'dan klasiğe, oradan etnik müziğe kadar sesini tüm bu türlerde duyuruyor ve bugüne değin ilgi gören albümler kaydetmeyi de sürdürüyor.
2013 tarihli son albümü *Spirityouall* da ise McFerrin, Amerikan müziğinin çekirdeğine dokunuyor. Başka bir deyişle tüm siyah müziğin kalbine, yani ilahilere.. Yedi geleneksel ilahinin yanında kendi besteleri ve bir de Bob Dylan yorumu var bu son albümde. Ve tüm bu şarkılarda, McFerrin, üzüntüler içinde kıvranan dünyamızı hem ışıtmayı, hem de ısıtmayı beceriyor.

Onun davetkar müziğini, şifalı sesini duymak ve ruhlarımızı aydınlatmak için 3 Mart 2015'teki İstanbul konseri çok iyi bir şans.

Bobby McFerrin 'spirityouall'
Bobby McFerrin (vo)
Gil Goldstein (p)
David Mansfield (vi)
Armanda Hirsch (g)
Jeff Carney (b)
Louis Cato (d)
Madison McFerrin (vo)

Can Ergelmiş
can.ergelmis@gmail.com

Jazz Şubatı

Maria Schneider Orkestra 15 Şubat Pazar Günü CRR Caz Şubatı'nda sahne alacak...

Yeni yılın Şubat ayı, İstanbul'daki jazz severler için festival kıvamında geçecek. Cemal Reşit Rey Konser Salonu, ay boyunca birbirinden iyi konserlere ev sahipliği yapıyor. Bu konserlerden biri de, Türkiye'de ilk defa sahne alacak olan Maria Schneider'a ait. Müzisyen, 15 Şubat Pazar günü 20:00'de gerçekleşecek olan konser öncesinde, sabah 11:00'de jazz kompozisyon hakkında bir konuşma yapıyor olacak. Jazz dünyasındaki yeri ve etkisinin tartışılamayacağı bu önemli müzisyenin jazz üretimi üzerine olan konuşmasını dinlemek de elbette müzisyenler, öğrenciler ve ilgililer için özel bir tecrübe olacak.

1920'lerde altın çağını yaşayan jazz orkestraları Büyük Depresyon ve İkinci Dünya Savaşı'nın etkileriyle birlikte, yerini kulüplerde sahne alan küçük gruplara bırakmıştı. Hem jazz'ın popüler olmaktan uzaklaşması, hem de büyük orkestraları ayakta tutabilmek için gerekli olan finansman kaynağının jazz dünyasında kalmaması, bu değişimi beraberinde getirmişti. Ancak yine de 1960'lardan sonra jazz dünyasında önemli orkestralar ve kompozitörler yer aldı. Bu kompozitörlerden biri de, Miles Davis'in en önemli orkestra albümlerinde Davis'le kader ortaklığı yapan Gil Evans idi. 1988 yılında yaşamını kaybeden Gil Evans geleneği ise günümüzde Maria Schneider ile devam ediyor.

1960, Minnesota doğumlu Schneider'ın ilk ilham kaynağı jazz ve Klasik Batı Müziği'ydi. Diğer yandan 1960'ların pop müziğiyle, yani Simon & Garfunkel, Carol King gibi müzisyenlerle de aşinalığı vardı. Öte yandan, müzik anlayışının oluşması için en önemli ilham kaynaklarından birinin Bill Evans olduğunu söyler Schneider:

> ***Üniversitedeyken daha da çok jazz dinlemeye başlamıştım. Üzerimde en çok etkisi olan müzisyenlerden biri kesinlikle Bill Evans. Solo piyano çaldığında bile, her zaman sol eli çok lineerdir. Bazı piyanistler sol eliyle eşlik ettiklerinde, akor yapıları çok birbirine girer, ama Bill Evans'ın inanılmaz bir voicing'i vardır. Ondan çok etkilendiğim için Bill Evans transkripsiyonlarını çalışırdım ve ondan çok armoni öğrendim.***

Schneider, Minnesota Üniversitesi, Miami Üniversitesi ve Eastman School of Music'teki eğitiminin ardından 1985 yılında New York'a taşındı. 1986 – 1991 yılları arasında Bob Brookmeyer ile kompozisyon üzerine çalıştı; bu sırada da Gil Evans'ın asistanlığını yaptı. Bu dönemde ikilinin en önemli işleri, *The Color of Money* filminin müzikleri ve 1987 yılında gerçekleşen Gil Evans/ Sting turnesiydi. Schneider, farklı orkestralarla son yıllarda Jon Faddis, Wallace Roney, Miles Evans, Ingrid Jensen ve David Sanborn'ın da katılımıyla Gil Evans'ın eserlerini de icra etti ve yönetti.

Gil Evans'ın hem erken dönem, hem de geç dönem müziğine aşık oldum. Müziğinin duygusal tonunu çok sevdim. Evans'ın müziğinde solist sadece bir akor dizi üzerine çalmaz. Solist ve yazılı müzik arasında organik bir bağlantı vardır. Ve işte ben de bunu çok seviyorum.

Maria Schneider Jazz Orchestra 1993 yılında kuruldu, New York'taki Greenwhich Village semtindeki Visiones'da beş yıl boyunca her Pazartesi günleri sahne aldı. Ses getiren yenilikçi aranjmanları ve orkestral kompozisyona getirdiği yeni bakış açısıyla kısa zamanda ün kazanan Maria Schneider Jazz Orchestra, 90'lı yılların sonundan itibaren Avrupa başta olmak üzere, dünyanın dört bir yanında konserler verdi.
Maria Schneider, kendi orkestrasıyla birlikte ilk albümü olan *Evanescence*'ı, 1992 yılında kaydetti; 1994 yılında da Enja firmasından piyasaya çıkardı. Bu albüm, ertesi yıl En İyi Büyük Jazz Orkestrası Kaydı ve En İyi Enstrümantal Beste dallarında Grammy Ödülü kazandı.
Schneider'ın ikinci albümü *Coming About* (1995) ve ardından gelen stüdyo albümü *Allégresse* (2000) de Grammy Ödülü'ne aday gösterildi. *Allégresse*, aynı zamanda Time ve Billboard tarafından 2000 yılının Top 10 listesine girmeyi de başardı.

Ödüllü *Allégresse* albümünde, Schneider'ın müzik karakteristiğini açık bir şekilde izlemek mümkün. Orkestrayı kullanışı, – tabi burada Maria Schneider Orchestra'nın üyelerinin de birer virtüöz olduğunu bahsetmekte yarar var – ritm algısı, orkestranın farklı elemanlarının kontrpuanlarıyla birlikte yarattığı büyülü atmosfer, onun müziğini standart jazz anlayışının da dışına çıkarıyor. Gil Evans tedrisatından geçen bir müzisyen olarak, kendi algısını daha da genişletip bir adım ileri gitmeyi başarıyor Schneider. Örneğin, *Allégresse*'nin açılış parçası *Hang Gliding*, detaylı düşünülmüş aranjmanı sayesinde, insanın zihinde müziğe ait net bir resim ortaya çıkarırken, *Allégresse* parçasındaki motifler ve sololar, müzisyenin sanatsal hassasiyetini de sergiliyor.

Maria Schneider, kendi orkestrasının dışında birçok farklı orkestrayla da ortaklıklar gerçekleştirdi. Eser yazdığı ya da yönettiği orkestralar arasında Metropole Orchestra, Orchestre National de Jazz, Carnegie Hall Jazz Orchestra, Jazz at Lincoln Center da bulunuyordu. Bunlarla da sınırlı kalmayan Schneider, bu dönemde, Monterey Jazz Festivali için de çalışmalar gerçekleştirdi.

Çağdaş dans müziği konusunda da başarılara sahip olan Maria Schneider, Pilobolus dans topluluğuyla ortaklaşa gerçekleştirdiği *Dissolution* isimli çalışmasıyla da Doris Duke ödülünü kazandı. *Dissolution*, ilk defa Amerika Dans Festivali kapsamında Kennedy Center'da seslendirildiğinde, dans çevreleri tarafından da olumlu geri dönüşler almıştı.

Schneider, sadece müziğiyle değil, müziğini dinleyicilerine nasıl ulaştırdığı konusunda da önemli bir öncülük görevini üstlendi. Müzisyen, *Concert in the Garden* (2004) albümünü, sadece kendi web sitesi üzerinden satışa çıkardı ve 2005 yılında Grammy Ödülü'nü kazanan bu albüm, sadece Internet üzerinden satışı olan ilk Grammy ödüllü albüm oldu. *Concert in the Garden*, aynı zamanda Downbeat'ten ve Jazz Yazarları Derneği'nden yılına albümü ödülleri de aldı. Her iki oluşum, Schneider'ı, Yılın Bestecisi ve Yılın Aranjörü ödülüyle de onurlandırdı.

Schneider'ın eklektik sanat anlayışını desteklercesine, *Concert in the Garden*'ın ana ilham noktalarından biri Brezilya müziğiydi. Flamenco, Orta Avrupa müziği, rumba ve bolero ile yerel Brezilya müziğinin, 21. Yüzyıl armonileri çerçevesinde bir araya gelmesi, *Concert in the Garden*'ın ana çatısını oluşturuyordu.
Maria Schneider Orchestra'nın ekibinin çok iyi müzisyenlerden oluştuğundan bahsetmiştim. Bu müzisyenlerin Schneider'la iletişimi, müziğe ve eserin kalbine kendini adayışı ve müziğin temasını iyi kavrayışıyla birlikte tüm soloların da eserin ruhuna tamamen uygun bir şekilde icra edilmesi, orkestranın başarısını bir o kadar daha artırıyor. Schneider'ın tasarladığını en iyi şekilde hayata geçirmek, orkestra üyelerinin en önemli sorumluluğu oluyor ve onlar da bu görevi başarıyla yerine getiriyor. Charles Pillow, Rich Perry, Ingrid Jensen, Donny McCaslin, Tony Kadleck, Frank Kimbrough gibi isimler, kendi projeleriyle öne çıkmamış olsalar da, her birinin katkısı, Schneider'ın orkestrasının uzun süredir bu kadar başarılı olmasını sağladı.

Schneider'ın müzikten sonra en çok zamanını harcadığı aktivitelerden biri de kuşları gözlemlemek. Doğa ile içiçe yaşamayı seven ve kuş gözlemciliği konusunda kendini çok geliştirmiş olan besteci, bir sonraki albümünü, 2007 tarihli *Sky Blue*'yu da bu tema doğrultusunda kaydetti. *Sky Blue*'da Schneider, jazz'ın sınırlarını biraz daha zorladı ve ortaya beş uzun parçadan oluşan bir albüm çıktı. Gil Evans ve Aaron Copland etkilerinin duyulduğu albümün üretim sürecinde, Schneider, kendi yaşam tecrübelerinden yola çıktı.

Sky Blue, En İyi Büyük Orkestra Albümü ve En İyi Enstrümantal Beste (*Cerulean Skies*) dalında Grammy Ödülü'ne de aday gösterildi, Schneider'ın, 21. yüzyılın en önemli bestecilerinden biri olduğunu tekrar gözler önüne serdi. Hatta 22 dakikalık *Cerulean Skies*, Schneider'ın müziğinin bilinen janrlar, sınırlamalar ötesinde incelenmesi gerektiğini de gösteriyordu.
Sky Blue'nun başka bir özelliği de, Schneider'ın duygusal dünyasına açılan bir kapı olarak da değerlendirilebilmesi: Schneider'ın betimlediği kuşları, tüm albüm boyunca hem melodilere gizli bir şekilde, hem de kullanılan enstrümanların yarattığı ambiyans dahilinde duymak, Schneider'ın iç dünyasına kısa bir yolculuk yapmakla eşdeğer olabilecektir.

Müzik hayatı anlatmak için bir yöntem. Eğer ilginç bir hayatınız yoksa ve müzik haricinde başka bir tutkunuz ya da ilgi alanınız yoksa, o zaman müziğiniz aracılığıyla söyleyeceğiniz bir şey de yoktur. Müzik başka bir şeyi anlatmak için kullanabileceğiniz bir araçtan öte bir şey değildir.

Son zamanlarda bile yazdığım eserlerin çoğu, çocukluğuma ait olan hikayelerden, tanıdığım insanlardan kaynaklanıyor. Müziğim her zaman için bir şeyle ilgilidir.

Maria Schneider'ın en son albümü ise, 2013 tarihli *Winter Morning Walks*. Bu albümde soprano Dawn Upshaw, Saint Paul Oda Orkestrası ve Avustralya Oda Orkestrası, basçı Jay Anderson, piyanist Frank Kimbroug ve Scott Robinson'la çalıştı Schneider. *Winter Morning Walks* aynı zamanda üç ayrı Grammy Ödülü de kazandı. Schneider, *Winter Morning Walks* bestesiyle, En İyi Çağdaş Klasik Beste dalında Grammy alırken, Dawn Upshaw vokal performansıyla, prodüktör David Frost da Klasik alanda En İyi Ses Mühendisliğine Sahip Albüm dalında ödül aldı.

Öte yandan, *Winter Morning Walks*, müzik üretimi konusunda başka bir mihenk taşı. *Concert in the Garden*'ın tanıtımı ve satışı için kullandığı Artist Share altyapısı üzerinden, dinleyicilerinin bağışlarıyla kaydetti bu albümü Schneider. Günümüzde 'crowdfunding' ya da kitlefon da denilen bu yöntemle, müzisyen albümün kayıt sürecinde hayranlarına bu albümün oluşması için bağış yapabilmeleri için olanak sağladı, dinleyicileri de Schneider'ın yaratım sürecine destek olmak amacıyla bağış yaptılar. Bu anlamda üretilen, Grammy Ödülü alan ilk albümlerden biri olduğunu söylemek mümkün, hatta klasik dünya için önemli bir adım olduğu da kesin.

Schneider, bir orkestra için beste yapmanın zorluğunu şöyle açıklıyor:

Bence herkes bir akor dizisi yazmayı öğrenebilir ve bir müzisyen gelip onun üzerine çalabilir. Siz de "Harika, şimdi bu akor dizilerini yazacağım ve solistler üzerine çalacak, ne kolay," diye düşünebilirsiniz. Ama benim için beste yapmak, solisti altyapıyla birlikte geliştirmek, hareketlendirmek ve alttaki iskeletin bir parçası haline getirmektir. Bu, çok, çok zor. Ve bunu yapabilecek müzisyenlerin çok duyarlı olması, kompozisyonun tümünü duyması ve bu doğrultuda düşünmesi lazım. Egolarına odaklanarak, her bildiklerini göstermeye çalışarak bunu başaramazlar. Müziğin kalbine odaklanmalı ve gerçekten müzik çalmaları gerekli.

Schneider, aynı zamanda 2013 yılında, mezun olduğu Minnesota Üniversitesi'nden Fahri Doktora unvanı da aldı.

Schneider'ı tarif ederken, benim kullanabileceğim ilk sıfat 'yenilikçi' olur. Müziği de bildiğimiz sınırlar ve çerçevelerin dışına taşıyor, dijital mecraları ve internet'i kullanarak albümünü dağıtması ve albümünün yapımını finanse etmesi de, Schneider'ın bugün müzik endüstrisinin yaşadığı darboğazın ötesine geçmesini sağlıyor. 22 yıldır Maria Schneider Orchestra'yı sürdürüyor olması ve büyük orkestra müziğini başarılı ve tutarlı bir şekilde ilerletiyor olması da, günümüzde birçok müzisyende göremediğimiz başka bir başarı ve azim örneği.

Orkestrayı bir arada tutmak, onlarla turneye çıkmak çok zor. Çok zor çünkü çok pahalı. 20 kişiyiz. Turu organize etmekten daha da zoru, turu gerçekleştirmek. Bir yandan müziğe odaklanıyorum, diğer yandan bütün müzisyenleri koordine etmeye çalışıyorum. Topluluğun tamamı freelance müzisyenlerden oluşuyor ve herkesin programını bir araya getirmek çok zor. Herkes dünyanın farklı bir yerinde, farklı gruplarla birlikte çalıyorlar. Ve bazen kendi kendime soruyorum: "Aman Tanrım, niye bu işe giriştim?". Ama sahneye çıktığımda bütün bunları unutuyorum. Müzik yapmaya başladığımda "Bunu yapmaya devam etmem gerekli," diyorum. Ve çok da mutluyum.

Ama her şeyin ötesinde, besteleri ve aranjmanlarıyla dinleyicilerinin gözlerini kapattığında onları farklı, derin bir dünyaya götürmeyi başaran bir sanatçı Maria Schneider. Sadece Şubat ayının değil, son yılların en önemli konserlerinden biri olacak, 15 Şubat'ta Cemal Reşit Rey Konser Salonu'ndaki performans.

musikmesse

15. – 18. 4. 2015
Frankfurt, Almanya

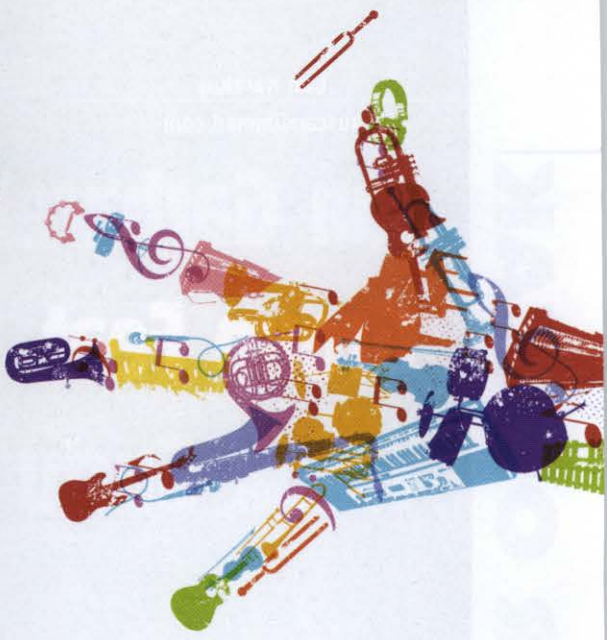

Hands on music

Müzik enstrümanları, basılı eserler, donanım, yazılım ve aksesuar üreticileri ve dağıtıcıları için heyecan verici trendler ve gelişmeler ile her türlü müzik aleti ve enstrümanın yer aldığı binlerce müzisyen ve müziksever dünyanın en büyük ticari fuarı olan Frankfurt'taki Musikmesse'de buluşuyor. Gelin ve Musikmesse 2015'i ziyaret edin. Yeni fikirlerin sergilendiği 90.000 metrekarelik fuarı keşfedin! Perakendecilere ticari faaliyetler açısından son moda ve dinlendirici bir atmosfer sunan B2B alanı yeni bir özellik olarak Musikmesse'de sizlerle.

Daha fazla bilgi için:
www.musikmesse.com
info@turkey.messefrankfurt.com
Tel. 0212 296 26 26

messe frankfurt

Can Karakuş
kuscan@gmail.com

Jan Garbarek Group Feat. Trilok Gurtu

İskandinav jazz'ının yaşayan efsanesi saksofon üstadı Jan Garbarek, usta müzisyenlerden (vurmalılarda Trilok Gurtu, tuşlularda Rainer Brüninghaus ve bas gitarda Yuri Daniel) oluşan grubuyla tam 3 sene sonra yine bir Şubat akşamı İstanbul'da sevenleriyle bir araya geliyor! 40 yılı aşkın başarılı müzik kariyeri, sayısız albüm ve projesiyle dünyanın en önemli jazz müzisyenlerinden kabul edilen Garbarek, **2 Şubat'ta Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda**, melodileriyle ruhumuza dokunacak.

3 sene önceki konseri dinleme şansına sahip biri olarak şunu söyleyebilirimki, Cemal Reşit Rey, Garbarek'i dinlemek için en uygun konser salonlarından bir tanesi. CRR'nin akustiği ile birlikte Jan Garbarek'in duygu dolu, buzlu, boşlukta serbestçe yol alan, uzun ve hacimli sound'u bizi yine etkisi altına alacak. Bu etkiyi daha iyi anlayabilmek için sırasıyla Jan Garbarek'in hayatına ve müzikal yaklaşımına uzanalım şimdi.

Jan Garbarek, Polonyalı bir baba ve Norveçli bir annenin oğlu olarak 1947 yılında Norveç Mysen'de doğdu. Ailesi ile birlikte dönemin koşulları sebebiyle Oslo'ya taşındıkları zaman 7 yaşındaydı. Memleketinin kültürü Jan Garbarek'i fazlasıyla etkilemeye yetmişti ve bu sonraları müziğinde de önemli rol oynayacaktı.

Garbarek'in müzik yaşamındaki dönüm noktası 14 yaşında radyoda John Coltrane'in Countdown parçasını dinlemesi oldu. Bu parça ardından Jan, jazz'a ilgi duymaya başladı. Jan, bu dönüm noktasından şöyle bahsediyor: "O yıllarda genel anlamda müziğe karşı bir cazibeye kapılmamıştım. 14 yaşındayken kızlarla dans etmek eğlenceliydi. Daha sonra o akşam Coltrane'i radyoda dinledim ve her şey değişti. Hayatımdaki en ciddi anlardan birisiydi. Arkadaşlarımla dışarıdaydım, akşam eve gelmiştim ve müziği duydum, birden bir şey durmama sebep oldu, çok özel bir şey hissettim. Müzik bittikten sonra da, haftalık jazz saatinin bittiği anonsu geldi. Böylece dinlediğim müziğin jazz olduğunu öğrendim. John Coltrane'nin Giant Steps albümünden Countdown parçasıydı. Daha sonra bu albümü aldım ve bir kaç yıl boyunca her sabah dinledim. Aileme bana saksofon almaları için baskı yaptım ve bir sonraki Noel'de aldılar. Nasıl saksofon çalınacağına dair bir kitap aldım ve oradan çalıştım".

Beğendiği isimleri dinleyerek kendini yetiştiren sanatçı, iyi müziğin çok nota çalmak demek olmadığının farkına varacak olgunluktaydı ve kendi müziğini bu doğrultuda inşa etmeye başladı. Klasik jazz'ın yanı sıra İskandinav ve dünya folklorunu da müziğine taşıyan Garbarek, parlak ve temiz sololarıyla da çağdaşlarından kolaylıkla ayırt ediliyordu. Sonraları jazz teorisyeni George Russell, Garbarek'i "Avrupa jazz'ında Django Reingardt'tan beri en orijinal ses" olarak tanımlayacaktı.
22 yaşına geldiğinde ünlü plak şirketi ECM'e davet edilen Jan Garbarek, 43 yılda yaklaşık 50 albüme imzasını attı. Modern jazz kronolojisinin en değerli isimlerinden olan sanatçı, Anouar Brahem, Eleni Karaindrou, Fateh Ali Khan, Zakir Hussain ve Deeyah gibi etnik isimlerle de pek çok albüm projesinde yer aldı. Birçok Fransız ve Norveç filminin özgün müziklerini yazan Garbarek, Hollywood sinemasının da en gözde bestecilerinden biri haline geldi.

Jan Garbarek jazz müziğine bakışını ve kendi müzikal anlayışını şu şekilde açıklıyor: "Bana göre jazz Louis Armstrong ile başlayıp 65'lerde bitti. Bundan sonra başlayan yeni şeyler jazz'dan farklı. Bana göre jazz Armstrong, Ellington, Oscar Peterson, Gene Ammons, Dexter Gordon'dır. Miles ve Coltrane'in ilk dönemleri de jazz olarak sayılabilir fakat bundan sonraki çalışmaları jazz'ın dışına çıkmıştı. Ben müziğimi jazz olarak tanımlamıyorum. Daha farklı bir şey ortaya çıkarıyorum ve yaptığım işten memnunum. Müziğim için de herhangi bir isim bulma derdinde değilim".
Belli kalıplar içerisinde sesleri ve sessizliği çok yerinde kullanarak müthiş bir duygu yoğunluğu yaratan Jan, bazı jazz otoriteleri tarafından ise fazla kalıpsal olmak ve serbest doğaçlamaya az yer vermek ile eleştirildi. Jan'ın ise bu eleştirilere ilginç bir cevabı var: "Bence, prensiplere daha bağlı ve planlı olmamız bize daha fazla serbestlik kazandırıyor. George Russell ile çaldığım zamanlar bu fikri edinmiştim. Üzerinde düşünecek pek de bir şey yoktu, elindeki bu imkânları kullanıp, ilginç bir şeyler ortaya çıkartmam gerekiyordu. Bu bana, sınırlamaların yaratıcılığı tetikleyebileceğini öğretti. 60'larda serbest jazz yaparken de bu konuyu düşündüm. Madem her şey o kadar

serbest niçin birçok beste birbirine benziyordu? Aslında bu serbestlik anlayışı bir nevi kısıtlama gibiydi. Bu ilginç bir çelişki". Jan'ın bu formatlı müzikal yaklaşımında şüphesiz folkloruna bağlı olması ve köklerini müziğinde ustaca kullanmasının da etkisi çok büyük. Dolayısıyla, bu kalıpların Garbarek'in müziğini kısıtlayan bir unsur değil, bilhassa ona tat veren baharatlar olduğunu söylemeliyiz. Onun İskandinav kültürünü jazz içerisine homojen olarak karıştırmasını hayranlıkla izliyorum. Garbarek'in müziğinde parıldayan o buzlu gizemin, lirizmin içtenliği ve coşkunluğuyla nasıl bir ahenk ve estetik içerisinde buluştuğuna şahit olabilmek için sadece kulaklarımızı değil, yüreklerimizi de açmalıyız şüphesiz.

Bu noktada, Jan Garbarek'in müziğini dinlediğimde hissettiklerimi anlatabilmemin en iyi yolu, bundan 3 sene önceki konser notlarıma geri dönmek olacak belki de: "Trilok Gurtu'nun (perküsyon) ılık baharat kokulu ritimlerinin bir anda Jan Garbarek'in saksofonu ile önce kuzey Britanya'nın alabildiğine geniş yemyeşil ovalarına, sonra da İskandinavya'nın buzlu karanlığına uğraması, Yuri Daniel'ın (perdesiz bas) akıp giden notalarına binip karlı dağlar boyunca yükselerek soğuması ve Rainer Brüninghaus'un (keyboard) her bir dokunuşunda bir yağmur damlası olup içimize düşmesi... En güzel tarafı da, bu yağmurun yavaşça tane tane yağmaya başlaması, belli belirsiz hızlanarak ruhumuza nüfuz etmesi ve sonunda da kendini açan güneşin ve gökkuşağının sonsuz huzuruna bırakması. Trilok Gurtu'nun yıllar önce, üflemelilerdeki yeteneğiyle göz kamaştıran genç Aykut Sütoğlu hakkında yaptığı "Özel bir yeteneğe sahip ama cümleleri yavaş yavaş inşa etmeyi öğrenmeli" yorumuyla kastettiği şeyi bu konserde birebir kendisinden ve arkadaşlarından görmüş olduk. Tane tane ve sırasıyla gelişen bir müzik, inşa edilen duygular... Bulutları getiren bir rüzgarla başladı, küçük yağmur damlalarından sonra büyüdü ve sağanak oldu. Önce ıslandık, içimize işledi nemi. Sonrasında açan güneşle ısındık, yüzümüzün ortasında asılı bir gülümsemeyle gökkuşağının renklerini keşfe çıktık.

Evet gökkuşağındaki renkler gibi Garbarek'in müzikleri, farklı anlamlar barındırıyor içinde. Kuzey jazz'ına ait o müthiş melankoliyi nota nota işleyen bir saksofon solosundan bir anda Gurtu'nun egzotizmine bırakıyorsunuz kendinizi. Bu ritimlere eşlik eden dolu dolu bir groovy perdesiz bası Rainer'ın tuşlarında hayat bulan lirik bir şiir izliyor. Duygular o kadar ustaca iç içe geçiyor ki siz bir anda kendinizi bu müthiş rüyanın içinde buluyorsunuz. Bu parçalar zamanın süzgecinden başarıyla geçmiş, geçerken olgunlaşmış ve yıllandıkça da demini bulup tatlanmış parçalar. Hepsinde farklı bir hikaye anlatılıyor gibi. Kendimi çokça melankolisine kapılıp gittiğim bir hikayenin başrolünde buluyorum. İskandinav melankolisi beni çok uzaklara taşıyor... Derken, daha epik ve pastoral bir İskoç melodisi geliyor kulağıma. İskoçların köklerinin İskandinavya'ya bağlandığını duymuştum, belki de budur nedeni. Daha sonra bir anda keyboard'un akorları, bas ve davulun uyumu ile Latin Jazz'a çalan bir melodiyle güneye, daha sıcak ülkelere göç ediyorum. Her bir coğrafyada ayrı bir tat alıyorum".

Evet böyle yazmışım işte 3 sene önceki konserin ardından. Ve eminim bu konserde de benzer şeyler hissediyor olacağım. Hayatın koşturmacası içinde bir an durup nefes alacağınız ve "hissedebilmenin" tadına varacağınız bir akşam olacak. Dolayısıyla 2 Şubat'ta Cemal Reşit Rey'deki bu konseri sakın kaçırmayın diyorum! Müzikle ve sevgiyle kalın...

Serdar Karabatı
serdar.karabati@gmail.com

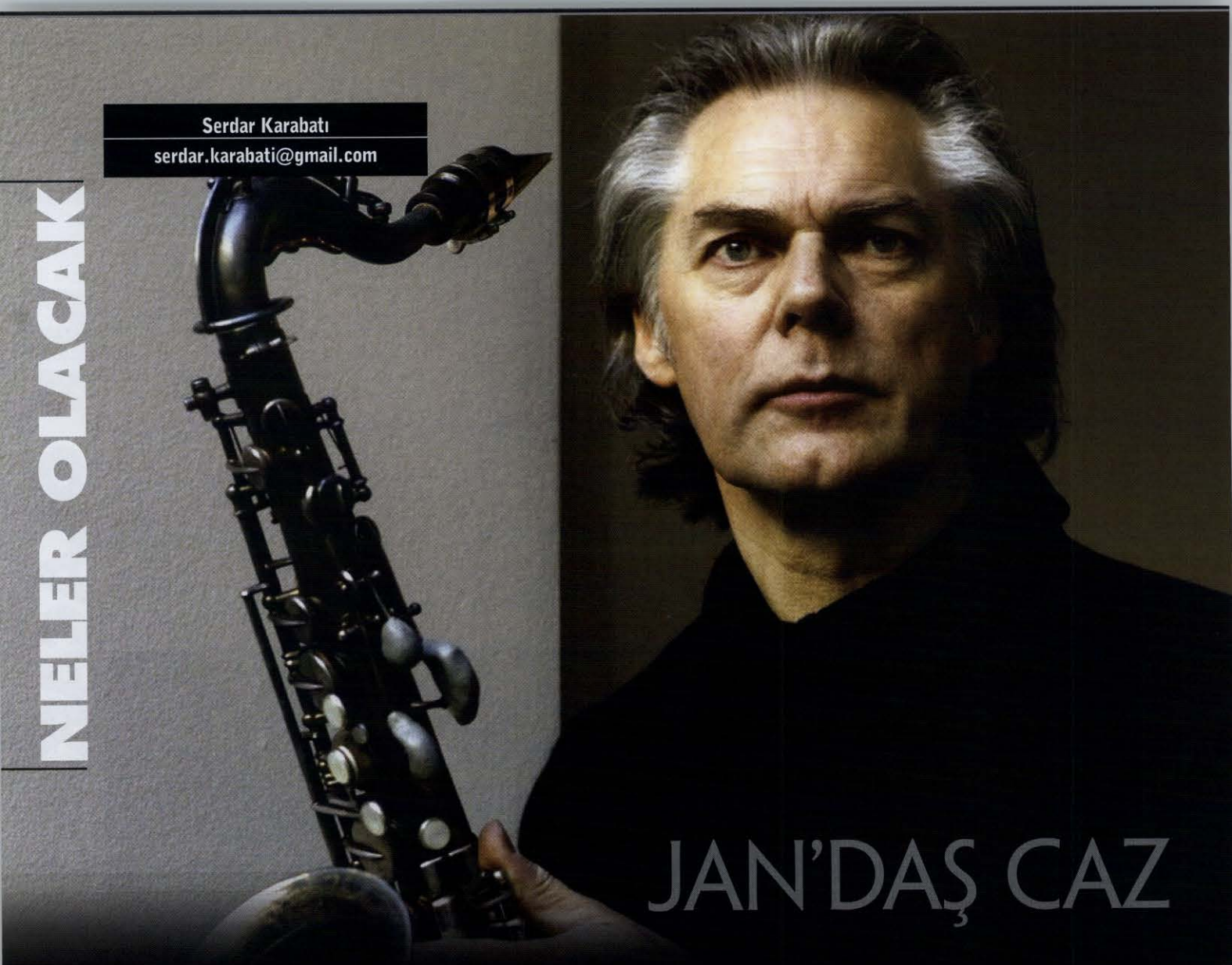

JAN'DAŞ CAZ

Festivallerin unutulmazlarından Garbarek yeniden aramızda

Her ne kadar dinleyiciler olarak Jan Garbarek'i iyice tanıyor olsak da, kırk yılın üzerinde birikime sahip bir figürü sahnede bir kez daha izlemek önem addediyor. Uzun süredir hayatımızdan çıkartmış olduğumuz "Jazz nedir?" sorusunu yeni bir anlayışla soracağız bu konserde kendimize. Soruyu unutmuş olmamız şaşırtmamalı elbette, neyin jazz olduğu tartışması epey eskilerde kaldı... Çok kültürlü olduğu iddia edilen bir çağda, itibar edilemeyecek kadar sıkıcı olmasından, hatta içerdiği bir tür tutuculuk nedeniyle, müzik bakımından tehlikeli bir anlayışı temsil etmesinden. "Jazz benim için ne ifade ediyor?" biçiminde güncellenmiş bir soru olacak soracağımız. Bu müziğin bizleri nasıl bu kadar etkilemiş olduğunu anlamak için elbette.

Garbarek'in profesyonel müzisyenliğe geçtiği yıllar, altmış sonları ile yetmişler, çok önemli zihinsel devrimlerin gerçekleştiği, her ne kadar Soğuk Savaş sisine karışsa da, farklı coğrafyalardaki kültürlerin giderek daha fazla merak edilmeye başladığı bir dönemdir. Amerika'nın bazı kendine özgü koşullarında yeşeren bebop sonrasında jazz'ın, hem gidilebilecek son sınır olarak free deneyimlerine evrildiği, hem de yelpazesini iyiden iyiye genişleterek, rock ile ve dünyadan müziklerle buluştuğu bir dönem. Bu dönüşümün izleri mutlaka bir yerlerde çıkar Garbarek'in müziğinde. Böyle baktığımızda, bu müzik de, diğerlerinde geçerli olduğu üzere, kendi döneminin bir yansımasıdır. Ancak unutmayalım ki, bu kadar çeşitlilik belki biraz da karışıklık arasından, günümüze uzayan bir iz bırakabilmiş olmak pek de sıradan değildir. Garbarek gibi müzisyenlerin cezbettiği ilgi, Amerika dışından müzisyenlerin dünya sahnelerinde boy göstermesinde ve kabul görmesinde çok etkili olmuştur.

Garbarek Türk dinleyiciler nezdinde de özel bir anlam taşıyor. Jazz'ı boylu boyunca keşfetme yoluna girmiş olan bir dönemin Türkiye'sinde dinleyici, Garbarek ile kariyerinin en önemli zamanlarından birinde tanıştı. Çokça da kendinden bir şeyler buldu. Garbarek'in müziği öyle benimsenmişti ki, o zamanın gençleri olan, halen elli yaş civarındaki müzikseverlerin büyük bir kısmında, jazz denince akla gelen ilk isimlerdendi. Tahminimce, salonda bu kuşaktan dinleyiciler ağırlıkta olacaktır. Seyirciden bazı özel istekler gelebilir, konserin bir noktasında birilerinin çıkıp parça ismi bağırmasına şaşırmayın. Bağıran siz olursanız, onu da anlayışla karşılarız elbette... Açıklanan kadroda bir değişiklik olmaz ise, Jan Garbarek'e piyanoda Rainer Brüninghaus, bas gitarda Yuri Daniel ve vurmalı çalgılarda Trilok Gurtu eşlik edecek. Konserde müzisyenin, seyirci isteklerini de tahmin ederek, şahsi yolculuğunun farklı dönemlerinden nadide bazı parçaları paylaşacağını bekliyorum. En çok merak ettiğim ise, şimdinin gençlerinin yukarıda soruya verecekleri cevap.

Serdar Karabatı
serdar.karabati@gmail.com

Gözde müzisyen

Esperanza Spalding Jazz Şubatı'nda

Sevim Yolaçtı

Esperanza Spalding, günümüz jazz dünyasındaki en dikkat çekici şahsiyetlerden biri. Bir nedeni, kontrbas çalan fazla kadın müzisyenin olmaması. Kontrbas çalıp şarkı söyleyeni ise hemen hiç yok. Epeydir sahnelerde bulunmasına karşın halen genç kuşak olarak görülmesi de merakı ve beklentileri artırıyor. Ama sanırım dinleyiciler nezdindeki ilginin esas nedeni, Spalding'in jazz'la ve jazz'a doğru salınan müziklerle kurduğu ilişki. Tam olarak sınıflandıramadığımız müzikler çalıyor Spalding çoğu zaman. Bunlar elbette rastlantı sonucu oluşmuş değil. Spalding'in müzisyenlik özgeçmişine bakınca, birbirinden farklı bir çok deneyim görülecektir.

En başa belki siyahi müzikleri koymak gerekiyor. Bazı söyleşilerde Spalding, bu kategorideki müzikler arasındaki uçurumun doğru olmadığını vurgular. Bahis jazz olunca da, sokaktan kopmuş olmasından bahseder zaman zaman. Eğlenceyle iyi müzik arasında ayrım yapmayan havayı tekrar dinleyicilerle buluşturmak gerektiğini belirtir. Müziğinin radyolarda dinlenir olması şaşırtmamalı... Müzisyen bu durumdan rahatsız olmak şöyle dursun, radyoyu geniş kitlelere ulaşmak için önemli addediyor (evet, bizzat kendisi ya da internetteki kardeşiyle, radyo hâlâ yaşıyor!). Ancak Spalding, asla tek bir kaynaktan beslenmiyor. Amerika'ya özgü müzikler ve jazz kadar Brezilya müziklerine ve Portekizceye çokça ilgi gösteriyor. Müziğe çocukken keman çalarak, klasik müzikle başladığını da hatırlatmakta fayda var... Dolayısıyla, Spalding'in müziği tek bir kutuya koymak istemediğini anlamak hiç de zor değil. Ayrıca, tüm bu esin kaynakları ancak besteciliği yeşerttiği sürece anlamlı basçı için. Müziğe dair serbesti ve paylaşım, dinleyiciyle temas kurma, bunları besteciliğin çekirdeğine yerleştiriyor Esperanza Spalding. Tanınmışlıkla ilişkili başarı, yalnızca bir sonuç.

Sahnede duruşu kelimenin tam anlamıyla özgün bir müzisyen ve grup liderinden bahsediyoruz. Henüz yirmi yaşındayken Berklee'de eğitmenliğe başlamış, popüler jazz'ın en sürükleyici hikayelerinden birini yazmakta olan bir ikon. Jazz'ın seveni ya da meraklısı, tüm dinleyiciler Esperanza Spalding'i mutlaka izlemeli. Gittiği hemen her yerde odağa yerleşen bu değerli müzisyeni yakından izleyince, eminim kendinizi çok iyi hissedeceksiniz.

Sevin Okyay
sevino@gmail.com

CRR'de İzlandalı bir star; Olafur Arnalds

İzlanda'nın dünya çapındaki müzisyeni Olafur Arnalds 16 Şubat'ta Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda İstanbulluların karşısında olacak.

Müzik türlerini ustaca birleştirmesiyle olduğu gibi film müzikleriyle de tanınan İzlandalı besteci ve multi-enstrumentalist Ólafur Arnalds 16 Şubat'ta CRR sahnesine çıkıyor.

Film müzikleri de yapan, neo klasik müziği çağdaş pop, minimalist elektronik müzik ile ustaca birleştiren, uluslararası takipçi kitlesine sahip İzlanda'lı besteci ve multi enstrumentalist Olafur Arnalds yepyeni projesini "CRR Caz Şubatı" kapsamında Türk hayranlarıyla paylaşmak üzere Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda olacak.

Arnalds 1986'da İzlanda'da, Rejkjavik'in Mosfellsbaer kasabasında doğdu. Müziğe nasıl başladığı konusunda rivayet muhtelif. Kimileri, piyano ile başlayıp sonra davula geçtiğini söylüyor. Kendisi ise bir söyleşide, beş yaşında flütle başladığını söylemiş. Sanatçı kaprislerini bir yana bırakırsak, herhalde ona itimat etmek daha doğru olacak. Hardcore/ metal topluluklarında davul çalarak başladı. Birlikte turne yaptığı Alman metal grubu Heaven Shall Burn'in Antigone albümündeki parçalara giriş/ çıkış bölümleri bestelediğinde yıl 2005'ti. Besteleri, Berlin merkezli Erased Tapes'in dikkatini çekmişti.

Ama esas dikkati iki yıl sonra, ilk albümü "Eulogy For Evolution"ı yaptığında çekecekti. Klasik müzik, pop ambient/ elektronik harmanı yeni, evrensel bir dil yaratmıştı. 2008'de Londra Barbican'da biletlerin tükendiği efsanevi bir performansın hâlâ sözü ediliyor. Aynı yıl, Ulusal İzlanda Televizyonu'nda haftanın altı günü yayınlanan ve yaklaşık 100 bin kişinin dinlediği popüler İzlanda talk show'u Kastljós'a çıktı.

İzlanda dilini bilmediği halde programı sürekli izleyen bir müziksever, kuyruklu piyanonun başında oturan, sıska, beyaz tişört ile blucin giymiş bir gençten söz ediyor. Yanında bir yaylı sazlar dörtlüsü var. Kamera, çocuğun ellerine zum yapıyor. Tam altı notadan oluşan tek bir melodi çalıyor. Fonda dijital bir tıslama var. Dört tekrarlık bir girişin ardından dörtlü de katılıyor. Klasik bir parça derken, yaklaşık iki dakika sonra, bas duruma dahil oluyor. Beyaz tişörtlü sıska çocuk, yirmi bir yaşındaki Ólafur Arnalds'dı.

Melankolik, duygusal ve gerçekten güzel müzik yapan bir besteci. Çok küçükken çalmaya başladığı piyanodan davul geçti. İki yıllık davul dersinin ardından da bu kez klasik

teori ve bestecilik okudu. Elektronik, post-rock ve modern klasik müzikten aynı şeklde etkilenen Arnalds, bunların hepsini bestelerinde harmanlamayı başarıyor.

İlk albümünün ardından Erased Tapes Records ile anlaşan Ólafur, hemen bir EP yaptı: Variations of Static. İlk parça "Fok", İzlanda'daki talk show'da 'live' olarak çalınandı. Parçanın EP'deki yirmi bir dakikalık versiyonu da aynı derecede etkileyiciydi, dinleyeni hüzünlendiriyordu. Hikâyesinin ne olduğunu merak ediyordunuz. Ancak kalbi kırık biri böyle bir parça besteleyebilir diyordunuz, Belki de kmopüterize çocuk sesinin söyledikleri bir fikir verir:

Küçüklüğümüzü hâlâ hatırlıyor musun? Parka oynardık hani de bana ölünce ne olur diye sormuştun. Ben her şeyi unutursun demiştim... her şeyi. "Beni bile mi?" diye sormuştun. Evet, beni bile. Ölmek istememiştin. Asla unutma. Olduğumuz şeyin kalıntıları en hafifinden bir sıkma ile bizden alınmıştı. Nasıl unuturum? Nasıl...

Her şeyine onu bir açıdan etkilediğini itiraf ediyor. "En fazla neyin etkilediğini söylemek çok zor. Yaptığınız şeyi yapmaya sizi neyin etkilediğini söylemek de zor. Yapıyorsun işte. Bazen düşünmüyorum bile, yapıyorum gidiyor". Ona göre, iki tür esinlenme var. Birinde, farkına varmıyorsun, sanki içinde saklı gibi, çevrendeki her şeyden gelebilir. İkinci tür esin ise çok daha aşikar. Daha besteye başlamadan önce nasıl olacağını biliyorsu.

Ólafur Arnalds, genç yaşına rağmen hem kendi ülkesinde, hem başka ülkelerde tanınan, çok yetenekli bir sanatçı. Albümler, EP'ler, film müzikleri, son olarak da sekiz bölümlük bir BBC serisinin müziği...

İzlandalı grup Sigur Ros ile turneler, her güne bir parça projesi (Found Songs, 2009), 2010'da ikinci stüdyo albümü "..And They Have Escaped The Weight Of Darkness" onu 2013'te çıkardığı üçüncü stüdyo albümüne (For Now I Am Winter) getirdi. Diğer albümlerinden hayli farklı bir albümdü bu. Şahsi kanaatimce en iyi albümü. Harikulade bir sesi olan eski arkadaşı Arnór Dan, bu albümde beş şarkı söylüyor. Arka arkaya değil ama, serpiştirilmiş durumda. Böyle daha iyi oldu, diyor Arnalds. Altı-yedi yıldır her söyleşide ona niye vokal kullanmıyorsun diye soruyorlarmış. O da gerek yok diyormuş. Sonra niye olmasın diye düşünmüş. Arnór Dan'la denemişler, gayet iyi olmuş. Bakalım devam edecek mi?

Çeşitli enstrümanlar çalıyor, birbirinden farklı isen kaynakları olduğu için birbirinden farklı besteleri var. Tıpkı hard-core metal gruplarında davul çalan Arnalds gibi, Dan da bir hard-metal grubunda şarkı söylüyormuş. Şimdi ise bambaşka bir yorumla bir melek sesi dinliyoruz. Film müziği yapmayı gerçekten çok seviyor. "Sinema sanatını, filmleri çok seviyorum ve filmler de tıpkı müzik gibidir. Öyle güzeldirler ki, onları müziğe dönüştürmek istersin". Ama çok uğraşıyor. Zaten mükemmeliyetçilikle başı dertte.

En yeni projesi, Kiasmos adlı deneysel bir tekno proje. Parçaları Janus Rasmussen'le birlikte besteliyorlar. Peki ama, nereden çıktı bu proje? Rasmussen'den tabii. Çünkü Arnalds'a göre o kendisinden çok daha uzun süredir elektronik âlemin çocuğu olmuş. İzlanda elektro-grubu Bloodgroup'un da gerisindeki beyin. "Ben sık sık Bloodgroup'un ses mühendisliğini yapmıştım. Böyle buluştuk, deneysel teknoyla ilgilendik. İkimiz de turnede oluyoruz, e-mail ile çalışıyoruz. Aynı ülkede olursak da şarkıları birlikte yapıyoruz. Nihayet," diyor Arnalds, "insanların dans edeceği bir müzik yapıyorum (Bir pop müzik albümüne destek olup parçaları bestelediğinde de çok memnun olmuştu).

İzlanda'nın bu yetenekli müzisyeni 16 Şubat'ta karşımızda olacak. Ne gibi enstrümanlar alıyor yanına bir konsere giderken? "Minimal," diyor tek kelimeyle. Havalanlarında buna rağmen hep ağırlık fazlaları oluyormuş. "Eğer çaldığım yerde kuyruklu piyona yoksa elektrikli piyanomu kullanırım. Onu MIDI vasıtasıyla Ableton'dan çalıştırır ve sese dönüştürmek için 'Native Instruments' akustik piyano kullanırım. Daha büyük bir şey gereksiz. Nasılsa iki elim de piyanoyla meşgul."

Berna Özdemir
berna.ozdemir@iksv.org

Salon Ocak Ayı Programı

16 Ocak'ta 5. yaşını kutlayacak olan Salon, yeni ayda yepyeni programıyla kapılarını açıyor.

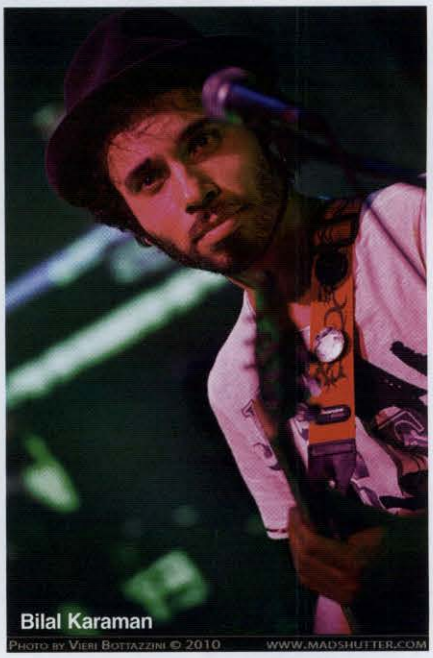

Tatu Rönkkö & Efterklang
9 Ocak Cuma - 10 Ocak Cumartesi
2001 yılında kurulan Danimarkalı indie-rock grubu **Efterklang** sırasıyla ***Tripper*** (2004), ***Parades*** (2007), ***Magic Chairs*** (2010) albümlerini yayımladılar. Eylül 2012'de yayımladıkları ve en iyi albümleri olarak nitelendirilen ***Piramida*** için Norveç ile Kuzey Kutbu arasında kalan Piramiden adlı terk edilmiş bir kentte, 9 gün boyunca 1000'den fazla ses kaydı yaptılar. Albüme katkı yapan isimler arasında Peter Broderick, Earl Harvin ve Nils Frahm gibi isimler bulunuyor. 2014'te Finlandiyali perküsyonist **Tatu Rönkkö**'nün de ekibe dâhil olmasıyla yeni bir grup kurdular. **Tatu Rönkkö** ve **Efterklang** Salon'da beş gün boyunca yapacakları provalar ardından müzikseverlerle buluşacaklar.

Arif Sağ
17 Ocak 2015 Cumartesi
Türk halk müziğinin en önemli sanatçılarından, bağlama virtüözü **Arif Sağ** ilk kez **Salon** sahnesinin konuğu oluyor. Bağlama çalmaya küçük yaşlarda başlayan Arif Sağ, Aksaray Musiki Cemiyeti'nde Nida Tüfekçi'nin öğrencisi oldu. Besteleri Türk halk müziğinin temel taşlarını oluşturan **Sağ**, TRT İstanbul Radyosu'nda bağlama sanatçısı ve İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'nda öğretim görevlisi olarak çalıştı.

Low
21 Ocak Çarşamba ve 22 Ocak Perşembe
1993'te Minnesota'da kurulan ABD'li indie-rock grubu **Low**, ilk albümleri ***I Could Live in Hope***'u 1994 yılında yayımladı. **Alan Sparhawk** ve **Mimi Parker** tarafından kurulan **Low**, 2010 yılında **Steve Garrington**'ın katılımıyla son halini aldı. Robert Plant 2010 yılında yayımladığı ***Band of Joy*** albümünde grubun iki şarkısına yer verdi.

Onuncu albümleri ***The Invisible Way***'i 2013 yılında yayımlayan **Low**, huzur veren vokalleri ve minimalist gitar melodileriyle **21 Ocak Çarşamba** ve **22 Ocak Perşembe** olmak üzere iki gece üst üste **Salon**'da müzikseverlerle buluşacaklar.

Flunk
23 Ocak 2015 Cuma
Norveçli elektronik müzik grubu **Flunk** 2003 yılında yayımladıkları ilk albümleri ***For Sleepyheads Only*** ile İngiltere'de dikkatleri üzerlerine çekmeyi başardı ve Londra Jazz Festivali'nde sahne aldılar. İlk albümlerini sırasıyla ***Morning Star***, ***Personel Stereo*** ve ***This Is What You Get*** izledi. ABD, Avrupa ve

Raveonettes

Yakaza Ensemble

Flunk Press

Çin'de sayısız performansa imza atan **Flunk**, **New Order**'ın *Blue Monday*, **Radiohead**'in *Karma Police*, **Depeche Mode**'un *See You* cover'larıyla da beğeni topladı. **Flunk**'ın son albümü ***Lost Causes*** ise Nisan 2013'te dinleyicilerle buluştu.

Yakaza Ensemble
24 Ocak Cumartesi
İstanbullu dünya müziği grubu **Yakaza Ensemble** 2006 yılında **Eray Düzgünsoy** ve **Fakih Kıdemoğlu** tarafından kuruldu. **Ceren Erendor** ve **Ömer Sarıgedik**'in katılımıyla son halini alan **Yakaza Ensemble**, ilk albümleri ***A'mak-ı Hayal***'i 2010'da, ikinci albüm ***Yakaza Ensemble Meets Syunoven***'i ise 2012'de yayımladı. Dünyanın birçok bölgesine özel çeşitli enstrümanlar kullanan **Yakaza Ensemble** geleneksel müzik enstrümanlarıyla birlikte elektronik melodileri iç içe sunuyor.

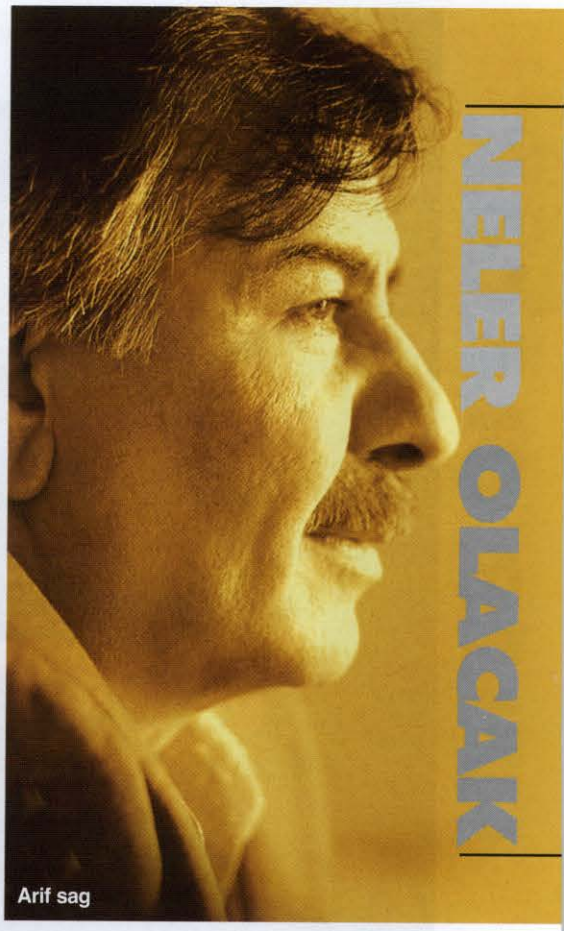

Arif sag

Eray Düzgünsoy, **Fakih Kıdemoğlu**, **Ceren Erendor**, **Ömer Sarıgedik**'ten oluşan **Yakaza Ensemble 24 Ocak Cumartesi** gecesi **21.30**'da **Salon**'da olacak.

Bilal Karaman
30 Ocak Cuma
Türkiye'nin en yetenekli genç müzisyenlerinden, jazz gitaristi ve besteci **Bilal Karaman** bir kez daha **Salon** sahnesinin konuğu oluyor. 11 yaşından beri gitar çalan **Karaman**, Türkiye ve yurtdışında pek çok konser verdi, önemli müzisyenlerle projelerde ve festivallerde yer aldı. 2009 yılında Nardis Jazz Gitar Yarışması'nda birinci olan **Karaman**'ın ilk solo albümü ***Bahane***, 2011 yılında yayımlandı. 19. İstanbul Jazz Festivali'nde dünyaca ünlü bas gitarist Marcus Miller ile gerçekleştirdiği performansla dikkat çeken **Karaman** ikinci albümü ***Patika***'nın ilk konseriyle Ocak 2013'te **Salon**'daydı.**Bilal Karaman**, modern armoniler ve doğaçlamalarıyla **30 Ocak Cuma** gecesi **21.30**'da bir kez daha **Salon**'a geliyor.

The Raveonettes
31 Ocak Cumartesi
2000 yılında **Sune Rose Wagner** ve **Sharin Foo**'nun bir araya gelmesiyle kurulan Danimarkalı indie-rock ikilisi **The Raveonettes,** müzik piyasasına adımlarını attıkları ***Whip It On*** adlı EP'leriyle Danimarka Müzik Ödülleri'nde "Yılın En İyi Rock Albümü" ödülünü kazandı. Başarılı çıkışlarının ardından altı stüdyo albümü ve dört EP daha yayımlayan **The Raveonettes** son albümleri ***Pe'ahi***'yi Temmuz 2014'te piyasaya sürdü.

Işıl Gerek
isilgerek@lobby-pr.com

Dulce Pontes

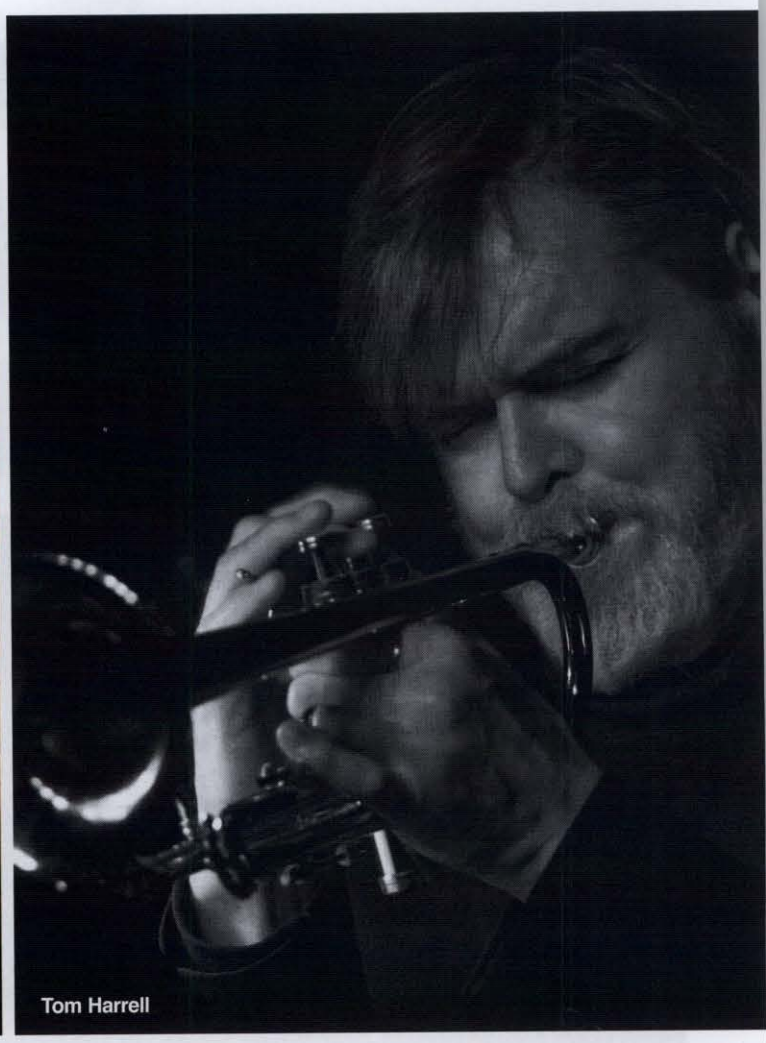
Tom Harrell

İş Sanat Konserleri

Paco Pena - 12 Şubat

40 yıldan uzun bir zamana yayılan kariyeriyle bugün en büyük Flamenko gitaristlerinden ve bestecilerinden biri olarak kabul edilen **Paco Peña**, Flâmenko'nun gerçek ruhunu yaşattığı çığır açan gösterileriyle tüm dünyada izleyenlerin hayranlığını kazanıyor. Özenle seçmiş olduğu dansçı, gitarist ve şarkıcılardan oluşan topluluğu ile 1970 yılından beri Londra'daki Royal Festival Hall, Sadler's Wells Theatre ve Barbican gibi sahnelerde düzenli olarak performanslar veren ve Edinburg, Adelaide, Amsterdam, Atina, İsrail, İstanbul, Singapur ve Hong Kong'daki festivallerde boy gösteren sanatçı, Flâmenko'nun derin temelleri üzerine yaratıcı bir şekilde inşa ettiği eserleriyle bu antik İspanyol sanat formunu sürekli yeniliyor. The Telegraph gazetesinin "... kendine özgü gitar çalışı her zaman nefes kesen bir güzellikte" yorumunda bulunduğu sanatçı, Flâmenko'ya katkılarından dolayı 1997 yılında İspanya Kralı Juan Carlos tarafından liyakat nişanı Oficial de la Cruz de la Orden del Mérito Civil ile onurlandırıldı.

Flâmenko'da orijinalliği ve yeniliği bir arada barındıran Paco Peña, sahip olduğu hayal gücü, bağlılığı ve hüneriyle Flâmenko'nun sınırlarını hiç durmadan araştırmaya devam ediyor. Prömiyerini Nisan 2013'te gerçekleştirdiği yepyeni projesi *Flamencura* ile ilk kez İş Sanat'ta!

Ravi Coltrane Quartet - 27 Şubat

Ravi Coltrane Quartet ertelenen konseri için Şubat 2015'te İş Sanat'ta olacak
Ravi Coltrane *saksofon*
David Vırelles *piyano*
Jonathan Blake *davul*
Dezron Douglas *kontrbas*

Soma'da meydana gelen elim maden kazası nedeniyle İş Sanat tarafından ertelenen Ravi Coltrane Quartet konserinin yeni tarihi belli oldu. Jazz tutkunları adını sitar ustası Ravi Shankar'dan alan deneyimli saksofoncuyu 27 Şubat 2015 Cuma günü İş Sanat sahnesinde izleyebilecek. Nisan 2014 sayımızın da kapağı olan sanatı hakkında geniş bilgiyi 74. sayımızda bulacaksınız.

Efsanevi saksofon sanatçısı John Coltrane ile jazz piyanisti ve besteci Alice Coltrane'in oğlu olan Ravi Coltrane, sahip olduğu genetik mirası başarıyla zirveye taşıyan isimlerden. Besteci, grup lideri ve prodüktör olarak çok yönlü ve iz bırakan çalışmalarını sürdüren Ravi Coltrane yaşarken adını jazz tarihine yazdırmış bir sanatçı.

Dulce Pontes - 3 Nisan

ş Sanat Fado müziğinin tartışmasız en önemli ve en özel seslerinden birini,**Dulce Pontes**'i sahnesinde ağırlamanın mutluluğunu yaşıyor. 1991'de Canção Ulusal Festivali'nin kazanmasının ardından aynı yıl Eurovision Şarkı Yarışması'nda ülkesini temsil ederek uluslararası arenada yıldızı parlayan Pontes, 1993 çıkışlı albümü *Lágrimas* ile sadece Portekiz'de değil tüm dünya unutulmaya yüz tutan Fado'nun üzerine dikkatleri çekerek, bu Portekiz mirasının yeniden keşfedilmesinde önemli bir rol oynadı. Olağanüstü sesi yoğun, içten ve aynı zamanda narin ve güçlü olarak tanımlanan sanatçı, Fado'nun bazen hüzünlü

Ravi Coltrane

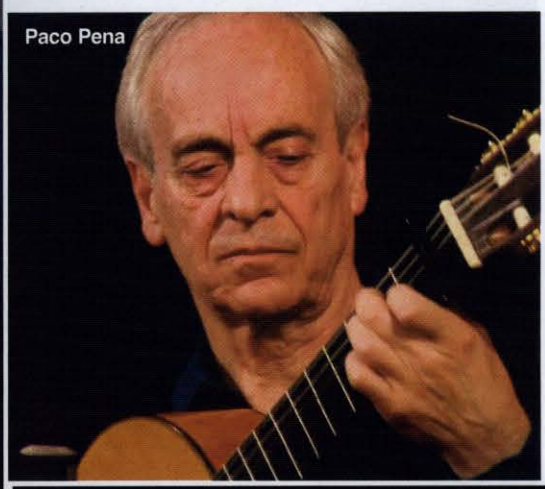
Paco Pena

Jessica Lang

bazen de neşeli ezgilerine getirdiği modern yorumlarıyla adeta dinleyenlerin ruhunu titretiyor. Kendi albümlerinin yanı sıra Andrea Bocelli, Carlos Guilherme gibi sanatçıların albümlerinde yer alan, Cesária Évora ve Brezilyalı şarkıcı Marisa Monte ile sahneyi paylaşan ve sıklıkla işbirliği yaptığı ünlü İtalyan besteci Ennio Morricone'nin Cinema Paradiso'daki unutulmaz müziğini seslendirerek akıllara kazınan Pontes'in sanatsal olgunluğu her yeni çalışmasıyla daha da artıyor. Gözyaşı ve hüzünle söylediği şarkıları ile seyircilere mutluluğu aktarabilen Portekizli sanatçı, muhteşem sesiyle sizlere İş Sanat'ta unutamayacağınız bir gece yaşatacak.

Jessica Lang Dance Company 9 - 10 Nisan

İş Sanat'ta bu sezon dansa doyamayacaksınız! Yaratıcı koreografileri ile tasarımcı ve sanatçılarla gerçekleştirmiş olduğu başarılı sahne işbirlikleri için Dance Magazine tarafından "bir görsel kompozisyon ustası" yorumunu alan Jessica Lang, dans topluluğu **Jessica Lang Dance Company** ile iki gece üst üste İş Sanat'a konuk oluyor.

Henüz 2011 yılında kurulmasına rağmen dans otoritelerinin dikkatini çekmekte gecikmeyen bu sıra dışı topluluk, kısa sürede tüm dünyadaki izleyicilerini ritmin ve müziğin büyüsüne çekmeyi başardı. Çarpıcı tasarım unsurlarını kusursuzca bir araya getirerek klasik bale dilini ustaca ele almış ve duygusal yönden çekici çağdaş eserlere dönüştüren Jessica Lang, duyguları muhteşem bir yalınlıkla aksettirme yeteneği ile eleştirmenlerden tam not alıyor. Bu dans dehasının imzasını attığı eserlerin yaratımı ve sahnelenmesi görevini üstlenen Jessica Lang Dance Company, yetenekli ve doğal dansçılarının nefes kesen performansları ve dünyanın başlıca salonlarındaki kapalı gişe etkinlikleriyle uzun bir süre daha dans dünyasını sallayacağa benziyor.

Tom Harrell Quartet - 21 Nisan 2015

Tom Harrell / trompet, fluegel horn
Wayne Escoffery / tenor saksofon
Danny Grissett / piyano ve fender rhodes
Ugonna Okegwo / bas
Jonathan Blake / davul

Bu sezon jazz kuşağının son konuğu jazz trompetin en yetkin isimlerindenTom Harrell. Zamanımızın en yaratıcı ve tavizsiz jazz enstrümancılarından ve bestecilerinden biri olarak tanınan Harrell, 260 kaydı aşan diskografisi ve 40 yılı aşan kariyerine rağmen aktif olarak gerçekleştirdiği kayıtlar ve dünya çapındaki turneleriyle taze ve güncel kalmayı beceren nadir müzisyenlerden. Sanatçı, trompet ve flugelhornda sahip olduğu sıcak ve parlak tonunun yanı sıra icra ve bestelerindeki eşsiz armonik ve ritmik derinlikle şimdiden meslektaşları ve sadık hayranlarının gözünde bir jazz ikonu olarak yer almış durumda. Newsweek'in "saf melodi dahisi" olarak övgüyle bahsettiği Harrell, akıcı tınısı, stilistik açıdan çok yönlülüğü ve yaratıcı doğaçlamacı-besteci kimliğiyle sıklıkla *Down Beat* ve *Jazz Times* dergilerinin eleştirmen ve okuyucu anketlerinde birinci seçiliyor. 2010 ve 2011 yıllarında iki kez art arda Jazz Yazarları Birliği Ödülleri'nde Yılın Trompetçisi'ne de aday gösterilen Tom Harrell'ın bir de Grammy adaylığı bulunuyor. Sanatçı ile yaptığımız röportaj bu sayımızın sayfaları arasında...

Selin Keleşer
selink@artipr.com.tr

Yeni Yılda Babylon,
Asmalımescit'te Bis'e Devam Ediyor

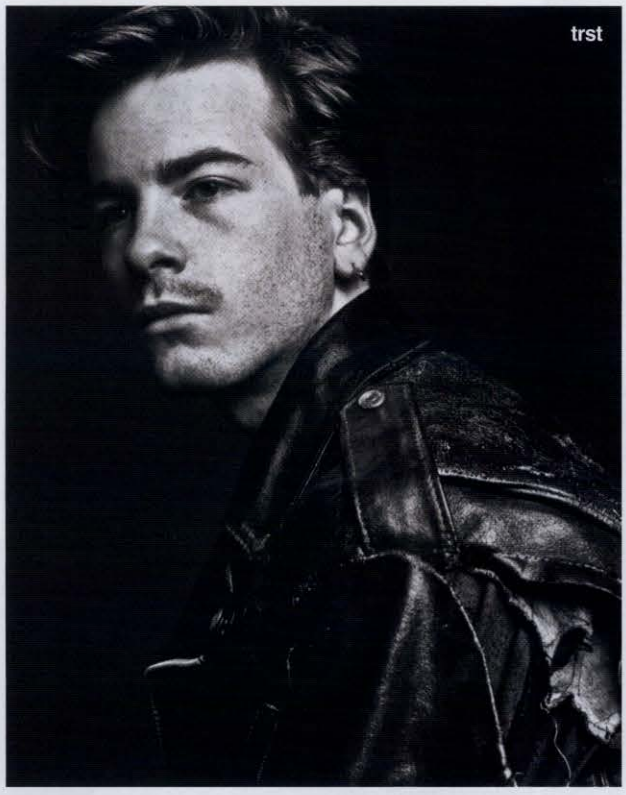
trst

Omar Souleyman

Alice russell

Babylon Ocak ayında ahalisine türler arasında gezinen eklektik güçlü bir program sunuyor; Avishai Cohen, Gaye Su Akyol, Shantel, Orlando Julius &The Heliocentrics, Demonation Festivali, Elliphant, JJ, Omar Souleyman Ocak'ta Babylon sahnesinde.

Yüzyılın en etkileyici yüz basçısından biri olarak gösterilen ve Ortadoğu, Doğu Avrupa ve Afro-Amerikan müzik ezgilerini birleştirdiği kendine özgü elektronik ve akustik jazz sound'u ile hayranlık uyandıran **Avishai Cohen**, **7-8-9 Ocak**'ta Babylon'da sahne alacak. Tekrar tekrar dinlenmeye doyulmayan canlı performansıyla tanınan sanatçı "Remembering", "Seven Seas", "Samuel", "Criss Cross", "Come Together" gibi sevilen şarkılarıyla dinleyicilerini büyüleyecek.

Olmadı Kaçarız tarafından yayınlanan ilk solo albümü "*Develerle Yaşıyorum*" ile büyük ilgi toplayan **Gaye Su Akyol, 16 Ocak**'ta Babylon sahnesinde olacak. Sanatçı, cümbüşlere ve kemanlara eşlik eden kadife sesiyle Türk sanat müziğinin rockla kucaklaştığı ilk albümünden parçaları hayranları için seslendirecek.

Balkan ve çingene müziğini yeniden canlandıran ve her albümüyle en çok satan yabancı albüm listelerinin tepelerinde gezinen ve bir Babylon sezon klasiği olan

Patricia Barber

Shantel, **17 Ocak**'ta DJ setiyle birlikte dans ettirecek. Her defasında enerjisi ile kendine hayran bırakan sanatçı, "Bucovina", "Disko Boy", "Disko Partizani" gibi dillerden düşmeyen şarkıları ile birlikte ilham aldığı müzisyenlerin şarkılarına da setinde yer verecek.

Babylon bir efsaneyi ağırlıyor; Funk, modern creative jazz, psychedelic electronika ve dünya müziklerini harmanlayan İngiliz

Orlando Julius Presspic

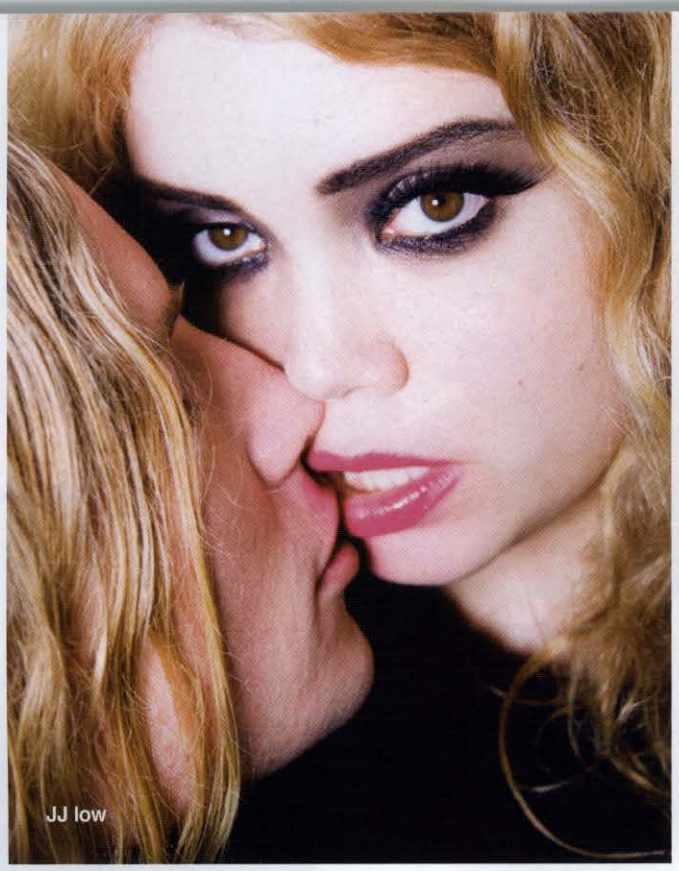
JJ low

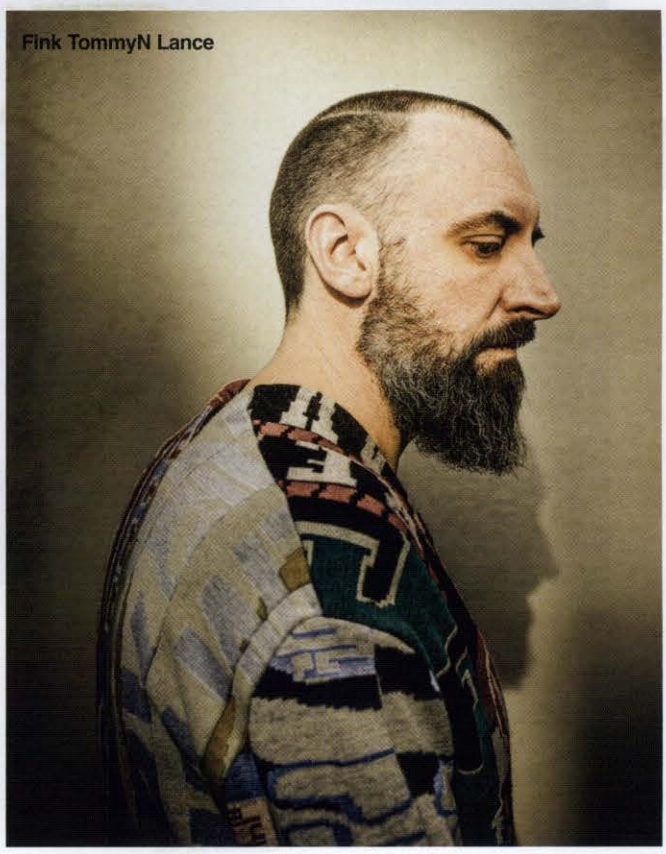
Fink TommyN Lance

psikedelik jazz grubu **The Heliocentrics** ile **Orlando Julius**, **23 Ocak**'ta Babylon'da Türkiye'de ilk kez dinleyicilerinin karşısına çıkacak. Orlando Julius'un klasik ve kendine has ezgilerinin psikedelik dokunuşlarla biçimlendirilip modern ve eşi benzeri görülmemiş bir hale geldiği "Jaiyede Afro"albümünün ilk single olan "BujeBuje" ile listelerin altını üstüne getiren Orlando Julius &The Heliocentrics, Babylon ahalisine unutulmaz bir gece yaşatacak.

Keşfi sevenlere duyurulur; Bant Mag'in 2010 yılından bu yana devam eden **Demonation Festivali** serisinin dördüncüsü **24** ve **25 Ocak**'ta Babylon'da gerçekleşecek. Üretimlerini bağımsız yollarla sürdüren müzisyen ve grupların sahne aldığı festivalde geçen senelerden farklı olarak bu yıl "Bağımsız Müzik Sahnesinin Desteklenmesi" başlıklı bir panel de düzenlenecek.

Hip-hop'tan R&B'ye, elektronik müzikten pop'a uzanan bir yelpazede ses getirmeyi başaran **Elliphant**, **28 Ocak**'ta Babylon'da hayranlarıyla buluşmaya hazırlanıyor. "Look Like You Love It" ve "One More" ile kendisi gibi hiperaktif müzikal dünyasını, dinleyicilerine sunan sanatçı, elektro pop ve rap melodileri arasında gezindiği sahnesiyle Babylon'u eğlence ile dolduracak.

"Ecstasy" ile geniş kitlelere ulaşan, İsveç'in dünyaya sunduğu gizemli grup **JJ**, **29 Ocak**'ta Babylon'da sahne alacak. İngiliz indie pop grubu The XX ile çıktıkları uluslararası turneyle Avrupa'dan sonra Birleşik Devletler'de de geniş kitlelerle buluşan ikili, geçtiğimiz aylarda çıkardığı "V" albümü ile Türkiye'deki müzik severlerle ilk defa bir araya gelecek.

Yeni yılın ilk ayı ise Arap halk müziği dabkeyi elektronik seslerle buluşturan Omar Souleyman ile kapanacak. Farklılığı ve enerjisi ile düğün müzisyenliğinden, dünya çapında tanınan bir isme dönüşmeyi başaran sanatçı 2011'de Glastonbury Festivali'nin sürpriz headliner'ı olmanın yanı sıra Aralık 2013'te Norveç'te düzenlenen Nobel Barış Ödülleri töreninde de sahne alarak dikkatleri üzerine çekti. Profesyonel müzik hayatına 6 albüm sığdıran Omar Souleyman, 30 Ocak'ta Babylon'da çılgın bir eğlence vaad ediyor.

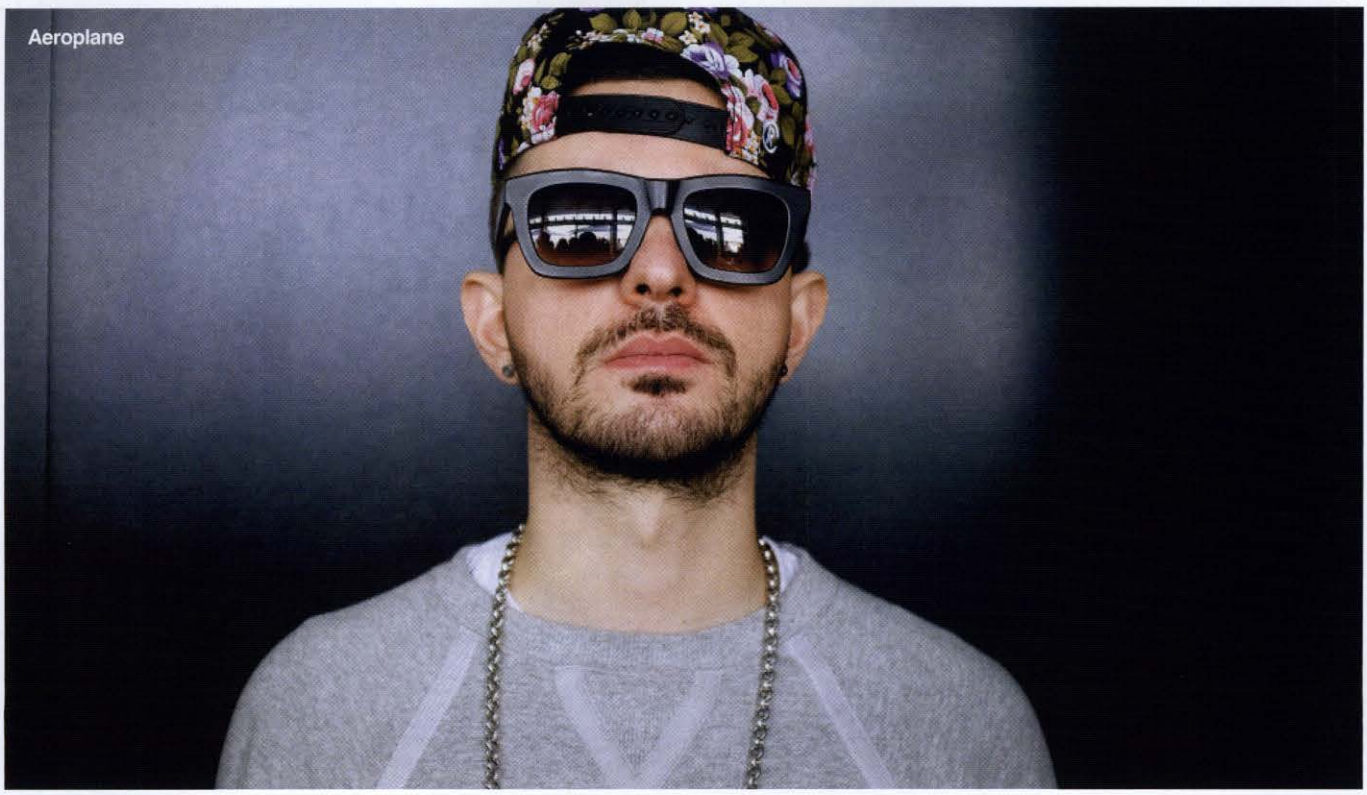
Aeroplane

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

OCAK-ŞUBAT PROGRAMI

Eren Coşkuner Band

12 Ocak / Jan. 2015
Eren Coşkuner (f, aflt),
Ali Tolga Demirtaş (p, key),
Ekin Bilgin (b),
Riccardo Marenghi (d).

Olgun Açar Quartet

13 Ocak / Jan. 2015
Duru Tuna (s),
Jef Giansily (p),
Matth Hall (b),
Olgun Açar (d).

Flapper Swing

14 Ocak / Jan. 2015
Nevin Hetmanek (vo),
Siney Yılmaz (s),
Tomas Hetmanek (g),
Erhan Erbelger (g),
Sinan Erbelger (b).

Dave Allen Trio

15 Ocak / Jan. 2015
Dave Allen (g),
Matt Hall (b),
Cem Aksel (d).

Luis Ernesto Gomez y LA DESCARGA Band

16 Ocak / Jan. 2015
Luis Ernesto Gomez (vo, tumba),
Gülseren Gomez (vo, perc),
Deniz Biber (vo),
Semih Sural (tp),
Alper Elmacı (keyb),
Alper Kılıç (b),
Riccardo Marenghi (d).

Selen Beytekin Project

17 Ocak / Jan. 2015
Selen Beytekin (vo),
Şenova Ülker (tp),
Engin Recepoğulları (ts),
Uraz Kıvaner (p),
Ozan Musluoğlu (b),
Ferit Odman (d).

Cenk Erdoğan Trio

19 Ocak / Jan. 2015
Cenk Erdoğan (g),
Erdem Tekinay (b),
Korhan Ogan (d).

Ercüment Gül Trio

20 Ocak / Jan. 2015
Ercüment Gül (g),
Baran Say (b),
Olgun Açar (d).

Şenay Lambaoğlu Band

21 Ocak / Jan. 2015
Şenay Lambaoğlu (vo),
Şenova Ülker (tp),
Baki Duyarlar (p),
Ozan Musluoğlu (b),
Berkan Tilavel (d).

Standard A La Turc

22 Ocak / Jan. 2015
Batuhan Şallıel (ts),
Önder Focan (g),
Kağan Yıldız (b),
Ferit Odman (d).

Elif Turan Band

23 Ocak / Jan. 2015
Elif Turan (vo),
Önder Focan (g),
Volkan Topakoğlu (b),
Tolgay Yılmaz (d).

Sibel Köse Group

24 Ocak / Jan. 2015
Sibel Köse (vo),
Engin Recepoğulları (ts),
Kürşad Deniz (p),
Kağan Yıldız (b),
Cem Aksel (d).

Cem Tuncer Trio

26 Ocak / Jan. 2015
Engin Recepoğulları (ts),
Cem Tuncer (g),
Volkan Hürsever (b).

Cem Nasuhoğlu Band

27 Ocak / Jan. 2015
Anıl Şallıel (ts),
Koray Üsgülen (keyb),
Cem Nasuhoğlu (g),
İsmail Soyberk (b),
Alpdoğan Türeci (d).

Burak Bedikyan Trio

28 Ocak / Jan. 2015
Burak Bedikyan (p),
Matt Hall (b),
Can Kozlu (d).

Melisa Kral Band

29 Ocak / Jan. 2015
Melisa Kral (vo),
Serhan Erkol (ts),
Yiğit Özatalay (p),
Volkan Topakoğlu (b),
Kemal Emirel (d).

Cansu Tanrıkulu Quartet - Recordshop

30 Ocak / Jan. 2015
Cansu Tanrıkulu (vo),
Kaan Bıyıkoğlu (p),
Cem Malak (b),
Serkan Alagök (d).

Ercüment Vural & Önder Focan Project

31 Ocak / Jan. 2015
Ercüment Vural (keyb, vo),
Batu Şallıel (s),
Önder Focan (g),
Alp Ersönmez (b),
Korhan Ogan (d).

2 Şubat / Feb. 2015 P.tesi (21:30-00:30)
Şallıel Bros.
Batu Şallıel (ts), Anıl Şallıel (as), Koray Üsgülen (p, keyb), Caner Üstündağ (b), Alpdoğan Türeci (d).

3 Şubat / Feb. 2015 Salı (21:30-00:30)
Uğur Güneş Trio

Uğur Güneş (p),
Kağan Yıldız (b),
Deniz Dündar (d).

4 Şubat / Feb. 2015 Çarşamba (21:30-00:30)
Mark Alban Lotz

Mark Alban Lotz (flt),
Bora Çeliker (g),
Matt Hall (b),
Ferit Odman (d).

5 Şubat / Feb. 2015 Perşembe (21:30-00:30)
Önder Focan & Kağan Yıldız & Ferit Odman Trio

Önder Focan (g),
Kağan Yıldız (b),
Ferit Odman (d).

6 Şubat / Feb. 2015 Cuma (22:30-01:30)
Deniz Taşar Quintet

Deniz Taşar (vo),
Engin Recepoğulları (ts),
Kürşad Deniz (p),
Volkan Topakoğlu (b),
Ekin Cengizkan (d).

7 Şubat / Feb. 2015 C.tesi (22:30-01:30)
Dilek Sert Erdoğan "Moments"

Dilek Sert Erdoğan (vo),
Elvan Aracı (p, keyb),
Bora Çeliker (g),
Ozan Musluoğlu (b),

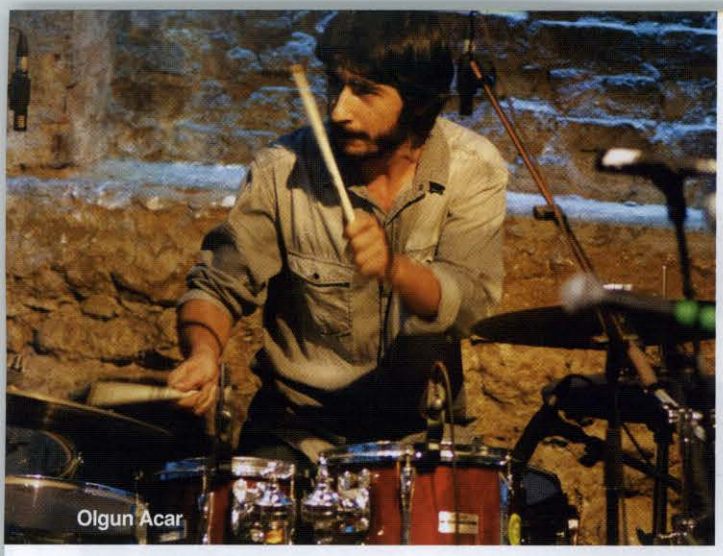
Olgun Acar

Flapper Swing

Turgut Alp Bekoğlu (d).

9 Şubat / Feb. 2015 P.tesi (21:30-00:30)
Batu Şallıel & Önder Focan & Kağan Yıldız Trio

Batu Şallıel (ts),
Önder Focan (g),
Kağan Yıldız (b).

10 Şubat / Feb. 2015 Salı (21:30-00:30)
Sezgi Olgaç Band

Sezgi Olgaç (vo),
Emre Tankal (g),
Baran Say (b),
Korhan Ogan (d).

11 Şubat / Feb. 2015 Çarşamba (21:30-00:30)
Yaz Baltacıgil Quartet

Meriç Demirkol (as),
Kent Mete (p),
Yaz Baltacıgil (b),
Deniz Dündar (d).

12 Şubat / Feb. 2015 Perşembe (21:30-00:30)
Kamil Erdem Quintet - Fretless Songs

Engin Recepoğulları (ts),
Bulut Gülen (tb),
Tümer Uluçınar (g),
Kamil Erdem (b),
Berkan Tilavel (d).

13 Şubat / Feb. 2015 Cuma (22:30-01:30)
Luis Ernesto Gomez y LA DESCARGA Band

Luis Ernesto Gomez (vo, tumba),
Gülseren Gomez (vo, perc),
Deniz Biber (vo),
Semih Sural (tp),
Alper Elmacı (keyb),
Alper Kılıç (b),
Riccardo Marenghi (d).

14 Şubat / Feb. 2015 Ctesi (22:30-01:30)
Istanbul Funk Unit

Yahya Dai (s),
Kerem Turhan (keyb),
Cenk Soyak (g),
Taylan Cemgil (b),
Turgut Alp Bekoğlu (d).

16 Şubat / Feb. 2015 P.tesi (21:30-00:30)
Mahan Mirarab - Sehrng

Golnar Shahyar (vo),
Mahan Mirarab (g, ud),
Shayan Fathi (perc)

17 Şubat / Feb. 2015 Salı (21:30-00:30)
Eylül Biçer Quartet

Eylül Biçer (g),
Tamer Temel (ts),
Volkan Topakoğlu (b),
Cem Aksel (d).

18 Şubat / Feb. 2015 Çarşamba (21:30-00:30)
Flapperswing

Nevin Hetmanek (vo),
Siney Yılmaz (s),
Tomas Hetmanek (g),
Erhan Erbelger (g),
Sinan Erbelger (b).

19 Şubat / Feb. 2015 Perşembe (21:30-00:30)
Ece Göksu & Neşet Ruacan & Volkan Hürsever

Ece Göksu (vo),
Neşet Ruacan (g),
Volkan Hürsever (b).

20 Şubat / Feb. 2015 Cuma (22:30-01:30)
Yavuz Akyazıcı Project

Evrim Özşuca (vo),
Yavuz Akyazıcı (g),
Yahya Dai (ts),
Volkan Hürsever (b),
Turgut Alp Bekoğlu (d).

21 Şubat / Feb. 2015 Ctesi (22:30-01:30)
Sibel Köse Group

Sibel Köse (vo),
İmer Demirer (tp),
Kürşad Deniz (p),
Matt Hall (b),
Berke Özgümüş (d).

23 Şubat / Feb. 2015 P.tesi (21:30-00:30)
Bora Çeliker Quartet

Bora Çeliker (g),
Engin Recepoğulları (ts),
Apostolos Sideris (b),
Deniz Dündar (d).

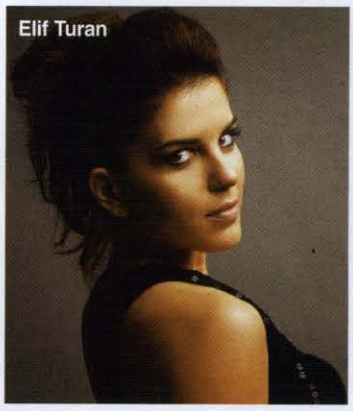
Elif Turan

24 Şubat / Feb. 2015 Salı (21:30-00:30)
Saygun Arpalı Band

Turhan Yükseler (p),
İsmail Soyberk (b),
Şenova Ülker (tp),
Sinan Cem Eroğlu (g, kaval),
Saygun Arpalı (d).

25 Şubat / Feb. 2015 Çarşamba (21:30-00:30)
Sanat Deliorman & Caz Biraderleri

Sanat Deliorman (vo),
Gürtuğ Gök (ts, ss),
Tümer Uluçınar (g),
Nezih Yeşilnil (b),
Berkan Tilavel (d).

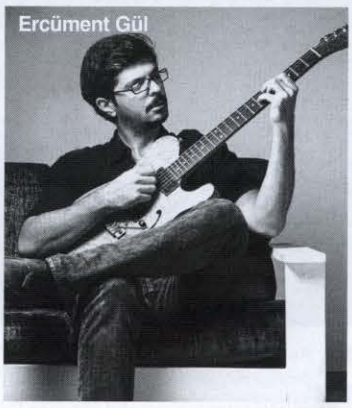
Ercüment Gül

26 Şubat / Feb. 2015 Perşembe (21:30-00:30)
Dave Allen Trio

Dave Allen (g),
Matt Hall (b),
Cem Aksel (d).

27 Şubat / Feb. 2015 Cuma (22:30-01:30)
Cansu Tanrıkulu Quintet

Cansu Tanrıkulu (vo),
Bulut Gülen (tb),
Önder Focan (g),
Ozan Musluoğlu (b),
Ekin Cengizkan (d).

28 Şubat / Feb. 2015 Ctesi (22:30-01:30)
Ece Göksu Quartet

Ece Göksu (vo),
Can Çankaya (p),
Kağan Yıldız (b),
Ferit Odman (d).

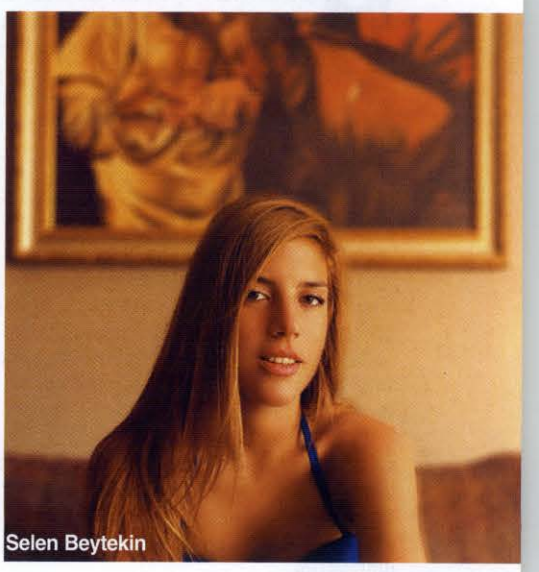
Selen Beytekin

Can Ergelmiş
can.ergelmis@gmail.com

Kerem Görsev Trio, Ernie Watts'la işbirliğini yeni bir albümle taçlandırdı: Emirgan.

Fatih Şentürk

Geçtiğimiz ay yayımlanan albüm, Görsev'in yaşadığı semt Emirgan'a atfedilmiş. Kerem Görsev Trio'nun vazgeçilmez isimleri Ferit Odman ve Kağan Yıldız'ın da muhteşem bir performans sergilediği kayıt, Ernie Watts'ın da katılımıyla baştan sonra çok iyi bir yapıt haline gelmiş.

Albümün hikayesini, müziklerini, yeni projelerini Görsev'in kendi ağzından dinlemek için, Aralık sonunda bir gün öğlen saatlerinde misafiri oldum. Her zaman yaptığımız gibi piyanonun başına geçtik, fonda Kenny Barron – Dave Holland albümüyle, uzun uzun sohbet ettik. Laf lafı açtı, her zaman olduğu gibi çok keyifli bir söyleşi oldu. Değerli dostum Batu Akyol da, söyleşimizi filme aldı, dergimizin iPad versiyonundan izleyebilirsiniz.

Öncelikle yeni albümünüz hayırlı olsun, çok güzel bir yapıt ortaya çıkarmışsınız. *Emirgan'ın* hikayesini, liner notlara da yazmışsınız, ama bir kez de sizden dinleyelim.

Emirgan, dört yüz yıllık bir Osmanlı yerleşkesi. Onun da ötesinde, ben Emirgan'ı bir sahil kasabası, bir kaçış noktası olarak görüyorum. Bak, şu anda saat 2, dışarıdan bir ses geliyor mu? Emirgan'da günün her saati sakinlik ve sükunet var. Ben de evde sakinliği çok severim. Dışarıdan gelen bir ses, bir gürültü olmadığı için rahat rahat müzik dinleyip rahat rahat çalışabiliyorum.

Ayrıca, Emirgan'ın Çınarlı Kahvesi vardır, bilirsin. Günün birinde orada otururken, aklıma gelen bir melodi, üç adımda beni eve getirdi ve Emirgan isimli bestemi yaptım. Onun üzerine yaşanmış bir takım hikayelerden ortaya çıkan başka besteleri de koyduk; Emirgan albümü ortaya çıktı.
Bir 'Emirgan' albümü olsun diye çok fazla mücadele etmedim. Bundan önceki albümlerde olduğu gibi, hislerle, duygularla birleşince, müzisyenlerle konuşup bu projeyi açıklayınca bir anda herkes heyecanlandı.

Ernie Watts'la, 2010 yılında Londra Filarmoni Orkestrası'yla birlikte *Therapy*'i kaydetmiştik. Ondan sonra da hiç irtibatımız kesilmedi, sık sık yazışırız. Birkaç kere Türkiye'ye de getirdim onu. İki sene önce, Alan Broadbent'le senfoni konserleri çalmıştık. Birkaç ay önce de yine Türkiye'ye geldi ve birlikte konserler verdik. İstanbul, Ankara; hatta arada vaktimiz olunca İtalya'da, Bologna'da konser verdik.
İş pişince stüdyoya girdik, beş saatte kaydettik. Ama öncesinde Ernie Watts'la 15 gün beraberdik. Senin oturduğun yerde saksofonu, arkasında Kağan, davulda Ferit... Burada baya hararetli, volümlü provalar yaptık. Bu provalarda ses sahildeki kahveye kadar gidiyormuş!

Biliyorsun, Ernie Watts'ın bir tonu var, cayır cayır bir tonu var. Apayrı bir disiplini var. Öyle bir disiplin ki, buraya geldi, kendi sehpasını, nota altlığını, küçük ışıklarını getirdi. Çalışmaya başlamadan önce bir saat onları hazırladı, açıkhavada çalacağımız için mandallarını da getirmişti. Acayip sistemli bir müzisyen. Hatta Kağan, bir keresinde Ernie Watts'a 'Early Watts' dedi. Mesela bir keresinde uçak saat 7'de kalkıyor, otelden transfer 5:30'ta. Ben de erkenciyimdir, biz Ernie ile 4:45'te lobide buluşuyoruz.

Fatih Şentürk

Kendisine çok saygı duyuyorum. 70 yaşlarında, ama otuz yaşında bir insanın enerjisini taşıyor. Müzik sevgisi ve müziği yayma çabası çok önemli. Biz ondan çok şeyler öğrendik. Hakikaten her gelen müzisyenden bir şeyleri dağarcığımıza atıyor, onları kendimizle birleştiriyor, müzik için bir şeyler yapabiliyorsak ben de çok mutlu oluyorum.

Provalar yaptıktan sonra da Babajım Studio'da kayıtları yaptık. Yemek molamız dahil 5 saatte 9 parçayı da çaldık. Evde çalar gibi çaldık. Sadece birkaç parça içimize sinmedi, onları da birer take daha alarak kaydı tamamladık. Ferit ve Kağan da uçtular Ernie Watts'la bu kadar uzun süre beraber çaldıktan sonra.

Esasında Ernie Watts, 17-27 Mayıs tarihleri arasında Türkiye'de olacak. Kuşadası'ndan başlıyoruz, 19 Mayıs'ta. 20 Mayıs'ta İzmir, ardından Ankara, Antalya, Bursa ve kapanışımızı da Cemal Reşit Rey'de yapacağız 27 Mayıs 2015'te. Ardından Kasım ayında da 7-8 konserlik bir Avrupa turnemiz olacak, şimdiden günler almaya başladık.

Ferit ve Kağan'ın gelişimini izlemek size ne hissettiriyor?
Ernie Watts da, Alan Broadbent de bizim trio'dan çok memnun. Özellikle Ferit ve Kağan'ın disiplininden, müzikalitesinden, müzik kulaklarından, ritmik anlayışlarından çok memnunlar. İkisi de ekibimize son derece saygı duyuyor; bana defalarca ayrı ayrı böyle bir trio'ya sahip olduğum için çok şanslı olduğumu söylediler. Ben de şanslıyım, onlar da şanslı.

Ben de Ferit'ten, Kağan'dan bir şeyler öğreniyorum. Biz zaten Ernie gelmeden yemeği fırına vermiştik, pişmişti; ne yapacağımızı biliyorduk. Fakat Ernie'nin çalışındaki sihir, bizim yaptığımız müziği başka bir kulvara taşıdı. Önemli olan da bu. Kağan kendi müzikalitesini başka yerlere çıkarttı. Ferit süpürgelerle, ritimlerle kendi müzikalitesini başka yere taşıdı, değişik şeyler kattı.

İleride başka müzisyenlerle de proje yapacağız. O zaman da, düzenlediğimiz müzikler başka yerlere gidecek. Müzik zaten böyle bir şey. Bunun peşinde koşa koşa hayat geçiyor işte.
Ernie Watts'la çalmayı çok seviyorum, fakat Alan Broadbent'le de geçtiğimiz aylarda verdiğimiz iki piyano konseri bambaşkaydı. Unutamıyorum onu. İnsanların hayatında bazı çok sevdiği anlar, çok sevdiği insanlarla paylaştığı anlar olur. O dakikaların, günlerin bitmek bilmesini istemezsiniz. İki piyano sahnede, benim arkadamda Ferit, Alan Broadbent'in arkasında Kağan. Sahnede bakışarak çalıyoruz.

Çok büyük bir piyanist o, hakikaten. Şiirsel... Orkestrasyonu çok iyi biliyor. Piyanoyu da orkestra gibi çalıyor. Onun tarzı da dünyada ayrı bir tarz. Claus Ogerman, Nelson Riddle, Gordon Jenkins gibi aranjörlerin hissiyatlarını toplamış, kendi müziğini yaratmış ve kendi piyano de stili kimseye benzemeyen bir müzisyen. Parçaları da terapiyle, yavaş yavaş bana anlatıyor, ben de almaya, öğrenmeye çalışıyorum.
Çok şükür, müzikal yaşantımız güzel geçiyor, keyfimiz yerinde, hepimiz yapmak istediğimiz şeyleri yapmaya çalışıyoruz.

Bir önceki albümünüz *To Bill Evans*'ı, Prag Filarmoni'yle çalmıştınız. Hatta geçen yıl yaptığımız söyleşide Claus Ogerman'dan, Evans'tan aldığınız ilhamla bu albümü oluşturduğunuzdan bahsetmiştiniz. Bu albümünüz ise, bir quartet albümü...
Nereden çıkıyor bu ilham, diyeceksin.

Evet!
Hepimiz biliriz, jazz tarihinde çok önemli bir quartet vardır: Jimmy Garrison, Elvin Jones, McCoy Tyner ve John Coltrane.
1956-1967 arasındaki 11 yıllık dönemde çalınan müzik, dünya tarihinde gelmiş geçilmiş, bir daha da tekrarlanmamış bir müzik. Hepsi de Impulse! şirketinden çıkmıştır. Nasıl, günümüzde Türkiye'de bu alanda 25-30 tane müzisyen varsa, aynı onun gibi. Art Taylor, Philly Joe Jones, Paul Chambers var, Jimmy Garrison var, Hank Jones, Red Garland... McCoy girdiğinde ise Coltrane'in benim en çok sevdiğim dönemi başlıyor: 1961-67 dönemi.

O müzikler beni çok etkilemişti: Özellikle McCoy Tyner'ın piyanistliği, şelale gibi dikey akar; pentatoniktir, cam gibidir, gök yüzüne gerilmiş tel gibidir. Pozisyonlardaki staccatoları başka bir stildir. Tabi, Coltrane de çok emek vermiş McCoy Tyner'a.

Bu albümü yaptıktan sonra birkaç tane e-mail geldi: "Gözümüzü kapattık, Impulse! kayıtlarındaki Coltrane Quartet'i dinlediğimizi hissettik" dediler. Şimdi sevineyim mi, üzüleyim mi, bilemiyorum. Bu şu demek: Bir; 'Oradan etkilenmişsiniz, güzel sound etmişsiniz'. İki; 'Kopya çekmişsiniz'. Hayır, kopya çekmedik, ama etkilendik. Müzikte zaten etkilenmek çok doğaldır.

Biliyorsun, benim gurum Bill Evans'tır. Ama sen benim hiç sahnede Bill Evans parçası çaldığımı gördün mü? Hayır. 89 tane albümü var, hepsini dinliyorum, transkriptlerini de çok seviyorum. Ama sahnede hiç bir zaman bir Evans kompozisyonu çalamam. Çalarım,

ama çalamam. Saygımdan... Ama Bill Evans'a albüm yaptık, Prag Filarmoni Orkestrasıyla. Alan Broadbent yönetti, Kağan ve Ferit de vardı. Alan Broadbent'le birlikte Bill Evans'a olan saygımızı sevgimizi anlattık, ona selam yolladık.

Ben dinlediğim müziklerden kendim için bir şeyler bulmaya, kendim hayal etmeye çalışıyorum. Ferit'in de bu albümde çok büyük bir katkısı vardır. O dönemi çok iyi çaldı. Ernie Watts da o dönemlere yaşamış... Bize bu 15 gün boyunca anlattığı hikayeleri de duysan... Hikayelerle birlikte turne de bitti, biz de bittik, o da bitti...

Hatta albümün ilk şarkısı da Coltrane.
Daha dün dinliyordum Coltrane'i. Bugün de sabahtan beri Kenny Barron dinliyorum. Her sabah bir müzisyen, bir tema seçiyorum, gün boyunca dinliyorum. O kadar etkiliyor ki. Sonra da Twitter'dan göndermeye başlıyorum, insanlar da duysun istiyorum.

Hatta albümde Kenny Barron'a da selam gönderdim. 1990 yılında tanışmıştık onunla da. En etkileyici piyanistlerden biridir Barron; kıvraklığıyla, zekasıyla. Latin müziği çok iyi icra eder, çok kıvrak çalar. O kokuyu almış, kendi müziğini üretiyor. Aynı zamanda şüphesiz, dünyadaki en iyi Thelonious Monk icracılarından da biridir. Yaşayan son efsanelerden...

Hiç unutmuyorum, önceki albümünüzle ilgili yine röportaj yaparken, bana *Emirgan* albümünden bahsetmiştiniz ve o zaman yeni yeni bestelediğiniz *Weekend*'i çalmıştınız. Hikayesini dinleyebilir miyiz?
Geçtiğimiz bahar, bir Pazar sabahı çok mutlu kalktım. Bak mesela bazı parçalar var, dosyalar var piyanonun yanında. İki parça var burada, henüz gitmiyor, akmıyor. Neden olmadığını bilmiyorum, ama akması, doğum yapması lazım. Başka türlü olmaz zaten. Ben de onları bir kenara bıraktım...
Weekend öyle olmadı, aldım kurşun kalemimi, hem solfej yapıyorum, hem akor yazıyorum, hem de notaları yazıyorum. Bir baktım ki, bitmiş. Çok sade bir melodi ortaya çıktı; bir jazz vals. Ben jazz valsleri çok seviyorum, çünkü Bill Evans da jazz valsleri çok sever. Bugüne kadar benim de 15-20 tane jazz vals bestem oldu sanırım.

Şu anda bir yandan Kenny Barron – Dave Holland duo albümünü dinliyoruz. Oradan esinlenerek bu soruyu sormak istiyorum. Şimdiye kadar piyano – bas düo projeler yaptınız mı?
Çok. Rahmetli Oğuz Durukan'la birlikte çok çalardık. 4-5 ay önce de Kağan Yıldız'la birlikte bir bas-piyano konseri verdik. Ben de çok seviyorum duo çalmayı, ama trio'muzda hepimizin %33'lük sohbetini daha da çok seviyorum.

Interplay...
Evet, döndük dolaştık yine Bill Evans'a geldik. Sam Jones'la falan çaldığı bir albüm vardır, ki daha sonra 1961, Scott LeFaro, Paul Motian... İlk interplay odur, Village Vanguard kayıtları vardır, mesela... Bu iç içe çalma, herkesin sahnede demokratik olarak sohbet etmesi. Aynı müziği üç kişinin birden değişik yorumlarda, değişik duygularda çalmasını çok seviyorum.
Ama Kağan'la çaldığımızda da çok zevk aldım. Bu sefer daha bir eforlu, daha bir iterek çalmak zorundaydık, davulun eksikliğini hissettirmemek için.

Interplay demişken, *Emirgan*'da sadece trio olarak değil, quartet olarak da bu iç içe çalımı duymamız mümkün olabiliyor. Hatta mesela Flying Notes'ta...
Kayıtta Ferit'le Ernie 4 dakika kavga ettiler. Tabi kavga derken, bizim Anadolu'daki aşık taşlamaları düşün, iki tane saz alıyorlar, bir o söylüyor, bir diğeri. Biz Kağan'la çektik, onlara alanı bıraktık. Ama öyle yapacağımız da planlıydı.
Bizim için hiçbir zaman plansız programsız girelim, kaptırıp çalalım diye bir şey yok. Ben de öyle bir plan istedim o parçada zaten. Orada Ferit'le Ernie'nin sohbetini de istedim. Çok da mutlu oldum. Ferit de kendi istediğini özgürce yapabildi.

Siz kayda girmeden, parçaların yapılarını belirlerken, mesela emprovizasyon sıralarını netleştirirken ne kadar tartışıyorsunuz önceden?
Şöyle düşün: İlkokul öğretmenisin, ders veriyorsun, öğrencilere soru sormadan önce hangi çocuğa hangi soruyu soracağını düşünürsün.
Bizde de yazılı parçalar var; melodinin kimin çalacağı belli. Provalarda birinci chorus'un kimin çalacağını belirliyoruz. Mesela, diyoruz ki, Ernie çalsın, sonra benim solom, sonra Kağan'ın solosu, sonra da tekrar melodiyi çalalım başa dönelim. Her şey belli. Bunları o formatta sonra da sahnede, konserlerde çalıyoruz.

Formal jazz da budur zaten. Yoksa ben çaldım, ardından seninle ben aynı anda ikimiz de soloya girebiliriz, birbirimizi görmez, dinlemezsek. Bir disiplinle bunların hepsi daha önceden hazırlanıyor, yazılıyor. Ama sololarda kimin ne çalacağı da belli değil elbette. Doğaçlama... Allah ne verdiyse çalıyoruz orada.

Biz de önceki soloları Ernie'ye yükledik. Onu da dürüstçe söyleyeyim. Adam çalıyor... Soloyu yükseltiyor, yükseltiyor ve o tepside bize veriyor. Ardından biz de müzik yukarıdayken alıyoruz, daha da yükseğe çıkarmaya çalışıyoruz. Ernie melodiyi çalıyor, biz de eşlik ediyoruz, ardından öyle bir solo çalıyor ki, onun getirdiği yerden sonraki soloda senin de artık üzerine koyman gerekiyor. Seni o şekilde çok güzel hazırlıyor.

Albüme dönersek, bir de Masai Mara var. Ne zaman gitmiştiniz Kenya'ya?
2010'da gittim sanırım, büyük göçün olduğu yere. Ceylan gibi hepsi, yalınayak dolaşıyorlar. Bambaşka bir hayatları var. Aynı şekilde ritim anlayışları da bambaşka. Orada dikkat ettiysen, Ferit'in de bir Afrikalı stili var.

Albüm kapağındaki fotoğraf kime ait?
Ben onu Emirgan Derneği'nden buldum. 1920'lerde çekilmiş bir fotoğraf... Arkasındaki fotoğraf ise, o dönemde sahil hattında seyahat eden otobüsün fotoğrafı. O otobüsü kullanan şahsın torunu verdi bana bu fotoğrafı. Emirgan'da, 200-250 yıldır yaşayan aileler var, inanamazsınız.

Önümüzdeki dönemde gerçekleştireceğiniz diğer konserlerden bahsedebilir misiniz?
Ayhan Sicimoğlu'yla bir Latin projemiz var; jazz standartlarını Latin üslubuyla çalıyoruz. Halkımız bu projeyi çok beğeniyor. Diğer taraftan Fatih Erkoç'la Amerikan jazz standartlarını söylediğimiz bir projemiz var.

Önce, 16 Ocak'ta Gazanfer Özcan Tiyatrosu'nda, 19 Ocak'ta Trump Towers Kültür ve Sanat Merkezi'nde çalıyoruz. Ardından, 23 Ocak'ta Amerika'dan Deborah Davis geliyor, İskenderun'a gidiyoruz. Deborah Davis'le 25 Ocak'ta Kanyon'da da çalacağız. 30 Ocak'ta Bursa'da Fatih Erkoç'la birlikteyiz. 31'inde Antalya'ya gidiyoruz.

Biliyorsun, benim projeler tamamen akustik konseptte, bazen jazz vokal, bazen de orkestralar oluyor. Son bir yıldır orkestra konserleri yapmadık, ama gelecek yıl onlara ağırlık vereceğiz. Alan Broadbent'i buraya getirip, hayallerimi tekrar yapmak istiyorum. Çünkü orkestra konserleri de çok zevkli.

Siz İstanbul dışında en çok konser veren jazz müzisyenlerinden birisiniz. İzleyicilerin, dinleyicilerin ilgisini nasıl buluyorsunuz?
Biz Anadolu'da çalmak için çok fedakarlıklar yapıyoruz. Çoğu zaman İstanbul'dan kuyruklu piyano gidiyor. Geçenlerde bir konser teklifi geldi, ama piyano olmadığı için kabul edemedik. Çünkü olmaz, elektronik piyanodan benim müziğim çıkmaz. Yıllardır bunun için mücadele ediyorum. Konser vermek çok hoş, ama teknik anlamda şartların da yerine gelmesi önemli. Biz buradan konserler için, davulları, kontrbasları götürüyoruz.

Bizim için Anadolu çok kutsal. Jazz'a, klasik müziğe, tiyatroya, sergilere saygı gösteren önemli bir kitle var. Biz daha da çalacağız ki, bu kitle daha da artsın.

En son Bologna'ya gittik, demiştiniz. Avrupa'daki konserlerinizde dinleyicilerden nasıl tepkiler alıyorsunuz?
Hepsi iyi geçiyor, çünkü en temelde ne yaptığını bilen bir grubuz biz. "Sen gel, sen de gel" grubu değiliz. Ferit ve Kağan'la birlikte 2006'dan beri çalıyoruz. 8 seneyi geçti. Sonuçta herkes birbirini gözünden anlıyor, herkes ne çaldığını biliyor. Ok gibiyiz, hazırız.

Dünyanın her yerinde çalabilecek ruh yapımız, enerjimiz, bilgi birikimimiz oluşmaya başladı. Ama asıl soru "bunu daha nasıl geliştirebiliriz, daha çok nerelere gidebiliriz?" Biz de onun peşindeyiz.

Ben ilk Avrupa konserimi 1994 yılında *Hands and Lips*'ten sonra vermiştim. Ve epey de heyecanlıydım, uçaktayken, gece otelde... Ama şimdi buradan çok farklı hissetmiyorum, CRR'de çalar gibi, Nardis'te çalar gibi çalıyoruz. Ama oradaki konser salonları da bir başka. Mesela İtalya'da çalmayı çok seviyorum. Rönesans'tan sonra yapılan salonlar var. Harika...

Albümünüzü almadan önce Spotify'a baktım. Orada hem yeni albümünüzü, hem de eski albümlerinizi dinleme şansım oldu. Ne düşünüyorsunuz çağımızdaki dijital müzik devrimiyle ilgili? Artık insanların müziği farklı şekillerde dinlediği bir yere gidiyoruz. Siz orada nerede duruyorsunuz?
Ben biraz ilkelim bu konularda. Albüm alıp bakmak, açmak, koklamak istiyorum. Hakan Atala'nın dükkanına gidip albümler seçmek istiyorum. Öte yandan pek tabi, albümlerim Spotify'da da var, yurtışındaki başka sitelerde de var.
Zaten beş, on sene sonra seninle röportaj yaparken, elimizde tutabileceğimiz böyle albümler olmayacak belki de. Hepsi dijitale girecek. Benim at gözlüğüm kalacak, ama ben de o zaman pleksiglas at gözlüğü takacağım.

Benim teknolojiyle çok aram yok, bestelerimi de kalemlerle yazıyorum, hatta sonra faksla gönderiyorum Alan Broadbent'e. Ben böyle çalışmayı seviyorum, o da öyle çalışmayı seviyor. Sonra tabi ki yazıyoruz bilgisayarda bastırıyoruz, daha çağdaş oluyor. Ama parçanın doğum aşaması, hazırlık aşaması kurşun kalem, kalemtraş, silgiyle oluyor. Bak hatta, hepsi burada duruyor. Yazarak çaldığım zaman müzik beynimden hücrelerime daha iyi ulaşıyor ve parçayı da unutmuyorum.

Fatih Şentürk

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Tromboncu Bulut Gülen'in İlk albümü "Su" geliyor...

Bazen verdiğiniz kararlarda zaman ve durum çok önemlidir

Turgut Uyar'a saygı duruşuyla başlayalım. "Gök, bulut, su" şiirine "senin bardağına koyduğum su" dizesiyle başlar ve "çünkü o göğün ve bulutun birlikte uykusudur" dizesiyle uzar gider. Herkes kendi göğünü bir yerlerde buluyor. Çağrışımlar cebimizde, bir yerde. Bu sefer karşımızda "Su" isimli ilk albümüyle trombonist Bulut Gülen var. Gülen'in konserlerde ara sıra çaldığı besteleri arkadaşlarının motive etmesi sonucunda kayıt altına almasıyla başlayan bir sürecin ürünü, "Su". Can Çankaya, Ozan Musluoğlu ve Ferit Odman'ın baştan sona kadar yer aldığı albümde iki parçada Şenova Ülker, birer parçada da Önder Focan ve Engin Recepoğulları'nın önemli katkıları var. Bu isimlerin hepsi, Bulut Gülen'in "Hepsi kendi dallarında Türkiye'nin en iyileri arasında, işlerini müthiş iyi yapan, herkesin takdir ettiği ve benim hayatımda çok önemli yerdeler" dediği dostları. Bulut Gülen diğer özel teşekkürlerini de Berrin Yoleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı'na yolladı bizim aracılığımızla. Bizden de Bulut'a teşekkür bize "Su" verdiği için...

Gershwin ya da Bernstein demeyeyim de mesela Schoenberg, Berg, Britten, Sibelius ve daha pek çok besteci var; orkestral yapıtlarında trombona geniş yer vererek günümüzdeki standard trombon sound'unun önünü açtılar mı sence, yoksa tamamen farklı teori ve pratikler üstüne mi söz konusu?

Harika bir soru. Yeni bitirdiğim "Trombon çalımında dudak pozisyonu ve ağızlığın önemi" başlıklı tezde trombon tarihi ile ilgili bir giriş yapmıştım. Trombonun orkestraya eklenmesi 18. yüzyıla doğru fakat yine de o zamanlar en kilit rolü kilise muziğine yaptığı katkılardı. Gluck, Gosset ve Mozart trombonu sound olarak ruhani ve doğaüstü pasajlarda kullanmış. 19. yy ortalarına doğru da ebatları biraz daha büyümüş. Berlioz ve Wagner gibi besteciler güç, kahramanlık, barbarlık, ve dinsel duyguları ifade etmek için trombon sound'una başvurmuşlar. Son yüzyılda da bence en hızlı gelişim gösteren enstrüman trombondur ve hâlâ da gelişiyor. Yazılan her yeni beste trombon ailesi için bir kazançtır. Yazmak isteyenlere duyurulur.

İlk kaydını çıkaran müzisyen arkadaşlarıma çoğunlukla sorduğum bir soru: Türkiye'de jazz çalmak, albüm çıkarmak nasıl bir duygu? "Berklee'den kalkıp da gelinir mi" dediğin oldu mu?

Aslında gördüklerim üzerinden gidersek, artık Türkiye, Amerika veya Avrupa diye ayırmamak gerekiyor. Bugun İstanbul dünyanın sanat alanında gerçekten önemli bir metropolü. Mesafeler kısaldı, iletişim inanılmaz kolay artık. Eski imkansızlıklar yok. Çok nitelikli müzisyenler var ve hepsi de dünya standartlarında. Bugün dünyanın iki ayrı köşesinden birbirini gormeden kayıt yapılabiliyor. "Kötü birşey yok" dersen olmaz mı? Keşke daha fazla kulüp olsa çalabileceğimiz, daha fazla prova yapabilsek, projeler daha çok çalınabilse. Albüm çıkarmak, tabii ki insan bir yandan da düşünüyor "insanlara ulaşır mı" diye. Fakat aynı zorluklar müzik sektörünün tamamında var. Jazz ya da türevleri tarzlarda müzik yapanlar biraz daha zorlanıyorlar doğal olarak. Berklee'den kalkıp gelinir mi; gelinir. Çünkü geldiğin yer de İstanbul! Ama elbette orada olma hissi bambaşkaydı, bunun şehirle, ülkeyle ilgisi yok sanırım. Berklee, hayatımın en güzel 4 yılını geçirdiğim yer. Fakat şartlar buraya dönmemi gerektirdi o an. Bazen verdiğiniz kararlarda zaman ve

durum çok önemlidir.

Konservatuvar eğitiminden jazz'a geçmek olumlu ve olumsuz anlamlarda seni nasıl etkiledi? Buna bağlı bir soru daha: Klasik trombondan jazz trombona geçmek hissedilir bir özgürlük getirdi mi?

Konservatuvar eğitimi görece olarak daha disiplinli ve sıkı gibi gözükse de jazz eğitimi de gayet sıkı ve disiplin gerektirir. Ben avantajlarından başlayayım: Birincisi, temel eğitimi çok erken yaşlarda aldığımız için enstrümana hakimiyette hiç sorun yaşamıyoruz, yani hiç teknik çalıştığımızı hatırlamıyorum Amerika'da. Bunu klasik eğitime borçluyum. Ayrıca nota okuma ve deşifrede bana çok yardımı oldu. Bütün bunların dışında klasik müziğin kattığı bir birikim, kültür elbette oluştu. 13-14 yaşlarında Bach'ın çello sonatlarını çaldırırdı hocalarımız... Dezavantajları benim için çok yoktu, çünkü erken yaşlardan itibaren bu müzikleri çalmak istemiştim ve hem dinleyip hem de çalmaya çalışırdım kimse de karışmazdı. Klasik trombon ve jazz trombon evet farklı biraz. Klasik müzikte performanslar genelde mükemmellik üzerine kurulur. Jazz trombonda ise biraz o mükemmeli bozmanız istenir, beklenir. Klasik müzikte partisyona bağlı kalmanız istenir çoklukla, jazz'da partiye, müziğe ya da beraber çaldığınız müzisyenlere göre daha bir serbestlik vardır. Çoğunlukla ifadeler farklıdır ama bu demek değil ki, klasik çalan jazz çalamaz ya da tam tersi, bunun birçok örnekleri var.

Türkiye'de trombonun liderlik ettiği grup formatı ve albüm kaydına pek rastlamıyoruz galiba. Sebepleri nedir dersin?

Bu soruya birkaç cevap verebilirim sanırım. Birincisi, trombon ülkemizde hâlâ eşlik enstrümanı gibi algılanıyor. "Lead etmesinin" zor olduğunun düşünüldüğünü biliyorum, fakat bu algıyı yavaş yavaş, tromboncular projeler yaparak, sahnelerde performanslarıyla kıracaklardır, kırıyorlar da. Birde açık konuşalım; trombon albümü yapmak maddi hiçbir karşılığı olmayan; tam tersine sıkıntısı bol bir süreç. Tutku ve aşk yoksa, akıllı işi değil, yapımcılar için de bu böyle. Ayrıca dünyada da çok sık rastlanan bir durum; bir çok tromboncu çok iyi aranjör, besteci, prodüktor ya da şarkıcı oluyor. Bunun sebebini ben şöyle düşünüyorum. Düşündükleri her notayı ve ifadeyi enstrümanın teknik zorluğu yansıtmalarını engellediği için, bunu bestelerinde ya da aranjmanlarında yansıtabiliyorlar, aynılarını ben de yaşıyorum zaman zaman. Ama bu demek değil ki ülkemizde trombonun "lead ettiği" ekipler hiç yok, Kerem (Görsev) abi ve ekibiyle birlikte Fatih Abi (Erkoç) bazen trombon çalıyor ve bunlar kaydediliyor. Meraklısı için şiddetle tavsiye ederim, harika live kayıtlar var.

Senin kaydının ne kadarı yazılı ne kadarı doğaçlama?

Kayıdın besteleri ve aranjmanlarının hepsi elbette yazılı ve doğaçlamaları elbette yazısız. Ben bu yazılı solo çalmayı duyuyorum; ama hiç rastlamadım. Bana biraz eski Türk filmlerindeki süte su katan bakkal anlayışında geliyor. Adı üstünde; doğaçlama! O an olur, yazılmaz. O zaman o müzik jazz olmaz diye düşünüyorum. Farklı düşünenlere tabii ki saygı duymakla beraber...

Bir taraftan parçalar kendi içlerinde çok bağımsız. Bir taraftan bütünlüklü. Bir de çok subjektif birşey söylüyorum ama ses ve temalara göre kategoriler hissediliyor

Parçaların içindeki bağımsızlık tamamıyla plansız bir bağımsızlık. Parça başlıyor ve öyle gelişiyor, yani "bunun sound'u ötekine benzesin" demeden yazıyorum ve genelde yazdığım parçalar hep böyle oluyorlar. Bütünlüklü duymanın sebebi bence ekibin sound'unu hiç bozmadan çalmamız. Yani bir grup sound'u ilk parçadan son parçaya kadar hissediliyor. Aslında parçaları her dinleyen farklı anlamlarla değerlendirebiliyor ve bence en iyisi böyle olması. Bir parçanın herkeste aynı hissiyatı uyandırması mümkün değil. "Yellow"da Engin Recepoğulları harika bir solo çaldı her zamanki gibi.

Bus" benim elektrik piyanoda yazdığım bir melodiydi, öyle de kaldı sonuna kadar. Boston'da otobüsü çok kullanırdım ve hep müzik düşünürdüm. Orada ilk melodileri kafamda geçerken ismi "Bus" olarak kaldı. "Su" albümdeki, Türkiye'de yazdığım iki parçadan bir tanesi. Antalya'da Çıralı civarında sabaha kadar uyumayıp güneşin doğuşunu izlediğim bir anda melodisi şekillenmişti, "Siyah Vosvos" evet kalın tonlu, adı üstünde olan, benim ilk arabam. 1973 model. Bu araba Ankara aslında benim için. Özel bir tarafı var.

Erik kim? Trombondan melez sesler aldığımıza bakılırsa epey renkli bir Erik olmalı. Anlatır mısın biraz?

Erik metafor. Bildiğimiz erik mi? Bilmiyorum. Yeşilimsi bir şey anımsattığından eminim. Parçaya verdiğim isimleri hiç değiştirmiyorum ve öyle kaldı. Albümün tek 3/4'lük parçası. Bu da Amerika'da yazılan bir parça.

Kaydın enerjisi en yüksek, swing'i koruyan hatta zaptedemeyen parçası "Devoid". Yoksunluk, mahrumiyet imalarıyla sağ gösterip sol mu vurdun?

"Devoid", evet enerji! Kayıtttan sonra dinlediğimizde gerçekten yüksek bir blues. Çok iyi swing ediliyor. Ferit, Ozan, Can uyumu mükemmel. Trombon, trompete ikinci albümde çok daha fazla beraber line yazacağım, çünkü renk çok iyi. Bir de bu sound'ları, renkleri seviyorum. Bir de Şenova Ülker harika sololar çaldı burada

Kayıt altına alınmış jazz cover'larının sayısı artıyor. Kimisi orijinalinden de güzel oluyor. Sen de "Ayrılık"ı aranje etmişsin. Öncelikle müzikal mi yoksa duygusal bir seçim mi?

"Ayrılık"la benim çocukluğumdan beri nedenini bilmediğim bir bağ vardı ve bunu albüme koymak istedim ayrıca bu parçanın jazz versiyonunu ilk kez Önder Focan'dan dinlemiştim. Tabii ki onun olmasını istedim bu parçada. Orijinaline aslında çok da dokunmadım, girip çalıp çıktık.

Bob Brookmeyer bir söyleşide demiş ki: "Saksofoncular en önde oturup bütün kızları tavlar. Trompetçiler en arkada oturup bütün parayı toplar. Trombonistler ortada oturup kendi içlerinde ve içlerinden gülerler". Ne dersin?

Bob Brookmeyer "big band" dizilişinde çok çekmiş sanırım... Özellikle lead trompetçiler arkasında çok forte üfledikleri, saksofoncular da önünde hiç es vermeden çaldıkları için bu sözü söylemiş, sonunda da dayanamayıp valve trombona geçmiş. Şaka bir yana, Bob Brookmeyer jazz tarihinde çok önemli bir besteci, tromboncu ve eğitmendir.

Son olarak; sevdiğin trombon kayıtlarından bizlere ufak bir liste verebilir misin, lütfen?

Çok trombon kayıdı var ama benim favori tromboncularım şunlar diyebiliriz: Bill Watrous, Conrad Herwig, Andy Martin, J.J Johnson, Carl Fontana, Bob McChesney, Jimmy Knepper, Urbie Green, Frank Rosolino, Fred Wesley, Kai Winding, John Fedchock, Steve Turre, Robin Eubanks, hocalarım; Phil Wilson, Jeff Galindo ve Hal Crook bir çırpıda sayabileceğim referans aldığım isimler.

Elif Seven
elif@elifseven.com

Gitarist Cem Nasuhoğlu'ndan yeni albüm "Still Life"

Gitarist Cem Nasuhoğlu 2005 yılında yayınlanan ilk albümü "Yolculuk"un ardından 10 sene sonra 2015'in ilk günlerinde yeni albümü "Still Life"ı çıkardı. Hepsi kendi orijinal bestesi olan 8 parçadan oluşan albümde gitariste; saksofonda Anıl Şallıel, piyanoda Koray Üsgülen, basta İsmail Soyberk ve davulda Alpdoğan Türeci eşlik ediyor. 2015'in ilk yerli jazz albümlerinden biri olan "Still Life" la ilgili Cem Nasuhoğlu'yla keyifli bir röportaj yaptık, biraz geçmişini biraz gelecek projelerini konuştuk.

Gitar hikayeniz nasıl başladı? Sonra jazz'a nasıl geçtiniz ve ilk kimleri dinlediniz biraz bunlardan bahsedebilir misiniz bilmeyenler için?
Öncelikle aklımda olan şey, herhangi bir müzik aleti çalabilmekti. Nefesli sazlara hayranlık duyuyordum, özellikle tenor saksofona. O yıllarda ('74/'76) Tünel'de, şimdi olduğu gibi seçenekler yoktu. Tek tük rastlansa da çok pahalı bir enstrümandı. Bu yüzden rüyalarıma giren bu enstrüman yerine, naylon telli bir gitarla başlamış oldum. İyi ki de öyle olmuş, gitar hala hayatımın bir parçası. 60'lı yıllarda evlerde lambalı radyolar kullanılırdı, sanki sadece jazz çalınıyordu o radyolarda. Sinema filmleri de öyleydi diye hatırlıyorum, sanırım o zamandan ben jazz müziğini seçmişim... Gitarla ilk çaldığım parçalar Shocking Blue, Rolling Stones, Beatles parçalarıydı.

10 sene aradan sonra ikinci albüm geldi. Neler oldu o arada?
İlk albümüm "Yolculuk" çıktığı sene (2005) Volkan Konak'la çalışmaya başladım. Planlı birşey değildi. 2000-2005 yılları arasında, Tünel'de bir müzik mağazasında çalışmıştım. Sanki "Yolculuk" ismi bir dilek olmuş... Anadolu'nun hiç yolumun düşmeyeceği bir kasabasından, Avrupa, Amerika'ya kadar, o güne kadar hayal edemeyeceğim yerleri gezdim, gördüm. Tabii ki bu bana bambaşka bir enerji verdi. Yaklaşık 30 adet yeni beste çalışmamın, ilk sekizini paylaşıyorum bu albümde. 20'li yaşlarda çok gitmek istediğim New York City'ye 40'lı yaşlarımda müzisyen olarak gitmiş olmam heyecan vericiydi.

Eski albümünüzde de bunda da 80'ler "jazz fusion" müziği etkileri duyuluyor. Etkilendiğiniz dönemler miydi? Brecker'lar? Pat Martino?
Evet 80'li yıllarda dinlemeye, keşfetmeye en açık olduğum yaşlardaydım. "The Brecker Brothers", "Weather Report" gibi gruplar çok etkileyiciydi. Daha popüler olanları sayarsak; Randy Crawford, Donald Fagen, Michael Franks melodik ve groovy müzik yapıyorlardı. Yine 80'lerde favori grubum funky gruplar içerisinde yer alan "Chic"grubu idi. Kullandıkları gitar "riff "leri şu anda ekol olmuş durumda. Bunun yanında Pat Martino her dönem dinlemeye doyamadığım favorim diyebilirim.

Bir yandan düzenli olarak Volkan Konak'la da daha farklı tür bir müzik yapıyorsunuz ama bir yan da jazz'a yakın duruyor. Bunlardan bahsedebilir misiniz biraz? Birbirlerini besliyor ve etkiliyorlar mı?
Evet içinde olmak güzel bir şans. Birçok türküyü ilk kez ondan dinledim. Öğrendim demeyelim de aşina oldum. Birçok solo jazz gitara uyarladığım türkü repertuarım oluştu (Joe Pass style). Onları geliştirmeye çalışıyorum. İstanbul'da büyüdük ve o dönem yayınlarda türküler yaygın olarak korolar eşliğinde söylenirdi. Bir çoğu da yayınlanmazdı. 70'li yıllarda, okul Türk Halk Müziği grubunda bile bazı türkülerin bir olaya sebebiyet vermemesi için çalınması söylenmesi istenmezdi. Haliyle türkülere uzak ve soğuk kaldık. Neyse ki şimdi, orijinal tavrırlarıyla dinleyebiliyoruz. Anadolu'nun en büyük hazinelerinden biri türkülerimiz. Jazz'ın da bütün dünya türkülerini içinde barındırdığını düşünüyorum,

Albümün oluşma sürecine gelirsek, parçalar nasıl çıktı?
Aklıma gelen melodiler, beni oturup yazmaya yöneltiyor. Genelde de beğeniliyor fakat güzel bir melodi bulmak sanat açısından yeterli değil. Bir şey anlatır hale gelmesi için formal bir anlayışla yazmaya çalışıyorum. Konular izlenimlerde gizli... Şehir hayatı, doğa hasreti, isyan, karşılıksız aşklar, "an"lar... Parçalar yaşadığım veya etkilendiğim olaylara, izlenimlerimi katarak ortaya çıkıyor, herbirini, yazılması gereken kısa birer öykü gibi düşünüyorum.

Ekibi nasıl oluşturdunuz? Sürekli birlikte çaldığınız müzisyenler miydi?
İstanbul'da sanatın merkezi Beyoğlu. Anıl Şallıel, Alpdoğan Türeci, Koray Üsgülen benim oradaki dünyamdan tanıştığım ve müzisyenliklerini hayranlıkla takip ettiğim birçok arkadaşımdan bazıları. Aslında ekip oluşturmak diye birşey yok aramızda.

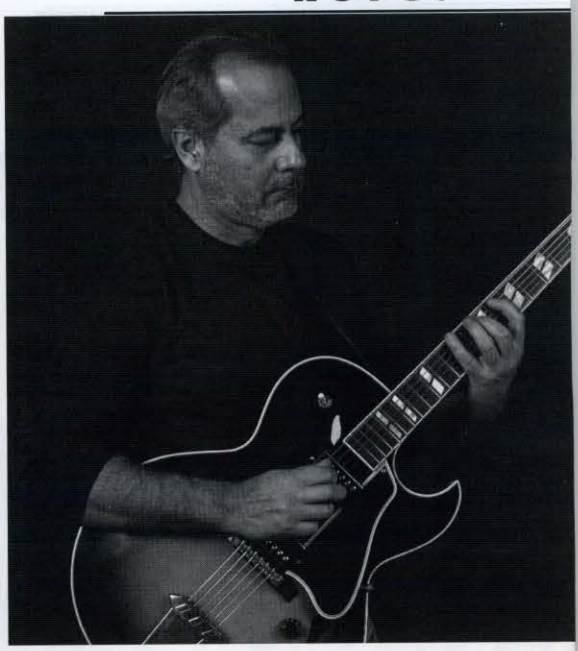

Genellikle müzisyenler birbirleri ile her an yeni bir projeye açık durumdalar. Bir sohbet sırasında bile ekip oluşabiliyor, herkes o kadar istekli ve çalışkan ki bu konuda. İsmail Soyberk zaten tanıdığımız tecrübeli bir müzisyen, bizimle çalmak istemesi büyük gurur ve güzel bir enerji oluşturdu.

Albüm konserleri olacak mı?
Evet ilk albüm konserimiz 27 Ocakta Nardis'te olacak. Tabii ki devamı başka mekan ve hatta şehirlerde olsun isteriz. Grupta hepimiz ayrıca çeşitli projeler de çalışıyoruz bu yüzden tarih ayarlamakta dikkatli olmamız gerekiyor. Canlı performans mümkün olduğunca yapılmalı.

Emre Kayhan'la birlikte trombon ve gitar gibi çok keyifli bir ikili proje yaptığınızı biliyorum. Biraz da bundan bahsedebilir miyiz?
En sevdiğim proje diyebilirim. İki kişinin birikimlerini bir sinerji yakalayarak özgürce ortaya koyabildiği bir ekol. 2006'dan bu yana jazz standartlarından oluşan repertuarımız bugün kendi kompozisyonlarımızdan oluşan bir repertuar haline geldi. Yakında Emre Kayhan'la stüdyo çalışmalarına başlıyoruz. Sanırım bu projede öncüyüz. Sekiz yıl boyunca bizim de beklemediğimiz bir ilgi gördü. Birçok konser verdik. Jim Hall & Bob Brookmayer kayıtları bu konuda ilk örnek aldığımız bir okul diyebilirim. En büyük destekçimiz ise Neşet Ruacan.

Neler dinliyorsunuz bu aralar?
Bu sıralar tanıdık, tanımadık, bizden olan projeleri takip ediyorum. Bana daha çok heyacan veriyor. Son yıllarda jazz müzisyenlerinin üretim gayreti ve fedakarlığı tüm mesleklere örnek olmalı. Her konuda olabildiğince kendimiz üretmeliyiz.

Makamlı müzik hakkında ne düşünüyorsunuz? Sizde bir etkisi var mı?
Etkilenmeyip sevmemek mümkün mü? Fakat o konuda bir eğitimim yok. Ülkeme ait bir izlenim anlatacağım zaman; 10/8 lik, 5/4'lük ritmler üzerine melodik ve armonik yapısı jazz olan kompozisyonlar yazmaya çalışıyorum. İlk albümümde, "İstanbul'da bir Gün" 10/8 likti. Melodik yapısı makamsal bir etki yaratıyordu. Bu albümde "Buğday Tarlaları" 5/4 lük ve"Coltrane"mantığı ile yazılmış bir armoni yapısına sahip.

Şansınız olsaydı; şu anda aramızda olan ya da olmayan hangi müzisyenlerle bir grup oluşturarak çalmak isterdiniz?
Güzel hayaller güzel işler doğurur. Bu güzel sorunun üzerine bu akşam uyumadan önce Dexter Gordon (ts), Ron Carter (b), Tony Wiiliams (d)'dan oluşan bir grup kurayım bakalım neler olacak?

Resime bir ilginiz var biliyorum, başka ilham kaynaklarınız neler?
Resim okumayı öğrendikçe ilham kaynakları sonsuz bir hal alıyor. Bir tablonun geneli dışında içindeki herhangi bir öğeyi veya objeyi dikkate aldığınızda bambaşka yollar çıkabiliyor önünüze. Güzel sanatların her dalında ortak amaç ruhu anlatabilmek. Bu durumda en çok malzeme kullanmak zorunda olan mimari yapıların etkisi büyük oluyor insan üzerinde ya da hiçbir malzemeye ihtiyaç duymayan şiir sanatı. Köy sanatları da çok şaşırtıcı. Yüzlerce yıl içerisinde kabul görmüş en ergonomik halini almış, topraktan yapılma basit bir su testisi çok şey ifade edebiliyor. Anadolu Höyük'lerinde bulunan eserler bizler için birer ilham kaynağı, adeta enerji yayıyorlar bu konuda.

"Bisiklet Turu" diye bir parçanız var. Bisiklet tutkunuzu biraz anlatır mısınız?
Bisiklet çocukluğumuzda kullandığımız bir oyuncak değil artık. Bize bir şey başarma duygusu kazandıran bir araç olarak kullanınca, bir yandan sağlıklı yaşam bir yanda da çevrecilik konusunda üzerimize düşen bir görevi yerine getirmemizi sağlıyor. Bisiklet de hızlı bir gelişme gösteriyor. İstanbul'da da son 10 yılda ilgi arttı daha da artacak. Bu kez bisiklet yolu ve parkı gibi sorunlar karşımıza çıkacak. Yine de geleceğin en önemli ulaşım araçlarından biri olacak gibi görünüyor.

Geçen sene Polonya'nın Pulawy kentinde yapılan "Jazz Workshop"una katılıp Dave Allen'la çalıştınız. Çok saygı duyduğum "öğrenmenin yaşı yok" diyen insanlardansınız. Nasıl karar verdiniz ve izlenimleriniz neler? Faydalı oldu mu?
Nasıl karar verdim bilemiyorum fakat son zamanlarda aldığım en doğru kararlardan biriydi. Kayıtlar ve turnelerden yorulduğum bir dönemdi. 20'li yaşlarımdan beri bu tip workshop'lara katılmak istedim ama olmadı. Öncelikle bu arzumu yerine getirmiş ve yaşamış oldum. Gitar hocası Dave Allen'dı. 10 gün boyunca güzel etüdler çalıştık. Ayrıca "Jazz Tarihi" (Jacek Niedziela) "Müzikal Sanatlar ve Psikoloji" (Dr.Peter Brewer) gibi derslerle inanılmaz bir motivasyon kazandım. Bundan sonra her fırsatta benzer workshoplara katılmayı düşünüyorum. Bir müzisyen için en güzel tatil yöntemi daha çok çalışmak ve yeni bilgiler öğrenmek.

Albümde bir de klasik gitarla bir ballad var, "Buğday Tarlaları". Biraz ekipmanlarınızdan ve gitarlarınızdan bahseder misiniz?
Evet "Buğday Tarlaları"nda naylon telli gitar doğru tınıydı, en doğal set-up da bu. Sadece lambalı bir mikrofon var. Diğer parçalarda kasa gitar dediğimiz Hollow body gitar ve drive tonlar için masif gövdeli diğer bir gitarı kullandım. Lambalı amplileri tercih ediyorum, analog pedallar kullanıyorum . Biri tubescramer (drive), diğeri compressor bir de chorus olmak üzere üç çeşit pedal kullandım. Lambalı ampliler bildiğim kadarıyla 110Volt elektrik akımı ile daha sağlıklı çalışıyor bir de İstanbul da elektriğin dalgalı bir şekilde bize ulaşması, doğru lamba doğru kablo, doğru pedal seçimlerinde bir hayli zamanımızı alıyor. Bu konuda Burçin Ankara ile çalışıyoruz. Gitar ayarları ve bakımı konusunda Luthier İsmail Dalgın ile çalışıyoruz. Sonuçta cihazları ve gitarları kayıda hazır hale getirmek bir ekip çalışması gerektiriyor.

Albümün adı "Still Life" nereden geliyor?
Genelde bir koşuşturmadan bahsediyoruz. Seçerek veya seçmeyerek bir döngü içerisinde yaşamaktayız. Bu da bizi arayışlara yöneltiyor ister istemez. Doğaya hasret duymak, ulaşamamak, aşık olmak karşılık bulamamak, haksızlıklara üzülmek, geçmişi özlemek, geleceği merak etmek... Bunların bütünü "durağan hayat"ımızı oluşturuyor. Yani biz ne yaparsak yapalım hayat bir şekilde orada duruyor. Ürettiklerimiz, aldığımız kararlar "durağan hayat"ımız sırasında yaptığımız hareketler. Yalnız kaldığımızda hepimizin sevdiği bir köşe'miz vardır, yaşadıklarımızı bu anlarda ve bu köşelerde gözden geçirmeyi tercih ederiz. En güzel okul da budur zaten. Albüm ismini "Still Life" adlı parçadan almıyor, diğer parçaların konuları bir bütün olarak "Still Life" / "Durağan Hayatı"oluşturuyor.

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy2@gmail.com

Ülkem Özsezen İle Günün Binde Biri Üzerine

Ülkem Özsezen geçtiğimiz ay ikinci albümü **Milliday** ile jazz severlerle buluştu.

Albümün basın bülteni onunla yapacağım röportajın ipuçlarını içeriyordu: *Her varlığın ve maddenin kendine göre bir zaman gerçekliği varsa bir bakış açısıyla her bireyin de kendine özgü soyut bir zaman algısı olmalı! Sonsuz boşlukta kendi "milliday'lerimi yaşıyorum.*

*"**Milliday**", gün biriminin bir altbölümü. "Milli" ön eki 0.001'i gösterir, bu yüzden 1 Milliday = 0.001 gün'dür. Gün, bir zaman ölçü birimidir. Öyleyse, bir Milliday, bir gün'ün binde birine eşittir. 1 Milliday, günümüz zaman birimine göre 1 dakika 26 saniyeye denk gelip küresel ölçekte; yön, konum vs.'den bağımsız olarak algılanmadır.*
*Bir "**Milliday**"imde bütün süreçler salt bana ait, benim algılamalarım. Bestelerdeki bütün tanımlamalar soyut duyumsamalardan ibaret. Çevre, olaylar, kişiler varlıklar tamamen soyut. İllüzyonlar, gerçekle gerçek dışılık bir arada. Orta yerde sadece bana özgü bir zaman sahnesi var. Göz kırpması gibi anlardan oluşan soyut bir kurmaca bu... Geçmişte, şimdi ya da gelecekte bir zaman...*

Ben ilk okuduğumda **Milliday**'i ünlü Üç Silahşorlar romanındaki güzel kadın Milady zannetmiştim, ama karşıma son derece teknik bir kavram çıkınca hayallerim değişti. Ülkem ile bir araya gelince albümün öyküsünü bir kere de onun ağzından dinledim.

Bu albümde günü parçalara böldük, insanların gün boyunca akıllarına birçok anı, duygu ve düşünce geliyor. Ancak günümüzün insanı çok yoğun yaşıyor ve Facebook, internet ve Twitter gibi birçok araç onun dikkatini dağıtıyor, kafasından geçen şeylere vakit ayıramıyor.
Bu albümde o küçük anlarda aklımızdan geçen şeylere yoğunlaştım; Acaba onları düşünecek zaman ayırabilsek, düşünmeye devam etsek ne olurdu? Her ne kadar tüm parçalar benim bestem iseler de tüm birlikte çaldığım arkadaşlarım müziklere kendi yaklaşımları ile güzel katkılar yaptılar.

Ülkem Özsezen'in grubunun adı **Newbury Quintet**, ona tenor ve soprano saksofonda **Engin Recepoğulları**, gitarda **Eren Gümrükçüoğlu**, elektrik basta **Alper Yılmaz** ve davulda **Ekin Cengizkan** eşlik ediyorlar. Birbirleriyle son derece uyumlu, her biri kendi başına çok değerli müzisyenler, hani eski tabirle tabanca gibi bir grup ve uçuyorlar. Çok keyifli bir çalışma ortaya çıkartmışlar.

*Bu albüm **Ghost's Note**'dan sonra benim ikinci albümüm. İlk albümümün ilk beş parçası benim okul yıllarımdan kalmıştı, son beş tanesi ise daha yeni besteler idi, bu albümdeki parçalar ikinci gruptaki parçalara daha yakın. İlk albüm akustik bir çalışma idi, bu albüm daha elektronik bir çalışma oldu. İlk albümümden beri ruhsal boyutta çok değişik şeyler geçirdim. Yaşamın ruhsal boyutu üzerine çok düşündüm. Bestelerim bu ruhsal yolculuğumu ifade ediyor. Her birinin değişik hikâyesi var.*

***Milliday**'den zaten bahsettik, bu aynı zamanda albüme adını veren ve temel kavramını ortaya koyan parça.*

*Örneğin **Essaouira** Fas'ta bir liman şehri, çok güzel bir manzarası var. Eski bir muhteşem kale şehrin heybetini arttırıyor. Orayı gezerken içimden geçen duyguların bir ifadesi.*

***Theme for Two** Sevgili kızım ve eşim için yaptığım bir bestem.*

***G.G.G** parçasında G porte anlamına gelen Grid kelimesi, kendi içinde eğlenceli bir yapısı var.*

***Tom Sawyer** ise çocukluğumda bıkmadan usanmadan okuduğum bir kitabın kahramanı, Mark Twain tarafından yazılmış çok ünlü bir eser, Amerika'nın çok farklı bir dönemini anlatır, beni çok etkilemişti.*

***Within Green** parçamı yeşillikler içinde bir yeri hayal ederek yazdım. Ne yazık ki günümüzde yeşil sürekli olarak yok ediliyor, aynı zamanda hayvanların da yaşam alanları yok oluyor.*

***Mice Kingdom** ise Boston'da kaldığım dönemde şehirde Metro yapmak için yapılan kazılar sırasında yeryüzüne çıkan lağım farelerini anlatıyor, bir müddet Boston onlarla yaşamak zorunda kalmıştı.*

*Albümün görsel tasarımı İtalyan tasarımcı **Matteo Scorsini**'ye ait. Kayıtlar İTÜ MİAM stüdyolarında **Can Karadoğan** tarafından gerçekleştirildi. Mix **Ergin Özler** tarafından Deney Evi Stüdyoları'nda mastering ise Babajim Stüdyolarında **Pieter Snapper** tarafından yapıldı. Piyano teknisyenimiz **Levent Conker** de güzel bir iş çıkarttı.*

Albümde iki parça daha var, bunlardan **Reminiscent of Time** benim çok ilgimi çeken parça, aynı zamanda albümün giriş parçası ve bir anlamda tüm albümün havasını ilk anda ortaya koyuyor. Diğer parça ise **Sundae** adını taşıyor.

Ülkem müzisyen bir ailenin çocuğu, dedesi **Zahit Özsezen** hem Cumhurbaşkanlığı Senfoni orkestrasında hem de Devlet Opera ve Balesinde flüt çalarmış ve aynı zamanda Devlet Konservatuarında hocalık yapmış. Büyük amcası **Edip Özsezen** ise rahmetli İsmet İnönü'ye ileri yaşlarında çello dersi veren hocası imiş. Ama klasik gelenekten gelen bir insan olmasına rağmen Ülkem müzikte tehlikeli sularda gezinmeyi tercih etmiş.

*Ben önce klasik müzik öğrendim ama sonra okuyarak araştırarak zaman içerisinde Jazz müziğine yöneldim. **Cüneyt Sermet**'in **Jazz'ın İçinden** kitabını okur ve içinden seçtiğim jazz albümlerini yurt dışından getirtip dinlerdim. Ailemden önce bu duruma bazı itirazlar oldu ama sonra zamanla baktılar ki gidişat bu yönde beni serbest bıraktılar. Bir dönemde **Ali Perret** ile çalıştım, kendisi ünlü **Berklee Müzik Okulun**'dan mezundur, daha sonra beni de bu okula gönderdi. Orada piyano okurken bir yandan da beste yapmaya devam ettim.*

*Türkiye'ye döndükten sonra aile şirketimiz **San Grafik A.Ş**'de çalışmaya başladım. Bu şirket 1953 yılında ünlü grafik sanatçısı Mengü Ertel tarafından kurulmuş. Orada çalışırken bir yandan da müzikle ilgilenmeye devam ettim. Bir gün Ozan Musluoğlu ile yollarımız kesişti ve onun **Coincidence** albümünde çaldım. Daha sonra ilk albümüm **Ghost Note**'u gerçekleştirdim. **Önder Focan**'ın **36 mm Biyometrik** albümünün co-prodüktörlüğünü yaptım.*

Halen müzik çalışmalarıma devam ediyorum. Kızımı büyütüyorum, kızım sanata karşı ilgili, bilgisayar oyunları oynuyor, piyano dersi verdiğim halde daha küçük olduğu için ona başka bir hoca ders veriyor.

İkinci albümüm de ilki gibi San Grafik tarafından ajansın 60. kuruluş yıldönümü anısına yapıldı. Şimdi bunun üstüne bir şeyler koymak lazım. Yeni bir albüm yapmak için şarj olmaya başladım. Bu tip bir işte para kazanabilmek ancak bu işe yoğunlaşarak ve onu uluslararası boyutlara taşıyarak mümkün. Böyle bir noktaya gelebilecek miyim şimdilik bilmiyorum.

Türkiye'de müzik hayatı gelişiyor, birçok festival var ama bana göre halen kulüp sayısı yeterli değil. Jazz öncelikle belli bir atmosfer gerektiriyor.

*Bence gerçek jazz **Nardis**'in sloganında söylendiği gibi kulüpte dinlenebilir.*

Öte yandan Türkiye çok gergin bir ülke oldu. İnsanlar her yerde her an kavga etmeye hazırlar. Bu hoş bir şey değil ve sanatçıları da olumsuz olarak etkiliyor. Sanatçıların kişiliği doğaları itibarıyla hassas oluyor ve bu gerginlik onların verimini düşürüyor.

Ülkem Özsezen müzik konusunda büyük birikimi olan bir aileden geliyor, ağır ağır ama özenli bir şekilde hayallerindeki projeleri gerçekleştirmeye devam ediyor, şu sırada ikinci albümü ile çıktığı müzik yolculuğunda güzel bir yere geldi ama daha gidecek çok yolu gerçekleştirecek çok projesi olduğunu biliyor, şimdiden bir sonraki projesini düşünmeye başlamış.

Albüme gelince, kişisel düşüncelerimi bu konuda paylaşmayı çok doğru bulmuyorum çünkü her insanın kişisel düşüncesi kendine özgüdür ve kendi kişiliğinin algılarını yansıtır. Ancak gerek kaydının kalitesi gerek müziklerin özgünlüğü ve albümün ana teması beni çok derinden etkiledi, çok hoşuma gitti, dinleyen birçok başka insanın da böyle düşüneceğine eminim.

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Tom Harrell; Uyarılmayı ve keşfetmeyi seviyorum

İş Sanat'ın bu sezon jazz kuşağı parlak. Birbirinden önemli isimler gelip geçerken ilkbaharın yıldızı da Tom Harrell olacak. Şöyle anlatmışlar: "Zamanımızın en yaratıcı ve tavizsiz jazz enstrümancılarından ve bestecilerinden biri olarak tanınan Harrell, 260 kaydı aşan diskografisi ve 40 yılı aşan kariyerine rağmen aktif olarak gerçekleştirdiği kayıtlar ve dünya çapındaki turneleriyle taze ve güncel kalmayı beceren nadir müzisyenlerden. Sanatçı, trompet ve flugelhornda sahip olduğu sıcak ve parlak tonunun yanı sıra icra ve bestelerindeki eşsiz armonik ve ritmik derinlikle şimdiden meslektaşları ve sadık hayranlarının gözünde bir jazz ikonu olarak yer almış durumda. Newsweek'in "saf melodi dahisi" olarak övgüyle bahsettiği Harrell, akıcı tınısı, stilistik açıdan çok yönlülüğü ve yaratıcı doğaçlamacı-besteci kimliğiyle sıklıkla *Down Beat* ve *Jazz Times* dergilerinin eleştirmen ve okuyucu anketlerinde birinci seçiliyor. 2010 ve 2011 yıllarında iki kez art arda Jazz Yazarları Birliği Ödülleri'nde Yılın Trompetçisi'ne de aday gösterilen Tom Harrell'ın bir de Grammy adaylığı bulunuyor". Biz de kendisine sanal ortamdan ses ettik. Geç oldu ama güç olmadı, sağolsun yanıtladı tüm soruları birbir.

Ekibinizde çalan müzisyenlerin doğaçlamaya yönelik bireysel becerilerinden faydalanmak yerine hepsi için ayrı parçalar yazmaya özen gösteriyorsunuz. Bu, kendiniz için yazmaktan daha zor değil mi?
Grup üyelerinin gücünü yazdıklarıma taşımaya çalışıyorum. Benim parçalarım herkesin doğaçlaması için birer vasıtadır, dolayısıyla onların bireysel yeteneklerinden faydalanıyorum. Her parçaya kendi kişiliğini vermeye çalışıyorum. Herhangi bir formülüm de yok. O sırada ne hissediyorsam parçayı öyle yazıyorum. Kendime tek başıma doğaçlamacı olarak yazmak ile diğer müzisyenler için sololar yazmak benimm için eşit zorluktadır.

Her gün birşeyler yazar mısınız?
Evet. Yanımda her yere götürdüğüm bir defter taşıyorum ve aklıma gelen tüm müzik fikirlerini oraya döküyorum. Bunlardan bazıları başlı başına besteler olabiliyorken bazıları parçalar niteliğinde. Kimi zaman bu defterlerimi gözden geçirip üzerinde çalıştığım uzun parçalarla nasıl buluşturabileceğime bakıyorum.

Bir söyleşinizde 40'lı yıllarda bebop neyse günümüzde de hip hop öyle demişsiniz.
Hem bebop hem de hiphop'ın çok güçlü müzik kuvvetleri olduklarını düşünüyorum. Bebop ve R&B aynı zaman diliminde evrildi ve hiphop R&B etkisiyle şekillendi.

Farklı proje gruplarınız var; "Colors of a Dream", "Trip","Quintet", "Chamber Ensemble", "Big Band" gibi. Bunlar arasındaki dengeyi nasıl kuruyorsunuz?
Herşeyi tek seferde ele alıyorum. Farklı müzikal bağlamlar içinde yazmaktan keyif alıyorum, farklı enstrümantasyonlardan ve farklı büyüklükteki gruplardan. Kendime yeni deneyimlerle meydan okumak beni kamçılayan birşey. Enstrümanların bileşkesi belli bir tarz doku oluşturuyor. Örneğin "Colours of a Dream"de iki basçının olması groove'u güçlendiriyor. Herkesin solosu var ve bu anlamda bir oda topluluğu olarak düşünebiliriz. Vokaller kullanıyorum.

"Trip" projesi ise ilk olarak Dave Douglas Festivali'nde sahne almak üzere kurulmuş bir ekip. Douglas'ın yeni trompet ekolüne katkıları hakkında ne düşünüyorsunuz?
Çok yaratıcı, duygusal ve etkileyici. Aynı zamanda çok da hoş bir insan. Bundan çok uzun yıllar önce beni İtalya'da bir festival konserine davet etmişti. Onunla birlikte çalmaktan çok büyük mutluluk duymuştum.

Lirik ve aynı zamanda modern, herkese hitap edebileceği gibi birbirine paralel olmayan, karmaşık ritmik ve armonik yapısıyla zorlayıcı bir tarafı da olan bir beşliniz var; yaklaşık 10 yıldır. Dinleyicinizin sizden daha piyanolu bir sound talep ettiğini düşünmüyor musunuz?
Böyle bir düşünceye kapıldığım oldu. Ben de piyano seviyorum. Piyano çok hassas bir çalgı. Kimi zaman, birşeyi sevdiğinizde, yola onsuz devam etmek daha iyidir, böylece daha çok kıymetini bilirsiniz. Ben müziklerimi piyanolu ve piyanosuz yazmayı ve çalmayı seviyorum, farklı doku ve soundlar ortaya çıkıyor.

"Chamber Ensemble" projesinde kendi düzenleme ve armoni mantığınızı getirmiş olsanız da Ravel ve Debussy yapıtlarının orijinal formatlarına sadık kalmışsınız. Fransız empresyonistlerine mi yoksa bu iki besteciye mi özel bir ilginiz var?
New Orleans'tan başlayarak Fransız müziği ile jazz arasında kesin bir bağlantı var. Debussy, siyahi müziklere aşinaydı. Ravel de siyahi jargon içinde yazmıştı, "Blues" adında

bir parça yapmıştır. Ayrıca sol konçerosu da jazz'dan etkilenmiştir.

Bundan sonra ne var sırada?
İyi soru, nasıl yanıtlayacağımı bilmiyorum. Kendi adıma, daha önce hiç yapmadığım şeyleri yapmak konusunda kendimi zorluyorum. Uyarılmayı ve keşfetmeyi seviyorum.

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy2@gmail.com

Sinan Bökesoy ile ilginç projesi üzerine konuştuk

Zuhal röportaj listesini verdiğinde içlerinde bir kişiyi hiç tanımadığımı fark edip sordum. Bu seninkilerden diye cevap verdi, ben de hangi benimkilerden diye tekrar sorunca Hi - Fi ekibinden dedi. Şimdiye kadar birçok jazz müzisyeni ile Jazz Dergisi için röportaj yapmıştım ama böylesine ilk defa rastladığımı düşündüm. Sinan ile telefonda tanışıp Marmara Otelinin Kitchentte Cafe'sinde buluştuk, anlattığı ve I pad'i üzerinde bana gösterdiği uygulamalar çok ilgimi çekti, ama böyle bir konuyu tam ve doğru olarak nasıl ifade edebileceğimden emin olamayınca Sinan bana şöyle bir teklif yaptı: Bu işi birlikte yapalım?

Sinan Bökesoy kimdir?

İdealleri ve hayalleri olan, çalışmayı seven biriyim; yay burcuyum; eğitim olarak Alman Lisesi, İTÜ Elektronik Mühendisliği ve Paris Üniversitesi, Computer Music Research Master ve doktora sürecini tamamladım. Doktora derecem Fransa'daki en yüksek derece olan 'tres honorable avec felicitations du jury"; yani bu konuda geriye birşey bıraktığım için huzurluyum. Yurtdışında trene arkadan binip ön tarafa geçtim diyebilirim, çünkü işimi ve üretmeyi seviyorum. Çok disiplinli çalışmalarım var. Bu disiplinlerde uluslararası tecrübe ve iş kalitesine ulaşmak zaman gerektiriyor ancak geriye baktığımda güzel şeyler görüyorum, ileriyi düşündüğümde de sahip olduğum birikim, özgürlük ve özgüven hissettiriyor. Bunu oldukça önemsiyorum, çünkü öğrenmek bir yerde sonu olan değil, sürekliliği olan bir aktivite; ancak bunu sağlayacak enerji için, girdilerin ve çıktıların iyi dengelenmesi ve birbirini bastırmaması gerekiyor. Bazen sağlam tutunmaya bazen de kaygıları bırakıp serbest olmaya ihtiyacımız var.

Bu güne gelinceye kadar neler yaptınız?

Uzun bir profesyonel müzik prodüksiyonu geçmişim var. Bunlar reklam müziklerinden, Fransa'da tiyatro için elektronik müzik çalışmalarına kadar uzanır. EMI'dan yayınlanmış iki albümüm (Tales of Future ve Bosphorus DeComposed) ve MIT ComputerMusic Journal 2007 DVD'sinde yayınlanmış computer müzik eserlerim var. Akademik çalışmalarım ve yayınlarım devam ediyor, belli başlı uluslararası konferanslarda makale sunumu için ya da hakem olarak yer alıyorum. Sahne performansı olarak multimedia unsurları kullandığım, örneğin hareket sensörleri, etkileşimli görseller, sanal enstrümanlar, hatta sanayi robotlarını da dahil ettiğim küçük ve büyük ölçekli birçok sunum gerçekleştirdim.

Yine zaman zaman ses enstelasyonları gerçekleştiriyorum, bunlar hep yurtdışında olan aktivitelerim; en son iki ay önce Venedik Bienali Çağdaş Müzik etkinlikleri kapsamında Arsenale'de bir çalışma yaptım. Ayrıca, senior seviye audio uygulama tasarımı ve programlaması yapıyorum. Yaklaşık üç senedir piyasada olan ve oldukça özgün bir ürün olan ses sentezleme yazılımım ***Cosmosf,*** *artık uluslararası camiada iyi tanınıyor ve* ***sonicLAB*** *markası altında bu üretimim devam ediyor; bunlar için "made in Büyükada" diyebiliriz. Görsel tasarım, etkileşim tasarımı, ses tasarımı, ve ürün odaklı yazılım geliştirme; bunların hepsi Cosmosf de ileri seviyede mevcut ve tek bir yaratıcısı var. (www.sonic-lab.com)*

Zuhal hanımın ilgisini çeken ve bir kısmı da Nardis konserlerinde gerçekleştirilmiş o en son çalışmanız hakkında bize bilgi verir misiniz?

Son çalışmam genel müzik dinleyicisini ilgilendiriyor. Alışageldiğimiz stereo müzik dinlemeye üçüncü boyutu ekleyen ve bunu gerçek zamanda etkileşimli olarak sunan, "aktif dinleme" olarak tanımlayabileceğim bir framework "çatı çalışma". Bir müzik eserini ve bunun performansını, performans mekanı

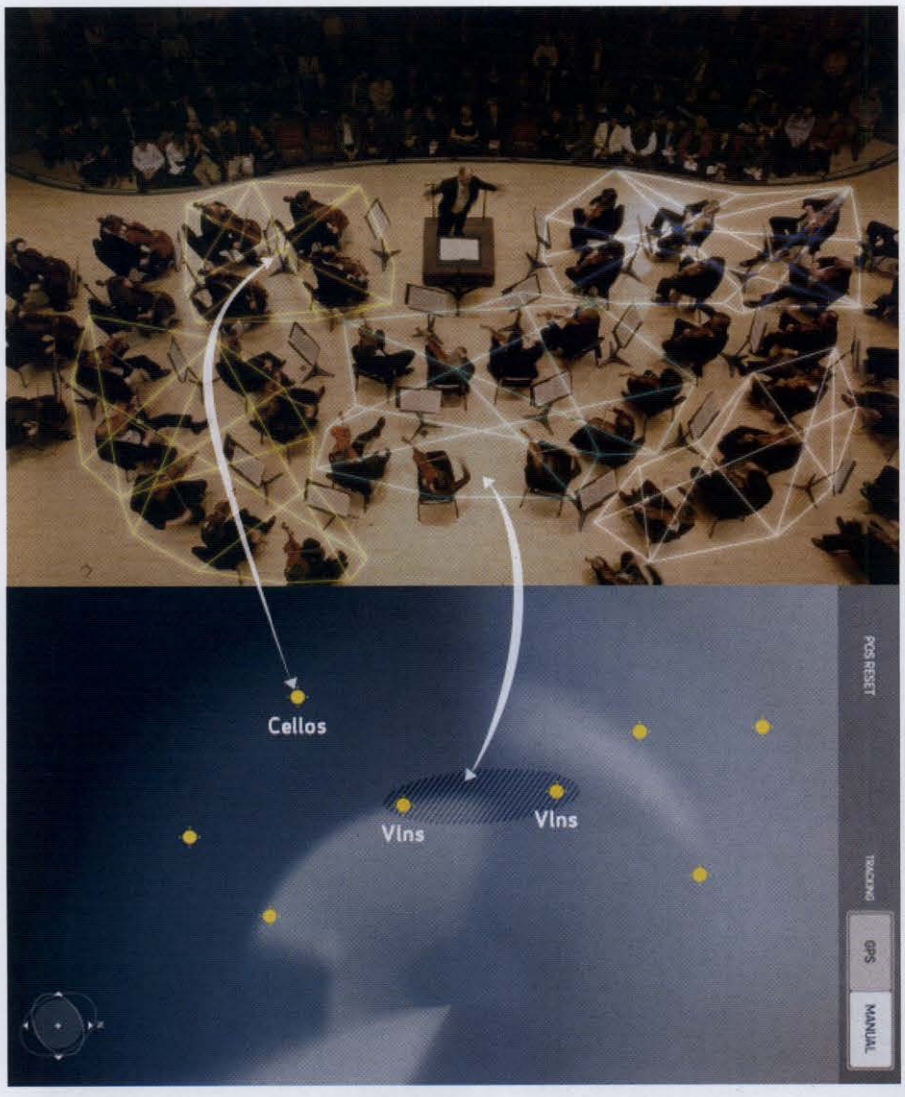

içinde sanal olarak sunabilen, enstrümanlara yaklaşabildiğiniz, dinleme pozisyonunuzu değiştirebildiğiniz bir arayüz.

Biraz daha açabilir misiniz?
Bu aslında iOS mobil platformlarda yani iPhone ve iPad'lerde çalışan bir app. sonicPlanet markası altında geliştiriyorum. Omniwaves adlı framework'umuz ile çalışan bu app bir müzik eseri içeriyor, ve AppStore'dan indiriyorsunuz. Arayüz size performansı gerçekleştiren enstrümanların o mekanda dizilimini ve sizin pozisyonunuzu gösteriyor. Mekanda sanal olarak dolaşabilir, mekanın akustiğini hissedebilir, sesleri üç boyutlu duyabilirsiniz. Sadece ihtiyacınız olan bir iOS cihaz ve stereo kulaklık.

Peki bu nasıl mümkün, ve neden daha önce yapılmadı?
Açıklayayım. Bizim işitme sistemimiz; doğadaki sesleri tanımlayabilmek için, kulağımıza gelen ses dalgalarını basınç, frekans vs. gibi değerler üzerinden sürekli analiz eden ve bunlardan bütünü oluşturabilen bir karmaşık sistem. Herhangi bir ses kaynağı iki kulağımıza, kafa yapımız, kulaklarımızın şekli gibi parametrelere bağlı olarak basınç ve varış zamanı farklılığı ile ulaşıyor ve bu farklılık bize yön bilgisini çıkarabilmemize yardımcı oluyor. Bazen sesin hangi yönden geldiğini daha iyi algılamak için kafamızı istemsiz olarak sola sağa çevririz. Bunun dışında kaynağın uzaklığını tanımlayabiliriz, ve bulunduğu mekandaki ses dalgalarının yansımalarından ve ana kaynağa göre gecikmeli varışlarından mekan ile de ilgili bir fikrimiz de olur. İşitme sistemimiz 18kHz lik bir spektrumu 100db'lik dinamik genişlik ile tarayabilen, en hassas duyu organımızdır.

Biliyorsunuz kayıt teknolojisi uzun süredir müzik dinleme aktivitesini stereo, yani ses kaynaklarının sol ve sağ hoparlörden dağılımı ile gerçekleştirmektedir. İdeal olarak dinleyici hoparlörlerin orta bölümünde bulunur ve enstrümanların projeksiyonu, "power panning" yöntemiyle iki hoparlör arasında dengelenir. Hoparlörlerden çıkan ses ayrıca bulundukları ortamın akustiği ile etkileşir. Eğer stereo kulaklık ile dinliyorsanız, doğrudan kulağınızın içine ulaşır. Yani enstrümanların iki hoparlöre dağılımı sizin pozisyonunuzla değişmez, statiktir. Siz kendi pozisyonunuzu hoparlöre göre ayarlayabilirsiniz, ve hoparlör sadece baktığı yöne ağırlıklı olarak ses dalgalarını yayar. Örneğin bir jazz trio'daki her enstrüman için elinizde ayrı kanal kaydı olduğunu düşünün ve bunların her biri için bir hoparlörü mekanınıza yerleştirdiğinizi düşünün, hoparlörler sanal icracılar gibi mekanda bulunacak ve aynı kayıt, stereo dinleme sistemine göre çok daha farklı bir projeksiyon sunacaktır. Surround ses sistemleri de ses kaynaklarını bulundukları ortamda tam olarak konumlandırmazlar, ancak hoparlörler arası power panning ile dağılımını simule etmeye çalışırlar. (yalnız wave field synthesis hariç, ancak bu çok pahalıdır ve yaygın değildir.)

Ben size bahsettiğim doğal ses algılama işlemini, iOS platformunda sanal olarak gerçekleştirebilen bir framework geliştirdim. Bütün bir müzik performansını oluşturan enstrümanları, ses kaynaklarının mekan içindeki pozisyonlarını, birbirleri arasındaki ve dinleyici ile olan uzaklığını, açısını, performans mekanı akustiği ile beraber işleyebilen sadece bir stereo kulaklık kullanmanız durumunda size yansıtabilen bir yazılım. Uygulamada pozisyonunu ve dinleme açınızı ister arayüzde (touch screen) ya da mobil cihazınızdaki sensörler ile gerçek zamanda değiştirebilirsiniz. Gerçek ses kaynaklarının bu şekilde sanal olarak simulasyonunu sağlayan yöntemler bir süredir var, özellikle oyun endüstrisinde kullanılan bir şey.

Ancak çok ağır hesap gerektirdiği için biz mobil platformda birçok ses kaynağını aynı anda işleyebilen yazılımı gerçekleştirdik ve sonunda müzisyenlerin ve elit dinleyici kitlenin de tatmin olabileceği bir ses kalitesini sunmayı başardık. Çünkü daha önce var olan (oyun yazılımları) framework'ler başka kullanımlar için optimize edilmiş ve hi-fi müzik dinleme kalitesini sunmak için tasarlanmamış.

Elinizde herkesin deneyebileceği bir örnek var mı?
*Evet. Sadece ihtiyacınız olan bir iPhone5 ve üstü bir model ya da muadili bir iPad. Değişik tür müziklerde ve bu türü temsil eden önemli sanatçılar ile örnek app'ler hazırladım. İlk yayınladığım app, İstanbul'da **Nardis Jazz Club**'ın desteği ile kaydettiğim **Dave Allen Jazz trio** performansını içeriyor. Dave Allen'ın "**Slipping Glimpser**" adlı eserini trio'nun her icracısını, Nardis Jazz Club akustiği içinde konumlandırarak ve aktif bir dinleme deneyimi sunarak dinleyiciye iletiyorum. Diğer bir örenk, **J. Brahms**, Op.90-3 **Poco Alegretto** örneği ile klasik müzik dinleyicisi için gerçekten de farklı bir deneyim sunuyorum. İstanbul geleneksel müziğini sunan bir İnce Saz grubu icrası da hazırladım. Ve şu an üzerinde çalıştığım, en köklü rock gruplarımızdan Pentagram'ın bir konser performansını bu uygulama ile rock severlere ileteceğim, zaten onların da bir konser albümü çıkıyor.*

Peki elimizdeki müzik kayıtlarını bu yazılım ile değerlendirebiliyor muyuz?
Maalesef, stereo mixlenmiş kayıtları elemanlarına ayrıştıramayız. Bu uygulama için gerekli olan enstrümanların ayrı ayrı kayıtlarıdır. Zaten bir müzik prodüksiyonunda bu kayıtlar gerçekleştirilir, stereo mix en son aşamadır. Bu yüzden kanal kayıtlarının saklandığı her albüm bu uygulama ile tekrar değerlendirilebilir. Mekan akustik simulasyonunu da gerçekleştiren yöntemlerimiz var. Eğer bir konser performansı söz konusuysa, yine ona göre bir kayıt kurulumu yapılır. İlave olarak konser ortamı sesleri de kaydedilir. Bu şekilde

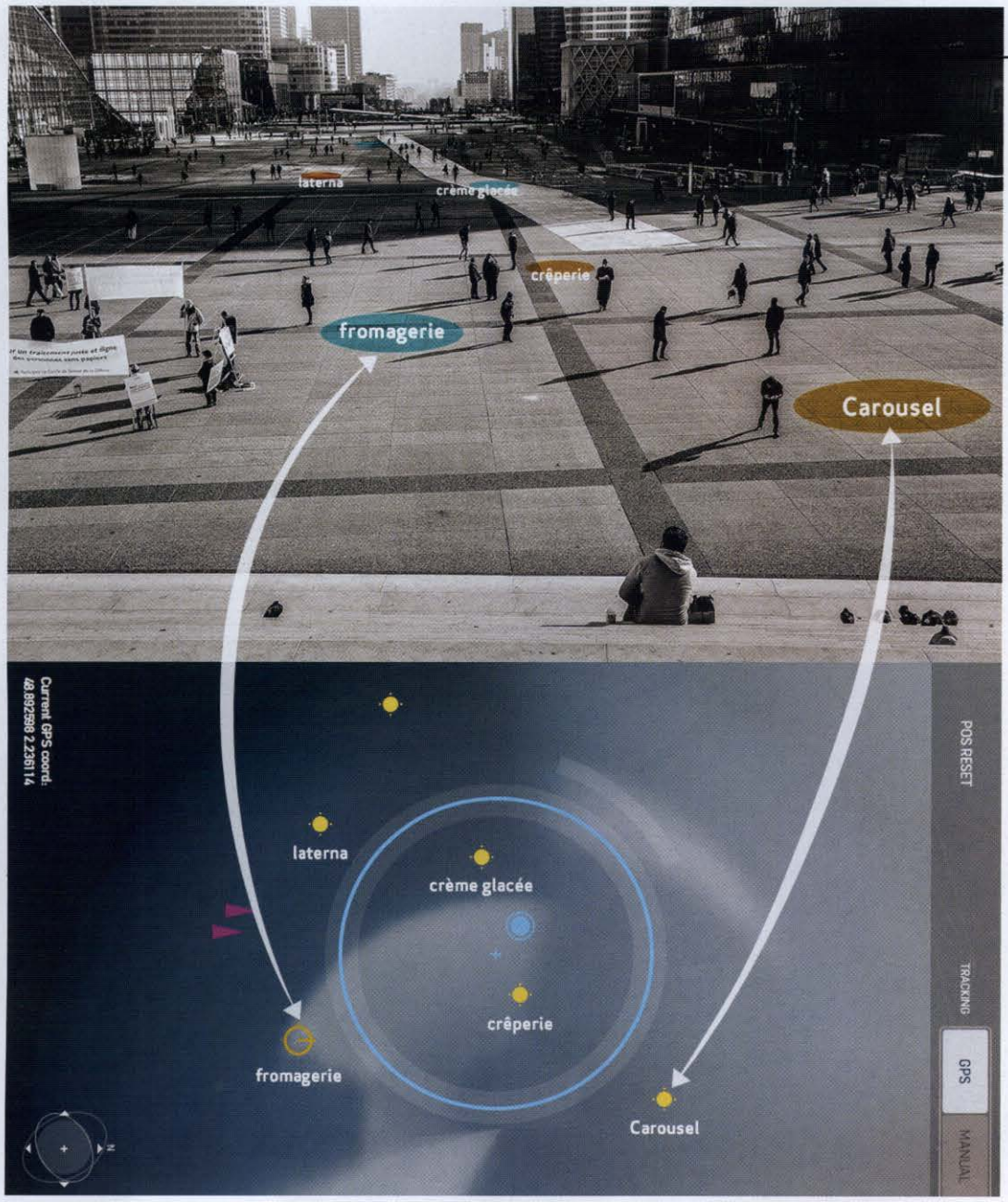

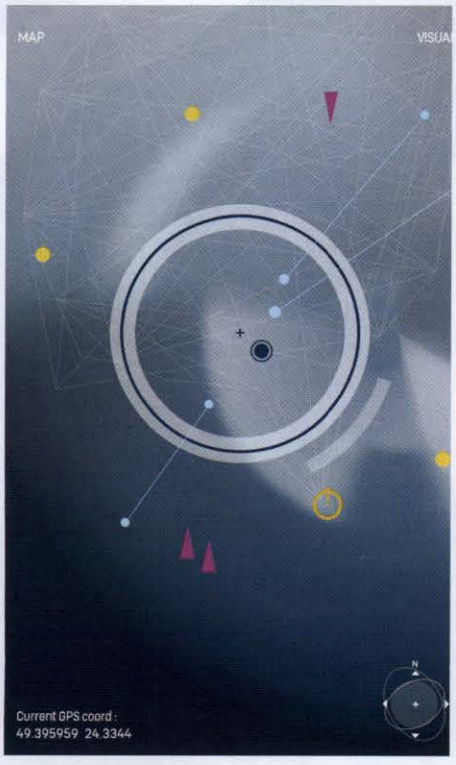

sahne performanslarını en iyi biçimde belgeleyebiliriz, çünkü her performans o esere ait vücuttur. ***Omniwaves*** *uygulamamız ile bunları en iyi şekilde belgelemek ve digital ortamda paylaşmak artık mümkün. Amacımız uygulama içeriğini en hızlı şekilde artırmak ve bunun için gerekli yatırımları yapmak, her genre için dinleyici güncel örnekleri ve klasik eserlere ulaşabilmeli.*

Son olarak ekleyeceğiniz bir şey var mı?
Diğer framework'lerimiz ile iç mekan ve dış mekanda bu uygulamayı mekandaki pozisyonunuz ile etkileşimli olarak gerçekleştirebiliyoruz, bu GPS ve diğer konumlandırma teknikleri ile yine sadece iPhone'unuzu kullanarak çalışıyor. Örneğin bir parkı ya da meydanı dolaşırken pozisyonunuza ve yönünüze göre remikslenen bir müzik çalışması hayal edin. ***Buna Beat Mapping*** *adını verdim.* ***HearD framework*** *ile de mekanları sanal ses uzayı ile donatan, örneğin Sultanahmet Meydanını tüm ses uzayını Londra Trafalgar meydanına taşıyan bir sonic teleport uygulaması. Efes Antik kentinde 2000 yıl öncesine ait bir tragedyayı o anfitiyatroda yeniden sanal olarak yaratmak. Acaba yüz sene önce Eminönü sesleri nasıldı? Ya da Haydarpaşa tren garı? Bunların hepsini zaman içinde gerçekleştirmek istiyorum.*
Gördüğünüz gibi Sinan röportajını Türk ızgara geleneğinde olduğu gibi kendi pişirdi kendi yedi. Röportajını yazdı bana verdi ama benim sözüm bitmedi.

Türkiye gibi teknoloji ve innovasyon konularında pek ileri olmayan bir ülkede bu tip çalışmalar benim içimi ısıtıyor. Hepimiz biliyoruz ki sadece inşaat ve rant paylaşımına dayanan bir ekonomi sürdürülebilir değildir. Teknoloji üretmek, yazılım geliştirmek ve dünyaya bizim özgün ürünlerimizi satmak zorundayız. Sinan ile konuşurken fark ettim ki yaptığı işleri büyük bir coşku ile anlatıyor ama bunun Türkiye'nin büyük resmindeki yeri üzerine pek düşünmüyor. Aslında kendi çevresi ve kişisel gayretleriyle gerçekleştirdiği çalışmalar ileride bir çok iş ve istihdam imkanı olduğu kadar Türkiye için büyük bir ihracaat ve kazanç kapısı da olabilir, bir çok kendi işini kurmak isteyen genç girişimciye ilham verebilir. Sinan'ın son cümlesini saklayıp yazmamıştım, röportajı onunla bitirmek istiyorum:

"Çok teşekkürler, okuyucular bunları ***www.sonicplanet.com*** *adlı sitemizden takip edebilirler".*

Kerem Görsev
Kanyonda Caz Havası 2014

Nur Erdoğan

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Oğuz Büyükberber ve "Live at the Bimhuis"

Elimizdeki kayıt 21 Eylül 2012 tarihli Amsterdam kaydı, "Live at the Bimhuis". Aynı dönemde bir de Demirhan Baylan ve Cem Aksel'le başka bir trio da vardı. O üçlüden de "Gibi" kaydı çıktı. İki trio'yu birbirinden hangi yaklaşımla ve metodla ayırmayı tercih ettiniz?

En başta iki trioyu oluşturan müzisyenlerin farklı müzikal kişilikleri önemli bir belirleyici unsur zaten. "Gibi"yi oluşturan trio, basta Demirhan, davulda da bazen Cem'in bazense Cengiz Baysal'ın yer aldığı, yani uzun lafın kısası, benim yaklaşık 20 yıldır beraber çalıştığım, bir anlamda müzikal yolculuğumuzda beraber büyüdüğümüz dostlarımdan oluşuyor. Ritm, ritmle oynamak, onu eğip bükmek, evirip çevirmek ve birbirimizi bu oyunda kışkırtmak, bu trionu temel taşı diyebilirim. Nabatov ve Hemingway ile olan trio ise uzun müzikal yolculuklarının olgun bir noktasında yolları kesişen üç ayrı kültürde ve ekolde yetişmiş (Rus klasik müziği, Amerikan jazz'ı ve ben neysem işte o.) üç müzisyenin kesintisiz sohbeti. Müzikal teknik olarak da yine kesintisiz, iç içe geçen, üst üste katmanlar kuran, farklı stilleri soyutlayarak dokular oluşturan bir bileşim. Tercih konusuna gelince, şunu demek yanlış olmaz sanırım: Bu iki triodaki farklı müziklerin ikisi de bir şekilde içimde vardı, farklı iki çift usta müzisyen bu müziklerin hayata geçebilmesine yardımcı oldu.

Büyükberber-Nabatov ikilisi zaten hepimiz için tanıdık ama işin evveliyatına inelim. Akbank Jazz'ın 20. yılında sana açık çek veriliyor, ne yaparsan yap diye sen de Nabatov'la Hemingway'i mi arıyorsun? İlk kim kiminle ne zaman bir araya geldi de bu trio'ya ulaşıldı?

Bu trio'yu ben bir araya getirdim. Geçen sene kaybettiğimiz Memo (Mehmet Uluğ) benden Akbank Jazz'ın 20. yılı için özel bir proje bir araya getirmemi istedi. Ben de düşünmeye başladım, bir araya getireceğim kişilerle neyi ortaya çıkarmak istiyorum içimden? Benny Goodman'ın bassız, piyano ve davullu triosu benim için hep çok büyük bir esin kaynağı olmuştur. Kendi müzikal yolculuğumda esin kaynaklarım hep bir şekilde soyutlanarak dışsallaştılar benim için. Örneğin Selim Sesler'in üzerimdeki olağanüstü etkisi, onun repertuarını çalmak, onun gibi çalmaya çalışmakla değil, belki kimsenin duymayacağı, ben bahsetmesem ihtimal bile vermeyeceği şekilde bestelerimde ve doğaçlamalarımda, benim kendi süzgecimden geçip yansıdı. Benny Goodman Trio'nun bana yaptığı şeyi anlatabilmeme yardım edebilecek müzisyenlerin Simon ve Gerry olabileceğini düşündüm. Simon'dan emindim. Kendisiyle konuştuğumda ve fikrimi paylaştığımda hemen Gerry'i önermesi benim için noktayı koydu zaten. Tekrar söyleyeyim ama, bu trio Benny Goodman müziği falan çalmıyor.

Hemingway'in bir taraftan devam eden farklı piyano-bas-davul trio'ları da var ama esas Mark Helias, Gerry Hemingway & Ray Anderson üçlüsü benim yaşım kadar zamandır birlikte. Hemningway'i BassDrumBone'dan çekip almak zor olmadı mı?

Çekip almak haddime düşmez, zira kimsenin beni diğer triomdan çekip almasına da izin verecek değilimdir. "Old School" rock gruplarından farklı olarak jazz müzisyenleri her zaman değişik gruplarda, projelerde eş zamanlı yer alabilmişlerdir. Belki Big Band dönemini bu genellemenin dışında tutmak doğru olacaktır, zira o da döneminin Rock'n Roll'uydu bence! Burada zor olan dinamik, Gerry gibi yüksek profilli bir ismin ajandasında ortak boşluk bulabilmek. Şimdilik iyi gidiyor.

Bu albüme yazılmış ve doğaçlanmış müzikler bütünü dersek doğru mudur? Doğaçlama nerede başlayıp yazılı parça

BIMHUIS

PIET HEINKADE 3
1019 BR AMSTERDAM
KASSA: 020-788 2188

VR 21 SEP 20:30 € 18

CARTE BLANCHE OĞUZ BÜYÜKBERBER

BÜYÜKBERBER/NABATOV/HEMINGWAY
Oğuz Büyükberber klarinetten, **Simon Nabatov** piano, **Gerry Hemingway** percussie

BÜYÜKBERBER SOLO
Oğuz Büyükberber klarinetten/visuals

BÜYÜKBERBER/BAYLAN/AKSEL
Oğuz Büyükberber klarinetten, **Demirhan Baylan** bas, **Cem Aksel** drums

ENSEMBLE
Oğuz Büyükberber, Laura Carmichael klarinetten, **Tobias Klein** klarinet/sax, **Naomi Sato, Sophie Hassfurther** sax, **Wolter Wierbos** trombone, **Simon Nabatov** piano, **Demirhan Baylan** bas, **Gerry Hemingway** percussie, **Cem Aksel** drums

* REDUCTIES: Studentenkaart, CJP, Stadspas, Cultuurkaart: € 15 / Muziekstudenten, Bimleden: € 10

nerede biter sence?
Tam üzerine bastın, harika açıklama! Doğaçlama ve kompozisyon kesişen süreçler, özellikle modern müzikte, özellikle benim için. Benim doğaçlama anlayışımda ve uygulayışımda hep bir yapı ve biçim (structure ve form demek istiyorum) kaygısı var, önceden planlanmamış olsa bile. Doğaçlarken sanki önceden bestelenmiş gibi net ve eminlikle çalmaya gayret ediyorum hep. Bestelerimin çoğu da doğaçlama çalışırken ortaya çıkıyor diyebilirim. Bilmem soruna yanıt oldu mu.

Seni genellikle bas klarnetle özdeşleştirdik ama burada kontrbas klarnet de çalıyorsun. Kontrbas klarneti genelde hangi duygu ve durumları yansıtmak için tercih edersin?
Açıkçası şu duygu için bu enstruman öteki için öbürü falan gibi bir kaygıdan ziyade, her enstrümanın özel tınısı benim için ilk ilham kaynağı oluyor o enstrümanı çalmak istemem için her şeyden önce. Sonrasında da önleyemediğim bir şekilde o enstrümanın sınırlarını zorlamak takip ediyor teknik olarak.

"Selmer Artist" olmak ne demektir?
Dünyaca ünlü Fransız klarnet üreticisi Selmer firması tarafından resmen destekleniyor olmak demek. Onur verici bir şey benim için.

Biz bu röportajı yaptığımız sırada henüz yeni parçan "Crack" yayınlanmadı. 14 Aralık'ta premier'i olacak. Anne La Berge (Flute with Electronics) Robert van Heumen (Laptop Instrument and MicroBrute) bir de Laura Carmichael (?). "Crack"ten bahsetmek ister misin?
Son yıllarda birçok grup, orkestra ve proje için beste yaptım ve bu benim müzikal yolculuğumun önemli bir parçası haline geldi. Hollanda'nın en önemli çağdaş big band'lerinden David Kweksilber Big Band, Axyz Ensemble, DuoX, kendi oluşturduğum Carte Blanche Ensemble, Alman Kairos String Quartet için yazdığım besteler bu çalışmalara örnek olarak gösterilebilir. Anne ve Robert da beraber oluşturdukları Shackle projesi için bir beste siparişi verdi. Tamamen kendi dillerini oluşturmuş ve teknik donanımlarını tasarlamış bu ikili için bir beste yapmak benim için çok geliştirci oldu. Texas'ın kanyonlarından esinlenerek "Crack" ismini verdiğim bu parça, Amsterdam'da geçen sene tamamen bir müzisyenler birliği insiyatifi olarak kurulan Splendor'da, Laura Carmichael ve Wilbert Bolsink'in de dahil olduğu bir konserde ilk kez seslendirilmiş oldu.

Bir de Ned McGowan ve Tolga Tüzün'lü "Not Trio" grubumuz var ama resmen trio, neden not?
"N" Ned, "O" Oğuz, "T" Tolga olduğu için, o kadar.

Müziğinizin hiçbir zaman sınırları ve göründüğü kadarıyla sınırlarla sorunları yoktu ama yine de Hollanda'da sonra daha özgür yazıp çaldığınızı hissediyor musunuz, yoksa biz uzaktan dinleyen/ seyredenler için bir yanılsama mı sadece?
Açıkçası bir yanılsama değil bence. Basit bir nedeni var: burada hem izleyicinin hem de organizatörün bilgisi, görgüsü, bu konuyla ilgili kültür seviyesi belirgin bir şekilde daha yüksek. Bu da elbette bir sanat üreticisini hem özgürleştiren hem de daha çok çalışıp gelişmeye iten bir dinamik. Ben kendi açımdan memnunum.

Şu bize uzaktan uzağa "lost in translation" yaşatan Balkan Clarinet Summit'e de bir değinelim. Konuksunuz ama epey de bir içindesiniz sanki. Nasıl dahil oldunuz ve size nasıl hissettrien bir proje bu?
Aşağı yukarı on sene önce Sophie Hassfurther ile beraber Salzburg'da çaldığım bir festivalde tanıştığım İsviçreli klarnetçi Claudio Puntin, bu projenin fikir babası ve müzikal direktörü. Alman Goethe Institut'ün Atina ofisi tarafından kendisine Balkan Müziği konulu br proje sipariş edilince onun aklına hemen "Balkan Klarneti" geliyor. Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan, Romanya ve elbette Türkiye, klarnetin çok önemli olduğu ülkeler. Türkiye'yi temsil etmem için de beni aramasıyla dahil oluyorum ben de projeye. İki yıl önce Doğu Avrupa ve Balkanlar, bu sene de Almanya ve Hollanda'da turneler yaptığımız bu projeyle bu sene de 3. İstanbul Klarnet Festivali'nde sahne aldık. Her üyesi hem kişilik hem de müzikalite ve klarnet tekniği açısından tamamen kendine özgü olan bu harika gruba dahil olmak, onun için yazıp çizmek ve CD'sinde yer almak benim için büyük bir keyif elbette!

Cansu Tanrıkulu
aysecansutanrikulu@gmail.com

Kevin Mahogany ile jazz vokal eğitimi üzerine...

İş Sanat'ın bu sezon jazz kuşağı parlak. Birbirinden önemli isimler gelip geçerken ilkbaharın yıldızı da Tom Harrell olacak. Şöyle anlatmışlar: "Zamanımızın en yaratıcı ve tavizsiz jazz enstrümancılarından ve bestecilerinden biri olarak tanınan Harrell, 260 kaydı aşan diskografisi ve 40 yılı aşan kariyerine rağmen aktif olarak gerçekleştirdiği kayıtlar ve dünya çapındaki turneleriyle taze ve güncel kalmayı beceren nadir müzisyenlerden. Sanatçı, trompet ve flugelhornda sahip olduğu sıcak ve parlak tonunun yanı sıra icra ve bestelerindeki eşsiz armonik ve ritmik derinlikle şimdiden meslektaşları ve sadık hayranlarının gözünde bir jazz ikonu olarak yer almış durumda. Newsweek'in "saf melodi dahisi" olarak övgüyle bahsettiği Harrell, akıcı tınısı, stilistik açıdan çok yönlülüğü ve yaratıcı doğaçlamacı-besteci kimliğiyle sıklıkla *Down Beat* ve *Jazz Times* dergilerinin eleştirmen ve okuyucu anketlerinde birinci seçiliyor. 2010 ve 2011 yıllarında iki kez art arda Jazz Yazarları Birliği Ödülleri'nde Yılın Trompetçisi'ne de aday gösterilen Tom Harrell'ın bir de Grammy adaylığı bulunuyor". Biz de kendisine sanal ortamdan ses ettik. Geç oldu ama güç olmadı, sağolsun yanıtladı tüm soruları birbir.

Ekibinizde çalan müzisyenlerin doğaçlamaya yönelik bireysel becerilerinden faydalanmak yerine hepsi için ayrı parçalar yazmaya özen gösteriyorsunuz. Bu, kendiniz için yazmaktan daha zor değil mi?
Grup üyelerinin gücünü yazdıklarıma taşımaya çalışıyorum. Benim parçalarım herkesin doğaçlaması için birer vasıtadır, dolayısıyla onların bireysel yeteneklerinden faydalanıyorum. Her parçaya kendi kişiliğini vermeye çalışıyorum. Herhangi bir formülüm de yok. O sırada ne hissediyorsam parçayı öyle yazıyorum. Kendime tek başıma doğaçlamacı olarak yazmak ile diğer müzisyenler için sololar yazmak benimm için eşit zorluktadır.

Her gün birşeyler yazar mısınız?
Evet. Yanımda her yere götürdüğüm bir defter taşıyorum ve aklıma gelen tüm müzik fikirlerini oraya döküyorum. Bunlardan bazıları başlı başına besteler olabiliyorken bazıları parçalar niteliğinde. Kimi zaman bu defterlerimi gözden geçirip üzerinde çalıştığım uzun parçalarla nasıl buluşturabileceğime bakıyorum.

Bir söyleşinizde 40'lı yıllarda bebop neyse günümüzde de hip hop öyle demişsiniz.
Hem bebop hem de hiphop'ın çok güçlü müzik kuvvetleri olduklarını düşünüyorum. Bebop ve R&B aynı zaman diliminde evrildi ve hiphop R&B etkisiyle şekillendi.

Farklı proje gruplarınız var; "Colors of a Dream", "Trip","Quintet", "Chamber Ensemble", "Big Band" gibi. Bunlar arasındaki dengeyi nasıl kuruyorsunuz?
Herşeyi tek seferde ele alıyorum. Farklı müzikal bağlamlar içinde yazmaktan keyif alıyorum, farklı enstrümantasyonlardan ve farklı büyüklükteki gruplardan. Kendime yeni deneyimlerle meydan okumak beni kamçılayan birşey. Enstrümanların bileşkesi belli bir tarz doku oluşturuyor. Örneğin "Colours of a Dream"de iki basçının olması groove'u güçlendiriyor. Herkesin solosu var ve bu anlamda bir oda topluluğu olarak düşünebiliriz. Vokaller kullanıyorum.

"Trip" projesi ise ilk olarak Dave Douglas Festivali'nde sahne almak üzere kurulmuş bir ekip. Douglas'ın yeni trompet ekolüne katkıları hakkında ne düşünüyorsunuz?
Çok yaratıcı, duygusal ve etkileyici. Aynı zamanda çok da hoş bir insan. Bundan çok uzun yıllar önce beni İtalya'da bir festival konserine davet etmişti. Onunla birlikte çalmaktan çok büyük mutluluk duymuştum.

Lirik ve aynı zamanda modern, herkese hitap edebileceği gibi birbirine paralel olmayan, karmaşık ritmik ve armonik yapısıyla zorlayıcı bir tarafı da olan bir beşliniz var; yaklaşık 10 yıldır.

Dinleyicinizin sizden daha piyanolu bir sound talep ettiğini düşünmüyor musunuz?
Böyle bir düşünceye kapıldığım oldu. Ben de piyano seviyorum. Piyano çok hassas bir çalgı. Kimi zaman, birşeyi sevdiğinizde, yola onsuz devam etmek daha iyidir, böylece daha çok kıymetini bilirsiniz. Ben müziklerimi piyanolu ve piyanosuz yazmayı ve çalmayı seviyorum, farklı doku ve soundlar ortaya çıkıyor.

"Chamber Ensemble" projesinde kendi düzenleme ve armoni mantığınızı getirmiş olsanız da Ravel ve Debussy yapıtlarının orijinal formatlarına sadık kalmışsınız. Fransız empresyonistlerine mi yoksa bu iki besteciye mi özel bir ilginiz var?
New Orleans'tan başlayarak Fransız müziği ile jazz arasında kesin bir bağlantı var. Debussy, siyahi müziklere aşinaydı. Ravel de siyahi jargon içinde yazmıştı, "Blues" adında bir parça yapmıştır. Ayrıca sol konçerosu da jazz'dan etkilenmiştir.

Bundan sonra ne var sırada?
İyi soru, nasıl yanıtlayacağımı bilmiyorum. Kendi adıma, daha önce hiç yapmadığım şeyleri yapmak konusunda kendimi zorluyorum. Uyarılmayı ve keşfetmeyi seviyorum.

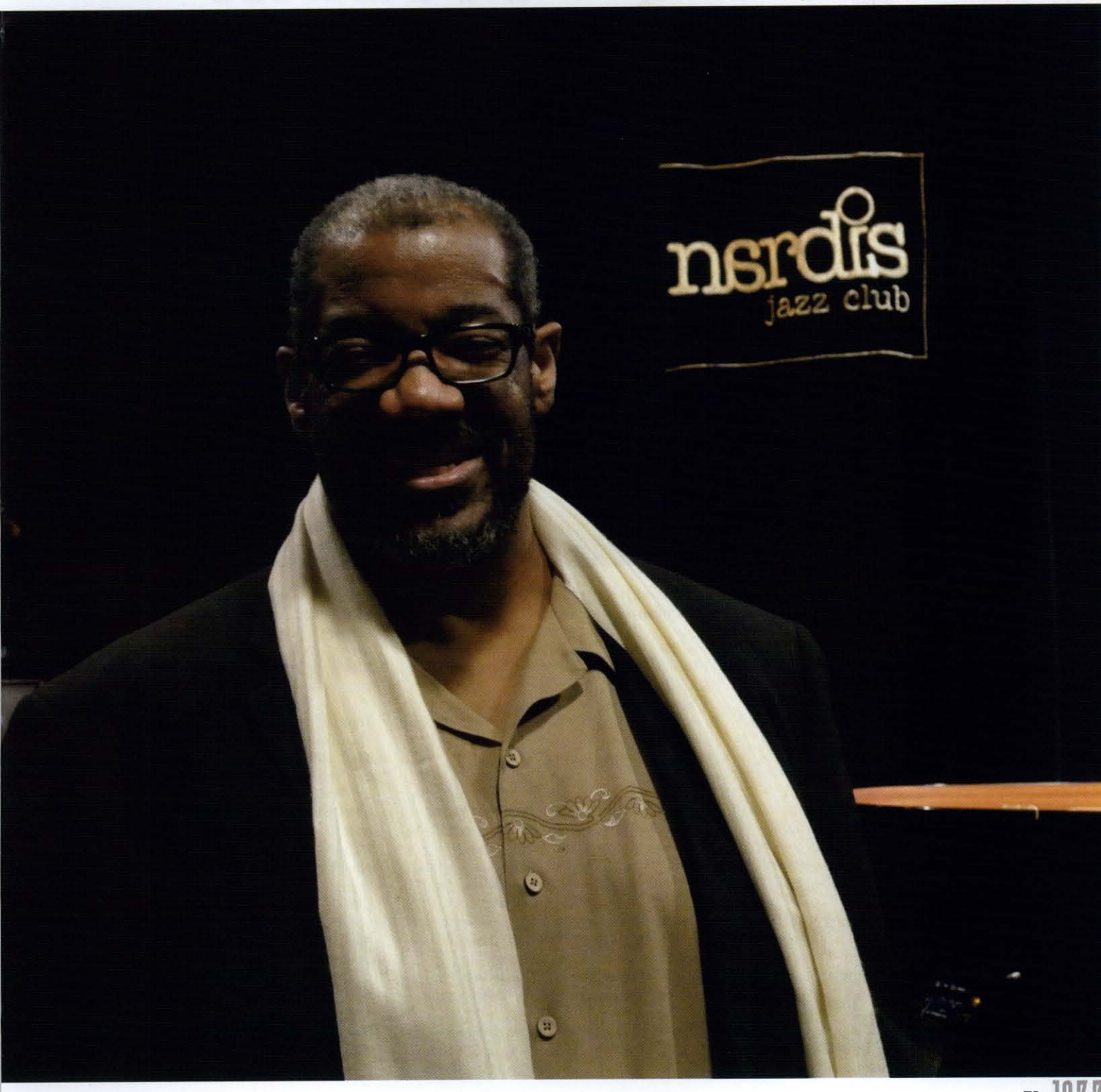

Devrim Dikkaya
devrim@genccazcilar.org

Müzik Topluluğu'nun Dağılmış "Mozaik" Parçaları Toplandı

80'li yıllarda jazz severlerin arşivinde Tuna Ötenel'in "***Jazz Semai***" plağı, Ahmet Muvaffak Falay, Atilla Engin ve Okay Temiz'in yurt içi ve yurt dışında yayınladığı albümler, Özdemir Erdoğan'ın çok değerli çalışmaları, Sevinç Tevs ve Tülay German'ın kayıtları dışında Türkiyeli sanatçıların jazz albümleri bulunmazdı. Bugün onlarca albümü olan Önder Focan ve Kerem Görsev'in ilk kayıtları içinse 90'lı yılların ortalarını beklememiz gerekmekteydi.

Belki de darbenin yol açtığı bu içkarartıcı günlerde müzikseverler, gelecek güzel günlere dair içsel yolculuklardan çok "***açık mesajlara***" ihtiyaç duyuyorlardı. Bu nedenle halk müziğinden beslenen Zülfü Livaneli ve Ahmet Kaya yanında Yeni Türkü, Çağdaş Türkü gibi toplulukları dinliyordu kentli aydınlar, öğrenciler... Biraz daha entellektüel olanlarsa Bülent Ortaçgil ve dünya halklarının ozanlarının şarkılarını mırıldanıyorlardı.

İşte Mozaik Müzik Topluluğu bu ortamda, üyelerinden Saruhan Erim çok iyi özetlediği gibi "***80'li yıllarda 3 kişinin bir araya gelemediği bir ortamda 9 kişinin bir araya gelmesiyle***" kuruldu.

Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinden kurulu topluluk zaman içinde çok sayıda konuk müzisyeni ağırlasa da, Ayşe Tütüncü, Saruhan Erim, Mehmet Taygun, Serdar Ateşer, Timuçin Gürer ve Bülent Somay'dan kurulu kemik kadroyla 12 yıllık geçmişinde kaset formatında dört albüm yayınladı.

Mozaik Müzik Topluluğu'nun 1983 tarihli ilk albümü "***Ölümden Önce Bir Hayat Vardır***" dünya halklarının barış, özgürlük ve insanlık hikayelerine dair şarkı sözlerini içeren zamanının çok ötesinde bir konser kaydıdır. Topluluğun ikinci albümü "***Ardından***" ile kendi söz ve besteleri ortaya çıkmıştır. "***Ardından***" ve takip eden üçüncü albümleri "***Çook Alametler Belirdi***" de jazz sound'unu daha fazla duyduğumuz parçalar yer almakta, son albümleri "***Plastik Aşk***"da ise rock duygusu biraz daha ağır basmaktadır.

Ümit Kıvanç (gazeteci, yazar ve belgeselci) ve Ezel Akay (reklam ve sinemacı) gibi bugün ülkemizin en yaratıcı sanatçılarını da barından topluluğa jazz gözlüğümüz ile baktığımızda karşımıza, yaptıkları kayıtlar ile jazz arşivimizin en değerli albümlerini yapan başta Ayşe Tütüncü olmak üzere Serdar Ateşer, Cem Aksel ve Tahsin Ünüvar çıkmaktadır.

Topluluğun 1995 yılında dağılması ardından hayranları ellerinde kalan kasetlerini titizlikle sakladılar, grubun üyelerini her gördüklerinde yeniden bir araya gelmelerini, hiç olmazsa kayıtlarını yeniden basmalarını istediler. İşte o gün geldi ve Ayşe Tütüncü önderliğinde dört albüm CD'ye basıldı, dahası yayınlanmamış besteler ve yorumlardan oluşan iki ayrı CD'yle de bir ***külliyata*** ulaştı.

Bize de bu külliyatı edinmek ve grup üyelerinde sevgili Ayşe Tütüncü ve Serdar Ateşer'e soru sormak düştü. Mozaik'in bir parçası olmak isteğimizle...

Ayşe hanım Mozaik nasıl kuruldu? Topluluğun fikir mucidi, toplayıcısı, "hadi bir araya gelelim" diyeni var mıydı?

1983'ün Ocak ayıydı sanırım, Yeni Türkü

grubu Boğaziçi Üniversitesi'ne konsere gelmişti. Okulda 1978'den beri beraber müzik ve tiyatro çalıştığımız arkadaşlarımdan bir kısmı da salondaydı, hep beraber konseri izlemiş, coşkulu sahne hallerinden çok etkilenmiştik.

Konser bittiğinde salonun farklı yerlerinden ayağa kalkan Ezel Akay ve Mehmet Taygun'la anında birbirimize doğru baktığımızı, "***hadi!***" der gibi bir hareketle el sallaştığımızı ve birbirimize yürüdüğümüzü hatırlıyorum. Kısa bir "***hadi artık biz de yapalım***" konuşması geçti aramızda ve bir iki gün içinde telefon açıp soluğu Sumru Ağıryürüyen ile Saruhan Erim'in yanında aldık, onlar okulda değildi artık, mezundu çünkü.

O ana gelene dek beş-altı yıl gibi bir süre boyunca bütün yaptığımız çalışmalarla beraber gittikçe büyümüş bir isteğimiz vardı: Sonunda bir gösterimizi üniversitenin dışına çıkarıp okulun korumalı ortamının ötesine geçerek yaptığımızı şehirdeki seyirciye dolaysızca sunmak. Bu istek benim içimde çok dayatıyordu artık.
Bir yandan da 1980 Eylül'üyle birlikte okulda, şehirde ve ülkede oluşan değişiklikler, o müthiş sessizleşme ve kabuğuna çekilmeye zorlanma ortamı ortak can acımızdı. Onca yaratıcı ortak çalışma ve bir sürü ortaya konmuş üründen sonra tek tek hayatlarımıza dağılmak, sinmek ve sönmek hiç razı olamadığımız bir şeydi. Son yıllarında olanlarımız da okuldan çıkınca bizi bekleyen tehlike buydu. Hem kendimize, hem de seyirciye "***hey! işte buradayız, aynen devam ediyoruz***" demek ve bunu yıllarca pişirerek öğrendiğimiz o coşkulu sahne tavrıyla demek istiyorduk. Bu noktaların hepsinde zaten anlaştığımız için çalışmalarımız bunu nasıl bir repertuarla yapabileceğimize odaklandı. Ve grupta birilerine daha ihtiyacımız vardı. Böylece yine iyi tanıdığımız, hem kafaca, hem de ruhen ortaklıklarımız olan Serdar Ateşer, Mehmet Tütüncü, Levon Balıkçıoğlu ve Sabir Yücesoy'la birlikte grup dokuz kişiye çıktı. Bir süre sonra da konserin afişi, slaytları ve program dergisi için Kemal Gökhan bize dahil oldu.

Diğer topluluk üyeleri aranıza nasıl katıldı?
Serdar Ateşer ilkin bas ve vokal ile katılmıştı,

elektro gitara bir yıl sonra geçti. İlk üç "**Ölümden Önce Bir Hayat Vardır**" konserimizden sonra bize ilk katılan Timuçin Gürer olmuştu. Onunla da zaten Boğaziçi Üniversitesi Oyuncuları'nda beraber çalışmıştık. Konseri seyredince gelip: "**Ben de katılmak istiyorum**" demişti ve ÖÖBHV konserinin ikinci tekrarlarında artık sahnedeydi.

Bülent Somay, ilk konserimiz esnasında henüz yurt dışındaydı. Hemen sonrasında döndüğünde kayıtlarımızı dinledi, zaten oralardan bizi duymuştu da, çok heyecanlandı, çalışma ortamımızda olmaya başladı ve 1984'te gruba katıldı. 1984 "**An Meselesi**" konserine hazırlanırken artık Sabir yoktu, flüt ve saksofonda Yağız Üresin gruba girdi. Bu konserde artık elektro gitarın yanısıra bir de davulcumuz vardı, Emir Özoğlu.

İkinci davulcumuz Ahmet Altuğ ise "***Ardından***" albüm kaydı için kısa süreliğine bizle olmuştu. Sonrasında Cem Aksel'le Serdar vasıtasıyla kaynaştık. Hatta ilk çalışmamız "***Nöbetçi Mozaik***" adını taktığımız daha dar kadromuza onu da katarak 1986 yazında Bodrum'da bir küsur ay çalmak olmuştu.

"***Ardından***" kaydında ve öncesindeki konserimizde Serdar artık bas çalmadığı için Murat Ünlü ile çalıştık. Cem ayrıldıktan sonra '88'de davulcu arıyorduk. Ümit Kıvanç en başından beri hep yanımızda yöremizde olmuştu, bizi destekleyerek, fotoğraf çekerek, albüm kapağı yaparak, ve davul da çalıyordu. Bizle çalmasını istedik. Kolları sıvadı, bir süre kampa girmiş gibi çalıştık. Yağız ayrıldıktan sonra benim Kedi Bar'da Kömür grubunda birlikte çaldığım saksofoncumuz Tahsin Ünüvar gruba girdi, bulunduğu sürede Cem'le de, sonra Ümit'le de çalmış oldu.

Hayranlarınız Mozaik'in yaptığı müziği anlamaya ve kategorilendirmeye çalışmışlar: Rock, Rock jazz, Progresif rock. Peki Serdar Ateşer, Mozaik'in jazz'la olan etkileşimi ne boyuttaydı?

O aralar hem herkesin dinlediği gayet farklı türler, bir de aramıza bazen (1985 sonrası diyelim) katılan ve genelde jazz müzisyeni diyebileceğimiz arkadaşlarımızla epey bir etkileşim yaşanıyordu haliyle... Ama ben gruptan ayrıldıktan sonraki dönem de dahil, diyebilirim ki, söz içerikleri önemliydi esasen ve bu sözleri taşıyan daha güçlü, melez sound'lara giderek artan bir ilgi vardı. Pete Seeger ya da Leonhard Cohen'den Peter Gabriel ve Sting'e doğru diyebilirim. Ama hep sözler de önemli olmak üzere. Bunun dışında, Inti Illimani'den Return to Forever'a kadar belki biraz fazla geniş bir yelpazede geziniliyordu müzikal anlamda... Sonraları bu alan daraldı mecburen, en sonlardaysa bir tür rock yapıldı sadece, bana sorarsanız. Ama pek de memnun değildi kimse, zaten hemen sonralarında Mozaik uzun bir ara verdi ve mesela ben ve özellikle de Ayşe Tütüncü daha jazzy şeyler yapmaya başladık. Ayşe'nin şimdi bir jazz kariyeri var artık, bense (progressive?) rock sularında sayılırım hala...

Ayşe Tütüncü ne der bu konuda?
Mozaik'in bestelerinin bu topraklarla ilişkisi giderek arttı, aksak ritimler ve makamlar daha çok devreye girmeye başladı; ancak ben buna "***geleneklerle ilişki kurmak***" derdim, "***dünya müziği***" terimi bana hala genelde tuhaf, yanlış ve kafa karıştırıcı bir kavramlaştırma olarak geliyor.

Hangi parça ve albümleriniz jazz'a özellikle doğaçlamaya daha yakındır Ayşe Tütüncü?
İçindeki jazz damarının yanısıra Mozaik'in bestelerinin bu topraklarla ilişkisi giderek arttı, aksak ritimler ve makamlar daha çok devreye girmeye başladı; buna "geleneklerle ilişki kurmak" diyelim - ki buna "***dünya müziği***" diyen de oluyor ama bu terim bana hala genelde tuhaf, yanlış ve kafa karıştırıcı bir kavramlaştırma olarak geliyor.

Ve jazz'a yakınlık konusunda Mozaik'in "***Ardından***" ve sonraki her iki albümünde de bence üçer parça var, jazz'la veya pop jazz'la yakın düşen, ya da "***yaptığı füzyonda jazz'ın ağırlıklı bir bileşen olduğu***", diyelim. Ve grupta bu jazz bileşenine katkı aynı zamanda bazı bestelerde Saruhan Erim ve Bülent Somay'dan gelir. Bir de aklıma şu geldi, zamanında Mozaik'in müzik türüne isim aranırken basında "***füzyon***", "***rok füzyon***" ve "***Türkiye'de caz rok'un kilometre taşı***" denmişti.

Siz ne dersiniz Serdar Ateşer?
'***Ardından***' ve '***Çook Alametler Belirdi***' albümlerindeki neredeyse tüm parçalar diyebilirim. Bugün çalınsalar çok farklı şeyler yapılabilir bence. O zamanki doğaçlamalar yine de oldukça yazılı şeylerdi ama sonuçta bazı doğaçlamalar esnasında ortaya çıkmışlardı. Bu bir karar meselesi, klasik ya da jazz yaklaşımlarla başka başka şeylere varıyorsunuz, ikisi de tamamdır bana göre.

Topluluk dağıldıktan sonra bazı grup üyeleri jazz'la daha fazla anılmaya başladı, Ayşe Tütüncü, Cem Aksel, Tahsin Ünüvar, başka kimleri sayabiliriz, Serdar Ateşer?
Cem ve Tahsin zaten jazz alanından tanıdığımız arkadaşlarımızdı. Herhalde Ayşe'nin çalışı ve besteleri klasik diyebileceğimiz bir dünyadan jazz'a doğru evrildi ve bence olması gereken oldu.

Mozaik bir topluluk projesi ama bu 12 yıl içinde solo çalışma yapma düşü kuruyor muydunuz Ayşe Tütüncü?
Evet kurdum tabii, 1988'den itibarendi galiba.

Serdar Bey, sizin kendinize ait bir sound'unuz var. Jazz'la olan etkileşiminiz ne boyuttadır?
Yukarıdan devam edecek olursam, ben belki son zamanlarda (özgür) doğaçlama dünyasıyla tanıştım diyebilirim. Ama jazz değil yine de, jazz'a her zaman bir mesafem oldu. Benim ve bu yörelerin müziği değil jazz. Ama büyük ve yüksek bir dünya, klasik müzik de öyle elbette, ikisi de bana inanılmaz ilham veriyor diyebilirim... Ama itiraf etmem gerekir ki bunlar, beni bir nevi 'aşan' durumlar çoğu zaman. Ben 'alaylı' bir müzisyenim. Kulağım çocukluğumda beri klasik müzikle dolu, jazz'dan ziyade o duygulanma dünyasının evladıyım, orası kesin. Ama ikisi de olmayan müzikler yapmaya ve dinlemeye daha çok zaman ayırıyorum. Denemeler, yeni akımlar her zaman ilgimi çekiyor.

Peki, yine de dönüp dönüp Rahmaninof ya da Miles Davis dinliyor muyum hala? Evet hem de sık sık. Sonra devam; nasıl zenginleştirebilirim müziğimi nasıl daha ilham verici daha az sıkıcı, sıradan vb. olabilirim? Bence doğru sorular bunlar gibi...

Mesela, özgür doğaçlama alemi de bana çok yakın değil ama, orada beni çağıran bir şeyler var, şu günkü müzik dünyasına/endüstrisine ve onun pek oturmuş görünen değerlerine, kurallarına haklı bir tepki gibi mesela... Bir standardı bilmem kaçıncı kez yorumlamaktan, o esnadaki doğaçlamalardan daha ilginç, daha içten şeyler çıkabiliyor bazen o alanda... Tabii o standardın, bestecisinin ve bazı muhteşem olabilen yorumların, yorumcuların hiç suçu yok burada... Başka bir şeyden bahsediyorum. Tutuculuk belki... Bazen de o tutuculuk özgür doğaçlama sahnesinde bile baş gösterebiliyor, sonuçta insanız... Ama denemeye, yanılmaya devam, küçük bir azınlık olmayı da göze almak lazım... Müzik gibi tamamen ruhla ilgili bir sanat için kötü bir örnek olacak belki ama; öncü, küçük, vurucu kuvvetler de lazım diyorum, sadece ağır toplarla kazanılmıyor savaşlar...

Yaprak Melike Uyar
yaprakmelikeuyar@gmail.com

Bas dâhisi Christian McBride'dan genç müzisyenlere öneriler...

Akbank Jazz Festivali kapsamında, piyanoda Christian Sands ve davulda Ulysees Owens Jr.'dan oluşan üçlüsü ile İstanbul'u ziyaret eden üç Grammy'li jazz üstadı Christian McBride ile müzikal geçmişi ve son albümü üzerine konuştuk.

Erken yaşta bir çok jazz efsanesi ile çalışma imkanı buldunuz. Birçok müzisyenin hayaline, bu kadar genç yaşta ulaşmak nasıl bir duygu?
Bundan onur duyuyorum. Genç yaşta jazz efsaneleri ile çalarak çok talihli ve şanslıydım. Onlarla çalma imkanı buldum, çünkü bunu çok istedim. Bu adamlarla çalmak için neler yapmam gerektiğini bulmaya çalıştım. Bir kısmı oldukça basitti, yalnızca bilinen parçaları değil, o kişinin tüm müziklerini öğrenebildiğin kadar öğren. Bir noktada onlarla konuşup, onlarla çalmak için ne kadar heyecanlı olduğu öğrenmelerini sağlamalısın. Genç müzisyenlere hep sorduğum bir soru var: "Eğer istediğin her hangi biri ile çalabilecek olan, bu kim olurdu?". Bazıları Herbie Hancock diyor, bazıları Chick Corea, McCoy Tyner ya da Wayne Shorter. Sonra diyorum ki: "Eğer bu efsanelerle çalmak istiyorsan bir planın olmalı". Bir gün şansın yüzüne güleceğini ve seni keşfedeceklerini umut ederek olmaz. Onlara gitmeli ve onlarla ne kadar çok çalmak istediğini anlatmalısın. Ayrıca onlarla çalmak isteyen diğer genç müzisyenlerden farklı neye sahip olduğunu söylemelisin. Ve genç müzisyene soruyorum; "Chick Corea ile çalmak istiyorsun, onun müziğinin ne kadarını biliyorsun?". Şunu bunu biliyorum diyorlar. Bilirsiniz Chick Corea'nın çok fazla müziği var. Onu etkilemek istiyorsan, o sıralar çaldığı parçaları bilmelisin, çünkü eski şarkılarını değil, güncel müziğini çalmak isteyecektir. Yani bilirsin, Corea'nın güncel müziğinin kaydını yapmalısın. Ben her zaman genç müzisyenlerin gerçekten bunu yapabilmek için ekstra efor gösterdikçe herkesle çalmalarının mümkün olduğunu hissediyorum. Ve böyle düşünüyorum, ben böyle yapmıştım. Tüm bu efsanelerle çalmak için ekstra çaba harcadım.

Freddie Hubbard'la iletişiminiz nasıl gelişti?
Hubbard'la davulcu Carl Allen vasıtası ile tanıştım. O zamanlar Freddie Hubbard'la çalıyordu ve Freddie ile çalmayı ne kadar çok istediğimi biliyordu. Güney Karolina'da bir konser vardı ve basçıya ihtiyaçları olmuştu, Carl bu konserde çalmamı sağladı, Freddie ile böyle tanıştık. Bir kaç ay sonra Freddie'nin düzenli grubu ile bir konser vereceklerdi, Carl Allen yine beni tavsiye etti ve sonrasında Freddie yaklaşık üç sene beni bu grupta tuttu. Muhteşem Freddie Hubbard ile çalışmaktan gurur duymuştum.

Juilliard Müzik Okulu'na gittiniz. Bir müzisyen olarak algınıza ne gibi katkıları oldu?
Beni değiştirdi mi bilmiyorum. Ama orada klasik müzik çalarak ve gelmiş geçmiş en iyi klasik kontrbasçılardan biri ile çalışarak çok iyi vakit geçirdim. İsmi Holmer Minch'ti ve çok güzel bir adamdı. Onla çalışmaktan büyük keyif aldım.
Oraya bir sene devam ettim, yani orada fazla zaman geçirme şansım olmadı ama çalgım hakkında çok şey öğrendiğimi hissettim ve oldukça iyi eğitim aldım, kulak eğitimi dersleri, klasik müzik tarihi... Dediğim gibi bir yıl yeterli değildi, oraya devam ederken jazz konserlerine de devam ediyordum. Ama orayı sevdim. Çalışmak için harika bir yer. Özellikle klasik müzik çalmak istiyorsanız.

Solo stilinizi etkilediğini düşündüğünüz belirli müzisyenler var mı?
Freddie Hubbard, Jaco Pastorious, McCoy Tyner, Joe Henderson, Ray Brown ve Paul Chambers.

Bir kaç kez Grammy kazanmış bir müzisyen olarak jazz'ın geleceği hakkında görüşleriniz nedir?
Kimse bilemez. Bilirsin bu her günün güzelliği. Ne olacağını bilemeyiz, yani yaşamalı ve ne olduğunu görmeliyiz.

Son albümünüz "Out Here" ve yaratım sürecinden bahsedebilir misiniz?
Benim düzenli çaldığım üçlüm ile kaydettik. Piyanoda Christian Sands ve davulda Ulysees Owens Jr. ile yani, bir kaç gün içinde İstanbul'a da beraber geleceğiz. Bunun öncesinde üç sene turnede yollardaydık, yani bu kayıtla ilgili olağan olmayan bir şey yok. Stüdyoya girdik ve üç senedir çaldığımız parçaları kaydettik. Sanırım Christian Sands'in ilk stüdyo kaydıydı. Gençken kendi kendine kayıtlar yapmış ama kendi müziğini değil de başkalarıyla çaldığı ilk stüdyo kaydıydı. Ulysees daha önce benim big band kayıtlarımda vardı, Kurt Elling ve diğerleri ile çalıştığımız. Eğlenceli bir kayıttı, Aralık'ta yenisini yapacağız.

Yaprak Melike Uyar
yaprakmelikeuyar@gmail.com

İlhan Erşahin ile yeni projeler ve jazz kültürü üzerine...

Saksofonda İlhan Erşahin, basta Alp Ersönmez, davulda Turgut Alp Bekoğlu, perküsyonda İzzet Kızıl'dan oluşan İstanbul Sessions'ın yeni albümünün kaydı ve bir dizi konser için İstanbul'da bulunan İlhan Erşahin'i albüm kayıtları esnasında ziyaret ettik.

Şu an ne kaydettiğiniz ile başlayalım mı?
Bu İstanbul Sessions'ın üçüncü albümü. Kayda bugün başladık.

Türkiye'de mi yayınlanacak?
Tabi, her yerde yayınlanacak. Avrupa'da da.

Diğer projeler nasıl gidiyor? Love Trio, Wonderland...
Valla her şey devam ediyor. Wonderland en son çıktı. Love Trio da devam ediyor, ama daha çok New York'ta Nublu'da çalıyoruz, senede bir iki kere küçük bir şey yapıyoruz onun dışında. Son plağı beş sene önce yaptık ama hep çalıyoruz. Bir sürü yeni parça aslında, daha kaydetmedik ama inşallah bu sene olacak. Ama turne olarak en aktif İstanbul Sessions, Wonderland'le bir şeyler yapıyoruz.

İsveç'te doğup büyümüşsünüz ve sonrasında Boston Berklee'ye gitmişsiniz..
Evet iki sene Berklee'de okudum, sonra New York'a geçtim.

İsveç ya da New York gibi jazz kültürünün güçlü olduğu yerlerde yaşamışsınız. Bu ses dünyalarının sizin müzikal ifadenize ne gibi katkıları oldu? Bir de İstanbul tabi.
Her şey etkiliyor tabi, bazen düşünüyorum, niçin böyle çalıyorum diye ama tabi ki İsveç, o Nordik havalar, öyle büyüdüm yani, Jan Garbarek'lerle falan. Ondan sonra Türkiye'de hep Türk müzisyenlerle çaldığım için böyle bir hava girdi benim içime. Aynı zamanda New York'ta da çaldım hep, New Yorklu müzisyenlerle takıldım, her gün orada Nublu'daki müzisyenleri dinlediğim için. Öyle kafam karışık oldu yani.

Jazz'a ilginiz nasıl başladı? Neden enstrüman olarak saksofonu seçtiniz?
Ben gençliğimden beri sevip dinlediğim gruplarla bu günlere geldim. O günün grupları, David Bowie, Bob Marley, Rolling Stones, T-Rex falan, daha çok öyle rock punk dinleyerek başladım, ska, punk, Sex Pistols falan. The Clash... Ama hep saksofon solo duyduğum zaman tamam dedim, bu benim enstrümanım, sevdim yani. Ondan sonra denk oldu aslında, lisedeyken, bir kaç arkadaşla tanıştım, yeni lise arkadaşları, onlar bir grup kurdular. Ska grubuydu, ilk konserlerini vereceklerdi iki ay sonra bir *horn section* [1]lazımdı, konuştuk, ben de ilgileniyordum ama o zaman çalmıyordum. 15 yaşındaydım. Ondan sonra "ben bu konserde çalmak istiyorum" dedim, gittim kiraladım bir tane saksofon, ondan sonra iki ay prova yaptık. Tabi sololar böyle nota nota. İki ay sonra konser yaptık, sonra o grup baya tutuldu, bizim okulda yani, değişik liselerde çalıyorduk. Öyle yani, ondan sonra saksofon çaldığım için, plak dükkanına gidip başka kim saksofon çalıyor diye araştırdım. Çünkü bilmiyordum o zaman yani, böyle John Coltrane, Stan Getz falan olduğunu. Ama o zaman araştırma yapmaya başladım, bir sürü plak almaya başladım. Sonra Stan Getz'i keşfettim, o ilklerden biri, ondan sonra John Coltrane, Steve Grossman, Sonny Rollins, Joe Henderson. Sonra yavaş yavaş o müzikten uzaklaşmaya başladım ve yavaş yavaş jazz dünyasına girdim. Sonra 20 yaşında Amerika'ya gittim o zaman tamamen jazz'cı oldum, diğer müziği unuttum. Ondan sonra on sene her gün 12 saat her gün jazz çalıştım, çaldım. Soloları transkript ettim, Amerika'dayken oradaki müzisyenlerle çalışmaya başladım. Orada daha çok standartçalıyorduk. Aynı zamanda Thelonious Monk parçaları, Wayne Shorter parçaları falan. Ondan sonra 1990'ların sonunda geri dönüş yaptım, çünkü 10-15 sene jazz ile geçti. 1998'de bir şey hissetmeye başladım, ben kimim, yani benim kimliğim ne, jazz'dan büyümediğim için, yapma gibi değil de, sonradan gelen bir şey gibi oldu. Zaten Massive Attack, Portishead gibi şeyler, trip-hop çıkmaya başladı ve bana çok yakın gibi hissettim. Çünkü hissettim ki onlar da tam benim gibi müzikten geldiler, hem jazz vardı, hem dub vardı, hem Jamaika vardı, hem rock vardı, hem electronica vardı. O zaman Wax Poetic'i kurdum ve amaç, hem trip-hop hem Groove, hem elektronik DJ'lik, ama aynı zamanda saksofon da vardı içinde. Ondan sonra zaten, 15-16 sene falan oluyor, artık kendi müziğimi yapmamın gerektiğine karar verdim. Ondan sonra zaten hala ara sıra standart falan çalıyorum ama o günden sonra kendi rengimin peşindeyim. O zaman Türkiye'ye daha sık gelmeye başladım, Hüsnü Şenlendirici ile tanıştım. İlk Wonderland'i o zaman kurduk. Sonra beş altı sene sonra İstanbul Session'ı kurduk. Aynı zamanda Love Trio'da keyboard çalmaya başladım, eskiden çalmıyordum.

Rhodes mu vardı?
Genelde Rhodes ve ya Wurlitzer çalıyordum. Öyle yani. Doğal bir şekilde bir yere gidiyor.

Peki İstanbul jazz sahnesi hakkında ne düşünüyorsunuz?
Valla bence heyecanlı yani, çünkü çok hoş müzisyenler var burada. Hepsini, herkesi seviyorum valla. Bir sürü güzel müzisyenler var. Ben burada jazz dünyasına girdiğim zaman az kişi vardı, Aydın Esen, Can Kozlu, Mahmut Yalay, İmer Demirer falan. O takımda çalıyordum, sonra daha gençler çıkmaya başladı. Ondan sonra patlama oldu zaten bir sürü genç, Amerika'ya, Hollanda'ya gittiler müzik öğrenmeye. Geri geldiler, herkes ulusal bir lezzetle döndü, bence güzel yani. Hareketli sonuç olarak İstanbul. Bazıları burada çok yok diyor ama yani, Paris ya da Berlin'e gittiğin zaman daha fazla jazz'cı yok orada. Burada hoş bir renk var ve kalite yüksek, çok iyi müzisyenler var. Hem Batı müziği biliyorlar, arkada böyle Türk müziği de var herkeste. Onun için böyle çok zenginlik var bence.

Siz peki kendi doğaçlamalarınızda, yaratımlarınızda Türk müziği konusunda daha uzman olan kişilerle de çalışıyorsunuz, Türk müziği jazz füzyonunun kültürel altyapısı hakkında ne düşünüyorsunuz?
Valla ben seviyorum. Türk müziği bilmiyorum, hiç bilmiyorum. Yani topluyorum, dinliyorum, kulak olarak, renk olarak biliyorum.

Ama makam teorisi falan bilmiyorsunuz...
Ben ona girmedim, ilgileniyorum ama aynı zamanda ilgilenmiyorum. Çünkü ben kendim renk peşindeyim, onun için Wonderland Türk bir plak aslında arabesk, Roman havaları var.

Hüsnü vardı değil mi onda? Başka kimler var?
Evet Hüsnü (Şenlendirici, klarnet) var. Son plakta Ozan Musluoğlu (bas), Volkan Öktem (davul) çalıyor, yaylılar var, bir kaç şarkıcı var. Ama konserlerde Alp Ersönmez (bas) çalıyor, Volkan, Hüsnü, ben ve İzzet Kızıl

(vurmalılar) çalıyoruz. Plakta Mehmet Akatay (darbuka) çalıyor. Yani bu kayıtta Türk renkler veriyoruz hepimiz. Şeye girmedim, eski Türk parçaların jazz versiyonunu yapayım veya da eski makamı alıp onun jazz versiyonunu yapayım. O benlik değil. Başkaları daha güzel yapıyorlar, onlar yapsın.

New York Nublu'nun şehrin jazz sahnesindeki rolü nasıl?
Valla Nublu çok önemli oldu, hem çok iyi müzisyenler orada çaldı, müzisyenlerin gittiği bir kulüp oldu. Sadece jazz değil yani, her çeşit müzik var. Zaten jazz çok karıştı ya, her çeşit müzik var. Her gün müzik yapıyoruz, her gün iki grup çıkıyor. Yani Pazar, Pazartesi, Salı, her gün bir şey var. Artık her şehirde, çok öyle yer yok. Genellikle turistik yerler var New York'ta, Blue Note, Village Vanguard, Jazz Standart. Çok yok ama 5-6 tane var. Ama Nublu biraz daha deneysel, *underground*, gençlere yer veren, geç saate kadar açık olan bir kulüp. Çok *jam session* olan bir kulüp.

İşin 50'lerdeki ruhunu tutuyor yani..
Evet, biraz öyle aslında. Diğer mekanlarda o meşhur efsaneyi görüyorsun, para ödüyorsun, oturuyorsun, seyrediyorsun, elli dakika sonra gidiyorsun. Ama Nublu'da bir karışıklık var, o zaman tabi ki daha yaratıcı şeyler oluyor. Onun için zaten bir sürü grup orada başladı. Mesela bir şarkıcı geliyor, basçı arıyor. Gelip Nublu'da takılıyor bir kaç gün, orada dinliyor ve davet ediyor grubuna. O çok oluyor Nublu'da.

Tam bir music scene[2] yani...
Evet, amaç da öyle aslında. İstanbul'da da onun için açtım. Biraz benim kafamda öyleydi. Bazen insanlar şey diyor, senin ne işin var mekan sahibi olmak falan. Ama ben bir sorumluluk hissediyorum çünkü burada da lazım öyle bir yer.
Peki jazz'ın kanonlaşması[3] hakkında ne düşünüyorsunuz? 1980'lerde Wynton Marsalis'ın başını çektiği çevrenin, standartlar repertuarını tanımlayarak tıpkı 18. ve 19. yüzyılın klasik ya da romantik repertuarı benzeri bir anlayışla seslendirilmesi ve jazz'ın salon müziği haline gelmesi ile ilgili ne düşünüyorsunuz?
Tabi klasik müzik gibi bir hale gelmesi gibi bir şey var. O da lazım bence. Bebop da lazım, ya da o geleneksel hal de lazım. Bu bir Amerikan sanatı olduğu için Lincoln Center'i kurdular, tam klasik müzik gibi bir şey, kütüphane yapmak istediler. Oradan tabi ki yüzlerce genç müzisyen, ona göre büyüdüler ve öyle çalıyorlar. Ben karşı değilim, o da olsun. Birisi Thelonious Monk gibi çalıyorsa, ben Monk'u dinlemeyi tercih ediyorum. Ya da birisi Wynton Marsalis gibi çalıyorsa, ben Lee Morgan'ı dinlemeyi tercih ediyorum. Ama yine de böyle aman Wynton çok kötü gibi bir şey yok, bir sürü acayip müzisyen var o anlayıştan gelen. Tabi Amerika'da bu konuya çok eleştiri var, jazz çok geniş, ama sadece bir tür müzisyen orada çalıyor.

Mesela İskandinav jazz'ını kabul etmemek, fusion jazz'ı ya da başka türlerin etkilerini kabul etmemek gibi. Hani doğru olan budur gibi bir yaklaşım var ya.
1990'lar sonu, 2000'lerin başında bütün festivallerde, bana sorarsan hata yaptılar, bu olayda. Çünkü hep çok geleneksel, çok kişiselliği olmayan müzisyenleri getirdiler. Çok iyi saksofoncu diyelim, ama Sonny Rollins değil yani. Ama çok iyi çalıyor. Gençler onu hissediyor ve hakiki olmadığı için hissettiler. Gençler festivale daha az gitmeye başladılar, bütün festivaller bunu görmeye başladı. Ondan sonra 2005'ten sonra gençler bize gelmiyor gibi bir hal oldu, tabi indie rock patlaması oldu. Ondan sonra biz de Björk'ü de getirelim, Portishead'de getirelim, B.B. King... Blues, rock, Elvis Castello getirelim. Değişik insan çekmek için. Şimdi jazz festivalleri de tamamen değişti, şimdi jazz festivali her yerde müzik festivali oldu yani. Adı var ama her müzik içine girdi. Hem aynı zamanda dünya da karıştı, herkes her şeyi dinliyor. Her şeyi seviyor. Doğal bir şekilde bir sonuç oldu.

Yakın gelecekte neler olacak, yeni projeleriniz var mı?
İstanbul Sessions'ın yeni albümünü kaydediyoruz bugünlerde, şimdi değişik bir ses peşindeyiz. Grup olarak jazz'dan biraz uzaklaşıyoruz, bayağı rock gibi, büyük sahnelik düşünüyoruz. Avrupa'da büyük sahnelerde çaldık ve hoşumuza gitti, büyük sahnede çalmak başka bir enerji veriyor, bunun için başka parçalar lazım, başka aranjmanlar lazım.

Besteleri nasıl yapıyorsunuz?
Bazıları hep beraber, bazılarında ben bir fikir getiriyorum, Alp (Ersönmez, bas) bir şey buluyor, Turgut (Alp Bekoğlu, davul) bir şey buluyor. Genelde kolektif bir şekilde gelişiyor.

Peki doğaçlama oranı nasıl oluyor?
Bizim zaten ruhumuz jazz. Sadece nasıl Miles Davis jazz'dan geldi sonra elektrik, funk grup koydu alt yapıya, ama adam aslında onun üzerine aynı şeyi çaldı. Bu biraz öyle yani, ruhumuz jazz ruhumuz açık. Her tür dinleyiciye açık bir grup ama groove ve hissiyat olarak başka bir altyapı peşindeyiz.

[1] Bir orkestra ya da grupta üflemeli sazların oluşturduğu bölüm
[2] Türkçesi müzik sahnesi. Ancak daha çok müzisyenlerin, dinleyicilerin, müzik işletmecileri gibi aracıların etkileşimi ile yeni iletişim ağlarının ve yaratım ortamlarının doğduğu müzik çevrelerini belirtmek için kullanılır.
[3] Kökenini Hristiyanlıkta kilisenin bir azizi tanıması olarak bulan terim, Batı müziği tarihinde önemli bestecilerin ve repertuarın belirlenmesi ve gelenekselleştirilmesi bağlamında kullanılır.

Leyla D. Gücük
jazzcaffee@gmail.com

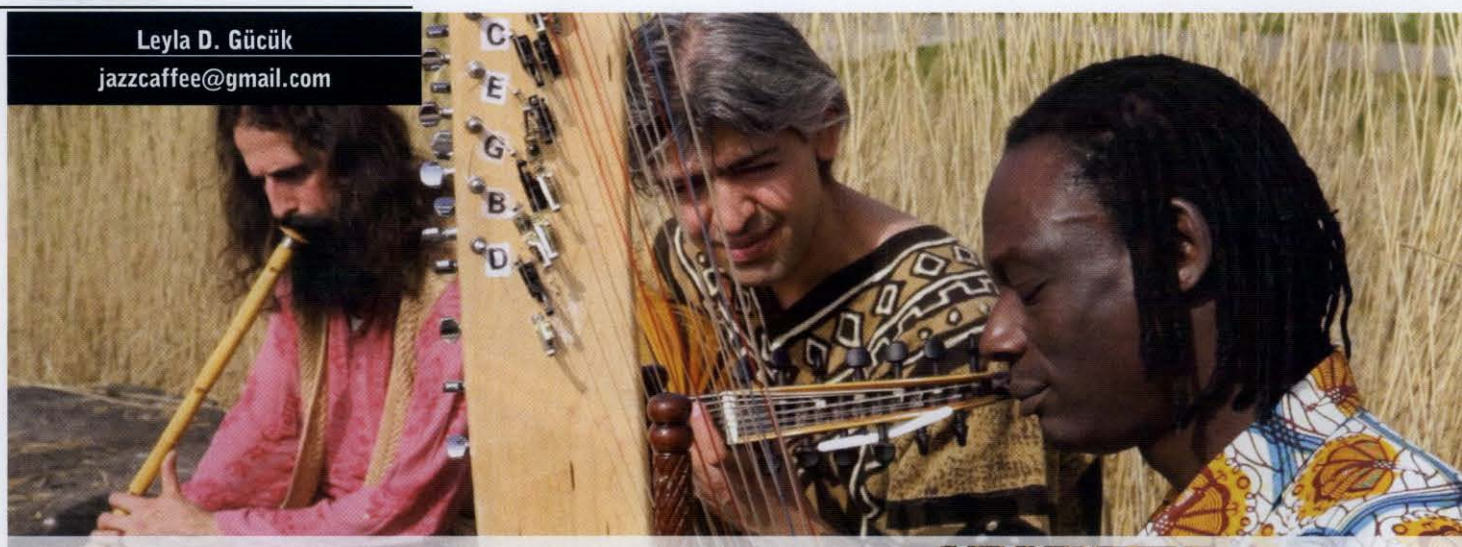

Mehmet Polat ve müziği üzerine konuştuk...

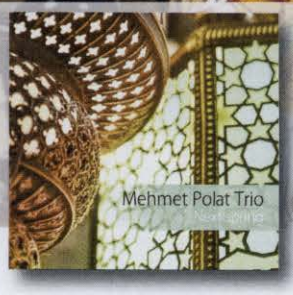

Ortadoğu, Balkan ve Afrika müziğinde spritüel bir köprü Ney, Kora ve Ud. Mehmet Polat ve üçlüsü, geçmişten geleceğe samimi bir müzikal yolculuğa davet ediyor sizi. Özgün besteler oda müziği karakterinde, doğaçlanarak renkleniyor.

Sevgili Mehmet, sizi 2012 yılındaki Akbank Jazz Festivali'nde Arifa ile tanıdık. İyi ki de tanıdık. Bugüne kadarki yolculuğunuzun da yakın takipçisi olduk böylelikle. Öncelikle yeni albümünüz hayırlı olsun. Bu albümde üçlü olarak çalmışsınız.
Evet Leyla, güzel bir buluşma oldu o, seninle böylece arkadaş olduk. Bu albümde trio var doğru.

Bundan sonraki yolculuğunuzda trio ile mi devam edeceksiniz?
Genel hissiyatı, orijinalliği ve otantikliğiyle trio başarılı bir proje. Çevreden de aldığım olumlu tepkiler bunu hep doğruluyor. Dolayısıyla trioyla devam edeceğim, evet.

Gelelim albümüne; biraz spritüel bir albüm olduğunu yazmışsınız, Next Spring'in. Kısaca anlatır mısınız albümü?
Spritüelliğimiz hem içinden geldiğimiz kültürlerden, hem de hayata bakış açımızdan kaynaklanıyor. Sinan ve ben Alevi sufizmi kökenliyiz. Zoumana da (Anadolu'daki halk ozanları / abdallar gibi) Griot kökenli, reiki ustası ve alternatif tıpla uğraşıyor. Dolayısıyla üçümüzün de bu spiritüel yaşam tarzı müziğimize yansıyor. Albümü de konserlerde çaldığımız gibi, fazladan bir bilgisayar yardımına başvurmadan, otantikliğini koruyarak çaldık ve kaydettik.

Mali'den bir müzisyen var ve sen ile Sinan Arat Türkiye'den. Nasıl çakıştı yollarınız?
Zoumana'yı Hollanda'ya geldiğim ilk yıl, 2007'de tanıdım. O günden sonra Kora (Kora 21 telli bir enstrüman. Başparmak ve işaret parmakları kullanılarak icra edilen çok telli bir Batı Afrika çalgısı) ve Mali müziği hep aklımda, gönlümde kaldı. Sinan'la da yaklaşık üç yıl önce Rotterdam'da tanıştık. Usta müzisyenliği ve mütevazı, içtenlikli duruşu beni böyle bir proje düşünmeye motive etti. Üçümüz de Hollanda'da oturuyoruz. Burada şunu da söylemek istiyorum: Geçmişte arkadaşlarım gibi ben de buradaki klasik ve jazz grupları ve orkestralarıyla bazen solist, bazen grup elemanı olarak çalıştım. Çoğu zaman da onca batı enstrümanı arasında batılı olmayan enstrümanlara aslında onların ne yapabileceklerinden daha çok, orijinal bir figür görevini veriyorlardı. Ben bunun değişmesi gerektiğini düşündüm. Üç batılı olmayan enstrümanı da tam kapasitelerini kullanmak üzere, renk veya figür değil de aslı unsur olmak kaydıyla bir araya getirdim.

Albümü dinlediğimde beni etkileyen şeyler vardı yine, ruhani bir içtenlik ve yumuşaklığı beni sarmış olabileceğini düşünüyorum. Burada enstrümanların da çok etkisi var. Ney bir kere çok can alıcı. Biraz bu uyumdan da bahsedelim mi?
Evet, bu biraz enstrümanlarımızın, biraz da bizim içinde doğup büyüdüğümüz kültürlerin etkisi. Bununla beraber ben müziğimizin kişisel boyutundan da bahsetmek istiyorum, çünkü bir bu müziği kişiselleştirdik ve içine daha bir karakter kattık. Beraber yemek yaptık, yolculuk yaptık, çarşı pazar gezdik, arkadaş olduk. Başlarda temel fikrim Kora'nın ritmik imkanları, neyin ezgisel imkanları, udun hem ritmik hem ezgisel imkanlarını kullanmaktı. Çünkü Afrika müziği doğayla, toprakla epeyce bir bağlantılı, Ney'in en büyük özelliği de nefes, semalara ulaşan bir enstrüman. Kısa süre sonra bunun da ilerisine gidebileceğimizi gördük. Hepimiz de ezgi, sololar ve eşlik paylaşımlarında birbirimizi tamamlayacağımızı gördük ve öyle de yapıyoruz.

Besteler kime ait ve hikayeleri varsa lütfen paylaşın bizimle.
Besteler hep benim bestelerim, çoğunu Gezi olayları sırasında yaptım. O zaman çeşitli nedenlerle Türkiye'ye gelemedim. Ama buradaki destek gruplarıyla aktif çalışmalar yaptık. Oradan gelen duygu selinden olsa gerektir belki, bu besteleri yaptım. Onun dışında hepsinin ayrı ayrı hikayesi yok. Albümdeki bestelerde ezgisel ve ritmik zenginliğe özen gösterdim. Bunu çalışma süreci kolay olmadı ama o zorluklar da biraz bu projeyi hem canlı hem de spiritüel kıldı. 15/8, 13/8 gibi Balkan ritimleri kullandık. Hicaz, Peşendide, Kürdi, Hüseyni gibi makamlar kullandık. Bunlar Afrika müziğinde yok mesela veya o Balkan ritimlerinin çoğu Türkiye'de bu şekliyle yok ki biraz da bunun sayesinde Zoumana (Ali Farka Toure ve Habib Koite ile çalıştıktan sonra) ve Sinan (burada en önemli orkestralarla çalıştıktan sonra) trio projesine seve seve büyük katkıda bulundular.

Turneler vardır mutlaka, Türkiye var mı bu konserler dizisinde?
Evet, özellikle albümü duyurduktan sonra turne ve opsiyon haberleri çoğaldı. Ocak ayında bir Türkiye turnemiz var (günleri aşağıda), bütün dostları bekliyorum. Albüm büyük olasılıkla Türkiye'de de çıkacak, o aşamada haberiniz olur zaten.

Yeni plan ve projeler var mı? Eklemek istediğiniz bir şeyler var mı?
Bir süre yeni proje yapmayı düşünmüyorum. Ama zaman zaman arkadaşlarımla bir şeyler deneyip müzik alışverişinde bulunuyoruz tabi ki.

Türkiye Konserleri

Sinan Arat (Türkiye) Ney
Zoumana Diarra (Mali) Kora
Mehmet Polat (Türkiye) Ud

14 Ocak - TR-Ankara/ Çağdaş Sanatlar Merkezi (optional)
16 Ocak - TR-İzmir/ Güzelyalı Kültür Merkezi
19 Ocak - TR-Bursa/ Uğur Mumcu Kültür Merkezi
20 Ocak - TR-Çanakkale/ Süleyman Demirel Kültür Merkezi
21 Ocak - TR-İstanbul/ Türkan Saylan Kültür Merkezi

Yaprak Melike Uyar
yaprakmelikeuyar@gmail.com

Seda Özgüven Erdoğan

Çok yönlü bir müzisyen: İbrahim Maalouf

24. Akbank Jazz Festivali kapsamında 25 Ekim Cumartesi günü Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda sahne alan, jazz'a Arap müziği etkilerini harmanladığı trompet stili ile tanınan İbrahim Maalouf'la müzik ve kariyeri üzerine bir sohbet.

Sanatçı bir ailede büyüdünüz. Bunun kendinize özgü *sound*'unuzu yaratmanızda nasıl bir etkisi oldu?
Tabi ki her türlü kararımda ve sanatsal yönelimlerimde etkisi büyük oldu. Babam bana kendine özgü bir enstüman ve onu çalmak için kendi icat ettiği sıradışı bir yol verdi. Kabul etmeliyim ki bana neredeyse herşeyi verdi.

Dört pistonlu trompetinizden bahsedebilir misiniz? Bu çalgı özel olarak sizin için mi yapıldı? Bu enstrüman mikrotonları çalmanızda nasıl bir kolaylık sağlıyor?
Babam bu çalgıyı 1960'larda icat etti. Standart trompete çeyrek tonluk bir dördüncü pistonun eklenmesi makamların çalınmasına imkan veriyor. Makamları çalarken; jazz, blues ve rock ile harmanlıyorum.

Müziğinizde Arap makamlarını kullanmanıza Batılı kulakların tepkisi nasıl oluyor?
Sanıyorum insanlar bundan oldukça hoşlanıyor. Tam olarak ne hissettiklerini söyleyemem ancak konserlerde insanların iyi vakit geçirdiklerini, makamları ve *tarab*1ı anladıklarını görüyorum. Bence müzik gerçekten uluslararası bir dil. İnsanlar beni anlıyor çünkü samimiyim. Müziğim bazı açılardan karmaşık olabilir ancak anlaması kolay. Bu iki yaklaşım arasında uzlaşma sağlayabilmek için hep elimden gelenin en iyisini diledim. Müziğimin yapısal olarak karmaşık olmasından hoşnudum, ancak dinlemesi ve dans etmesi kolay olmasını seviyorum.

Türk müziğine ilginiz oldu mu hiç?
Türk müziğini seviyorum. Bence Türkiye en ilginç pop kültürlerinden birine sahip. Ayrıca Türkiye Roman müzikleri dinleyerek büyüdüm. Mesela Laço Tayfa. Hüsnü Şenlendirici idollerimden biri.

Müziğiniz basında sıklıkla "Doğu ve Batı'yı bağlayan köprü" gibi ifadelerle geçiyor, siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?
Neden olmasın. Ama ben böyle hissetmiyorum. Bence, internetin bize dünyanın tüm kültürlerini bir klikle getirdiği harika bir dönemde yaşıyoruz. Şimdi bir çoğumuz beste yaparken kesinlikle bu kültürlerden etkileniyoruz. Dünyanın tüm kültürlerini duyup ya da dinleyip, buna kayıtsız kalamayız.

Gelecekteki projelerden bahseder misiniz?
Bir çok farklı projem var, bir sonraki bir rap şarkıcısıyla, Oxmo Puccino ile ve 'Alice Harikalar Diyarında' hikayesiyle ilgili. Kasımda yayınlanacak. Ve sonraki 2 albüm tüm Arap müziği severler için büyük sürpriz olacak. Ayrıca pop şarkıcılarıyla ve sinemayla ilgili projelerim var.

Müzik dışında zamanınızı nasıl geçirmekten hoşlanıyordunuz?
Ailemle vakit geçirerek! Özellikle kızım Lily, dünyanın en güzel kızı!

Size ilham olan müzisyenlerden bahseder misiniz?
Çok fazla var. Bunun için on sayfaya ihtiyacımız var. Ancak sorunuzu çok kısa yoldan cevaplarsam, beni en çok etkileyenin babam olduğunu söyleyebilirim. Bana müziği, klasik tekniği ve makamları verdi; bana *tarab* ve *mawal*2'ı öğretti.

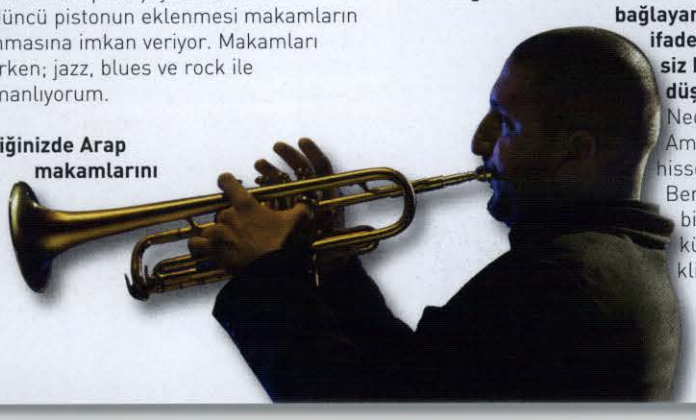

1. Klasik Arap müziği, müziğin deneyimi ile varılan ruhani keyif. Mevlevi kültüründeki sema kavramı gibi kullanılmaktadır.
2. Arap geleneksel müziğinde vokal bir tür

Kaan Çağlayangöl
kaancaglayangol@hotmail.com

Özdemir Erdoğan ile Yeni Jazz Albümü Ve Projelerini Konuştuk

Sorulara cevaptan önce bir giriş kısmına ihtiyacım var. 50 yıl önceki müzik ortamını anlatmam CD kapağındaki yazıda ifade etmeye çalıştığım gibi 1940-1955 yıllarında bürokratik ve muhafazakar bir ailenin çocukları için düşünülen eğitim planında müzik sadece fanteziydi (ana tarafımın klasik batı müziğiyle donanımlı olmasına rağmen). 1956 yılında bir gitar edindim, sağdan soldan birkaç akor öğrenip zamanın modasına uyarak rock şarkıları söylemeye başladım. Okullar arası konserlerde hayli sükseli ve popülerdim. 1960 yılına kadar böyle devam ettik. 1960'da (27 Mayıs) askeri yönetimi kararları doğrultusunda, yedek subaylar köy öğretmeni yapıldı. Adıyaman Besni kazası Araplar köyünde görevlendirildim. Bir kış sömestrden sonra 1961 yazında Denizli'de askeri eğitim gördük. Orada jazz sever kontrbascı Eray Turgay'la tanışıp yanyana geldik. Eray'ın çok geniş jazz notalarından oluşan repertuarı vardı ama benim o repertuarı icra edecek tekniğim ve bilgim yoktu. Hayli sıkıntılı günlerdi...

Bu müziği o güne kadar hiç duymamış, tanımamıştım. Köyde elektrik yoktu, bir pilli radyom vardı. Bu yeni müziği yayınlayan programları kovalamaya araştırmaya başladık. Akorları çalmanın kolay yollarını duymaya öğrenmeye çalışıyorduk. Askerlik görevimiz bitince (Mayıs 1962) ekmek davamız başladı. 1964 Ekim'inde sırf müziğimi geliştirmek için çok popüler olan grubumu dağıtıp İsmet Sıral orkestrasına solist gitarist olarak dahil oldum. İsveç'e gittik. Orada güzel bir gitar aldım, bir müzik setim ve plaklarım oldu... Öğrendiklerimi test etme imkanım doğdu. Sonuçta öğrenme ve uygulama süreci hızlandı. 1965-68'in Ekim ayına kadar İsmet Sıral ile beraberdik. Eylül sonlarında İsmet ağabey Marmaris'teki işleri nedeniyle orkestra elemanlarını serbest bıraktı. 14 Ekim 1968'de kendi orkestramı kurdum. Repertuarı İsmet Sıral orkestrasında arkadaşım Günnur Perin'le birlikte hazırlıyorduk. Orkestra aranjörlüğünde ondan çok şey öğrendim. Sabırla eksiklerimi, yanlışlarımı düzeltiyordu. 1972'ye kadar böyle devam ettik... 1972'de prodüktör Ergin Bener ile (Yonca Plak) çılgın bir projeye kalkıştık... Zamanın en değerli müzisyenlerini bir araya getirdik (Sivrisinek Saz ve Jazz topluluğu)... İsmet Sıral, (ts, ss,) Süheyl Denizci (ts, vo), Erdoğan Ergun (tp), Fatih Erkoç (tb, vo), Alaaddin Dal (as), Asım Ekren (d), Onno Tunç (bg).

Böyle bir topluluğa düzenleme yapmak (aranjörlük) hayatımın en riskli ve heyecan verici olayı idi. 2 kanallı bir stüdyoda müzisyenler birlikte çaldılar, diğer kanala vokaller kaydedildi.
Özgün Jazz denemeleri albümü, büyük ölçüde bu çalışmaların mahsülüdür. Ekim 1973'de Amerika'nın sesi jazz saatinde radyodan bütün dünya'ya 2 gün üst üste yayınlandı ama Türk medyası hiç ilgi göstermedi. Türkiye o günlerde modernliği, çağdaşlığı yakalamanın ancak onlar gibi olmakla mümkün olacağına inandırılmıştı. Yerli müzikal malzemeyle yeni sentezlere ulaşılabileceğini, özel üretimler yapılabileceğini düşünemiyordu.

Sonuçta batı karşısında, ezik, taklitçi, konservatif bir tipoloji ortaya çıktı (durum bugün içinde pek farklı değil, daima birkaç adım geriden gitmeye devam, yabancı hayranlığı devam, içinden çıktığı kabuğu hor

görmeye, aşağılamaya devam, yeni daima iyidir yanılgısına devam, yeni hep batıdan çıkar fikrine devam, yerli sentezlere aşağılayıcı dudak bükmeye büyük ölçüde devam). Ülkemizde düzenlenen festivallere, konser programlarına bir bakın, yerli sanatçılara verilen yer ancak dörtte bir oranındadır. Reklam ve tanıtım çalışmaları da aynı. Yabancı kültür merkezlerinin sanatçılarına nasıl sahip çıktıklarına bir bakın... Ders mahiyetindedir ama kimsenin ders aldığı yok.

Birinci sorunun cevabına şimdi geçebilirim...

"Türk Jazz Tarihinde Işıksız Kalanlar" albümünüz kısa bir süre önce raflarda yerini aldı. Kendi adıma uzun süredir beklediğim bir albümdü. Albümde "Klasik Türk Musikisi" şarkılarının jazz yorumları dışında yanı sıra jazz standartları ve "sahneden canlı kayıtlar" da var. Albümün şüphesiz en önemli özelliği Türkiye'de jazz müziğinin kilometre taşlarından olan İsmet Sıral Orkestrası'na ait kayıtların gün yüzüne çıkması oldu. Engin Recepoğulları, Ateş Tezer, Volkan Hürsever triosu ile kaydettiğiniz bu albümün hikayesini sizden dinlemek isteriz. Akabinde hemen şu soruyu da sormak istiyorum; İnsanımızın çabuk tüketmek ve çabuk unutmak gibi bir zaafı var diyorsunuz. Bu duruma karşı durarak kendinizle ilgili kayıtların neredeyse hepsi albüm olarak basıldı. Özellikle "Sahneden Canlı Kayıtlar" albümünüz bu açıdan çok önemli. Çeşitli yurtiçi ve yurtdışı konserlerin canlı kayıtlarından oluşan bir albüm. "Hello Dolly", "My Way", "Night And Day", "New York New York" gibi şarkıların yanı sıra 1963 yılında verdiğiniz bir Galatasaray Lisesi konserinden Jaques Brel klasiği olan "Amsterdam" bu albümün sürprizlerinden. Böylesine hızlı tüketen bir toplum ve sizin yaptığınız idealist bir albüm. Bu büyük cesaret gerektiren bir iş değil mi?
Bu konu benim 42 yıllık özel ve şahsiyetli olma mücadelemin devamıdır. 40 önce-Ya abi bırak bu işleri ne güzel batı müziği yapıyorsun. Bırak yerli şarkılarla mensupları ilgilensin diyenler, beni kendi dar hayat görüşlerine mahkum etmek isteyenler kendi çaresizliklerinde çırpınıp duruyorlar... Çok özel ortamlarda ve özel eğitimden geçmiş birkaç istisna dışında, bu kafayla gidildiği takdirde bizden uluslararası bir müzik starı çıkması zordur. Bizde malzeme vardır. Kıymet bilme, sunuş, proje, pazarlama yoktur... İşte Engin Recepoğulları dünya ölçütlerinde çalıyor, stüdyoda her eseri 2 defa çaldık. Ben onu rahatsız etmemek için okula yeni başlamış talebeler gibi kaldım. Adamın çalmak için benim eşliğime ihtiyacı yok, aldı mı gidiyor... Sahnelerden canlı kayıtlar albümümde bende Sinatra gibi, Brel gibi şarkı söylüyordum, ne kıymeti var. Adamın elinde aslı var, Türkiye'den çıkmış taklitçiyi ne yapsın... Taklit aslını yüceltir, bir de taklitçiye performans becerisi kazandırır.

Bag's Groove albümünde Miles Davis'in grubunda Thelonious Monk piyanodaydı ama dünyaları çok ayrıydı. Eşlik sırasındaki tek aykırı ses Miles'ı nakavt edebilirdi. Bundan dolayı Miles bütün albümü piyano eşliği olmadan bas ve davul ile bitirdi... Engin'e eşlik işi budur. Bu arada ikinci sorunun cevabına biraz değinmiş oldum. Hayatımın yaklaşık 10 yılı turistik mekanlarda show yaparak geçti. Bir yanda bu yolla para kazanırken gitar çalışmayı ihmal etmiyordum. 1985-95 arası performans açısından en iyi yıllarımdır... Sahnede her akşam çalma avantajımız vardı. Sahnede çalışılmaz ama çalışmalar test edilir. Amerika gibi bir yerde sadece davul, bas ve kendi gitarınızla şarkı söylemek tereciye tere satmak gibi birşeydir ama 2000 kişilik tıklım tıklım dolu salonda Türk yetkililerden ve medyamızdan bir kişi yoktu. İkinci Dünya savaşı sonrası Fransa'yı yöneten maraşal De Gaulle bir ara Fransa'da Amerikan filmlerini yasaklama fikrini ortaya atmıştı. Amerika bunu savaş nedeni sayarız demişti... Elalem sanatına ve sanatçısına nasıl sahip çıkıyor... Bir de bizdeki yabancı hayranı konser ve festival düzenleyen kuruluşlara bak... Bu organizasyonların tümü yabancı kültürleri yüceltmek, yerlileri yok sayma, görmezden gelme üzerine düzenlenmektedir. Biraz ilgi ve teşvikle bizden ne gruplar çıkar.

1968 yılı sonu 1969 yılı başında Sahibinin Sesi etiketiyle "Duyduk Duymadık Demeyin / Uzaklaşma Benden Öyle" 45'liği büyük bir başarıya ulaştı ve 1 milyon sattı. Kendi deyiminizle "Allah'tan popüler sarhoşluk fazla uzun sürmedi" diyorsunuz. Türk pop müziğine büyük katkılarınız oldu. Pervane, Sevdim Seni Bir Kere, Baharda Kuşlar Gibi, Gözlerim Bir Yerden Aşina Size ve Canım Senle Olmak İstiyor gibi şarkılarınız hep liste başı oldular ve güncelliklerini devamlı korudular. Popüler müziğin formülünü çözmüş ve başarılar yakalamış bir insan olarak 1990 yılını pop müziğin tekrar patlaması olarak milat alırsak 1990'lardan bu yana popüler müziğimizde gelinen noktayı nasıl görüyorsunuz?
Popüler müziğimizin en büyük sorunu tröstleşmedir, sayıları 50-100 arasındaki yabancı kültür taklitçi ve taşıyıcısı bir grup medya ile ortaklık kurarak ve aşırı desteklenerek büyük paralar kazanmakta aynı felsefeyi paylaşan iş çevrelerinin sponsorluğunda ulusal kültürümüz yok edilmeye çalışılmaktadır. Tröstleşmenin bir diğer zararı ise şudur; sayıları ülke nüfusumuza göre hayli az olan kaliteli müzisyenler geçim endişesi nedeniyle bu seçilmiş starların elemanı olma durumundadırlar ve gerçek müzik piyasasının mütevazı şartlarını hatır gönül dışında tatmin edici bulmamaktadırlar... İyi müzik iyi müzisyenlerle yapılır... Ümidimiz iyi müzisyenlerin yetişmesidir.

Gitarist kimliğinizle 1956-57 yıllarında elinize ilk kez gitarı aldınız, 1962-1963 yıllarında Zekai Apaydın Orkestrası'nda çaldınız, 1968 yılından Türkiye'nin en iyi gitaristi ödülünü aldınız. Gitara ilk başladığınız zamanlarda Yunanlı gitar hocası Andreas Paleologos'dan gitar dersi aldınız. İsmet Sıral Orkestrası'nda 4 yıl gitar çaldınız. Ülkemizde çok önemli gitarcılar vardı, bugün ise yeni nesilde çok iyi gitarcılar var. Bir gitarist olarak size iki soru sormak istiyorum; günümüzde gitaristlerini nasıl buluyorsunuz? Günümüz gitaristlerinin orkestra müzisyenliği konusunda eksikleri var mı?
Gerçek sanatçı ışığı ile çevresini aydınlatır. Bu doğrultuda Neşet Ruacan, klasik müzikte Erdem Sökmen, ülkemiz jazz'ına yaptıkları büyük katkılarla Önder Focan ve değerli eşinin uğraşları sürmektedir. Genç kuşak jazz'cılarının çoğu Neşet'in rahlesinden geçmiştir. Önder ise bu gençlere çalacakları mütevazı bir sahne vermektedir. Sahnede çalmadan müzisyen olunmaz. Yılların adamı İsmet Sıral jazz çalacağım diye çırpınan bir acemiye, kendisine eşlik etme hoşgörüsünü göstermeseydi Özdemir Erdoğan diye bir gitarcı olmazdı. Genç jazz gitarcılarımızın en büyük şansızlığı, düzgün bir kondüsyonla müzik çalacakları fazla sahnelerin olmamasıdır.

1998 yılında piyasaya çıkardığınız Besteler-Güfteler albümünde yer alan şarkılarınızı tekrar ele aldınız ve "Özdemir Erdoğan-Dizi Müzikleri" adıyla yayınladınız. Günümüzde en büyük eksik 60-80 yılları arasında popüler olan sanatçıların derli toplu bir diskografilerinin bulunmaması bir sorun. Yurtdışında böyle bir sorun yok, oradaki sanatçıların 1960'lı yılların albümleri bile çok kolay bulunabiliyor. Dinleyici eski albümleri CD formatında bulamıyor. Fakat sizin neredeyse tüm albümleriniz ve eski şarkılarınızı dinleyici bulabiliyor. Bir müzik yapımcısı olarak bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu durum Unkapanı ile ilgili mi? Yoksa bu işten anlamayan yapımcılarla mı ilgili?
Besteler -Güfteler, dizilerde albümünde yer alan bestelerimin hepsi 1974-84 yılları arasında bestelenip kaydedilmiş eserlerdir. Haliyle o günün teknolojisinin verileri önce plak (LP) sonra kasete aktarım, daha sonra CD formatına geçiş, hep riskli aktarımlardı. Bu şarkılara biri hariç klip de çekmemiştim. 2-3 yıl evvel dijital formatın ağırlık kazanmasıyla bu şarkılar tekrar gündeme geldi. Önce "Sevdim Seni Bir Kere" stadlarda söylenmeye başladı. Ardından "Bana Ellerini Ver" evlenen çiftlerin düğün marşı oldu,

"İkinci Bahar" zaten unutulmazlığını sürdürüyordu, 2011'den sonra "Baharda Kuşlar Gibi" yeni yorumuyla tekrar indirilmeye başladı. Reklamlarda, dizilerde şarkılar 40 yıl sonra yeniden gündeme geldi. Bu albümün ses kalitesini geliştirip güncelledik, şarkı sıralamasını değiştirdik, albüm kapağındaki 40 yıl önceki resmin yerine yeni şeklimiz yansıtıldı. Beni çok mutlu eden bir çalışma oldu. Müziği müzisyenler yönetir, akıllı müzik şirketleri prodüksiyonlarını ehil ve namuslu müzik otoriteleriyle sürdürürler. Avantajımız bu olsa gerek.

"Artık yeni şeyler yapmanın zamanıdır" diyorsunuz. Türk müziği ağırlıklı bir projenizin olduğunu biliyorum. Bizlere bu projenizden bahseder misiniz? Yine kendi deyiminizle; "Yeni müzik ortamındaki müzisyenleri, stüdyoları, teknik elemanları tanıyorum. Bu son albüm bir nevi piyasa araştırması gibi oldu" diyorsunuz. Son çıkan albümlerinizin satış rakamları mutlaka size bir fikir vermiştir. Son albümleriniz ışığında müzik piyasamızı nasıl değerlendiriyorsunuz?
Türk müziği projemin yarıdan fazlası bitti ama bugünlerde piyasadaki yeni çıkan 2 albümün keyfini sürüp tembellik yapıyorum... Buna biraz hakkım var sanırım ülkemizdeki stüdyoların hepsinin ayrı nitelikleri var. Kimi kayıt için iyi, kimi mix için mastering ise ayrı dert, 5 6 defa mix ve mastering yaptığım oldu yine de tatmin olmadım. Türkiye'de yaptığınız kayıt tek kişinin insiyatifindedir, Amerika'da kayıt odasında 5 kişi var. Prodüktör, aranjör, teknik eleman, tonmaister vs. Adam işini tek kişinin o günkü ruh haline bırakmıyor. Çalışacağınız ekibi iyi seçmelisiniz.

Size yapılan eleştirilerden birisi de Özdemir Erdoğan alaturka şarkılar söylüyor eleştirisi. Halbuki siz bunu böyle olmadığını yıllardır belirtiyorsunuz. Özdemir Erdoğan alaturka şarkıları söylüyor diyenlere cevabınız ne olur? Bununla bağlantılı olarak diğer sorum ise; sizinle bir önceki röportajımızda uzun uzun Türk jazz'ı üzerine konuşmuştuk. Nasıl Antonio Carlos Jobim dünyada Bossa Nova'yı yerleştirmişse biz de bunu Türk Müziği için yapabiliriz diyorsunuz. Müziğimizi uluslararası platforma taşımanın formülü bu mudur?
2000 yıldır tek sesli yaşayan, hep güçlü sesin peşinde olan bir topluma çok sesliliği, demokrasiyi anlatmak kolay değildir... Bu ancak içinde yaşadığınız toplumu iyi tanıyarak, inançları, hassasiyetleri dikkate alarak saygılı bir yaklaşımla olur. Her toplumun özel bir iç sesi vardır. Ben bu iç sesi hissedebilmek için 30-40 yıl uğraştım. Sabırlı ve saygılı oldum. Şöhret ve servet peşinde olmadım. Ülkemle güldüm ülkemle ağladım, 3 maymun gibi olmadım, inandıklarımı samimi olarak her platformda ifade ettim. Her ülkenin unutulmayanlarının hayatına baktım onlar gibi yaşadım. Gelenekselden yola çıkarak evrensele ulaşılabileceğine inandım öyle yaptım yapmaya çalışıyorum.

Gerek Klasik Türk Musikisi'ni gerekse Geleneksel Türk Müziği'ni jazz formunda ele alan müzisyenlere getirilen bir eleştiri de şu; tekrar yorumlanan şarkının ya da Türkünün emprovize olan kısımlarının Amerikan sololar olduğu ve yama gibi kulağa geldiği. Yani şarkının emprovize dışındaki kısımları olduğu gibi (Batı sazları ya da Türk müziği sazları ile) çalınıp emprovize kısımları ise bir saksofon ya da gitar solosuyla adeta Amerikan ya da Anglo-sakson müziği gibi çalındığı. Bu konunun uzmanı birisi olarak bu eleştiri sizce yerinde bir eleştiri mi? Böyle bir yama durumu mevcut mu sizce? Türk müziği şarkılarını jazz formunda yorumlamanın başka bir formülü var mı?
Çok haklı bir eleştiri. Musikimizde jazz vardır. Taksimlerde, uzun havalarda, bozlaklarda jazz yani doğaçlama vardır, chorus takibi yoktur, yeni albümde "All Blues"da kanunla blues çaldırma denemesi vardır. Keza yeni jazz albümünde, "Nihavent Longa"da soloları klasik sazlar, klasik tavırla yapıyorlar. Benim geleneksel çalışmalarımda küçük ton dışı denemeler vardır ama bu modern bir asma karar olarak değerlendirilebilir. İdeal olan geleneksel bir chorus takibidir. Bunun için zamana ve hem gelenekseli hem de modern jazz'ı iyi bilip hatmetmiş olmak gerek. Bizim şu an yaptığımız ezgilerimizi jazz'a kazandırma çabasıdır...

1973 yılı başında Yonca Plak etiketiyle (muhtemelen prodüktör Ergin Bener idi) piyasaya çıkan Sivrisinek Saz Ve Caz Orkestrası Solist: Özdemir Erdoğan albümü, 1977 yılında çıkan Canım Senle Olmak İstiyor albümü, 1978 yılında çıkan İşte Forum İşte Yorum albümü, 1979 yılında çıkan Selam Sana Dünya albümü, 1980 yılında çıkan Gençler İçin Türk Müziği ve Türkiye'den Sevgilerle albümü gibi LP formatında çıkmış olan albümlerinizi yurtdışında olduğu gibi (son yıllarda ülkemizde de yapılıyor artık) tıpkı basım olarak CD formatında çıkarmayı düşünüyor musunuz?
Benim gibi dolu dolu 50 müzik yılını sırtında taşıyan bir müzisyen için en büyük tehlike tarihin derin dehlizlerinde maden ararken kaybolmaktır. Onun için yeni bir şeyler yapmak lazım diyorum. Türk müziği projesi de o türdeki son işimdir. Müziğimizin ne ticari alanda ne de sanatsal olarak bugünkü icralar doğrultusunda, birkaç özel çalışma haricinde hiçbir hükmü kalmamıştır. Yıllarca hem TRT'yi hem de özel sektörü her platformda uyardım, eleştirdim. Beni düşman belleyip kuyudan adam çıkarırız zannettiler. Yarışmalar, teşvikler, reklamlar, hormonlu, abartılı doldurmalar, olmadı. Sonunda müziğimiz kaybetti, sporda da böyle, her şeyde böyle, ülkem için üzülüyorum.

Yıllardır hiç kimseyle yarışmıyorum, kavgam zamanladır felsefenizi yıllardır albüm kapaklarınızda belirtiyorsunuz. Son albümünüzde aynı ifadeyi yine görüyoruz. Bununla birlikte sanatçının mensubiyeti olamaz da sizin düşünceniz. Ülkemizde sanatçıların kendilerine ait felsefeleri olmaları pek karşılaştığımız bir durum değil. Genellikle rüzgar nereden eserse oraya yöneliyorlar. Sizin sanatçı ve birey olarak dik duruşunuz yıllardır devam ediyor ve kanımca bu müzik camiası içinde sizi insanların farklı bir yere koymasını sağlıyor. Siz bunu Özdemir Erdoğan olarak hissediyor musunuz?
Bize ödünç verilmiş bir hayat var. Havasından, suyundan, nimetlerinden yararlandığım, bizlerin rahatı için hayatını

feda eden insanların yanında tek anladığım konu olan müzik üreterek ülkeme hizmet etmek tek idealim oldu. Yapabildiğim bu küçük hizmetler halkım tarafından fazlasıyla ödüllendirildi. Sizin gibi dostlara ve milletime şükranlarımı sunuyorum.

Yapımcı olarak ve bir müzik firması sahibi olarak hiç başka isimlere albüm yapmanız teklifi geliyor mu? Ya da sizin albüm yapacak beğendiğiniz şarkıcı ya da müzisyenler var mı? Günümüz müzik piyasasında böyle bir girişim büyük bir risk gerçi?

Bir müzisyen için en zor iş yaşamak için yapmaya mecbur olduğu yan işler ve bunlarla ilgili teferruatlardır. Konsantrasyon kaybıdır, vakit kaybıdır ama birçok yapımcı için çılgınca olan projeleri kimle ve nasıl gerçekleştirirdim. Şirketimi ideallerimi gerçekleştirmek için kurdum. Enerjim ve param ancak buna yetiyor. Bir ara Norveç'te yaşayan Nuri isimli bir gitarist tanıdım. Türkiye'de bu kadar swing'li çalan başka birini duymadım, birkaç sene sonra elinde bir CD demosuyla şirkete geldi, yardım istedi. Bu albümü pazarlayacak maddi gücüm olmadığını ifade ettim. O sırada Sony firmasının Türkiye müdürü Melih Ayraçman yakın dostumdu. CD'yi ona verdim ama bir şey çıkmadı. Allah nasip ederse 3 projem daha var ve bir de kitap. Bunları gerçekleştirebilirsem çok mutlu olurum.

1981 yılında piyasaya çıkan Ajda Pekkan'ın "Sen Mutlu Ol" albümünde sözü ve müziği size ait olan "Bir Gün" adlı çok güzel bir şarkı vardı. Sanıyorum düzenlemesi Garo Mafyan'a aitti. İstanbul Gelişim Orkestrası da icra etmişti şarkıyı. Daha birçok isim de şarkılarınızı seslendirdi veya enstrümantal olarak albümlerine aldılar. Bu gibi durumlarda şarkılarınızın ruhunu kaybetmemesi adına aranjelerle ilgili istekleriniz oluyor mu?

Eserlerimi verdiğim kişilerin besteyi ele alış biçimlerine karışmam. İyi niyetli emeklerine saygı duyarım. Hayatımda sadece bir kere, 4-5 sene önce Avrupa Yakası isimli TV dizisinin yapımcısı Gülse Birsel'in yardımcısı beni telefonla aradı. "Sevdim Seni Bir Kere" isimli şarkımı programlarında kullanmak istediklerini söylediler... Şarkımı hiçbir ücret istemeden verdim ama programlarında yüzbinlerin birlikte söylediği, hafif müziğimizin klasiklerinden olan şarkımı alay konusu yapıp katlettiler. Gülse Birsel ile hiç tanışmadık, görüşmedik. Yapımcı, oyuncu ve köşe yazarı olduğunu, dolayısı ile sanatçı diye konumlandırılabileceğini kabul edersek, bu sanatçının, kendisine eserini bila ücret kullanmak üzere veren yılların sanatçısına ve eserine gösterdiği saygısızlığın nedenini bulamadım. Toplumdaki ahlaki çöküşün sanatçılara yansıması beni çok üzdü.

Gerek bu sayfalardan okuyuculara, gerekse görüştüğüm müzisyen arkadaşlarıma ve çevreme söylediğim bir cümle var; Türkiye'de popüler müzik ve jazz müziği özellikle 1960-1980 arası iç içe geçmiştir. Süheyl Denizci, Şerif Yüzbaşıoğlu ya da Onno Tunç Orkestrası'nı pop (pop dediğime bakmayın, o dönemin pop şarkıları günümüzdeki gibi cıvık cıvık değildi) ya da commercial müzik çalarken dinleyebilirdiniz ama bazen de jazz çalarken dinleyebilirdiniz. 1960-1980 yılları arasındaki dönemde Türkiye'de ciddi bir orkestra kültürü vardı. Bu orkestralardan çok önemli jazz müzisyenleri yetişti. O müzisyenlerden birisi de Özdemir Erdoğan'dı. Özdemir Erdoğan'ın "Jazz Tarihinde Işıksız Kalanlar" albümünde jazz müziği adına yaptığı en önemli hizmet, yıllardır kulaktan kulağa konuşulan ama Do sesi bile duyamadığımız İsmet Sıral Orkestrası'na ait iki kayıt yayınlamasıdır. Üstelik Miles Davis'in "Kind Of Blue" albümüden "So What" gibi önemli bir şarkıyı ve bir jazz standardı olan John Klenner bestesi "Just Friends"i İsmet Sıral Orkestrası'ndan dinliyoruz. Bu kayıtların gün yüzüne çıkması benim gibi bir arşiv meraklısı için rüya gibi bir durum, herhalde bu kayıtları dinleyip heyecanlanmayacak bir jazz dinleyicisi yoktur. Söz konusu albümde diğer şarkılar Pervane (Bana Ellerinği Ver), St.Thomas, Bekledim de Gelmedin, Yıldızların Altında, Nihavent Longa, Sunny, Armandos Rumba ve Just Friends. Albümde Mayıs 2014 tarihli kayıtlarda; Volkan Hürsever (b),Ateş Tezer (d), Engin Recepoğulları (ts), Ediz Hafızoğlu (perc), Şükrü Tırkış (clt), Turgut Alp Bekoğlu (d), Mehmet Can Erdoğan (b), Gürkan Yaman (ud), Ali İlikan (kanun) yer alıyorlar. Albümün tümünü değerlendirdiğimde başarılı buldum ve beklediğim sesleri duydum. Sevgili Engin kardeşim yine muhteşemdi, keza Volkan Hürsever ve Ateş Tezer de çok değerli müzisyenler ve bu albüm de kalitelerini göstermişler. Ama alkışların en büyüğü Özdemir Erdoğan'a. Özdemir Erdoğan'ı son müzik savaşçılarından birisi olarak değerlendiriyorum, azmini ve başarısını müziğe yeni başlamış bir müzisyen gibi taze ve umutlu görüyorum. Heyecanını bir an olsun bile kaybetmemek bu olsa gerek. Başarılarla dolu bir kariyer ve o kariyere sırtını dayamadan üretmeye devam etmek... Sanıyorum her müzisyenin isteyeceği ama çok azının gerçekleştirebileceği bir şey bu. Biliyorum ki kendisinin besteleyeceği daha çok şarkı var. Yazmayı düşündüğü kitabı ise çok değerli anılar ve öğrenilecek derslerle dolu olacaktır bundan şüphem yok. Genç müzisyen kardeşlerim Özdemir Erdoğan'ın hayatını incelerlerse çok şey öğreneceklerinden eminim. Özdemir Erdoğan üstadın içindeki iflah olmaz jazz ve müzik aşkının hiç kaybolmamasını diliyorum çünkü geçmişle bugün arasındaki müzikal bağı eski kuşak müzisyenler sağlıyorlar ve ülkemizde maalesef çok az kısmı hala üretimine devam ediyor. Özdemir Erdoğan'ı bu yüzden çok değerli ve önemli buluyorum. 2014 yılında hala jazz çalmasının dışında günümüzde neredeyse yok denecek kadar az olan satış rakamlarına rağmen bir jazz albümü yapması ancak büyük bir cesaret ve müzik aşkıyla açıklanabilir. Bunu da yapsa yapsa Özdemir Erdoğan yapar. Kendisine uzun, mutlu, başarılı ve sağlıklı bir yaşam diliyorum.

Evet, yazıyı sonlandırırken Özdemir Erdoğan'ın bana telefonda söylediği ve beni çok etkileyen şu sözleri hatırlatmak istiyorum; "Müzik insandan hayatını ister". Bu söz çok doğru bir söz ve bu söze ben de naçizane bir ekleme yapmak istiyorum. Müzik insandan hayatını ister ve bazen de o hayatı sizden alır. İsmet Sıral'dan aldığı gibi... Jazz Tarihinde Işıksız Kalanlar albümünü keyifle dinlemeniz dileğiyle. Kimse müzik tarihinde ışıksız kalmasın çünkü o ışığı yakacak birini bulamayabilirsiniz.

Merak edenler için; İsmet Sıral Orkestrası: Özdemir Erdoğan (g), Ayhan Yünkuş (p), İsmet Sıral (ts), İlter Yenişen (tb), Günnur Perin (b), Turhan Eteke (d), Lamia (vo).

Not:Özdemir Erdoğan ile benim bu röportajı yaptığım günlerde "Jazz Tarihinde Işıksız Kalanlar" albümü I Tunes'da jazz listesinde 2. sıraya yükselmişti.

Elif Seven
elif@elifseven.com

İstanbullu Dave Allen

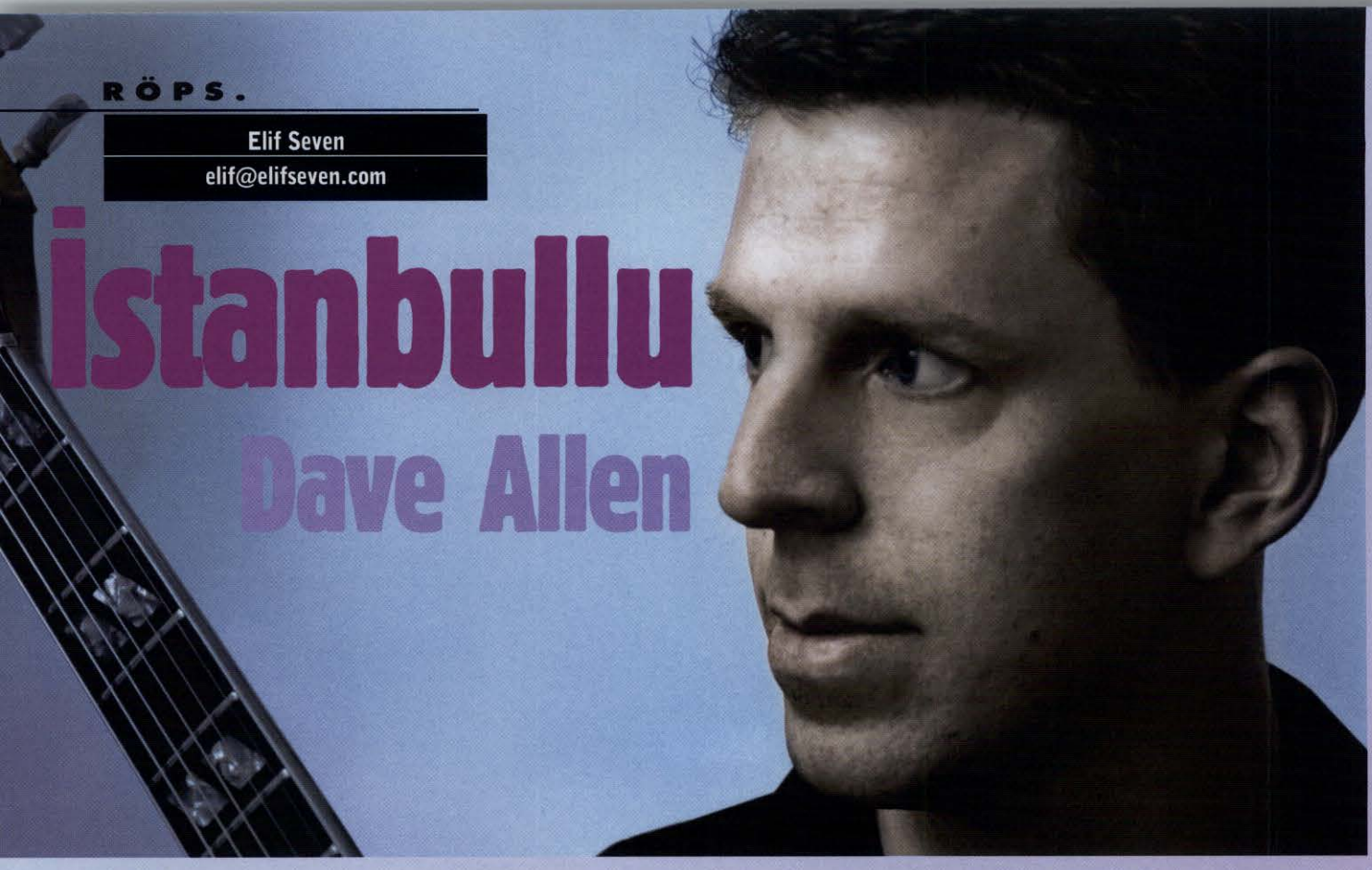

Geçen sene bir süreliğine İstanbul'a taşınan New York'lu besteci, gitarist ve eğitmen Dave Allen eleştirmenler tarafından "Pat Metheny, Ben Monder ve Adam Rogers'ın kalıbında yetişmiş heyecan verici ve benzersiz bir müzisyen" olarak adlandırılmaktadır. Manhattan School of Music'ten mezun olduktan sonra New York jazz sahnelerinde yer alan müzisyenin, orijinal bestelerinden oluşan "Untold Stories" ve "Real and Imagined" adlı iki albüm yayınladı. Enstrümanındaki teknik hakimiyeti, mükemmel zaman duygusu, yaratıcı orijinal fikirleriyle dolu modern besteleri, standartlara getirdiği zihin açan düzenlemeleri ile Türkiye'deki jazz sahnesinde kısa sürede birçok farklı projede yer aldı ve almaya da devam ediyor Dave Allen. Bir yandan düzenli olarak konserler verirken bir yandan her seviyeden özel öğrencilerine bilgilerini aktarıyor bir yandan da Bahçeşehir Üniversitesi Jazz Yüksek Lisansı'nda ders veriyor. Bunun yanında ücretsiz olarak yine herkesin katılımına açık olan "Listening Sessions" dediğimiz, kendisinin moderatorlüğünde, müzik dinlenip müzik üzerine konuşulan, her birinde mutlaka yeni bir şeyler öğrenebileceğiniz "Dinleme Seansları" düzenliyor. Sürekli üreten, çalan, çalışan, okuyan, paylaşan, her zaman yeniliklerle dolu bir müzisyen Dave Allen. Merak ettiğim sorularım vardı, sordum yanıtladı. Buyurun cevapları.

"Mainstream Jazz" çalan biri değil de daha güncel yaklaşıma sahip modern bir müzisyen olacağınızı ne zaman ve nasıl anladınız?
Bu aslında gençken jazz'a ilk ilgi duyduğum anda hemen ortaya çıktı. O zamanlar Louis Armstrong, Bill Evans, John Coltrane, Pat Metheny ve Stravinsky gibi hem jazz hem de 20. yüzyıl klasik müziğini dinliyordum. Ve o zaman da şimdiki gibi müziği kategorize etmiyordum. John Coltrane'in müziği 50 sene öncesine ait olmasına rağmen hala modern bir müzik. Stravinsky'nin "Rite Of Spring"i şu anda 100 yaşında. Her gün klasik jazz dinliyorum ama icra etmeye ve bestelemeye gelince modern fikirler ve güncel "sound"la daha ilgiliyim.

Çok okuduğunuzu biliyorum. İlham kaynaklarınız neler? Nasıl etkiliyorlar besteleri?
Besteler çoğunlukla günlük pratikler sırasında bir fikrin büyümesiyle ortaya çıkıyor. Edebiyat ve şiir hep çok ilham verici oldu benim için. Bestelere fikir veriyorlar bazen. Resim ve filmler de aynı şekilde. Bazen aklıma bir dizi akor dizisi geliyor bazen de bir melodi. Ama bazen ritmik veya biçimsel bir konsept te olabiliyor bu, sonra üzerine notaların yazıldığı. Bir sanatçı olarak, üretmek ve sürekli motive olabilmek için olabildiğince fikir ve ilham alabilmek gerekiyor bana göre.

Wes Montgomery, Joe Pass, Charlie Christian gibi eski klasiklerin favorisi Gibson ES serisi "hollow body" gitar kullanıyorsunuz. Nasıl seçtiniz gitarınınızı?
Bu gitarı çok sıcak ve yuvarlak bir tonu olduğu için seçtim. Kullanımı çok rahat bir gitar. İçi dolu kasa gitarlarla rahat edemiyorum onların sesi ve fiziksel duygusu hoşuma gitmiyor.

Modern bir müzisyensiniz. Peki modern müziğin içinde ne kadar geleneksel jazz var?
Gelenekseli öğrenmek için çok zaman harcadım. En çok da Joe Henderson, Sonny Rollins, Bill Evans, Miles Davis ve Thelonious Monk dinledim. Standartları ve klasik jazz'ın temellerini her gün çalışıp çalıyorum. Bütün modern müzisyenler de önce gelenekseli çok iyi öğrenmişlerdir mutlaka. Yoksa dürüst bir şekilde, gerçek anlamda modern bir müzik üretemezsin. Jazz geleneği denen şey şimdiye kadar jazz alanındaki bütün gelişmeleri kapsıyor olmalı. Bundan 10, 20 sene sonra Steve Coleman ve Tim Berne de bu geleneğin bir parçası sayılacaklar.

Ekipmanlarınız neler? Çok fazla pedal kullanmıyorsunuz biliyorum.
Kullanmıyorum. Gitarın ve amfinin kendi ses kalitesi yetiyor. Delay pedalı ve bazen de loop kullanıyorum.

Eğitmenliğinize gelirsek, çok disiplinlisiniz ve temelleri mutlaka öğretmenin yanında kişiye özel de bir çalıştırma sisteminiz var. Sizce iyi eğitmenlik nasıl olmalı?
Jazz eğitimi, fikirlerin direkt olarak kişiden kişiye aktarılabileceği işitsel bir eğitim. Etkileşimli bir dil. Öğrencilerimi her gün mutlaka pratik yapmaları, dinlemeleri ve çalmaları konusunda teşvik ediyorum. Kendi kendine evde yapabileceğin pratiğin bir limiti var ama grupla çalmak da çok önemli bir bölümü işin. Grup, müzisyenin daha ileriye doğru gidebileceği bir alan. Öğretirken ben de öğreniyorum bir yandan çünkü öğrencime bir şeyi derinlemesine anlatabilmem gerekiyor ve bu her zaman çok da kolay olmuyor.

Jazz'ın gelişimini nasıl buluyorsunuz?
New York'tan çıkan çok fazla iyi müzisyen var. Steve Coleman, Dave Holland, Ben Monder, Theo Bleckmann, Tim Berne ve jazz dışındaki kaynaklardan etkilenen bir sürü müzisyen. Dolayısıyla şu anda standartlar daha yüksek. 25, 30 sene öncesine göre daha karmaşık ve belki de kafa karıştırıcı bir müzik var. Bir jazz müzisyeni için eskisine göre çok daha fazla seçenek var: klasik jazz, free jazz ya da hepsinin bir karışımı olabilir. Ve bu müzisyenlerin çoğu da hepsini çalabilir. Craig Taborn, Thomas Morgan, Marcus Gilmore, Tyshawn Sorey, Jen Shyu dinleyerek jazz'daki evrimi görmek mümkün.

Genç müzisyenlere önerileriniz neler?
Ustaları dinleyip onları özümseyin. Temel çalışmaları önemseyin özellikle ritim çok önemli. Çalışınızı mutlaka tenkit edin ve kendinizi her gün gelişmek üzere zorlayın! Merak edin ve bütün seçenekleri arayın. Mümkün olduğunca başka müzisyenlerle

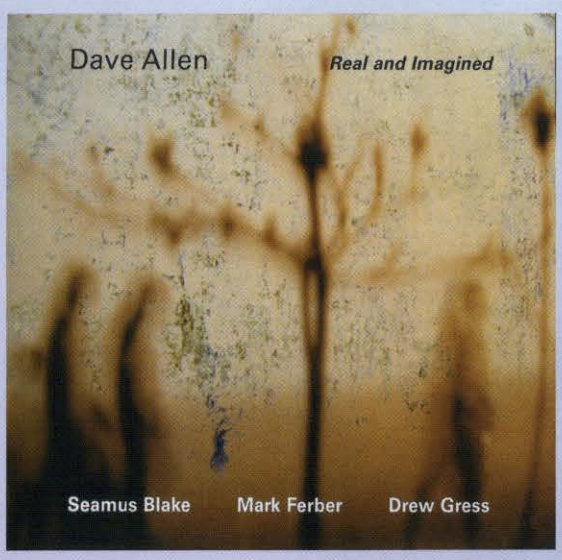

birlikte çalın birbirinizi değerlendirin. Kendi zayıf ve güçlü yönlerinizle ilgili kendinize dürüst olun.

Genelde trio formatında çalmayı seviyorsun. Dördüncü bir enstrüman eklemek istediğinizde ne olur bu?
Trio formatında daha fazla özgürlük var seviyorum, bazen saksofon ekleniyor ama yeni bestelerim daha karmaşık olduğu için grubu biraz daha genişletmem gerekiyor bazen.

Sibel Köse ile projeleriniz oluyor. Vokalistle çalışmaya ne diyorsunuz?
Sibel'le olan duo projemizde ağırlıklı olarak samba ve bossa nova çalıyoruz. Çok zevkli ve zorlayıcı bir proje çünkü sadece ikimiz varız ve armoni ve ritim üzerinde denemeler yapabiliyoruz. Bazen daha geniş grupla çaldığımız da oluyor. Vokal de bir enstrüman sonuçta. Sözleri olmayan melodilerin söylendiği bir vokal proje fikrim var. Bu anlayış Theo Bleckmann, Jen Shyu ve Sara Serpa gibi sesini saksofon gibi kullanabilen müzisyenlerden sonra daha da yaygınlaştı. Bir de şiiri müziğe dökmek istediğim bir projem var gelecekte.

Müzikte kendi sesinizi nasıl buldunuz? Çok zaman aldı mı?
Yaptığımız her şey enstrümanımızdaki sesimizi bulmaya katkı sağlıyor aslında. Çok uzun bir süreç bu. Zaman duygun ve cümlelemelerin, armonik dilin. Bütün bunlar sen müzikle daha rahat ilişki kurabildiğinde kendinden gelişiyor. Ve sonra sen aradan çekiliyorsun müzik kendini yaşatıyor. Bu, yapılabilecek en zor şeylerden biri. Ama duyduğunda anlıyorsun. Mesela Coltrane veya Monk'u çaldığı bir ya da iki notadan tanımak mümkün.

Gitar dışında ilgilendiğiniz diğer enstrümanlar neler, dinlemeyi sevdiğiniz?
Artık çok fazla gitar dinlemiyorum zaten. Hatta albüm koleksiyonumda içinde gitarist olan gruplar bile çok fazla yok. En çok Keith Jarrett, Bill Evans, Wayne Shorter, Joe Henderson, Monk ve John Coltrane dinledim. Hatta Wes Montgomery ya da Grant Green'den daha çok Elvin Jones ve Jack DeJohnette dinlemişimdir. Bu aralar Craig Taborn ve Tyshawn Sorey dinliyorum. Limitlerini zorlayan insanları dinlemek hoşuma gidiyor. Yaylı dörtlülerini dinlemeyi de çok seviyorum özellikle Bartok ve Shostakovich.

Bugün imkanınız olsa kimlerle çalmak isterdiniz?
Drew Gress, Marcus Gilmore ve Mark Turner gibi daha önce de çaldığım müzisyenlerle daha çok çalabilmek isterdim. Joey Baron, Dave Holland, Steve Coleman ve Joe Lovano gibi çalma fırsatım olmayan müzisyenlerler de çalmak isterdim. Tabii bir de şu anda aramızda olmayan Charlie Haden, Dewey Redman, Tony Williams ve Elvin Jones da hayalimdir.

Amerika'da ve Avrupa'da çalınan jazz hatta "Nordic Jazz" diye adalandırılan Kuzey Avrupa jazz'ı arasında farklar görüyor musunuz?
Bu kategorileri bilemeyeceğim ama Avrupa'dakine "ECM Sound"u diyebiliriz belki. Amerika ve Avrupa'da çalınan jazz arasında tabii ki farklar olabilir. Amerika'daki hatta özellikle New York'taki daha köşeli biraz daha "swing feel"i fazla olan bir tür olabilir. Belki biraz daha yoğun ve düşünsel. Ama tabii ki arada istisnalar da vardır.

İmkanınız olsaydı çalışınızla ilgili herhangi bir şeyi değiştirmek ister miydiniz?
Tabii ki de. Çalışımı her zaman değiştirmek istiyorum. Bu yüzden sürekli pratik yapıyorum, dinliyorum ve yeni fikirler arıyorum. Eğer kişi kendisinden çok memnunsa müzisyen olarak, orada bir yanlışlık vardır. Hayalim 3, 4 ay her şeye ara vererek, şehirden ve insanlardan uzak, dağda sakin bir evde sadece gitar çalıp beste yapmak. Eminim bunu isteyen birçok müzisyen vardir benim dışımda da.

Parçalarınızda çoğunlukla farklı zaman/tempo kullanıyorsunuz. Zaman ne kadar önemli sizin için müzikte?
Zaman her şey. Armonik ve melodik fikirler zamanlama olmadan hiçbir işe yaramazlar. Garip zaman ölçülerine sahip fikirlerim oluyor benim. Bu beni alışılagelmiş biçimin dışına çıkarıyor ve tahmin edilmesi daha zor olan yeni bir şeye yöneltiyor. Meydan okumayı seviyorum. Ve burada önemli olan da ne kadar garip bir zamanlama olursa olsun onu 4/4 gibi duyurabilmek. Bu zaman duygusu bestelerimde doğal olarak ortaya çıkan bir şey.

"Listenin Sessions" fikri nasıl oluştu?
Bence diğer müzisyenlerle belki de daha önce duymadıkları yeni bir müzik paylaşabiliyor olmak harika. Bu seanslarda beraber müzik dinliyoruz ve müziği tartışıyoruz. Yeni fikirlerin oluşması ve ilham almak için çok güzel bir neden. Umarım daha sık yapabiliriz.

Gelecekteki projeleriniz neler?
Yeni albüm için çalışıyorum ve bir sene içinde de kaydetmeyi planlıyorum. Müziği biraz karmaşık ve gelişimi biraz yavaş oldu ama neredeyse hazır. Mark Turner, Drew Gress ve Marcus Gilmore'la kaydetmeyi düşünüyorum daha başka da birçok kişi var seçenek olarak. Zor olan insan değil bütçe bulabilmek.

Anlattığınız kadarıyla New York'ta bir sürü ufak ama yaratıcı işlerin yapıldığı mekanlar kulüpler var. İstanbul'da olmaktan memnun musunuz?
İstanbul'un hem iyi hem kötü yönleri var her şehirde olduğu gibi. Öncelikle burada müzisyen arkadaşlarım olduğu ve beni çok sıcak şekilde karşıldıkları şanslı ve mutluyum. Buradaki jazz topluluğu New York'a göre daha ufak, daha az insan ve daha az çalacak yer var ama yaratıcı bir ortam var burada da. 1960'lardan itibaren çoğunluğu başta New York'ta olmak üzere jazz'da birçok gelişme oldu. Mesela biri bana New York'ta klasik jazz standartarını dinlemek için nereye gidebileceğini sorsa cevap veremem. Ama modern, yeni ve orijinal bestelerin ve bestecilerin nerede olduğunu sorsalar daha çok yer söyleyebilirim. Jazz her zaman şu anda içinde olunan döneme uygun olmalı. Canlı kalabilmesi için şu anda içinde bulunduğu dönemi yansıtması gerekiyor. 2014 yılında hala 1950'lerdeki gibi müzik yapmak tarihçi olmak gibi. İstanbul'daki jazz sahnesiyle ilgili tek dileğim biraz daha modern müziğe açık olması olurdu. Bu dünyanın birçok yerinde aynı. İnsanlar daha rahat ettikleri şeyi dinlemeyi seviyorlar. Oysa ki risk alıp biraz daha yeni fikirlere yönelebilirler.

Modern jazz, bu bahsettiğimiz eskilerin standart jazz'ını dinlemekten daha zor geliyor, daha çok konsantrasyon ve çaba gerektiriyor bana göre. Bir yandan da yeni olduğu için çok zevkli ve heyecan verici.
Modern müzik yazımı ve icrası daha zor ama müzisyenler de daha iyi olduğu için buna alışıklar. Modern dil 50 senedir kendini geliştiriyor. Ornette Coleman, Wayne Shorter, Keith Jarrett 1960'larda modern jazz çalıyorlardı. Bazen dünyanın bu sanatsal gelişemeleri takip edebilmesi uzun zaman alıyor. Matisse de resimlerini ilk gösterdiğinde insanlar çirkin ve vahşi diye nitelendirmişlerdi oysa şimdi herkes Matisse'in stilini bilir ve kolayca anlayabilir. Benim inanışıma göre insan zihni ve ruhunun gelişimi için, olandan daha zor bir şeye konsantre olmak faydalı. Bazen tabii ki fonda dinlenecek müzikler de müzisyenler de vardır bu da yanlış değil ama duygusal ve düşünsel olarak zorlanmayı seven insan için daha emek isteyen müzikler de mevcut. Hatta bu bütün sanatlar için geçerli. İnsanların uçak yolculuğunda okuyup inerken attığı kitaplar var bir de Kafka ve Dostoyevsky var. Oyun yazarı Edward Albee'nin bir sözü buna çok uygun: Bir oyuna, konsere ya da filme gittiğinizde çıkışında değişmemişseniz hiçbir işe yaramamış demektir. Herkesin arada bir uyandırılmaya ihtiyacı vardır. Sanatın görevi de budur, bir çeşit "uyandırma servisi". Bu yüzden Coltrane, Ornette, Keith Jarrett, Steve Coleman, Bartok dinleyin.

Kaan Çağlayangöl
kaancaglayangol@hotmail.com

Başarılarla Dolu Bir Müzik Kariyeri Ve Örnek Bir Müzik Adamı; Fahir Atakoğlu

Fahir Atakoğlu benim için çocukluğumdan bu yana önemli bir isim oldu. 1991 yılında Demirkırat belgeselinin müziklerinin ardından "Lal" albümüne ismine veren o müthiş şarkıyı hala dinlerim. "As One", "La Luna As One", "Istanbul In Blue", "Faces&Places", "Live In Istanbul" ve "İz" ve "If" albümleri benim için her zaman buram buram kalite kokan albümler oldu benim için. Fahir Atakoğlu'nun jazz albümleri ve jazz müziğine bakış açısı ise her zaman ilgimi çekmiştir. Jazz albümlerini kaydettiği müzisyenler çok önemli isimlerdi; Horacio 'El Negro' Hernandez, Anthony Jackson, Rogerio Boccato, Randy Brecker, Romero Lubambo, Bob Mintzer, John Patitucci, Rene Toledo, Mike Stern, Wayne Krantz ve Bob Franceschini gibi müzisyenlerle kayıtlar yapmak ve o kayıtları albümlere dönüştürmek başlı başına bir olay. Röportaj sayesinde öğrendiğim ve benim için değerli olan değerli bir bilgi ise bugünlerde müzisyenler dahil birçok kişinin unuttuğu "Chicago" ve Blood, Sweat & Tears" gruplarını Fahir Atakoğlu'nun henüz 10 yaşında dinlemiş ve tanımış olmasıydı. Demek bu grupları hala dinleyen birileri var. Müzik hafızamız çok kolay siliniyor, adeta delete tuşuna basmış gibi. Fahir Atakoğlu'nun tüm içtenliği ile verdiği cevapları keyifle okumanız dileğiyle.

Sizin için jazz müziği nasıl ve ne zaman başladı? 2005 yılında Anthony Jackson ve Horacio "El Negro" Hernandez ile yaptığınız "IF" albümünü hayatınızda jazz için bir milat olarak alabilir miyiz, yoksa daha öncesi var mı? Hatırladığım kadarıyla 1980 yılında Londra'ya gittiğinizde jazz çalmaya başlamıştınız.

Çocukluğumun geçtigi Moda'daki 4 katlı evde, teyzeler, yengeler, dayılar, kuzenler hep birlikteydik ve her katında müzik vardı. Hem dinlenir, hem çalınırdı, 10 yaşımda alt kattaki yine müzisyen olan kuzenim beni "Chicago" ile tanıştırdı. "Blood, Sweat & Tears"i de çok dinliyordum. Yani jazz ile ilk tanışmam "jazz rock" ile oldu. Bugün hala bu grupların tüm şarkılarını, sololarını ezbere bilirim. Chicago'nun 1963'de çıkan ilk albümü "Chicago Transit Autorithy"nin LP'si hala koleksiyonumda. Oscar Peterson'u 11 yaşımda keşfettim, piyanist Earl Gardner'in, Bill Evans'ın, Monk'un yine o yaşlarda hayranı olmuştum. Müziğe her zaman çok geniş baktım, öyle hissetmeye çalıştım, o yüzden jazz müziği benim için her zaman müzikte özgürlüğün simgesi olmuştur. Bir albüm çıkarma açısından. Evet, "IF" albümü benim için bir jazz albümü olarak başlangıçtı diyebiliriz. Anthony Jackson, şu ana kadar çalıştığım tüm basçılardan çok farklı bir çalış stiline sahip, armoni, ritm anlayışı başka hiçbir basçıda yok. Negro da Kübalı ve yazdığım aksak ritmlerimizi bambaşka bir anlayışla yorumluyor. Benim için de unutulmayacak bir ilk deneyimdi.

2009 yılında çıkardığınız albüm "Faces And Places" (benim de en beğendiğim albümünüz, en beğendiğim şarkı ise Rio) ise daha kalabalık bir kadro ile bir albümdü. Konsept olarak "göçmen" müzisyenlerden oluşan bir kadroyla yapmıştınız o albümü. Kalabalık bir kadroyla kaydettiğiniz "Faces And Places" albümü için neler söylemek istersiniz?

Faces & Places'de birlikte çalmayı hayal ettiğim birçok müzisyenle bir araya gelme şansım olmuştu. John Patitucci, Bob Mintzer, Romero Lubambo, Randy Brecker... Diğer albümlerimi yaptığım, Connecticut'daki Carriage House stüdyolarında 3 gün boyunca yatıp kalkıp kaydetmiştik. Sonra String Section'i Overdub etmiştik. Albümdeki her müzisyen, bestelerim üzerine kendi özgün tınılarını, yorum şekillerini getirdi, çaldı. Çok çok tatmin edici bir albüm olmuştu benim için...

Besteci olarak birçok türde şarkılar yaptınız hala da yapıyorsunuz. Sizin için en keyif aldığınız tür hangisi? Yoksa hepsinin sizin için ayrı bir yeri mi var?

Söz ile birlikte çıkarttığımda bestelerim üzerlerine söz yazılıp şarkı olanlar da var. Ben şarkı çok seviyorum. 2015'de çıkaracağım yeni albümümde şarkılar var. Ama şarkı olacak bir bestemde şarkıcının yorumu, sözün ne anlattığı benim için çok önemli, birinden biri olmadığı zaman şarkı olamıyor maalesef. Besteciyim, benim tüylerimi ürperten her melodi benim için ayrı. Bu melodileri yazıp, çalıp insanlar ile paylaşmak için, türü ne olursa olsun, bana keyif verdiği sürece her tür müziği çalmak yazmak istiyorum.

Türk pop müziği üzerine de birkaç soru sormak istiyorum. Sezen Aksu başta olmak üzere Sertab Erener ile de çok önemli şarkılara imza attınız. Aşkın Nur Yengi, Mazhar Fuat Özkan, Levent Yüksel, Nilüfer gibi sanatçılarla da çalıştınız. Dışarıdan baktığımda dizi müzikleri dışında pop müzik çalışmalarınız devam edecek mi? Yeni projeler var mı gündemde?

Sezen Aksu ile son 4 senedir sürekli birlikte konserler veriyoruz. Yeni albümünde bir kaç çalışmam olur diye umuyorum. Sevdiğim her güzel müziğe açığım, henüz belirli bir proje yok.

İngiltere'de 1980-85 arası 5 yılınız geçti. Güney Londra Jazz Yarışması'nda ikincilik kazanmıştınız. Ardından stüdyo müzisyenliği yapmaya başladınız. Hatta George Michael'ın grubu Wham ile çaldınız. Genç müzisyenlerin en büyük hayali yurt dışına gitmek, siz yurt dışı tecrübesini yıllar önce yaşamış bir müzisyen olarak bu genç arkadaşlarımıza neler söylemek istersiniz?

Bence gençlerin en büyük hayali, dünyanın neresinde olursa olsun, müzikleriyle, sanatlarıyla, insanları duygulandırıp heyecanlandırmak vs... olmalı.
Bugün bunu yapmak eskiye nazaran daha da kolaylaştı.
Ama bir müzisyeni en iyi besleyecek şey önce müziğini icra edebilmek. Hatta olabiliyorsa başka kültürlerin müzisyenleriyle bir araya gelmek, çalmak lazım. Ülkemizde özellikle İstanbul Jazz Festivali'nin bu konuda çok güzel projeleri oluyor.
Ama sorunuzda dediğiniz gibi "yurtdışı"na gitmek istemeyi ben iki şekilde anlıyorum, gidip orada çalayım, kendimi geliştireyim, gerekirse aç kalayım ama sevdiğim müziği yapayım mı? Yoksa orada mümkünse kısa yoldan meşhur olayım mı?
Ben ilkini yaptığımdan dolayı onu tavsiye

edebilirim.

2005 senesinde Anthony Jackson ve Horacio El Negro Hernandez ile kaydettiğiniz "IF" adlı albüm Amerika'da jazz listelerine giren ilk albümünüz. İstanbul in Blue ile 7 dalda Grammy adaylığı elde etmeniz ve dünya müzik listelerinde iki defa birinci sıraya yükselmeniz bir Türk müzisyen için çok önemli. Ben bir Türk vatandaşı olarak yaptığınız işlerle daima gurur duydum. Geleceğe yönelik, bu şekilde dünyada adından söz ettirecek albümler ve projeleriniz var mı?

Albümlerimin her zaman böyle başarılar göstermesini istiyorum elbette, hatta diğer gezegenlerde de dinlense ne güzel olurdu, belki de dinleniyordur.
IF albümü de Istanbul in Blue ve Faces & Places gibi albümlerimi de kaydetmeden önce dinleyiciler ile konserlerde çok çaldık. Albüm parçalarını mümkünse dinleyici seyirci önünde albümün kayıtlarından evvel, albümü kaydedeceğim müzisyenler ile birlikte defalarca çalabiliyorsam o albümler çok iyi oluyor. Keşke her albümde böyle bir şansım olsa...
Yeni bir albüm hazırlığındayım, güzel bir proje bittiği zaman -hatta yaparken- haberleşiriz ve dinleyip üzerinde uzun uzun konuşuruz inşallah...

Aytekin Ataş ve Soner Akalın ile birlikte hazırladığınız Muhteşem Yüzyıl dizisinin müziklerini çok beğendiğimi belirtmek isterim. Üzerine uzun süre çalışılmış bir iş olduğu her halinden belli ve seyirciye kalite kokan müzikler sundunuz. Bununla bağlantılı olduğunu düşündüğüm Dubai'de 30 bölümlük bir televizyon filminin müziklerini yazdığınızı biliyorum. Bu

projeden bahseder misiniz? Ayrıca Hz. Ömer'in hayatı, İslamiyetin doğuşuyla ilgili bir dizi olduğunu biliyorum. Bu projeden de bahseder misiniz?
Omar bana 13 bölüm halinde, çekilmiş montajlanmış olarak geldi, savaş sahneleri eksikti. Ama tümünü bir kerede seyredip müziklerini bestelemek çok ayrı bir keyif ve bu müziğe de yansıyor tabii. İçeriği, senaryosu, çekimi, dekorları, kostümüne kadar beni çok etkileyen bir iş olmuştur. Şu an aynı şirkete (MBC-03Productions) "Saraya Abdeen" adlı bir dizi yapıyorum, 2015 de 2. sezonu olacak.

2012 yılında Rusya'nın "Imperial Bale" adlı grubuna Mevlana ile ilgili bir bale yazacağınızı basında okumuştum. Bu proje gerçekleşti mi?
Hayır gerçekleşmedi. Zira Türk tarafında Kültür Bakanlığı'nın yetkililerinden - diyeceğim çünkü bakanlıktaki o zamanki sıfatını hatırlamıyorum- Rengim Gökmen benden önceden tüm baleyi bestelememi ve kabul edip beğendikleri takdirde projeye Ok diyeceklerini söylediler. İşin komik tarafı Rusya tarafında öyle bir istek yoktu. Ben de reddettim.

Biraz da aranjörlük yönünüzden bahsetmek istiyorum. Lal albümü yine benim en sevdiğim albümlerden birisi. Gerek besteleriniz gerekse aranjmanlar çok başarılıydı. Aranjörlük sizin için ne ifade ediyor? Sizce aranjörün albüme kattığı ruh bir albüm için ne kadar etkili?
Aranjör yaptığı aranjman ile melodiyi desteklemeli, yorumcuyu rahat ettirecek bir yatak olmalı, onun performansını daha da iyi yapabilecek her türlü armonik ve ritmik yapıyı sağlamalı. Müzik prodüktorlüğü de başka bir şey olmasına rağmen çoğu zaman aranjörler de yaratıcılıklarıyla, prodüktörün yaratıcı boşluğunu doldurabiliyor. Yani baştan aşağı bir projenin "sesini" aranjörler yaratabiliyorlar, o yüzden aranjmanın gücü elbette ki çok fazla. Bir şarkıyı batırabilir de çıkarabilir de. Biz de müzik prodüktorleri bence daha yeni yeni çıkmaya, olmaları gerektiği gibi olmaya başladılar. "Plakçı"nın "prodüktör" olduğu zamanlardan geliyoruz. Hala da var. Ne istediklerini bilen yorumcuların da varlığı çok önemli tabii.

Türkiye'de beğendiğiniz aranjörler kimlerdir? Garo Mafyan ile bir dönem birlikte çalıştığınız biliyorum. Onno Tunç için de fikirlerinizi merak ediyorum keza Atilla Özdemiroğlu için de.
Attila ağabey, Garo ağabey, sevgili Onno, her biri olağanüstü insanlar, mükemmel müzisyenler. Türkiye'de popüler müziğin olmasını sağlamış insanlardır. Attila ağabey müthiş melodiler bulur. Çok da güzel aranjman yapar. Gerçekten bir eksik bir fazla bulamazsınız. Mükemmellerdir yani... Onno da çok çok iyi bir aranjördü aynı zamanda yarattığı soundlar, poly-ritmlerden, Türkçe sözün kullanımına kadar, popüler müzikte çığır açmış bir müzisyendi. Çok da iyi bir bas gitaristti. Armoniyi çok güzel kullanırdı. Bu arkadaşlarımın her biri ruhları güzel insanlar, bu da müziklerine her zaman yansıdı. Her biriyle müzik yapmış ve yapıyor olmaktan mutluluk duyarım.

Son sorum ise; Türkiye'de pop müzik ve jazz müzik için geleceği nasıl görüyorsunuz? Ayrı ayrı değerlendirdiğinizde hem piyasa açısından hem de müziğin gelişimi açısından nasıl bir tahmininiz var?
Daha fazla şarkı ile müziği bir arada yaratabilen hatta icra edebilen müzisyenler, yani songwriter çıkarabilmemiz lazım. Popüler müzikte bu çok önemli. Ama yaratıcılık açısından eskisi kadar olumsuz bakmıyorum. Herkes 20 sene evveline nazaran, artık kendince birşeyler yapmaya çalışıyor, duyurabiliyor, hatta çalarak paylaşabiliyor.
Dediğiniz gibi "piyasa" açısından değerlendirirsek tabii internet çok güçlü ama hakedilen teliflerin hala tam olarak alınıp müzisyene besteciye yansıtılmıyor. Yani çok kaçak var... CD olarak dükkanlardaki satışlarda tüm ülkede tek bir kuruluş satıyor, listeleri o belirliyor vs... Bu da bence sağlıksız bir durum ama hepimiz mecbur kalıyoruz.
Ülkemizin sanatta yerleşmiş bir kişiliğinin oluşması, sanatın her türü gibi müzikte de etkili. Bu cesaret ile oluyor, önce kendimizi sonra dünyayı tanımaktan geçiyor, çok çalışmak, severek yapmaya kadar uzuyor. Ülkemizde ise ifade özgürlüğünün kısıtlanması ile belki doğduğunda insanlara iyi gelecek sanata kürtaj uygulayabiliyoruz. Sansür dünyanın her yerinde var ama bir o kadar da özgürlük var. Bu dengeyi kurabildiğimiz zaman herşey gibi müzik de olumlu etkilenecek. Müzikte özgürlüğümüzü kısıtlayıcı her düşünceden, ilkeden, kuraldan, uzaklaşmalıyız. Hissetiklerimizi yapmalıyız. Bunu yaptıkça kendi rengimizi, sesimizi bulabiliriz.

Fahir Atakoğlu, Türkiye'nin yetiştirdiği en önemli müzik adamlarından biri. İsmi öncelikle hafızalarımıza belgesel müzikleriyle kazındı. Daha sonra ise çok önemli Grammy ödüllü müzisyenlerle jazz albümlerini kaydetti. 1994'te çıkan ilk albümünü takiben aralarında Amerika'nın da bulunduğu 17 ülkede toplam 14 albüm çıkarmış olan Atakoğlu'nun albümleri bugüne kadar 2 milyondan fazla satış yaptı. 2009 yılında, Istanbul In Blue albümüyle 3 dalda; "Contemporary Jazz Instrumental Album", "Album of the Year" ve "Instrumental Composing" olmak üzere 3 dalda, 51. Grammy'ye, 2010 yılında "Record of the Year", "Album of the Year", Best Contemporary Jazz Album, Best Improvised Jazz Solo, "Best Instrumental Composition", "Best Instrumental Arrangement", "Best Engineered Album" olmak üzere 52. Grammy'ye tam 7 dalda aday oldu. Jazz albümleriyle başta Amerika olmak üzere tüm dünyada adından söz ettiren Atakoğlu, 'Istanbul In Blue' 'Dünya Jazz Radyoları Listesi'nde üç kez birinciliğe yerleşmişti. Far & Here adlı bir plak şirketi de olan Fahir Atakoğlu, 1996'dan bu yana pek çok ulusal ve uluslararası yapım için jingle, belgesel ve film müzikleri hazırladı. Atakoğlu, 2000 yılında Milano Film Festivali'nde 'Büyükada'da Sürgün' belgeseliyle birincilik ödülünü kazandı. Bunun yanı sıra 2002'de Yunanistan'da 400 binden fazla satan ve Mega Channel tarafından verilen 'En iyi Şarkı' Ödülü'nü alan 'Telos Dios Telos' ile de önemli bir çıkış yakaladı. Sezen Aksu, Nilüfer, Sertab Erener, MFÖ, Levent Yüksel, Aşkın Nur Yengi ve Notis Sfakinakis ile birlikte albüm çalışmaları yaptı.

Bir filmin ya da dizinin müziklerindeki imza Fahir Atakoğlu'na aitse tek kelime olumsuz yoruma gerek yoktur. Muhteşem Yüzyıl dizisi için Aytekin Ataş ve Soner Akalın ile bestelediği müzikler diziyi izleyen herkesin dikkatini çekti. Belki de röportajın en önemli mesajı, sevgili Fahir Atakoğlu'nun son soruya verdiği cevaptı. Sevgili Fahir Atakoğlu'unun yeni albümünü ise büyük bir merakla bekliyorum. Bunca işinin arasında bana zaman ayırdığı için kendisine ayrıca teşekkür ediyorum ve kendimi çok şanslı addediyorum.

Bile Himam
bilgeshim@gmail.com

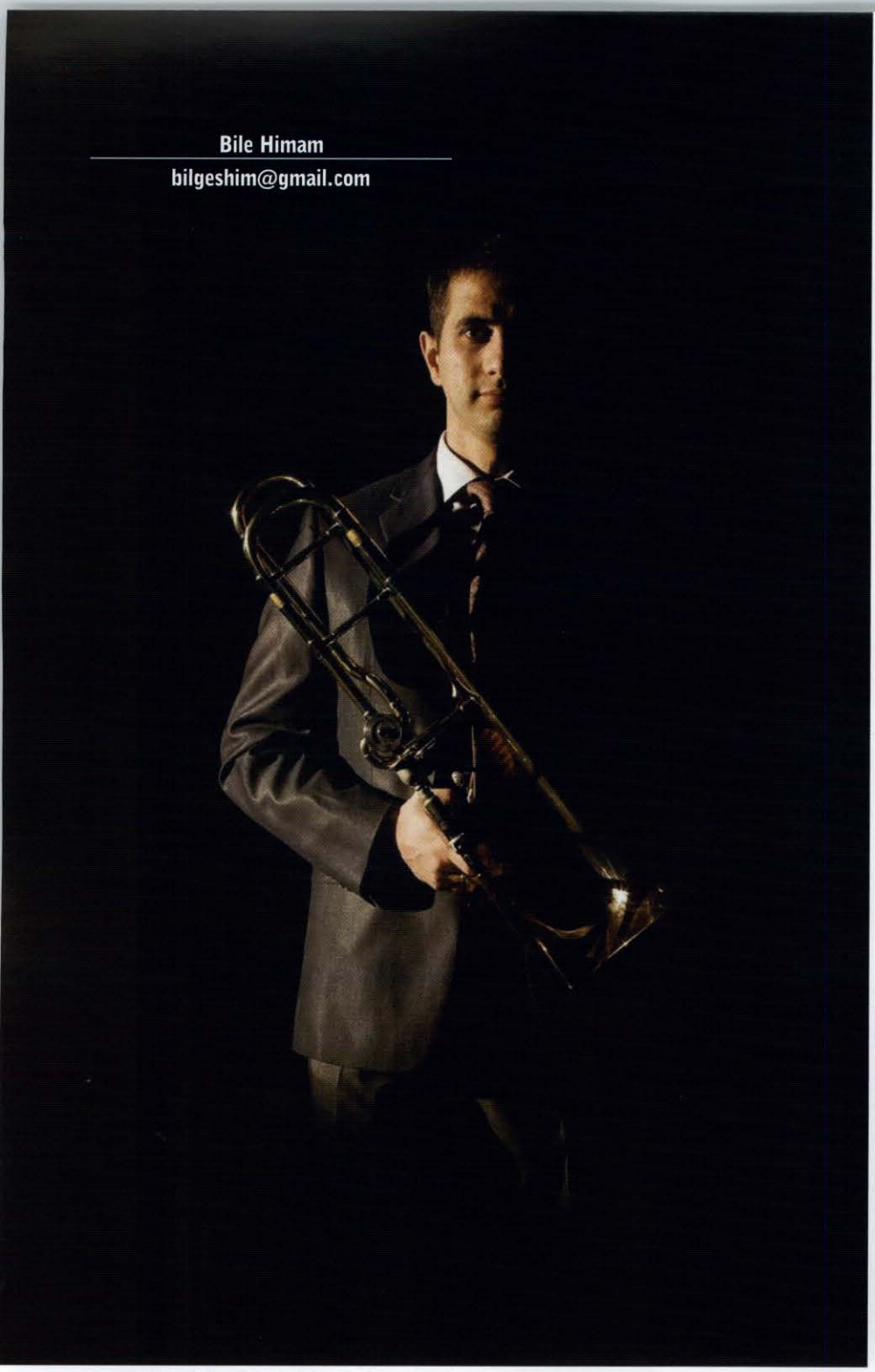

Asker bir Müzisyen Eren Akgün ve Jazz Yolculuğu

Bu ayki sayımızda Eren Akgün ile röportaj yaptık. Kendisi bir asker ve aynı zamanda bir trombon sanatçısı. Müzik yaşamına başlama ve devam etme hikâyesini detaylıca bize anlatan Eren'i daha yakından tanımak isterseniz kendisiyle sohbetimizi size aktarıyoruz.

Kendinizden bahseder misiniz? Kaç yaşındasınız, ne zamandır müzikle ilgilisiniz ve profesyonel olarak ne zaman başladınız? Müziğe başlamanızda ailedeki herhangi biri etkili oldu mu? Sizin gibi ailede başka müzisyenler de var mi? Sorum biraz uzun oldu ama cevaplayabildiğiniz kadar cevaplarsanız sevinirim.

1988 doğumluyum. Asker bir baba ve öğretmen bir annenin iki çocuğundan biriyim. Babam emekli jandarma astsubayı, annemse sınıf öğretmeni. Babamın mesleği sebebi ile 2 ya da 3 yılda bir tayini çıkıyordu. Bu sebeple sürekli evimiz, okulum, arkadaşlarım değişiyordu. Şimdi düşünüyorum müzik hayatımda sürekli bir şekilde vardı. Daha 8 yaşındayken kardeşimle birlikte boş bir kaset alıp evdeki teyp ile yapmış olduğumuz kayıt aklıma geliyor. Kardeşim 3, ben 8 yaşındayım ve birlikte düet yaparak şarkı söylemiştik. O kaseti hala saklıyorum. İlkokul 4. sınıfa kadar okulda öğretmenim annemdi. Normal derslere önem verdiği kadar müzik dersime de önem verirdi. Müzikle ilgili ilk teorik bilgilerimi annemden öğrendim diyebilirim. Daha sonrasında babam bana küçük bir keyboard hediye etmişti. Babamın teorik bilgisi yoktur ama çok iyi bir kulağa sahiptir. Duyduğu melodileri direkt çalabiliyordu ardından da bana öğretiyordu. Bunlar ailemin bana sanatla uğraşmam için yol göstermek amaçlı yaptıkları şeyler değil, kendilerinin de müziği sevmeleri sonucu benimle paylaşımda bulunmak amaçlı yaptıkları şeylerdi. Daha sonra ilköğretim 8. sınıfa geldiğimde bir yandan da lise sınavlarına hazırlanıyordum. Her sabah okula giderken babamın çalıştığı yerdeki askeri bandonun provalarını duyardım. Çok ilgimi çekiyordu. Enstrümanların isimlerini dahi bilmiyordum fakat trombon; hem görsel olarak hem de karakteristik ses özelliği bakımından en dikkatimi çeken enstrümandı. Onları izlerken gözüm sürekli tromboncular kayardı. Sonra onlar gibi olabilmek için neler yapmam gerektiğini araştırdım. O zamanki ismi ile TSK Mızıka Astsubay Hazırlama Okulunun sınavlarına girmem gerekiyordu. Teorik sınavı geçtikten sonra Ankara'ya çağrıldım ve bu okulun yetenek sınavlarına girdim ve kazandım. Burası askeri bir müzik okuluydu. Profesyonel olarak, eğitim anlamında burada başladı yani ben 13 yaşındayken.

İyi ki müzikle uğraşıyorum. Ailemde benim dışımda profesyonel olarak müzikle uğraşan yok. Bu yüzden ayrıca şanslı hissediyorum kendimi. Müziğe başlamamda olmasa da hayatıma girdikten sonra müzikle ilgili her

konuda bana desteğini eksik etmeyen kendisi de müzisyen olan eşim var şu an ailede tek müzisyen.

Kendinize örnek aldığınız trombonculer var mı? Ya da başka müzisyenler?
Bu dönemsel olarak değişiyor tabi ki. Trombona ilk başladığım yıllarda klasik müzik eğitimi aldığım için bu müzikte dünyaca ün yapmış isimlerin kayıtlarını dinler ve onlar gibi çalabilme hayalleri kurardım. Bunların en başında gelenlerden Joseph Alessi, Christian Lindberg'i sayabilirim. Daha sonrasında jazz müziği ile tanışmamla bu değişmeye başladı. İlk olarak benim gibi asker bir trombonist olan Glenn Miller, Tommy Dorsey dinlemeye başladım. Daha sonra bunların yerini bebop döneminin önde gelen isimlerinden J.J.Johnson, Frank Rosolino almaya başladı. Daha sonraları ise Robin Eubanks, Nils Landgren, Wycliffe Gordon gibi isimleri dinlemeye başladım. Ama hala hepsini tekrar dönem dönem yeniden dinlerim. Hepsinden ayrı ayrı besleniyorum çünkü.

Trombonculer dışında ise Miles Davis'i en tepeye koyarım. Bu sanırım çoğu jazz müzisyeni için aynıdır. Ve tabi ki her jazz müzisyeninin yolculuğu esnasında duraklaması gereken duraklardan biri olan Charlie Parker. Son zamanlarda ise Dave Holland ve benzer daha modern müzik yapan müzisyenleri dinlemeyi seviyorum.

Tabi ki ülkemizde de çok ünlü ve iyi müzisyenler var. Benim için en önde gelen hocam Bulut Gülen her şeyiyle bana örnek bir sanatçıdır. Ülkemizin gururu İmer Demirer ve bir çok isim var aslında.

Peki, hayallerinizi gerçekleştirebildiniz mi? Bizimle paylaşmak istediğiniz müzik yaşamınızla ilgili bir hayaliniz var mı? Şu sahnede şu kişiyle falan gibi?
Hayal kurmayı çok seviyorum. Yakın zamanla ilgili kurduğum hayallerimin çoğunu gerçekleştirdim. Daha ilerisi için olan hayallerim için ise çalışmalarım devam ediyor. Her müzisyenin hayalidir sanırım bir albümünün olması, böyle bir hayalim var. Bunu ne zaman gerçekleştirebilirim bilmiyorum. Bunun dışında müzisyen kimliklerine saygı duyduğum ve müziklerini örnek aldığım müzisyenlerle bir projede yer alabilme isteği güzel bir hayal gibi geliyor bana.

Müzik ve askerlik bağlantısı değişik, aslında duymaya çok alışkın olmadığımız bir birliktelik. Pek bilmediğimden soruyorum detayını biraz daha anlatır mısınız?
Ülkemizde ilk müzik eğitimi ve çok sesli müzik; mehterandan Armoni Mızıkası Orkestrasına kadar ordu ile başlamıştır. Dünyada lise seviyesinde eğitim veren tek askeri müzik okulu olan TSK. Bando Okulları diye Ankara da bir askeri müzik okulu var. Şu anda 4 yıl lise, 2 yılda Meslek Yüksek Okulu olarak ön lisans seviyesinde eğitim veriliyor. Buradan mezun olan müzisyenler Türk Silahlı Kuvvetlerinde Bando Astsubayı olarak görev yapıyorlar. Askeri bandoların şu anki görevi ise; ordu millet bütünleşmesini sağlamak, askeri personele moral vermek ve resmi törenleri yapmak. Bunun dışında sürekli festival ve turnelerle ülkeyi ve yurtdışını dolaşan ordumuzu ve ülkemizi sanat anlamında temsil eden özel orkestralarda var ordunun içerisinde.

Bahsettiğim gibi babam emekli asker. Babamın mesleğine olan özentim ve içimdeki beni müziğe iten şeyin birleşimi ile bende orduda görev yapan ikisinin birleşimi asker bir müzisyen oldum.

Eğitiminden ve profesyonel anlamda izlediğiniz yoldan bahseder misiniz? Belki meraklı olanlar bu bilgileri de öğrenmek ister.
2011 yılında kazandığım TSK Bando Okullarından 2006 yılında trombonu olarak mezun oldum. 13 yaşında çok severek başladığım trombon eğitimimi daha da ilerletmek isteğiyle hafta sonları okuldan kaçarak Ankara Devlet Opera ve Balesinde trombon sanatçısı olan Gürel Ünver ile tanıştım ve çalışmalara başladık. Gürel hoca'nın iyi geçen derslerimiz sonunda ödül olarak çaldırdığı jazz düetleriyle jazz müziğiyle tanışmaya başladım ve jazz'la olan serüvenim başladı. Bu arada klasik çalışmalarıma da devam ettim ve Associated Borad of the Royal Schools of Music'i 8. grade seviyesinde tamamladım. Ankara'da K.K.K. bünyesinde bulunan, bir big band orkestrası olan Türkay (Türk Armoni Yıldızları)'da görev yaparken 2010 yılında Hacettepe Ankara Devlet Konservatuarı Jazz ASD. Bölümünü kazandım. Şu an son sınıf öğrencisi olarak eğitimime de devam ediyorum. Eğitimim süresince; Virginia Üniversitesi'nden gelen saksofoncu Skip Gales ile Doğaçlama Teknikleri, Jazz Teori ve Armonisi, Graz Universitesi'nden gelen davulcu Howard Curtis ile Jazz Ritimleri, Jazz Tarihi üzerine ve hayata, müziğe bakışımı tamamen değiştiren hocam Bulut Gülen'le Jazz Trombon Tekniği ve Doğaçlama üzerine çalışmalar yaptım. Bunların yanı sıra John D'earth, Bob Hallahan, Rex Richardson, Dante Luciani ve Tim Collins gibi isimlerin workshop çalışmalarına katıldım.

Jürisinde İmer Demirer, Aydın Esen, Ayşe Gencer, Volkan Hürsever ve Cengiz Baysal gibi isimlerin yer aldığı 22. Akbank Jazz Genç Yetenek Yarışmasında finalist olarak Babylon'da bu isimlerle sahne alma şansım oldu.

Bir sonraki yıl 23. ne katıldığım, jürisinde Kerem Görsev, Neşet Ruacan, Kağan Yıldız ve Ferid Odman'ın bulunduğu aynı yarışmada "En İyi Doğaçlama Ödülü"nü kazandım. Bunun sonucunda The New School for Jazz and Contemporary Music'in İtalya'nın Venedik Jazz Festivali kapsamında düzenlediği Summer Jazz Workshop'ta Trompetçi Marco Tamburuni ve Piyanist Kevin Hays gibi dünyaca ünlü isimlerle çalışma fırsatım oldu.

Profesyonel mesleğiniz bu mu?
Evet. Profesyonel olarak mesleğim bu. Kendi bireysel grup ve projelerim dışında TSK bünyesinde faaliyet gösteren bir big band orkestrasının üyesiyim.

Türkiye'de jazz ve jazz sanatçısına yaklaşıma dair bir düşünceniz var mı?
Sonuç itibarı ile çok ve boş laf konuşana "jazz yapma" denilen bir coğrafyada yaşıyoruz. Bunun nedenini de bilinmeyene olan korkudan kaynaklı, refleksel uzak durmanın sebep olduğunu düşünüyorum. Fakat ben bu konu da fazlasıyla ümitliyim aslında. Hocalarımız, ustalarımız, abilerimiz geçmişte çok güzel işler başarmışlar ve hala devam eden çok güzel şeyler oluyor aslında bu müzikle ilgili. Son bir kaç yıldır yetişen ve bu müzikle ilgilenen çok sayıda genç müzisyenler de var. Bu müziği biraz daha halkımıza anlatabilmemizle alakalı bir durum söz konusu sanırım. Türk milleti yeniliklere ve gelişime açık bir millettir aslında. Jazz müziği; bizim kültürümüzün kabullenebileceği bir müzik türü olarak görüyorum. En ortak paydanın da doğaçlama unsurlarını barındırmaları. Son yıllarda artan konser ve festivaller, çıkan albüm kayıtları, kurulan yeni orkestra ve gruplar, açılan sertifika programları ve okullar bu gelişimin olumlu yönde ilerlediğini gösteriyor. Bununla birlikte jazz sanatçılarına olan ilgi ve saygı da artıyor tabi ki.

Yaptığınız besteler, aldığınız sahneler bunlardan bahseder misiniz?
Üzerinde çalıştığım ve kafamda tasarı halinde olan çalışmalarım var. İleride albüm yapma hayalimi gerçekleştire bilirsem bu çalışmalarımı albümle birlikte sergileyeceğim. Bunun dışında sürekli konser ve turneler devam ediyor. Henüz prova aşamasında olan yeni bir projem de var. Hazır olduğumuzda festival ve kulüplerde konserler yapmayı planlıyoruz.
Konserlerimi facebook sayfamdan duyuruyorum oradan takip edebilirsiniz.

Kendinizi en çok hangi sahnede iyi hissettiniz? Ya da hangisinde olmak, kimlerle çalmak isterdiniz?
İyi ve usta müzisyenlerle çalmak her zaman iyidir. Sana hem motive olmak açısından hem de fikir açısından seni ve müziğini hep yukarıya taşırlar. Yarışmadan sonra ki Babylon sahnesinde çaldığım müzisyenlerle kendimi çok iyi hissetmiştim. Açıkçası öncesinde çekincelerim vardı. Sonrasında anladım ki bu tarz müzisyenlerle çalmak çok daha konforlu ve rahat. Müzik esnasında sana öyle bir alan yaratıp yol gösteriyorlar ki o yoldan yürüyüp gidiyorsunuz zaten ve ortaya güzel bir müzik ve güzel sololar çıkıyor. Yılların vermiş olduğu birikim ve tecrübe de bu olsa gerek sanırım.

Size ulaşmak, müziğinizi dinlemek isteyenler olursa nasıl ulaşabilirler? Bir link ya da mekan ismi verebilir misiniz? Ya da yaptığınız kayıtları yayınladığınız bir yer var mı?

Serdar Sırtanadolu
serdar1@me.com

Rainbow 45; Anadolu Yakası'nda Analog Hayatlar

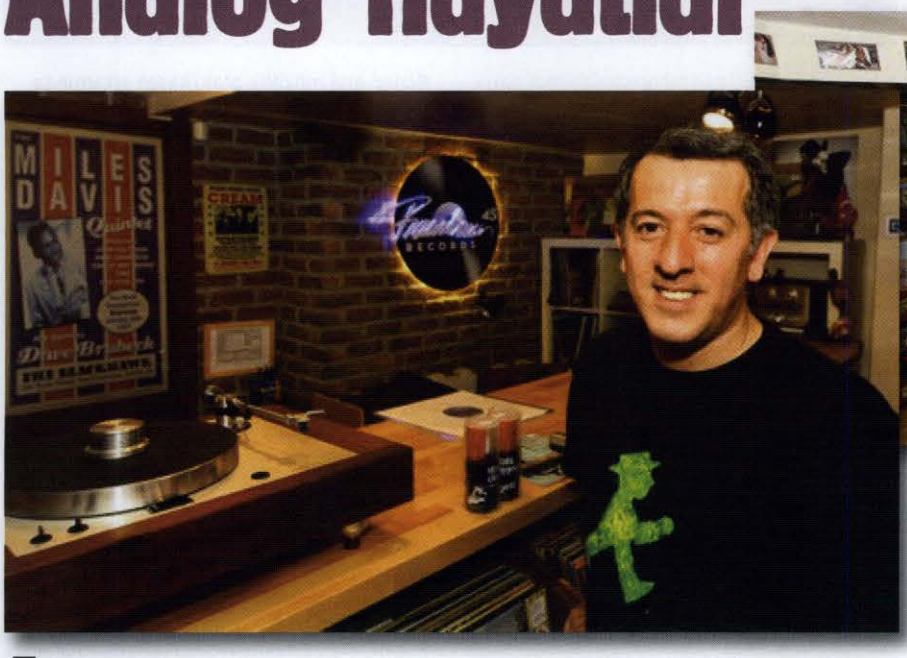

İstanbul'un en renkli semtlerinden Kadıköy'ün birbirinden özgün sokaklarında geziniyoruz. Bahariye Caddesi'nde, Süreyya Operası'na paralel sokakların birindeyiz. Geçmişine bir nevi sadık kalmış, ancak zamanı da yakalayan mahallenin değişken dokusunun içinde hayranlıkla gezinirken Caferağa Spor Salonu'nun tam karşısındaki blokta önümüze beklenmedik ve bir o kadar da davetkar bir dükkan çıkıyor: "Rainbow 45" Burası bir plak dükkanı!

Bir eski zaman dostuna yıllar sonra kavuşma duygusu sarıyor bizi bir anda. Bir solukta içerideyiz... ve girer girmez hemen özel bir yerde olduğunuzu hissediyorsunuz. Harika bir pozitif enerji var. Kulağınıza çalınan kaliteli "sound" başınızı döndürüyor. Etrafınızda her biri bir İstanbul beyefendisi medeniliğinde, size yardım ve rehberlik etmek için gayret veren, bilgili ve bir o kadar da sabırlı Rainbow 45 çalışanları. Fiyatlar da mütevazı ve dürüst. "Bu plakçı, başka plakçı" dedirtiyor kendine.

Rainbow 45'in kurucusu, **Salih Karagöz**. Dünya müzik piyasasını yakından takip eden bir "audiophile". Jazz Dergisi'nin de yakından takipçisi. Bizlere çok ilgi gösteriyor ve Hollanda Müzik Fuarı'na yola çıkmadan önce röportajımız için zaman ayırıyor.

Bu mahalle çok etkileyici. Özellikle insanları... hepimiz buranın çok özgün bir ruhu olduğunu düşünüyoruz.
Kesinlikle. Kadıköy'ün semt merkezi İstanbul'un hala eski dokusunu yakalayabildiğiniz nadir yerlerden biri. Kadıköy'e gelecek olanlara mahallelerin ara sokaklarında yaya olarak kaybolmalarını tavsiye ederim. Örneğin, Tarihi Kadıköy Çarşısı'ndan yukarı doğru Moda'ya yapacağınız kısa yolculuk sırasında çok özel mekanlara rastlarsınız. Çeşitli el sanatlarının icra edildiği ve ürünlerin satıldığı dükkanlar - zanaatkarların stüdyoları gibi onlarca küçük dükkana denk gelirsiniz. Çok kaliteli ve hesaplı yeme-içme yerlerinin de olduğunu eklemem gerekir. Mahallemizi överken, dükkanımızı ziyaret eden her turistin söylediği ortak cümleyi de paylaşmak isterim: **"Istanbul'un bu yakası Avrupa tarafından çok farklı. Hırçın olmayan, daha barışçıl bir hava var sanki burada. Hiyerarşisiz, tadında harmanlanmış bir ortam".** Evet Kadıköy bir mozaik; Rum'u, Ermeni'si, Türk'ü, Kürt'ü yıllardır mutlu bir şekilde içiçe yaşar. Kadıköy sakinlerinin içten sıcaklığı ve özellikle, işyerlerinin misafirperverliği samimidir.

Müzik marketler giderek azalırken, MP3'ler ve iTunes dünyayı ele geçirmişken, nereden geldi aklınıza geldi Rainbow 45 fikri, Salih Karagöz?
15 sene beyaz yakalı memur olarak uluslararası bir firmada çalıştım. Kurumsal düzenden bunalarak 2011 yılı başında istifa ettim. Halihazırda, yıllardır hobi olarak gördüğüm plak koleksiyonerliği zaten hayatımın bir parçasıydı ve plak dünyamı bir blog şeklinde herkese açmıştım internet üzerinden. Bu ortamda bir yandan yurtdışından ve yurtiçinden topladığım plakları listeliyor, diğer yandan albümler ve sanatçılarla ilgili geniş detayları paylaşıyordum. Her albümün bir hikayesi vardı. Kaydından bestecisine, yorumcusundan kapak tasarımına kadar. Bu tanıtımlarımdan çok güzel geri dönüşler gelmeye başladı yavaş yavaş ve 2009 yılında bir internet portalı üzerinden satış yapmaya başladım. Nihayet bir cesaretle, 23 Nisan 2011'de Rainbow 45'i fiziki dükkan olarak açtım.

Bize biraz "plak propagandası" yapar mısınız, Salih Karagöz?
En önde giderim, bu konuda! Plak, dinleyenini ayrıcalıklı hissettirir, çünkü

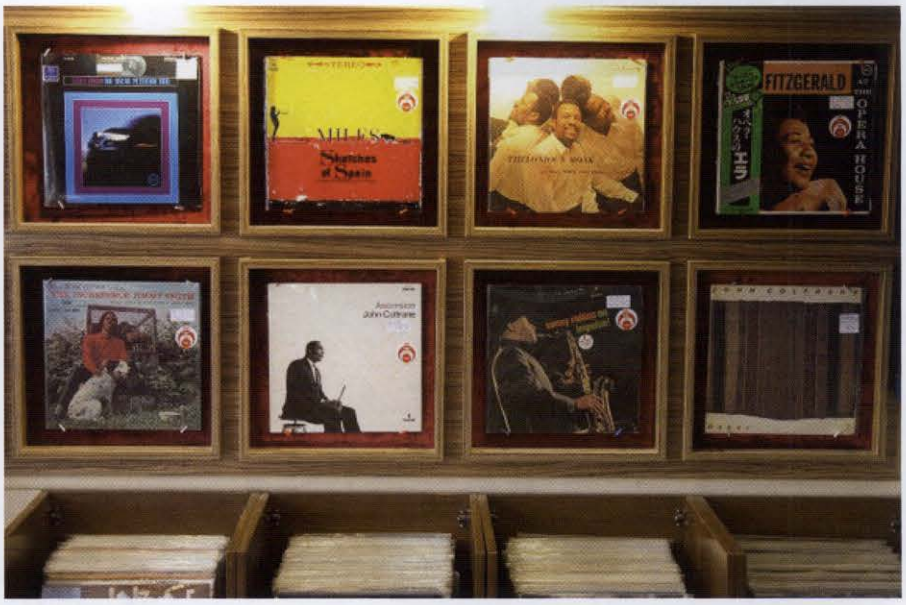

"analog" kayıttır. Analog kayıt da daha doğaldır. Plak paylaşmaktır; sahibi - en basitinden - aldığı plağı başkalarına göstermek ve dinletmekten keyif alır. Görsel bir "merasim/seremoni" değeri vardır. Plak çalmak için yerinizden bir zahmet kalkıp çaba sarfedersiniz, özen gösterirsiniz. Yani plak çalarken amacınız sadece "müzik dinlemek" olur. Diğer müzik depolama araçlarında müzik dinlemek çoğu zaman hep arka planda kalır. Çünkü siz aslında başka bir işle uğraşıyor olursunuz.

Ciddi bir "zen" var sanki bu merasimde?
Tabii ki. Ben sürekli bu "meditatif" durumdayım mesela! Dinlemesi ve dinletmesi bir ritüeldir tamamen. Bir şekilde bu siyah disk'in "performans"ına şahit olursunuz. Plak, kaset ya da compact disc gibi "gizli" bir ortamın ögesi değildir. MP3 gibi soyut, kesinlikle değildir. Ayrıca, görsel bir zenginliktir kanımca. Alan işgal eder. Kimi açılır ve kapaklıdır. Çok özel kapak tasarımları vardır. Her bir tasarımın hikayesi ve her kapağın üzerinde çok önemli "liner notes" bilgileri vardır. Bu sebepten saklamak ve biriktirmek istersiniz.

Tutkunuzu net olarak yansıtıyorsunuz bu dükkanda. Envanteriniz de bir hayli etkileyici.
Dükkanımızda yeni ve "ikinci el" binlerce plak mevcut. Her müzik türünden plakları bulundurmaya çalışıyoruz. Bunların en başında tabii ki ciddi bir jazz koleksiyonu var ve her geçen gün zenginleşmekte. Classic Jazz, Bebop, Hard Bop, Free Jazz, Chamber Jazz, Big Band, Latin Jazz, Swing, Afro-Cuban Jazz, Jazz Funk, Fusion alt türlerinden çok özel plaklar bulunduruyoruz. Bu plakların çok büyük bir bölümünün orijinal baskılardan olduğunu eklemem gerekir. Bir hayli seçiciyiz de diyebilirim.

Geniş bir yelpaze, özellikle Jazz için.
Kusursuz jazz plakları arayan ciddi müşterilerimiz var. Her tarza cevap vermek istiyoruz. Ayrıca diğer müzik türleri ve onların alt akımlarıyla da çok ilgiliyiz ve raflarımızda bulabilirsiniz. Hepsi ezberimde. Başınızı ağrıtacak şekilde hemen sıralayayım! Classic Rock, Hard Rock, Heavy Metal, Pop Rock, Folk Rock, Rock'n'Roll, Blues Rock, Progressive ve Psychedelic Rock, Soul, Funk, R&B, Blues, Elektronik Müzik, New Wave, New Age, Synth Pop, Pop & Disco, Alternatif Rock, Indie, Grunge, Reggae, Klasik Müzik, Film Müzikleri, Dünya Müzikleri, Rembetiko, Chanson, Latin Müzikleri, Türk Pop ve Rock Müzigi, Türk Sanat ve Türk Halk Müzikleri.

Plak kalitesi üzerine çok titiz olduğunuzu farkettim müşterinizle ilgilenirken.
Farkettiğinize çok memnunum. Çünkü kalite en önde geliyor bizim için. Mesela "re-mastered" plaklar çok iyi kayıtlar değillerse bulundurmamaya özen gösteriyoruz. Audiophile müşterilerimiz, üst kalite/Hi-Fi müzik sistemlerine sahip müziksever ziyaretçilerimiz bir hayli fazla. Onların tercihi özel Japon baskı jazz plaklarını da bulundurmaya gayret ediyoruz.
Bir hayli trafiği olan bir yer burası. Nasıl bir çalışma ve satın alma düzeniniz var?
Dükkanda 3 kişi çalışıyoruz. Her müşteri ayrı bir dikkat ve rehberlik gerektiriyor. Verdiğimiz servisle beraber satılan mal daha kıymetli bir hal alıyor. Yani biz "sadece plak değil, bir yaşam biçimi satıyoruz!" (Bu klişenin üzerine ikimiz de gülmekten 10dk ara veriyoruz). Plaklarımızı değişik kaynaklardan ediniyoruz. Her ay, iki-üç defa, yurtiçi ve yurtdışından değişik özel koleksiyoncularla buluşur, bu temaslar ve anlaşmalar sonucu stoklarımıza eklemeler yaparız (Takaslarımız da oluyor bu temaslar sırasında). Daha sonra yeni stoğumuzun titizlikle bakımını yapar ve envanterimize listeleriz.

Biraz önce bir hanımefendiye müzik sistemleri kataloğu gösteriyordunuz. Teknik bilgi de veriyorsunuz sanırım.
Mutlaka teknik rehberliğin gerektiğine inanıyoruz. Ayrıca, plak satışı dışında, ikinci el ve yeni ses sistemleri satıyoruz. Modern pikaplar, stereo amplifikatörler ve hoparlörler. Sattığımız ürünlerin teknik desteğini de anlaşmalı olduğumuz Hi-Fi ürünleri servisleri sağlayan firmalar üzerinden veriyoruz. Bunun yanısıra, müşterimiz olsun veya olmasın, uzmanlığımız dahilinde bizden teknik yardım isteyen herkese kapımız açık. Amacımız, önce daha çok arkadaş sahibi olmak, ticari endişelere gömülmeden.

Samimi bir ortam yaratılmış sanki burada.
Plak, analog kültürün bir parçası. Bu kültür paylaşarak genişliyor. Amacımız bunun genç nesile de aktarılması ve büyümesi. Edindiğimiz bilgi, tecrübe, yaşadığımız heyecan ve güzellikleri paylaşmanın en güzel yanı yüz yüze olabilmek. Mesela, internetten plak satın alırken satıcı ile alıcı ilişkisinden daha başka bir şey bekleyemezsiniz. Biraz daha ticari ve soğuktur alışveriş. Halbuki, dükkandan plak satın alma mukayese götürmeyecek kadar keyifli bir şey. Burada ticaretin dışında farklı bir etkileşim var. Dükkanımızın kendine has bir vintage havası, enerjisi var öncelikle. Ziyaretçilerimiz içeri girer girmez farklı bir ortamda bulurlar kendilerini. Plakları karıştırırken özgürdürler. Ve devamında, bir şekilde, temeli müzik olan bir diyalog, bir sohbet başlar. Paylaşılacak, öğrenecek o kadar şey vardır ki, kimi zaman bu sohbetin sonu gelmesin istersiniz. Bu yüzden dükkandan plak satın almak çok keyiflidir.

Bizler gibi müzikle plak/kaset ortamında tanışmış jenerasyon dışında, 90'lı kuşak gençlerin de çok ilgili olduğunu görüyorum.
Evet, dükkanımızdan alışveriş yapanların yarısı 15-25 yaş arasında genç müşterilerimiz. Bu oran gittikçe de artıyor. Yani sanıldığı gibi 1970'li yıllarda bizler gibi plak dinleyen jenerasyon değil. Bu gençliğin üzerinde önemle durmak gerekiyor. 90'lı yıllar gençliği diye tanımladığımız gençlik gerçekten çok farklı. Umursamaz tavırlarının arkasında kesinlikle sorgulayan düşünen ve mantık süzgecinden geçiren bir gençlik var. Bu çocuklar çok araştırmacı. Evet belki hepsinin akıllı cep telefonları ve tablet bilgisayarları var ve müziğe bizim gençlik zamanlarımızdan çok daha hızlı ulaşıyorlar. Hatta şarkı sözlerine, albümlerin ve sanatçıların hikayelerine, notalarına. Fakat aralarında bir kesim var ki, bütün bu kolaylıklar varken yüzlerini analog müziğe çevirmiş. Çok şaşırtıcı ama güzel bir gelişme.

Tavsiyeleriniz nelerdir analog hayata yeni başlayanlara?
Başlangıç için de olsa, kompakt ve çok basit sistemlerle başlamamalarıdır. Bütçelerine uygunsa, ortalama ikinci el bir pikap, phono çıkışı olan stereo bir amplifikatör ve bir çift hoparlörden oluşan ses sisteminin başlangıç fiyatı 1500TL civarında. Tabii ki her bütçeye göre bir setup hazırlanabilir. İleri seviye Hi-Fi sistemlerin maliyetinin sonu yok diyebilirim. Astronomik rakamlar harcayıp bu sistemlere sahip olan audiophil'lerin sayısı da bir hayli fazla çevremizde. Ama yine, bu tamamiyle bir bütçe meselesi.

Çok teşekkür ediyoruz zamanınız ve verdiğiniz bilgiler için.
Yıllardır istikrarlı çizgisiyle bir örnek temsil ettiği için bizler de Jazz Dergisi'ne çok teşekkür ederiz.

RAINBOW45 RECORDS
Caferağa Mah. Sakız Sok. No: 2/D
Kadıköy - 34710 - İstanbul
T: 216 405 2330

www.rainbow45records.com
www.plakdunyasi.com

Kaan Çağlayangöl
kaancaglayangol@hotmail.com

Müzik Geçmişi Ve Tüm Samimiyeti İle Komple Bir Müzisyen;

"Duke" İlker Demir

Bilenler bilirler, İzmir'de, 1990'lı yıllarda, Yamaha Band adlı bir orkestra vardı. Bu orkestra adında da anlaşılacağı üzere Yamaha müzik okullarının orkestrası idi ve Ömür Gidel'in öncülüğünde kurulmuştu ve orkestranın lideri (bandleader) Ömür Gidel idi. Ben maalesef bu önemli orkestrayı dinlemeyemedim çünkü o yıllarda yaşım çok küçüktü. İzmir'de Yamaha Band adeta kulaktan kulağa anlatılan bir efsanedir. Jazz, fusion, jazz-rock, funk gibi akımları başarıyla icra eden ve İstanbul da dahil olmak üzere özellikle İzmir'de birçok konser veren bu orkestranın üyelerini çoğunuz, ismen de olsa tanıyorsunuz; Ömür Gidel (p, kyb), Raci Pişmişoğlu (b), Yalçın Kızılateş (d), Birol Soyurgal (ts), Ergun Sesligil (as), Barlas Kızılöz (perc), Tuğrul Gülenç (g) ve İlker Demir (keyb) çalıyordu. Müzik eğitimine Almanya'da başlayan İlker Demir, yıllar içerisinde müzikte kendi yolunda ilerledi ve tamamı ile jazz müziğine yöneldi. İlker Demir'in müzisyenliği dışında bir diğer özelliği de aranjörlük yanı. Büyük orkestra yazımları da mevcut. Özetle komple bir müzik insanı. Uzun zamandır kendisiyle röportaj yapmayı düşünüyordum ancak bu sayımızda bu fırsatı yakaladım. Lafı fazla uzatmayalım ve İlker Demir'le sohbetimize başlayalım.

Müziğe nasıl başladınız ve müzik eğitiminizi nerede aldınız?

Yıllar öncesine dönelim, yani yıl 31 Aralık 1979 günlerden Pazartesi, Ünal dayımlarda kahvaltı sonrası salonda bulunan orguna birlikte gittik, o gece yılbaşı eğlencesi olacaktı. Dayım grubu ile müzik hazırlıklarına başlamak üzere orgunu toplamak üzereyken, orgu açarak bana "Jingle Bells" şarkısını çaldı. "Bak bu günün önemini gösteren şarkı" dedi ve güldü, ardından, bana hiç müziğe ilgim olup olmadığını sordu. Ben de "bilmem hiç düşünmedim" diye yanıt verdim aynı şarkıyı tekrar çaldı ve "bir dene bakalım çalabilecek misin" dedi, ben de duyduğum ezgiyi duyduğum kadarı ile çaldım, babam da bizi izliyordu, çaldığımı görünce, "yarın sana org alıyoruz" demesi ile benim müzik maceram başladı. Biraz hikaye anlatır üslubu ile oldu ama başlangıç aynen böyle idi. İlk eğitimim, bulunduğumuz şehrin müzik mağazasında çalışan piyano eğitmeni Günther Schmid tarafından başladı, haftada iki gün düzenli olarak gittim, fakat istediğim bir eğitim değildi. Sanırım müziğe başlama isteği direkt benim tarafımdan değil de babam tarafından olması buna etken idi. Bir yandan dayım, öte yandan piyano öğretmenim, dört kolla bana ders vermeye devam ettiler, çok geçmeden ailem, ülkeye kesin dönme kararı aldı, dönüş sonrası Manisa'ya yerleştik, burada müzisyen ağabeylerim ile tanışmam benim müziğe ilgimi artırdı. Bu ağabeylerimden biri Ali İfer idi, sanırım bende gördüğü bazı yetenekler, onun bana "sen Ömür'e git" demesine sebep oldu. İşte asıl müzik maceram ve müzik eğitimim o an başlamıştı canım ağabeyim Ömür Gidel ile.

Peki jazz ile ilgili tam olarak hangi yıl ve nasıl başladı?

Buna tam bir tarih vermem mümkün değil,

ama sayın Ömür Gidel'den aldığım eğitim, müzik teorisi, armoni derslerinin yoğunluğu ve ilk jazz şarkım olan "Take The A Train" jazz'daki melodik, armonik zenginliği görmem ve Ömür ağabeyimin (ağabey diyorum, çünkü o benim için her zaman bir öğretmen değil, gerçekten ağabey olduğu içindir) Raci Pişmişoğlu, Yalçın Kızılateş, Birol Soyurgal, Ergun Sesligil ile olan konser provalarına katılmam, ilgimi başlattı diyebilirim. Ömür ağabeye "benim yolum jazz" dedim, usta çırak ilişkisi içinde yıllar geçti, Ömür Gidel ile çalışmalarım beni ilk trio konserime getirdi, bas gitarda Raci Pişmişoğlu davulda Yalçın Kızılateş. İlk şarkı Herbie Hancock şarkısı "Einbahnstrasse" idi.

Biraz da Yamaha Band günlerinden bahseder misin? Yamaha Band bugün bile hala o günleri yaşayanlar ve Yamaha Band'i dinleyenler tarafından konuşulur.
Nereden başlasam, Yamaha U.T.M (uygulamalı tanıtım merkezleri) adı altında Türkiye'de müzik kursları başlattı. Ömür Gidel'e müzik direktörü / koordinatörlüğü teklif edilmesi benim de Yamaha çatısı altına girmemi sağladı. Yamaha Super Band'in kurulması ile U.T.M. merkezlerinin bulunduğu şehirler başta olmak üzere turneler başladı, bir İstanbul turnemizde Yamaha'nın Türkiye tanıtım müdürü seçilmesi için sınav açıldı. Ömür ağabey benim de katılmamı istedi, ben de katılarak, sınav sonrası tanıtım müdürü seçildim. Böylece, Yamaha Band'e keyboardist, Türkiye genelinde ise Tanıtım Müdürü olarak Yamaha günlerim başladı.

Orkestrasyon ve düzenlemeler de yapıyorsunuz. Hem müzisyen olup hem de aranjör olmak çok sık rastlanan bir özellik değil. Bundan biraz bahseder misiniz?
Yaptığım işlerin kalitesini yüksek tutmak ve karşı tarafın arzularını yerine getirir iken, zaman zaman kendi fikirlerimden ödün vermek zorunda kalmak ve yaptığım işi sonunda benimde beğenmem, oldukça zor iş.

Halıcı Bilgisayarla Beste Yarışması'na katıldınız. Yarışmaya katılmaya nasıl karar verdiniz?
Yarışmaya katılmam, prodüktör ve müzisyen arkadaşım Serkan Bigay sayesinde oldu, yarışmaya mutlaka katılmamı istedi, aslında müziğin yarıştırılmasına karşı olmama rağmen Serkan'ın heyecanı ve isteği beni 19. Halıcı Bilgisayar ile Beste Yarışmasına katılmaya ikna etti. Neşet Ertaş şarkısı "Nar Tanesi" (Sevdan Olmasaydı) ile katıldım, zaten o sene Neşet Ertaş teması ile katılım şartı vardı. Birçok katılımcı arasından seçilmiş oldum. Yarışma günü Ankara'da toplanıldı, jüride ünlü isimler vardı. Garo Mafyan, Attila Özdemiroğlu, İzzet Öz gibi. Sıramı beklerken, yarışmaya hak kazanan şarkıların yarışma gününe kadar Halıcı sayfasında yayımlanması, katılımcıların şarkıları dinleme olanağı veriyordu, o gün tanıma şansına sahip olduğum arkadaşlarımın, benim Nar Tanesi yorumuma yaptığı övgü dolu konuşmalar öyle mutlu etmişti ki, işte asıl kazanmak bu idi. Yarışma işin gereksiz kısmıydı bence. Herhangi bir derecem olmadı, ama bana göre en kazanan bendim çünkü gerçek ödül sevgi dolu yorumlar ve övgülerdi.

Geleceğe yönelik projeleriniz var mı?

Evet, her müzisyen gibi benim de projelerim var ama ülkenin şartları projelerin olmaması için çok uygun, bundan dolayı askıda bekliyor. Ayakta durmak önceliğini koruduğu gibi hayalleri de kırıyor, ama zaman ne gösterir bilinmez.

Jazz ile ilgili ülkemizdeki geleceği nasıl görüyorsunuz?
Prodüksiyon şirketleri eskiye nazaran jazz albümlerine daha sıcak bakmakta, bu sevindiren haber oluyor benim için, ülkede enstrumanistlerin de star niteliğinde boy gösterebileceği iyice aşikar artık, örneğin; Fahir Atakoğlu, Hüsnü Şenlendirici, Buzuki Osman hatırlıyabildiklerim arasında. Galiba yanılmıyorsam Fahir Atakoğlu bayrağı ilk ele alandı, daha sonra Brooklyn Funk Essentials'ın Türk müziğini, funk yorumu ile çok güzel harmanlaması, Hüsnü Şenlendirici'nin de Laço Tayfa grubu ile hali hazırda bu projede yer alması, fikir fikri doğurur mantığı ile Şenlendirici'nin, Laço Tayfa albümünü müzik severlere kazandırdığını düşünüyorum. Laço Tayfa albümü ile Şenlendirici, Türk halkına jazz ezgilerini duyurmayı ve sevdirmeyi başardı, bunu çok taktir ediyorum, halkın yanı sıra genç enstrumanistlere de yol gösterdiği tabii küçümsenmeyecek bir durum. Bayrak sadece Şenlendirici'de değil mutlaka, şimdi sayamayacağım kadar geniş yelpazede Türk jazz müzisyenlerinin albümlerinin raflarda yerini almış olması, sorunun cevabı bence. Dünya starlarının da Türk jazz albümlerinde yer alması, Türkiye'deki jazz'ın ne kadar ilerlediğini gösteriyor. Arif Mardin, Ahmet Ertegün, Aydın Esen konusuna girmeme hiç gerek yok sanırım, bilinen gerçek zaten.

Jazz müziğinde kimleri dinliyorsunuz?
Şu sıralar Robert Glasper ilgimi oldukça çekiyor, ama kimleri dediğinde, birileri değil, bana ve müzikal ruhuma hitap eden jazz'ı dinliyorum.

Jazz müziğinde keyboard ve synthesizer kullanımı çok gelişti ve değişti. Teknik olarak imkanlar da çok fazla hatta işin içine lap top bile girdi. Bu konu hakkındaki fikriniz nedir?
Miles Davis'in bir sözü aklıma geldi bu soru karşısında; "Değişmemenin cezasını ileride kendin çekersin" büyük usta her şeyi çok net anlatmış bence.

Albüm projeniz olduğunu biliyorum. Bestelerin de hazır olduğunu biliyorum, bu konuda bir gelişme var mı?
Prodüksiyon anlamında bir gelişme yok, hazır mı? Evet, hazır diyebilirim, sadece daha önce de belirttiğim gibi sanatçı arkadaşlarıma yaptığım aranjmanların yoğunluğundan, zaman sorunu bir şeylerin ilerlemesinde etken oluyor.

Son olarak en sevdiğiniz aranjörler kimlerdir?
Marcus Miler, Alain Carron, Chick Corea, Herbie Hancok, Dave Grusin, Quincy Jones, Joshua Redman, Gonzalo Rubalcaba diye liste devam ediyor.

Röportajı okuyanların aklına hemen şu soru gelebilir; İlker Demir, nam-ı diğer Duke. Neden Duke? Çünkü İlker Demir görüntüsü itibariyle, özellikle 1990'lı yıllarda adeta George Duke'e ikiz kardeşi kadar benziyormuş, bu benzerliği fotoğraflardan da görmek mümkün. Piyano ve keyboard çalması bu benzerliği daha da anlamlı bir hale getiriyor. Müziği güzel insanlarla paylaşmak ve konuşmak çok keyiflidir, hele aynı dilden konuşuyorsanız bu daha da güzel bir duygudur. Bu durumu yaşayabileceğim insanlarla konuşmayı, onlarla yaptığım röportajları bu sayfalara aktarmayı tercih ediyorum ve bundan zevk duyuyorum. İlker Demir geç tanıştığım fakat aynı dilden konuştuğumuzu erken farkettiğim bir müzisyen dostumuz. Onun o güzel yüreğinde daima müziği yaşatmasını, başarılarına yenilerini eklemesini ve yeni besteler yapmasını diliyorum. En önemlisi ise bir an önce müziğini doğru anlayacak bir prodüktörle anlaşmasını ve bizlere o güzel müziğini dinletmesini diliyorum.

Devrim Dikkaya
devrim@genccazcilar.org

Çatı 1972'de 42 Yıldır "O An" Yaşanıyor

Ülkemizin yayınlanmamış jazz tarihinde İzmir'in özel bir yeri olacaktır. Müzisyeninden, yazarına, radyo programcısından, eğitimcilerine kadar jazz mirasımıza bu kentin kattıkları zengindir ama az bilinir...

Gün gelir umarız bu dergide ve değişik medyalarda yazılanlar bir araya gelir kentin hafızasına katkı sağlanır... Biz size tüm dünyada jazz'ın en haşarı türü olarak saygın bir yeri olan özgür doğaçlama (***free improvisation***) gruplarının İzmir temsilcilerinden "***Çatı1972 improvisation***" tanıtmak istiyoruz.

Adını İzmir'in Mithatpaşa Caddesi'nde bulunduğu mekandan alan "***Çatı 1972***", "***bir müzik ve ruh birliğidir***" sıfatıyla Gürkan Baltacılar (gitar), Ufuk Gönülşen (vokal), Tuncay Turgul (bas), Aşkın Gençerler (davul) ve Baha Emren (davul)'den kuruldu.

Grubun 1971'de şişe, kazan, kova, kaval ve 2 mandolin ile başlayan "***mecburi sıradışı***" müzik yapma bağımlılığı, 1972'de 3 gitar ve bir bongo alınmasıyla genel anlayışa yaklaşmaya çalıştı. (1972-1976) yılları arasında kısa bir süre söz ve müzik yazdıkları besteler yaptılar ve her çalınanı kayda aldılar

Ama grup üyeleri için o anı çalma ve bir daha çalmama arzusu hep daha çekici idi. Hiçbir tarza bağlı olmadan, bu tür ötesi kendiliğinden çalma dürtüsünün "***Free Improvisation***" adı altında dünyada yapılageldiği sonraki yıllarda öğrenilecekti. Düğün ve pavyon arası (barlar henüz yoktu) 2 seçenekli müzik dünyasında zehirlenmeden, kendi müziklerini yapmak uğruna hep "yeraltında" kalmayı seçtiler.

O devirde kendileri gibi düşünen pek çok arkadaşları ile müzik yaptılar ve kaydettiler. 90'lı yıllardan itibaren yeni kuşak müzisyenler de "Çatı Müziği"ne katıldı. Yıllar içinde "***Pink Freedom***" (1972), "***Fenomen***" (1977), "***Doğaç Poğaça***" (1988), "***Çatı Ruh Birliği***" (1998), "***Gürültü Koordine Cemiyeti***" (2003) ve "***Nabukadnezar***" (2009) isimli gruplar oluşturdular.

Grubun kurucularından davul ve gitar sanatçısı Gürkan Baltacılar ile 42. yılındaki "***Çatı1972 improvisation***" üzerine bir sohbet gerçekleştirdik.

"Çatı 1972 improvisation adını bulunduğu mekandan alan bir müzik ve ruh birliğidir" deniliyor, bu mekan İzmir'de nerede ve grup ismi nasıl oluştu?

Burası Mithatpaşa Caddesi'nde oturduğumuz evin çatı katı. "***Çatı***" ismi o zamanlar en az haftada birgün toplandığımız bu yerden, 1972 ilk gitarları aldığımız tarih, aslında kuruluş 1971. "***Improvisation***" ise uzun süre varlığını bilmeden çaldığımız ve sonra adını sanını öğrendiğimiz müzik türünden geliyor

Yani siz doğaçlamayı hiç bilmeden mi çaldınız? Peki kuruluş hikayeniz nedir?
1960'ların sonununda yetişmekte olan bizler grubu kurduğumuz ve bu müziği yaptığımız zaman improvisation kelimesini veya türünü hiç duymadık. Sonradan geriye dönük incelediğimizde genellikle jazz'ın içindeki kısmi emprovizasyon ya da doğaçlama dışında, dünyada da baştan sona emprovizasyon çalma geleneğinin o yıllarda çok seyrek olduğunu öğrenecektik. Baştan beri emprovize çalmamızın nedeni ise tamamen kendi şartlarımızdan, daha doğrusu başka seçeneğimiz olmamasından kaynaklanıyordu; hiçbirşey bilmiyorduk ve enstrüman sayılabilecek pek birşeyimiz de yoktu, ama delicesine müzik çalmak istiyorduk. Bu kafada ısrar sonucu önce ailelerimizin, sonra yakın çevrenin ve yıllar sonra tesadüfen oluşan bir kitlenin zaman zaman "***bu nedir yahu***" diyerek kıs kıs güldüğü ve dinlemekten kaçtığı bir müziği hala sürdürüyoruz. Neyse ki bu türün dünyada da artık yayılması ve saygınlaşmasıyla şimdilik durumumuz temize çıkmış görünüyor.

Kuruluşa gelirsek, dünyadaki gençliğin büyük bir değişime girdiği, herşeyin yeni, özgün ve çılgın bir şekle büründüğü o hareketlenme beni çok etkiliyordu. Eve "***Hayat Mecmuası***" alınırdı, genellikle dış basın kaynaklı o dergiden izlerdim bunları. Mesela hatırladığım The Who grubunun bir fotoğrafı altında şöyle yazıyordu: ***"The Who grubunun üyelerinin yüzlerinde geleceğin soysuzlaşmış cemiyetinin fertlerini görenler var".*** Şimdi bakınca bunlar masum yüzlü 20 yaşlarındaki gençlermiş. Kısaca herşey yeni ve ilk idi. O günlere kadar hiç görülmemiş acayip bir gençlik müzikleri ve kültürleri ile geliyordu ve bu bana müthiş bir enerji veriyordu. O heyecanla bir gün yeğenim Tuncay Turgul ve onun tanıştırdığı

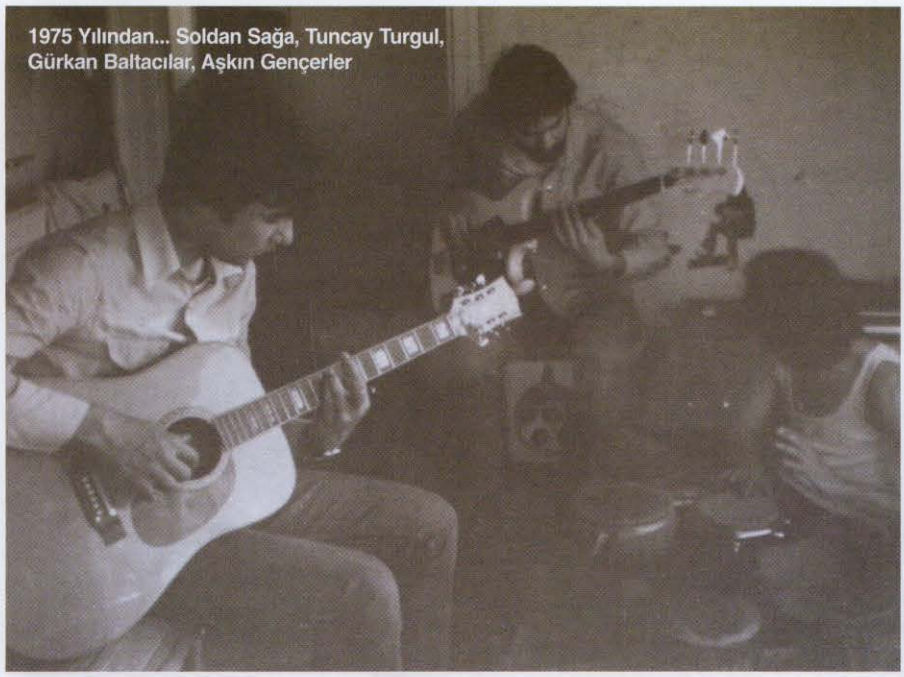
1975 Yılından... Soldan Sağa, Tuncay Turgul, Gürkan Baltacılar, Aşkın Gençerler

sınıf arkadaşları Ufuk Ömürgönülşen, Baha Emren ve Aşkın Gençerler ile bir grup kurarak müzik yapmaya karar verdik. Bu 1971 yılındaydı.

Neden doğaçlama yerine Improvisation kelimesini tercih ediyorsunuz?
Doğaçlama kelimesi sonradan türetildi. Improvisation'ı ilk defa Woodstock'da Jimi Hendrix'i de izlemiş bir büyüğümden "***emprovize***" olarak duydum, derginizin kapağında da geçtiği gibi. 70lerin ortalarına doğru "***kaptırma***" diye bir deyim kullanılırdı daha çok. Bir de bence en önemlisi teknik ve evrensel bir tanım olduğu için kullanmayı tercih ediyorum. Nasıl ki "hard rock" yerine "sert kaya" denilmediği gibi.

O yıllarda Anadolu rock egemenliği varken, sizin grubun müzik anlayışı nasıl oluştu?
Galiba biz biraz batıya dönüktük ya da batı medeniyetini yanlış anlamış bir kesimin ürünü. O aralar çatıya gelerek bizi dinleyen ve öğütler veren aynı zamanda TRT kurul üyesi olan arkadaşlarımın müzik hocasının şu lafı bir özetdir o günlere; "***bu sazcılar aşıklar geldi mi bana, sazlarını kırıp yollarım... Ne o öyle, siz çok sesli batı müziği çalmalısınız...***" Gene de eski kayıtları düşündüğümde bazı yerel motiflerin olduğunu hatırlıyorum. Evet burada Barış Manço, Erkin Koray, Cem Karaca, Fikret Kızılok, Siluetler, Moğollar vs... sonradan "***Anadolu Rock***" denilecek olan Türkçe motifli ve sözlü müziğe geçeceklerse de, çoğunun başlangıcı İngilizce sözlü rock'n roll idi. Sonuçta bu ithal bir müzik türüydü ve melezleşmesi için zamana ihtiyaç vardı.

Ufuk'un abisinin bir plakçı dükkanı vardı. Akşamları her fırsatta oraya doluşur yeni gelen Creedence Clearwater Revival, Doors, Cream, Hendrix, Crosby, Stills, Nash & Young

plaklarını dinlerdik. Bahsettiğiz türü ateşleyecek asıl bomba "***dağlar dağlar***" daha patlamamıştı ve rüzgar batıdan esiyordu. Bir de hiç unutmayacağım bir etki ve tesadüf; daha televizyon yayınının haftada birkaç saat deneme halinde olduğu günler 1968 veya 69'da İsveç'ten gelen Okay Temiz ve Johnny Dyanni ile Mongezi Feza olduklarını çok sonra öğreneceğim 2 Afrikalı müzisyenin canlı yayında çaldığı o günler için çok "acayip" bir müzik.

Bütün bu karışım ve o yılların havası bizim müziğimizi oluşturdu. Ayrıca 70'lerin sonuna doğru bir yandan Jeff Beck diğer yandan Arif Sağ dinlerken ne yapıyorum ben diyerek bağlamaya saldırsam da onu da gitar gibi çalmaktan ötürü kısa sürede pes etmem buna dahildir. Aslında Emin Ongan'lar Saadettin Kaynak'lar olmak varken yolunu şaşırmış gibi hissettim bazı zamanlar.

O zaman enstrümanlarınızın yetersiz olduğunu biliyoruz. Nasıl ve neler çalıyordunuz?
1971'de bir yıl boyunca 2 mandolinden başka şeyimiz yoktu. Biz de tahta valiz, kazan, kova, teneke gibi ıvır zıvırdan çeşitli çalgılar uyduruyorduk, konserve kutularına deri gerip bongo ya da defter kabından trampet yapmak gibi, yokluk yaratıcılığı körüklüyordu. Şimdi bu gibi şeyler artık deneysel müzik kültüründe kullanılan sıradan enstrümanlar. Sonra üçümüze Romen malı birer öğrenci gitarı alındı. Öyle kötüydü ki sesi tiz çıksın diye jiletle çalardım. Belki 1-2 yıl sonra arkadaşım abisinin Japon elektrik gitarını verdi, ama ortada amfi yok. İleride elektronik mühendisi olacak sınıf arkadaşım evdeki Grundig TK23 makaralı teyp'in içinden 2 tel çekip gitara bağladı ve Fender Tweed deluxe veya 57 Champ benzeri sesi açtıkça drive olan öyle bir amfi çıktı ki ortaya, hep o sound'u ararım. Bir de bongo ve dümbelek alındı sonradan. İşte bütün bunların gürültüsü eşliğinde, o an içimizde olan herşeyi çalıyorduk. Şimdi dinleyince 70'lerde çaldığımız bu müzik; bazı yerlerinde hafif Türk motifleri olan psychedelic, rock, folk, pop ve deneysel karışımı bir şey olarak geliyor kulağa.

Ahmet Ertegün ile ilgili bir girişiminiz mi olmuştu o dönem?
Evet o bir dönüm noktası oldu. Biz bütün bu çaldıklarımızı ilk zamanlar makara teyp, daha sonra kaset teypler yaygınlaşınca da kasetlere kaydettik hep. Kayıt yapmak, çatıda hala süren bir gelenek. O yıllarda Bodrum'a giderdik topluca. Orada kıyıda mendirekte çalardık, yapabildiğimiz dışa açık tek hareket. Biz İzmir'e döndükten sonra orada kalan Ufuk birgün postaneden telefon açtı "***abi Rolling Stones burada, daha doğrusu ikisi, gözlerimle gördüm o kadar sarhoşlar ki, adam sarhoşluktan ayağını bir adım kaldırıp sandala binemeden denize düştü***" o adam Keith Richards tabii. O, Mick Jagger ve bazı hatunlar Ahmet Ertegün'ün evinde misafirler o yaz sonu, pek tanıyan da olmadığı için, yabancı turist havasında rahat rahat gezmekteler, bizimki de sürekli peşlerinde.

Her neyse Ufuk birgün gizlice o eve mutfak penceresinden girip elinde bizim kasetlerle Ahmet Ertegün'ün karşısına geçiyor; adam, kimsin nesin ne istiyorsun gibi paranoya halinde iken bizimki; işte müzisyeniz de bunlar da kasetlerimiz gibi bir şeyler gevelemekte. Adam hem Amerikalı, hem Ahmet Ertegün, hem de Türkiye'de soygun, cinayet ve anarşi yılları ona göre ve konuyu hemen kestirip atarak bizimkini sepetliyor. Söylediği şey de net; "***Amerika'da Amerikalıları dinlerler***". Olayın salondaki diğer iki şahidi de Mick Jagger ve Keith Richards. Bu vesile ile ben de beste hadisesinden sıyrılıp tekrar o anı çalma olayına dönmüş oldum.

Yani öyle dağılma vazgeçme falan yaşamadınız mı hiç, Çatı'da çalmaya ne kadar devam ettiniz?
Öyle iddialarımız yoktu hiç. Bizde müzik çalmak bir iç ihtiyaçtı daha çok, yani onu yapmadan duramazdık, hayata karşı dayanamazdık falan gibi. O yıllar geçti, okullar bitti, işler, evlilikler, çocuklar oldu, müzik hiç durmadı. Sağlığımız olduğu süre de devam etmesini dilerim. Çatıda çalmaya hala devam ediyoruz tabii, eski sıklıkta olamasa da. Orası bizim için biraz mabet ya da kutsal bir yer gibi. Toplanmak biraz da ritüel birşey. Düşünsenize o kadar insanın hayatlarının uzunca bir bölümünü hep iyi ve yüksek duygularla geçirdiği bir mekan. Aslında 10 m2 bir oda; amfiler, davul, birikmiş resimler ve çeşitli ıvır zıvır falan da katınca 5-6 kişinin zor sığdığı küçücük sıradan bir yer.

Bugünlere gelecek olursak çaldığınız müziği nasıl tarif edersiniz ve son Çatı1972 kimlerden oluşuyor?
Biz başlangıçtan beri içgüdüsel bir şekilde çok belirgin bir türde çalmadık. Bu belirgin türde çalma şeklini "***formül müziği***" olarak tanımlarsak; yani blues, rock, jazz vb'nin bugün çalınmak üzere ortalama bir formülü oluşmuş durumda. Tabii bu söylediklerim hiç kimse ve türü hedef alarak eleştirdiğim anlamına gelmesin, kendi fikirlerim sadece. formül hadisesi aslında ilk ortaya çıktığında karşı çıkılıp görmezden gelinen fikirlerin ve hareketlerin, daha sonra kabullenip yayılması ile geldiği nokta. Bu bütün sanat dalları için de aynı olmuştur. Asıl olan öz sesinizi bulabilmek ise o formüllerin dışına çıkmalısınız. Tabii bu genel dinleyici için kolay alışılmayacak bir şey. Dünyada yeni, dinlemesi zor, geniş kitleye hitap etmeyen bir müzik giderek yaygınlaşmakta; Biz de bu çizginin bir kısmının içindeyiz yıllardır ve dediğim gibi başlangıcı tamamen içgüdüsel. Bu çeşit bir emprovizasyon benimle birlikte Ufuk Ömürgönülşen, Mahmut Yalay, Ateş Tezer, Serdar Ateşer, Onur Duygulu ve

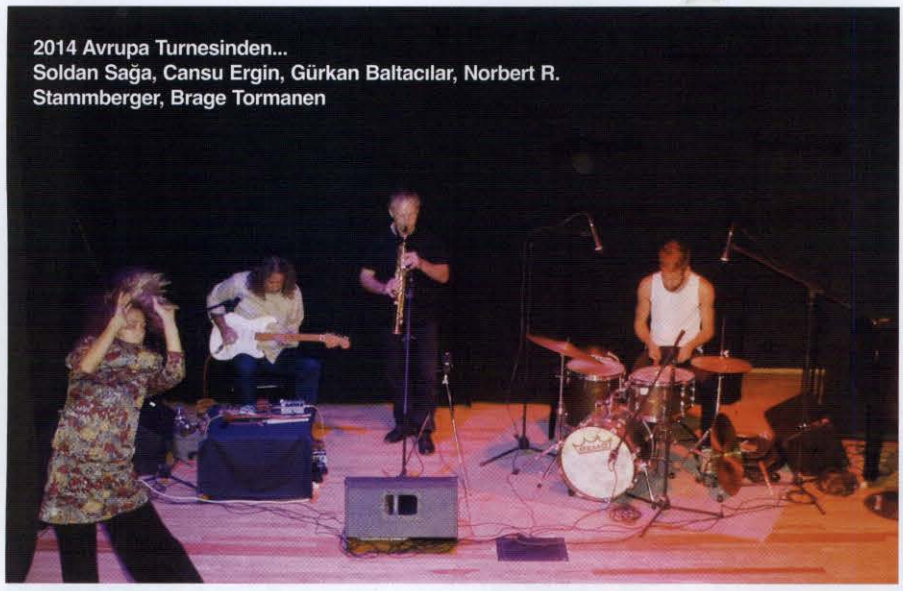

2014 Avrupa Turnesinden...
Soldan Sağa, Cansu Ergin, Gürkan Baltacılar, Norbert R. Stammberger, Brage Tormanen

Ahmet Çağan'ın değişik zamanlardaki katılımlarından oluşan son Çatı1972 ekibiyle yapılıyor.

Peki geride kalan o enstrümansızlık günlerinden sonra şimdi neleri kullanıyorsunuz, bu değişik sesleri elde etmek için?
İlk günlerden kalan çeşitli çanlar, metaller, kaval ve flütlerin yanına 80'lerde sipsi ve zurna eklendi akustik olarak. Elektrikli olarak detaya girmeden, hala aramakta olduğum o Grundig teyp/anfinin sesini tam bulamasam da, çeşitli pedallarla sürekli farklı tınılar yakalamanın ve kendi müziğimi ifade etmenin peşindeyim.

En çok kimlerden etkilendiniz?
1988'de izlediğim Miles Davis en önemlisi, o yıllar sürekli İstanbul Jazz Festivaline giderdim, bir de Ornette Coleman aynı şekilde çok etkilemişti. Gitarcı olarak ise; Jimi Hendrix, Jimmy Page, Jeff Beck, Joe Walsh, John McLaughlin, John Abercrombie, John Scofield diye uzayan bir liste, biraz J. harfi koleksiyonu gibi...

Grup üyeleri olan aşağıdaki isimler o kadar fazla ki, insanın aklına gruba sanatçılarının nasıl dahil olduğu geliyor?
Gürkan Baltacılar (gitar, bas, davul, flüte, vokal), Ufuk Ömürgönülşen (lead vokal, gitar), Tuncay Turgul (gitar, bas, vokal, flüt), Aşkın Gençerler (davul, perküsyon), Baha Emren (davul), Oğuz Bayer (flüt), Argun Terzibaşıoğlu (davul), Tansu Öyke (perküsyon, davul, keyboard, bas), Serdar Tekoğul (gitar, bağlama), Deniz Gönülşen (keman), "Zeplin" Ahmet Kutluk (gitar), Feyyaz Yükselen (perküsyon), Yakup Dinçeroğlu (gitar, bas), Tayfun Alpay (gitar), Halit Tuvay (gitar, perküsyon), Beniz Ferda (gitar), Tamer Kaya (davul), Hakan Aydoğan (sipsi, perküsyon), Asil Noyaner (perküsyon), Turgay Bayram (perküsyon, sipsi, trompet), Kemal Begtaş (Roland 303, gitar), Bülent Şen (bas, keyboard), Tuğrul Gülenç (gitar), Şefik Toker (gitar), Harun Öncü (tenor saksofon), Tamer Temel (tenor ve soprano saksofon), Ali Cenk Gedik (trompet), Serhan Erkol (alto saksofon), Ümit Canlı (gitar ve davul), Mahmut Yalay (bas, sampler), Halil Kesiktaş (gitar, bas), Efe Benzeşik (gitar, alto saksofon), Ahmet Tolga Uzel (tenor saksofon, davul), Özün Usta (davul), Murat Taner (tenor saksofon, gitar), Sedat Yalınkılıç (davul), Tolga Şenergüç (davul), Onur Duygulu (gitar ve keman), Karahan Kadırman (alto saksofon, bas), Stewart Todd (tenor saksofon), Serdar Ateşer (gitar, bas), Murat Üstün (tenor saksofon), Ayça Betim (vokal), Ateş Tezer (davul), Emre Kartarı (davul), Ayşe Tütüncü (keyboard), Sıla Gerbağa (bas flüt), Ahmet Çağan (davul).

Tek tek açıklamak uzun bir hikaye olacağından, ilk arkadaşlar, onların arkadaşları ve onların arkadaşlarının arkadaşları şeklinde özetleyebiliriz. Bir de kuruluştan 25 yıl kadar sonra gelmeye başlayan genç kuşak müzisyenler var bu listede. Bunu 42 yıla yayarsanız isimler çok fazla sayılmaz.

2014 turnenizden bahseder misiniz? Turne fikri nasıl oluştu? Kimler dahil oldu? Turne nasıl geçti?
Bu turne 2012 yılında ilk kez Ufuk Ömürgönülşen ve beni Münih Lautwechsel festivaline davet eden Alman besteci, saksofoncu ve orkestra şefi Norbert R. Stammberger'in "***Ensemble Mambo Varesé***" grubunun turnesi. Bu yıl Bavyera eyaleti sponsorluğunda kendisinin oluşturduğu Alman, Japon, İtalyan, Norveçli ve Türk sanatçılardan meydana gelen bir ekip ile gerçekleştirildi.

Bu grup; Marta Bladi Loddo: vokal (I)- S. Cansu Ergin, dans (TR)- Peter Spiel, mover (D)- Norbert R. Stammberger, s (D)- Gürkan Baltacılar, gitar (TR)- Rieko Okuda, piyano (J)- Gülşah Erol, cello (TR)- Matteo Muntoni, kontrabas (I)- Brage Tormanen, davul (N)'dan oluştu.

25 Ekim ve 4 Kasım tarihleri arasında İzmir, İstanbul, Münih ve Cagliari şehirlerindeki çeşitli festival ve konserlerde çaldık. İlhan Mimaroğlu bir yazısında "***Ben kendim için sanat yaparım demek kendini ve giderek sanatı aldatmaktır***" diyor. Çok uzun zaman bunu yapan, bırakın dinleyiciyi, çalacak yer bile bulamayan bizler ancak 2000'lerde bu çemberi kırabildik; Yeni ve nispeten süregelen şeylerin dışındakilerle de ilgili bir kuşağın geldiğini düşünerek. Başkalarını yaptığınıza ortak edebilmek; ne yaptığınıza ve ülkeden ülkeye değişen birşey.

Turne ile ilgili en kısa söyleyebileceğim şey belki şu; evet onlarda kökleşmiş ve yeniliğe açık bir sanat sevgisi ve geleneği var ve bu sayede verdiğiniz her şeyi ilgiyle izleyip, dinleyip kabul ve takdir edebiliyorlar, ki bizler için en önemlisi de galiba bu.

Konserlerinizde bir dönem projeksiyon sistemi ile görsel malzemeler de kullanmışsınız...
Müziğimizin görsellik içerdiğini ilk kez Amerika'dan myspace'in hızlı olduğu dönemde yazan bir grup söylemişti 2007 falan gibi. Müziğiniz çok belirgin bir "***soundscape***" duygusu veriyor şeklinde. 4-5 yıl önce başka birtakım görselleri projeksiyon kullanarak uyguladık sahnede. Tabii bu daha popüler, yönlendirici ve sabitleyici bir durum izleyici için, imgeler herkes için farklıdır aslında. O görsellik duygusu yıllardır var müziğimizde özellikle sahne videosunu izlemek yerine sadece müziği dinleyince bunu daha rahat fark edebiliyorsunuz. Belki uygun bir filmin müziğini yapmak güzel olabilir.

Bazen düşününce en başlarda müziğin resmini ve resmin müziğini yapmak gibi takıntılarım vardı. Resim olayı müzikten biraz daha eski 1968'de ressam olmaya karar vermiştim, olmak ne demekse, işte hiçbir şey bilmeden gene içgüdüsel boyalara saldırma vs. durumları. Tabii bu da halen devam etmekte, çatının diğer yüzü olarak. Yani kısaca belki de o ilk takıntının izleri müzikte görsel çağrışımlar uyandıran, kimbilir.

Hayalbaz Performansı...
Soldan Sağa, Mahmut Yalay, Gürkan baltacılar, Ateş Tezer, Onur Duygulu, Serdar ateşer, Ufuk Ömürgönülşen

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Jazz Jamboree

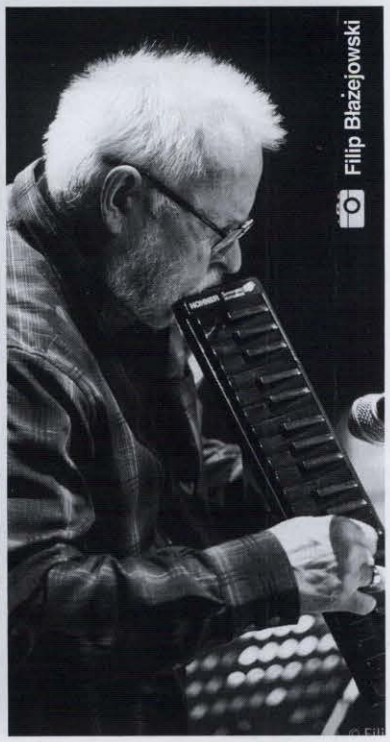

Jamboree, Polonya ve Avrupa'nın en eski ve prestijli jazz etkinliklerinden biri. Bu sene Varşova'da 56. kez düzenlenen etkinlik en az daha öncekiler kadar heyecanlı ve renkli performanslara sahne oldu. Yerel müzisyenlerin yanı sıra sahne alan isimler arasında trompetçi **Terence Blanchard**, İtalya'dan Enrico Zanusi, Avustralya'dan **Tommy Emanuel** de vardı.

İlk kez 1958 yılında Varşova'daki Stodola Öğrenci Kulübü'nde düzenlenen etkinliğin ilk adı "Jazz '58"di. Daha sonra adı Polonyalı yazar Leopold Tyrmand tarafından bugünkü ismi verildi. Jazz Jamboree kısa sürede Avrupa'nın en büyük ve en önemli festivallerinden biri haline geldi.

Uzun geçmişi boyunca Duke Ellington, Miles Davis, Telonius Monk, Dizzy Gillespie, Dave Brubeck, Benny Goodman, Wynton Marsalis, The Manhattan Transfer, Bobby McFerrin, Ray Charles, Keith Jarrett, Chick Corea,

Herbie Hancock ve Michael Petrucciani gibi sanatçılar sahne aldı.

Bu yıl 56. sı yapılan festivalde, Türkiye Polonya ilişkilerinin 600. yılı kutlamaları çerçevesinde Türk Büyükelçiliğinin büyük katkılarıyla piyanist Janusz Szprot'un önderliğindeki grup sahne aldı. Vokalde Sibel Köse, tenor saksofonda Engin Recepoğulları, piyanoda Janusz Szprot, gitarda Önder Focan, basda Kamil Erdem, davulda Cem Aksel 25 Kasım'da dolu bir salonda, ilginin oldukça yüksek olduğu bir konser verdiler.

Polonya'nın önemli dergilerinden olan Jazz Forum'un genel yayın yönetmeni Pawel Brodowski'nin nazik davetiyle bu seyahate ben de dahil oldum. Kendisi ile 74. sayımızda yazarımız Seval Deniz Karahaliloğlu geniş bir röportaj yapmıştı. Bu kez de ben kendilerini ziyaret ederek Türkiye'de jazz yaşamının kısa bir özetini anlatarak Jazz Forum Dergisi'ne konuk oldum.

Seren Akyoldaş
serenakyoldas@gmail.com

15. Uluslararası Antalya Piyano Festivali

15. Uluslararası Antalya Piyano Festivali, 7-29 Kasım tarihleri arasında 20 konser, 8 ustalık sınıfı, 20 atölyeye ev sahipliği yaptı. Festivalin Sanat Yönetmeniliği görevini orkestra şefi Gürer Aykal, Genel Koordinatörlük görevini soprano Seren Akyoldaş üstlendi. "Şehrin sesi" sloganı ile okullardan, AVMlere, festival çadırına, ilçe kültür merkezlerine yayılan APF15, jzz dünyasından da önemli isimleri ağırladı. Bu yılki festival kapsamında **Tord Gustavsen Quartet**, **Eliane Elias**, **Fahir Atakoğlu** & **Ara Dinkjian** konserleri Antalyalı müzikseverlerle buluştu.

Paul Lewis

15 Kasım akşamı, **Tord Gustavsen Quartet**, ilk kez Antalya izleyicisinin karşısına çıktı. Gustavsen'in diskografisine bakacak olursak, ilk albümlerinde daha Avrupa empresyonizmi gözlemlenebiliyorken, bestecinin son yıllarda Endülüs tınılarıyla ile geleneksel kuzey jazz'ını birleştiren nev-i şahsına münhasır bir

Indila

Eliane Elias

çizgiye kaydığını görebiliyoruz. Antalya konseri de, bu yeni çizgiyi yansıtıyordu. Konserde Oslo doğumlu piyanist, besteci Gustavsen'e, saksofonda Tore Brunborg, kontrbasta Sigurd Hole, perküsyonda Jarle Vespestad eşlik etti.

Eliane Elias, on parmağında on marifet olan müzisyenlerden. Hem piyanist, hem şarkıcı, hem aranjör, hem besteci, hem de söz yazarı. Randy Brecker, Herbie Hancock ve Bob Brookmeyer gibi efsanevi isimler ile birlikte çalışmış olan Elias'ın beş Grammy adaylığı var. Bunun yanında Elias dört "Gold Disc Ödülü" ve Japonya'da üç kez en iyi vokal albüm ödülü kazandı. Müziğinde kendine Brezilya'dan aldığı müzikal kökleri, dokunaklı sesi ve etkileyici doğaçlama yeteneğiyle birleştireceği konseriyle, Eliane Elias 22 Kasım'da Antalyalı müzikseverler ile buluştu. Konsere ilgi büyüktü, AKM Aspendos Salonu'nda tüm koltuklar doluydu. Avrupa'da ve özellikle de Amerika'da pek çok müzik festivalinin onur konuğu olan piyanist ve besteci Atakoğlu'nun değişik müzik kültürlerini harmanlaması ve doğduğu topraklarla kurduğu güçlü bağ, müziğinin dikkat çekici öğeleri. Tüm dünyada prestijli jazz festivallerinde sahne alan, besteciliğiyle de ünlenen Dinkjian da kökleri Anadolu müziğine dayanan ezgileri jazz ile birleştiren bir müzikal anlayışa sahip. APF15 benzer müzik duruşları olan, bu 2 usta ismi bir araya getirdi. **Fahir Atakoğlu** ve **Ara Dinkjian**'ın duo olarak, ilk kez deneysel bir birliktelik yaşadı. Anadolu topraklarının ezgileri ile jazz armonilerinin piyano ve ud ile hayat bulduğu bu özel akşamı kaçırmayalım diyen Antalyalı müzikseverler, 26 Kasım saat 21'de AKM Aspendos Salonu'nda buluştu. Biletleri günler öncesinden tükenen bu konserde, Atakoğlu ve Dinkjian'a klarinette Göksun Çavdar, çelloda da Özer Arkun eşlik etti.

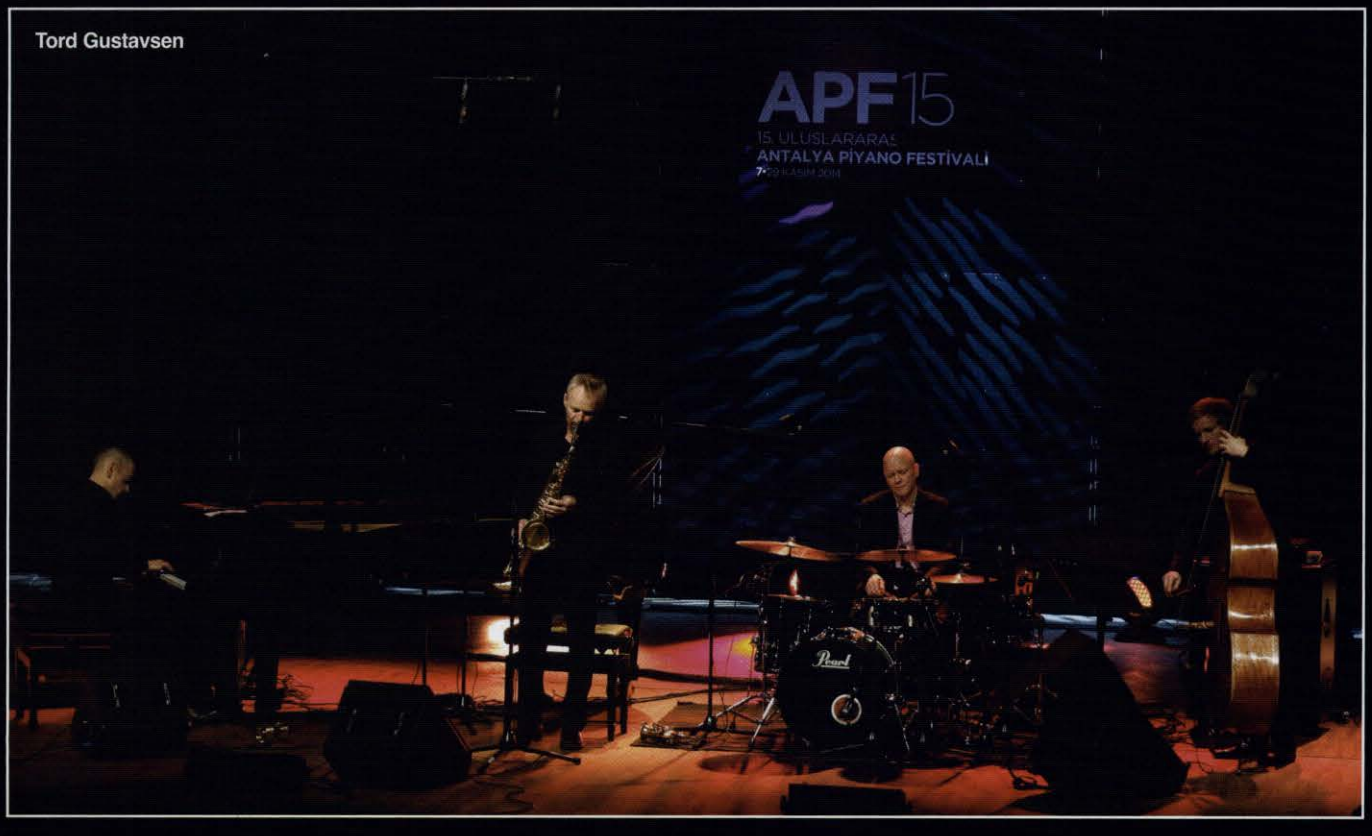

Tord Gustavsen

Burak Sülünbaz
buraksulunbaz@jazzkolik.com

24. Akbank Jazz Festivali'nin Ardından

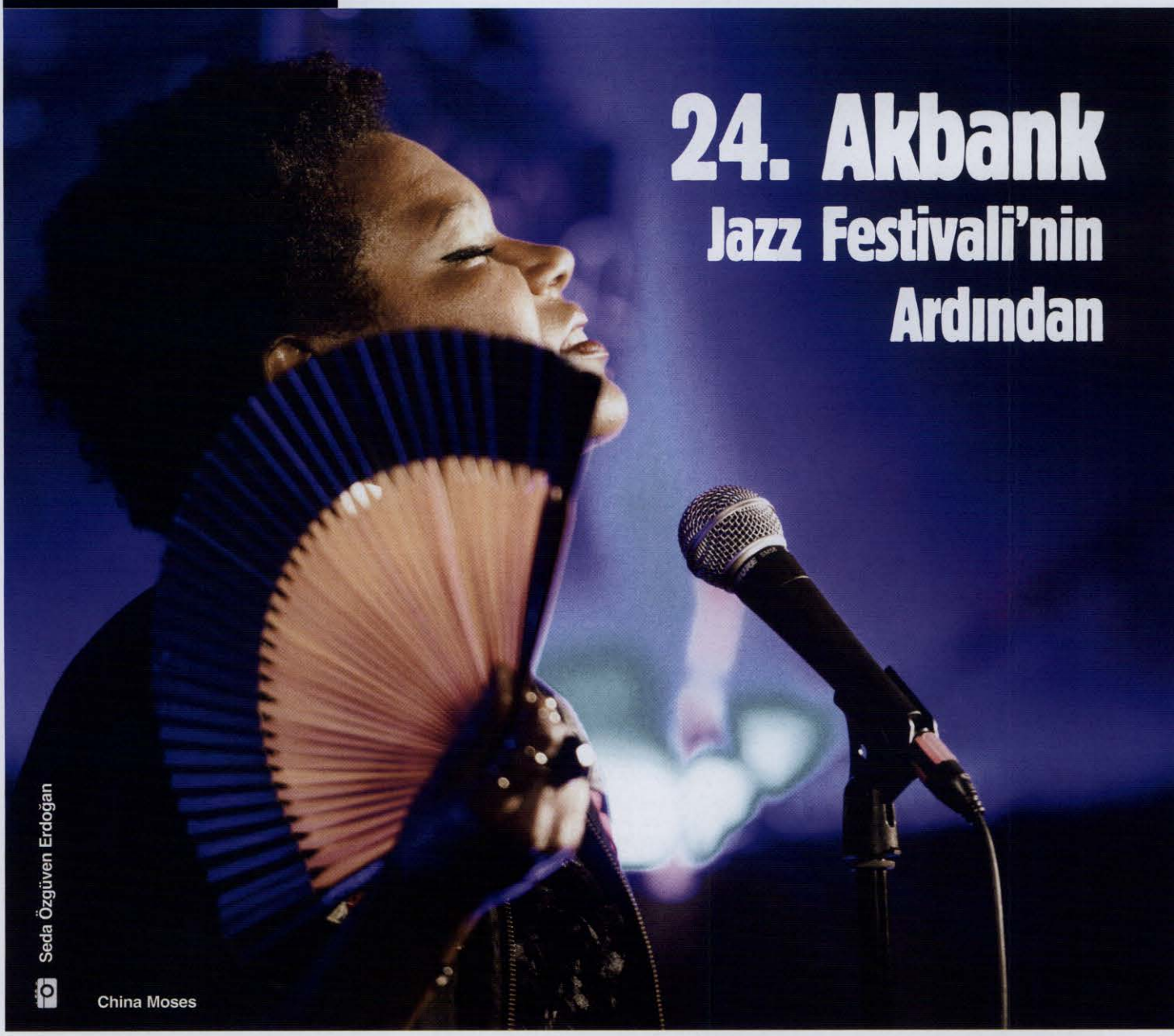

Seda Özgüven Erdoğan

China Moses

24. Akbank Jazz Festivali önceki sayımızda bahsettiğimiz gibi jazz severleri konserden konsere koşturan bir maratona dönüştü yine bu sene. Her tatdan, her yaşa ve her zevke konserler müzik severleri salondan salona sürükledi ve itiraf etmek gerekirse "rüzgar gibi geçti".

Maraton 23 Ekim akşamı Aksanat'da Polonyalı piyanist **Leszek Mozdzer** ile başladı. Aslında kendisini İstanbul festivalinde **Danielsson** ve **Fresco**'yla **Polska** üçlüsünün bir ayağı olarak izlemiştik ve doyamamıştık. Hasret kısa sürdü. Solo bir konserle sevenleriyle tekrar buluştu. Konser Mozdzer'in her sözünde gurur duyduğu milleti Polonya ve vatandaşı besteci **Krzysztof Komeda**'nın kulaklarını bol bol çınlattı. Konserin bana göre en dikkat çekici anları Mozdzer'in muhtelif objeleri piyanosunun içine zaman zaman düzenli zaman zaman fırlatırcasına koyarak sesleri distort ederek özgür doğaçlamaya yeni bir bakış açısı katmış olmasıydı. Avrupa jazz'ının önemli esin kaynaklarından Rus besteci ve piyanist Prokofiev, Leszek Mozdzer'i de oldukça etkilemiş biridir. Konserde sağ ve sol el koordinasyonu, hızı, akışkanlığı yanında icra esnasında notalarla espri yapma kabiliyeti ayakta alkış aldı.

Aynı akşam Babylon'da **Ambrose Akinmusire** mekanı tıkabasa dolduran bir performansla göz doldurdu. İzlerken duruşu tarzı beni öyle kendine çekti ki eğer Miles hayatta olsaydı onun hakkında acaba ne düşünürdü diye düşünmekten kendimi alamadım. Tenor eşliğiyle **Walter Smith**, piyanoda **Justin Brown**, basta **Harish Raghavan** ve **Tommy Crane** davulda başbaşa aynı yetkinlikte ve konserin başından sonuna aynı adımları atarak sahnede dans ettiler, bana göre tam kıvamında bir jazz gecesiydi.

24 Ekim akşamı yaşayan en prestijli basçılardan biri yeniden İstanbul'daydı. Tabi ki **Christian McBride**'dan bahsediyorum. Festival programı açıklandığı anda en çok dikkatimi çeken birkaç konserden biriydi. Kendisini bir süre önce **Nardis Jazz Club** misafir etmişti ve konser öncesi sohbet ettiğim editörümüz Zuhal Focan piyanist **Christian Sands**'in gençliğinden dem vurarak "Bu yaşta bu yetenek, muhteşem bir tuşesi var ve çok mütevazı bir sanatçı" diyerek benim Sands hakkında övgülerimi teyit etmişti. Konser sırasında ise McBride, Sands'den bahsederken "bu adamı dikkatle dinleyin, kısa bir süre sonra onu dinleyebilmek için çok fazla para ödemek zorunda kalacaksınız" demişti. Bu trio için taraflı tarafsız herkes kendi kendine itiraf etti ki jazz Amerikalı müzisyenlerin müziğidir. Özellikle siyahi müzisyenler basketbolda Harlem neyse jazz için aynı yetenek ve görsel şovu ifade eder.

Ertesi akşam yine adresimiz Cemal Reşit Rey konser salonuydu. Ülkemizin yetiştirdiği en tanınmış neyzenlerden biri olan **Kudsi Ergüner**, Alman genç kuşak piyanistlerden **Michael Wollny** ve perküsyonda **Hamdi Akatay**'la bir araya geldi. Sufi nefesini jazz potası içinde eriterek dinleyenlere sunduğu

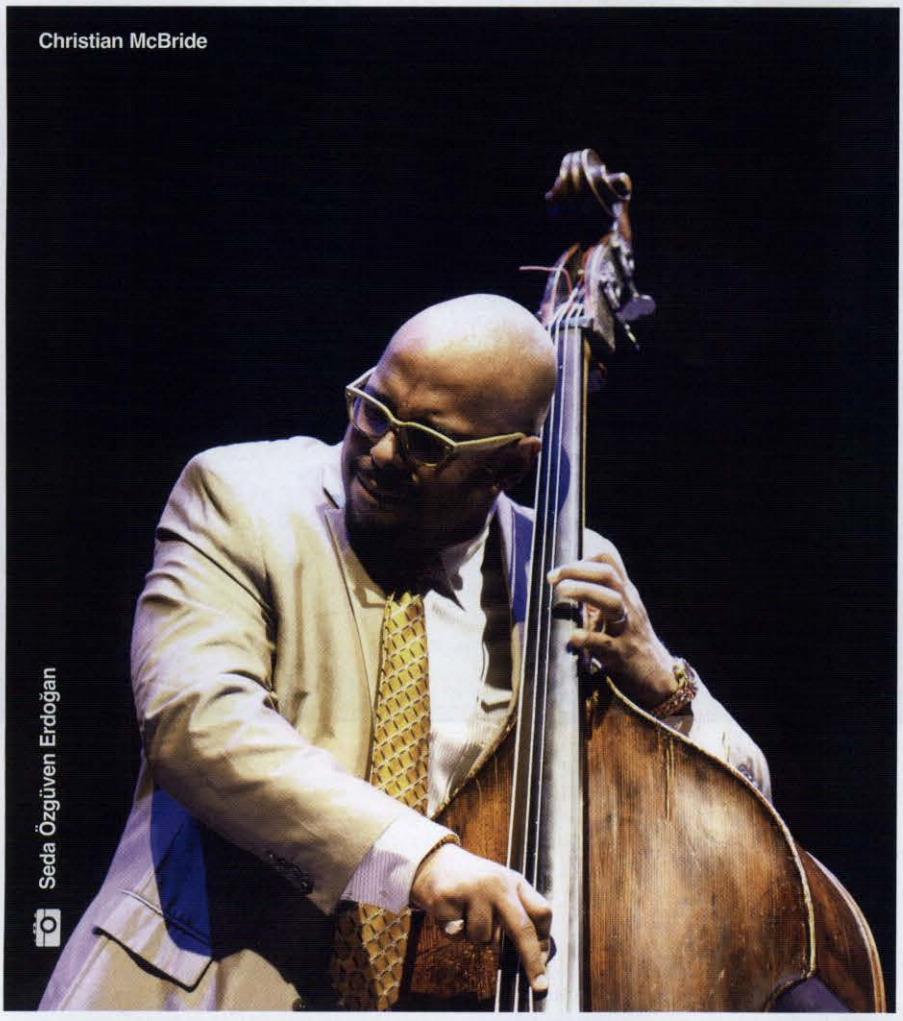

Christian McBride

Seda Özgüven Erdoğan

bir performans gerçekleştirdi. Salonda sessizlik ve huzur hakimdi. Wollny'nin yabancısı olduğu bu kültüre bir misafir olarak gözlemi, heyecanı, performansa katılımı müziğin zamandan bağımsız, farklı coğrafyalar arası insanları birbirlerine bağlayıcılığının kanıtıydı. Notlarım arasında bu ekibin daha önce iki kere sahnede yer aldığı ve bu repertuvarın ilk defa icra edildiği de var.

Bektaşi nefesi, Hüseyin Sebilci Efendi`nin tasavvuf eserlerinden bir bölüm, Mevlevi ferah feza makamı yazılmış bir eserin yanında tasavvuf eserleriyle ilgisi olmamasına rağmen Nazım Hikmet`in anısına yazdığı Şair Cenazesi isimli gibi birçok güzel eser birlikte hayata geçirildi.

Aynı gün yine Cemal Reşit Rey'de gösterişli sahnesiylesiyle **İbrahim Maalouf** sahne aldı. Maalouf 1980 doğumlu Lübnan kökenli Paris'de yaşayan bir jazz yıldızı. Şu an dergimiz elinizdeyse büyük ihtimalle ondan bir şekilde haberdarsınızdır. Tüm dünyada bilinen bir müzisyen ve ülkemize her gelişinde ister Ankara'da, İzmir'de veya İstanbul'da olsun uzun süre önceden biletleri biten konserlere imza atıyor. Bitirim tavırları, sahnede adım atmadığı yer bırakmaması, yaptığı dünya müziğini adeta bir rock müziği sunumuyla dinleyiciyle buluşturması onu bugünün müzik sahnesinde dinleyiciler açısından tercih sebebi kılıyor. Seyircileri şova katmak her zaman beğeni toplayan bir iştir biliriz ama onun gibi cana yakın ve çenesi düşük bir sanatçı için seyirciyi sahneye katma işi onu içimizden biri sahneye

Leszek Mozdzer

Seda Özgüven Erdoğan

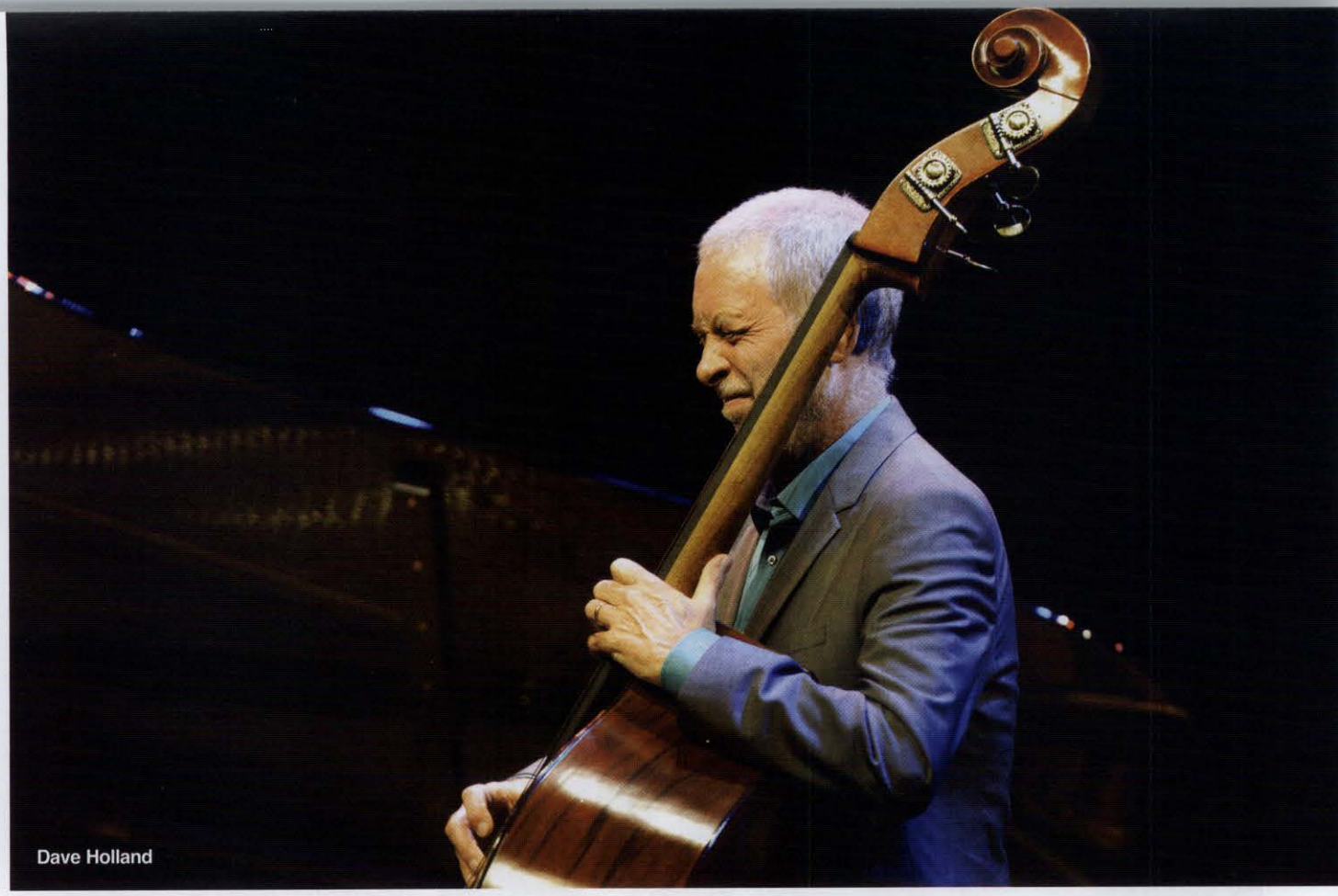

Dave Holland

çıkmış da çalıyormuş gibi bir samimiyet ortamı yaratıyor. Doğu batı sentezi gitgide popülaritesini artırmaya devam ediyor ve Malouf bu sentezin önemli bir temsilcisi olarak 24. Akbank Jazz Festivali'nin unutulmazları arasında yerini alıyor.

Festivalin heyecanla beklediğim performanslarından **Jose James** ise ertesi akşam Babylon sahnesindeydi. Konseri listeme eklememin nedeni; James'in benzer müzikler yapan isimlerden farklılaştığı, ayakları daha yere basan ama her zaman *`keyif garantili`* müzik yapıyor olmasıydı. Kimi şarkıcıların su yüzünde görünen özellikleri kendilerini hiç yormadan, zorlamadan şarkı söylüyor gibi görünmeleridir, Jose James`i R&B`den Soul`a, blues`dan jazz'a tarzlar arası hibrid müziğiyle her yıl ününün artışına karşıt olarak sahnede asla konsantrasyonu bozulmayan performansı çarpıcıydı. Çoğunlukla yeni albümünden parçalar dinledik. Vücut dili, mikrofon hakimiyeti, sahne kıyafetleri ve sahne tavırlarıyla açık bir Rap yıldızı duruşu var ama onun en büyük tutkusu Billy Holiday, Coltrane, Aretha Franklin olan bir jazz delisiydi...

Festivalin sonuna yaklaşmaktayken hemen hemen hergün bir konser bazı günler arka arkaya iki konsere giderken konser listemde bu sefer İtalyan üçlü **Claudio Filippini** ve müzisyen arkadaşları var. Müzik severleri onları CamJazz etiketiyle başarılı albümleriyle tanıyor. On yıldır birlikte turluyorlar birbirlerini iyi tanıyorlar. Festival'in en sıcak konserlerinden biriydi, elbette **Jamie Cullum**`un dinleyicilerle kurduğu sıradışı yakınlığı saymamak kaydıyla... Konseri *`sıcak bir konser`* dememin sebebi Filippini`nin konser öncesi çat-pat İngilizcesiyle genel uygulamanın aksine *`konser sırasında flaşlı flaşsız fotoğraf çekebilir, video çekip Youtube`a ekleyebilirsiniz, Facebook`dan, twitter`dan ekleyin, öksürün, hapşırın biz rahatsız olmayız, keyfinize bakın`* diyerek izleyiciyi şaşırtması ve rahatlatmasıydı. Fırsatı kaçırmayan izleyici de gördüğüm kadarıyla epey fotoğraf ve video çekti. Bu videolar fotoğraflar sosyal medyada bol bol gezindi.

Bu yıl festivalin en ağırlığı olan konseri hangisiydi diye soracak olursanız düşünmeden **Kenny Barron**, **Dave Holland** derim. Canlı bir tarih gözlerimizin önünden aktı gitti. Tane tane, pırıl pırıl icraları ve karizmalarıyla sahnede iki beyefendi piyano ve kontrbas performanslarıyla birbirleriyle sohbet ettiler. Nasıldı diye soracak olursanız birlikte kaydettikleri ve kısa süre önce yayınlanan **The Art of Conversation** albümünü edinmenizi öneririm. Albüm müzik çalarınızda dönerken gözlerinizi kapatın ve zamanında Miles Davis ve Keith Jarrett'la bile sahne almış **Dave Holland** ve eşsiz tuşesiyle **Kenny Barron**'ın profesyonelliğin doruklarında gezindiklerini hayal edin.

Festivalin mutlaka bahsetmem gereken iki konserinden birisi Zorlu Performans Sanatları Ana Sahnesi'nde gerçekleşen Jamie Cullum konseri oldu. Cullum kelimenin tam karşılığıyla bir "entertainer". Olumlu anlamda maymun iştahlı bir müzik adamı şarkı söylüyor, piyanonun üstünde şarkısına devam ediyor, hopluyor zıplıyor seyirciler arasına dalıyor, seyirciyle sahnede özçekim yapıyor, piyanosuyla eğleniyor, eğlendiriyor ve bugünün jazz'ında star ışığı olan belki de tek müzisyen olduğunu dosta düşmana kanıtlıyor. Enerjisi hiç bitmiyor. Her yaştan, her meslekten müzik severi bir araya getirmeyi başarıyor.

Tartışmasız en ilgi çeken konserlerden bir diğeri ise bir günde 3000 bilet satıldığı rivayet edilen ve konser günü gelip çattığında mekanın tıklım tıklım dolu oluşuna şahit olduğum **Chet Faker** konseriydi. Konserin mekan seçimi çok doğruydu. Böyle bir konser Cemal Reşit Rey gibi oturmalı düzende olamayacağına göre, bir anlamda eğrisi doğrusuna denk geldi ve bir Turkmall yatırımı olan Uniq İstanbul`un Volkswagen Arena`sı hem en uygun mekan oldu hem de test edildi, onaylandı...

Avusturalya`lı **Nicholas James Murphy** efsane Chet Baker'a olan hayranlığıyla onun ismine öykünmüş ve kendine bu ismi vermiş, bize de Chet Baker'ın anısına olan saygımızdan konsere koşmak kaldı. Festival kapsamında **Chet Faker**`ın gördüğü ilgi şaşırtıcıydı... Orada, o akşam olmayanlar için ortamdan bahsetmek gerekirse temel olarak bir elektronik müzik festivali öncesi çoğunluğu genç ve *üstüne basarak belirtiyorum* fanatik hayranların çoğunlukta olduğu müzik severlerden oluşan seyirciyle uzun süre unutulmayacak bir şova imza atıldı.

Benim, geceyle ilgili en büyük kazanımım o akşam ilk defa ziyaret ettiğim Volkswagen Arena`ya hayran kalmış olmam, bu boyutta, gümbür gümbür bir performansta bile muhteşem bir akustik kondisyonu sağlanmış. Sahne sanatları ve müzik için tasarlanmamış spor salonlarında dev konserler izlemek durumunda kalan Türk seyircisi sonunda bu boyutta bir eğlence ve kültür merkezine kavuşmuş görünüyor. Ne mutlu! Yakın bir zaman önce Buena Vista Social Club konseri gerçekleşen mekanla ilgili olumlu tepkiler alındığını öğreniyorum. Gecenin sonunda benim gibi farklı bir tat elde etme arzusuyla konsere gelmiş müzikseverler için hem Chet Faker hem de Volkswagen Arena takip edilmesi gereken iki isim olarak mutlulukla kayıtlara geçti.

24. Akbank Jazz Festivali bu sene de büyük kitleleri peşinden sürükledi. Jazz'la yeniden tanışanlar ve müzik yolculuğuna devam edenlerle bu sene de keyifli bir festival takip ettik. Seneye takrar görüşmek üzere.

Ferit Odman
www.feritodman.com
info@feritodman.com

Ernie Watts ile turne ve albüm yapmak!

Hepinizin bildiği gibi Kerem Görsev Trio'da altı senedir aralıksız çalıyorum ve de sürekli çok güzel festivaller ve salonlarda konserlerimiz oluyor; fakat daha önemlisi dünyaca ünlü ve çok önemli müzisyenlerle de ortak çalışmalar yapıyor olmak. İşte bu ortak çalışmaların en sonuncusu da Ernie Watts ile gerçekleşti. Sırasıyla; Ankara, Alanya, albüm kaydı, Bologna (İtalya) ve İstanbul konseri şeklinde on güne yayılan mini bir turnemiz oldu ve hepimiz Ernie'ye bir kez daha hayran olduk.

Bu turne ve Kerem Görsev'in "Emirgan" albümünün provaları için Emirgan'da; Kerem Abi'nin evinde buluştuk. Ernie her zamanki "cool" havası ile ama sıcak bir şekilde bizleri kucakladı. Ernie'nin ne kadar disiplinli olduğunu bir önceki turne ve "Therapy" albümü için gittiğimiz Londra'dan hatırlıyordum, fakat bizleri yine şaşırtmayı başardı. Saksofonundan sonra küçük bir çantadan nota sehpasını da çıkarttı ve hemen sehpayı kurup bantladığı notaları üzerine dikkatlice yerleştirdi. Bu size garip gelmiyor olabilir ama inanın benim tanıdığım başka hiç bir müzisyen provaya nota sehpası taşımak veya notaları bantlamak ile uğraşmaz. Kerem Abi ile birbirimize hayretle ve de Ernie'ye hayranlıkla bakıp provalara başladık. Tabi ki o iki gün boyunca Emirgan inledi! Ernie'nin tonu gibi bir ton çok az saksofoncuda var. Zaten iki nota duysanız "aaa bu Ernie Watts değil mi" dedirtecek kadar kendine has bir 'sound'u var. Ernie normalde saksofoncuların kullandığı ağızlık aralığının çok daha fazlası ile çalıyor. Kamış ile bek'in arasındaki bu açıklık ne kadar fazla ise o kadar fazla hava üflenmesi gerekiyor; işte bu müthiş ton da Ernie'nin bu fazladan üflediği hava sayesinde oluşuyor. Bu arada hemen bu yazıyı okuyan saksofoncular için Ernie Watts'ın ekipman seçiminin detaylarını eklemek isterim!

Provalarımızı tamamladıktan sonra Ankara konseri ile start aldık. Ernie'yi biraz daha yakından tanımanız için müzik dışındaki alışkanlıklarından da biraz bahsetmek istiyorum. Herkes bilir ki Kerem Görsev çok disiplinlidir ve bir yere geç kalınması onun hayatta gerçekten en dayanamadığı şeydir. Mesela lobide sabah 07:00'de buluşulacaksa Kerem Abi'yi 06:30'da orada otururken bulabilirsiniz. Ernie Watts için ise Kerem Abi'nin "bir önceki sürümü" diyebilirim. Yani yarım saat de değil; hep söylenenden tam olarak bir saat önce hazır oluyor; yani Kerem Abi'den bile çok çok önce! Biz inanamadık. Uçak için beklenen sırada hep en önde Ernie'yi görüyorsunuz. Pasaportu her zaman boynuna asılı ve de turne program listesinde yapılmış olan şeyleri hemen not alıp üstünü çiziyor. Gerçekten müthiş bir disiplin. Bu erkenciliği gören kontrbasçımız Kağan Yıldız da çok akıllıca bir espri ile Ernie'ye "Early Watts" lakabını taktı. Çok eğlendiğimiz ve Ernie'den hayat dersleri aldığımız bir konser serisi oldu. Ankara ODTÜ Vişnelik'teki açık hava konserimizi de yağmursuz bir şekilde ve müthiş bir ilgi ile bitirdikten sonra sabah çok erken bir saatte İstanbul aktarması ile Alanya Caz Günleri kapsamındaki konserimiz için Alanya'ya gittik. Bizlere bir kaç parçada da Elif Çağlar-Muslu eşlik etti. Tabiki bu arada Ernie'den dinlediğimiz maceralar hep çok keyifliydi. Mesela zamanında Rolling Stones ile turneler yaptığını biliyor muydunuz? 1980'lerin başındaki bu turneleri kahkahalarla kendisi de fazla hatırlamadığını anlattı bizlere ve hepimizi çok güldürdü.
Bu iki konser sonrası sıra geldi Kerem Görsev'in son albümü "Emirgan"ı kaydetmeye. Sabah yine erkenden Babajım Stüdyolarında buluştuk. Gerçekten çok rahat bir kayıt günüydü. Yemek arası dahil olmak üzere tam beş saatte albümün kayıtları tamamlandı. Hepsi Kerem Abi'ye ait yeni bestelerden oluşan bu albümde Ernie Watts gibi bir efsane ile yer aldığım için de çok şanslı hissediyorum kendimi. Kayıt esnasında Ernie profesyonelliğini ve Los Angeles'ta yıllardır yaptığı stüdyo müzisyenliğini konuşturdu ve mükemmel bir iş çıkarttı. Kerem Görsev'in bu albümünü Ernie Watts'ında büyük katkısıyla severek dinleyeceğinize eminim.
Albüm kaydını bitirmenin sevinci ve rahatlığı ile İtalya'da Bologna meydanındaki konserimiz için yine sabah erken bir saatte buluştuk ve yollara koyulduk. 69 yaşında iki Grammy'li ve dünyada ismini bilmeyen kalmamış bir saksofoncu olan Ernie Watts'ın İtalya'daki ilk boş günümüzdeki isteği beni gerçekten çok ama çok şaşırttı. Ben hangi şarküteriye gitsem, hangi İtalyan ayakkabısına baksam diye düşünürken Ernie menajerden tek bir şey istedi: "Bana saksofon çalışabileceğim bir müzik okulu veya oda ayarlayabilir misin?" İşte tam da bu yüzden Ernie Watts - Ernie Watts oluyor. Beni gerçekten çok etkileyen bir disiplin ve müzik bağlılığı bu. Bologna meydanındaki konserden hatırladığım bir başka konu da Ernie'nin hiç bir zaman sahnede monitör istememesi. Çaldığımız tüm enstrümanların akustik seslerinin ona sahnede yeterli olduğunu savunuyor ve de hiç monitör kullanmıyor. Ses sistemindeki fazladan tiz frekansları hemen kıstırıyor ve de sahnedeki konforu için ne gerekiyorsa yanında var. Nota sehpası ışığı, notaların uçmaması için 15-20 tane mandal, çeşitli klips ve bantlar, aklınıza ne gelirse. Çalmadan önce mutlaka yarım saat ısınıyor ve saksofonundan ne olursa olsun ayrılmıyor, kutusunun içindeyken bile başkasına taşıtmıyor. İşte Ernie Watts böyle bir adam; işine olan saygı, bağlılık, disiplin, müthiş bir ton ve yılların emeği.

İstanbul'a dönüp Kanyon'da klasikleşmiş olan Pazar konserlerinden birini de çok büyük bir ilgi ile tamamladıktan sonra Ernie 'yi uğurladık ve bir sonraki buluşmalarımız için şimdi sabırsızlıkla bekliyoruz. Kerem Görsev'in tamamen kendi çabalarıyla var ettiği bu proje ve güzel müzik umarım ki dünya festivallerinde de yer bulacaktır. Ernie Watts'ı sizlere azıcık daha yakından tanıtabildiysem ne güzel, lütfen Kerem Görsev'in Emirgan albümünü alıp Ernie'nin o güzel tonunu keşfedin ve Mayıs ayında gerçekleşecek konserlerimiz için bizi takip etmeye devam edin.

Müzik ve muhabbetle...
Saksofon: Julius Keilwerth SX 90R (Siyah-Altın versiyon) Ağızlık: Otto Link #13 Kamış: Fibercane Kelepçe: Rico Olegature

Filiz Taylan Yüzak
filiztaylanyuzak@gmail.com

Londra

Nina Simone'un Müzikal Mirasını Kızı Lisa Yeni Bir Kulvara Taşıyor

Geçtiğimiz Pazartesi Londra'da vokalist, şarkı yazarı ve besteci Lisa Simone'un konserindeydim. Annesi, efsanevi müzisyen Nina Simone'un müzikal genlerinin kızına da geçtiğini farz ederek aylar önce bu konsere bilet almıştım. Tahminimde yanılmamışım. Lisa gerçekten annesi gibi güçlü bir sese ve mükemmel bir yorum yeteneğine sahip. Bu konser, aynı zamanda Ekim ayında çıkan ilk albümü "All Is Well"in (Her şey Yolunda) İngiltere tanıtım etkinliğiydi. **1** Lisa acı, aşk, tutku, öfke, umut, romans ve azmi etkileyici şekilde harmanlayan bu albümü "20 yıllık bir dönemde alınmış büyük bir hayat dersi" olarak görüyor: "Dünyayla kalbimi, ruhumu ve yolculuğumu paylaşmak istedim" diyor. Müzik ise onun için bir iyileşme, güçlenme ve kutlama aracı... Ya sesi? Bazen bir jazz vokalisti gibi buğulu, bazense isyankar...

Geçtiğimiz yaz Londra'nın meşhur jazz kulübü Ronnie Scott's'ta biletleri önceden tükenen iki konser veren Lisa'nın albümü gerçekten söylendiği kadar kişisel. Şarkılarında annesiyle ilişkisinden, devrimden, özgürlükten, dinden ve yaşama sevincinden bahsediyor.

Lisa, şu anda annesinin Fransa'nın sahil kentlerinden Marsilya'ya yakın evinde yaşıyor. 18 yıldır evli ve 15 yaşında bir kızı var. Ailesiyle arası iyi. Konserde belli olduğu üzere seyircisiyle de etkileyici ve neşeli bir temas kurabiliyor.

Halbuki Nina Simone'un özel hayatında yaşadığı sorunlar konserlerine bile yansımış. Lisa'nın benim gittiğim konserinde en önde oturan, yaşlı bir izleyici vardı. Nina Simone'un Londra'daki bütün konserlerini izleme şerefine nail olmuştu. Lisa ondan bu konserleri tarif etmesini isteyince "Nina konserlerinde bazen efsaneleşiyordu, bazen de sorunlarını dışarıya yansıtıyordu" yanıtını verdi. Lisa ona dürüst yanıtı için teşekkür etti. Tahmin edebileceğiniz gibi, Nina Simone'un tek çocuğu olan Lisa'yla ilişkisi hep sorunlu olagelmiş. Bir İngiliz bulvar gazetesine verdiği bir söyleşide Lisa onunla yalnız kaldığında mutsuz olduğunu, annesinin zaman zaman "canavarlaşabildiğini" anlatmış. Yedi yaşına kadar 13 farklı dadısı olmuş. Sokakta annesinin kendisini dövdüğü olurmuş. Sürekli seyahat etmelerinden şikayet ettiğinde ise annesi ya ona şantaj yapar, ya da onu dövermiş. Nina, Lisa'yı 1976'da Cenevre'de uluslararası bir yatılı okula vermiş. Ama 14 yaşındayken kendisini yine dövünce Lisa bu kez evden kaçmış. Daha sonra ise orduya yazılmış. ABD Hava Kuvvetleri'nden 29 yaşında ayrılmış ve müzik hayatına başlamış. Ama Nina kızının iki kariyerini de desteklememiş ve vasiyetinde Lisa'yı mirasından mahrum bırakmış. 2001'de ise Lisa, Elton John'un New York-Broadway'de sahnelenen müzikali Aida'nın başrolünü kaparak profesyonel müzik yolunda ilk adımı atmış. Bütün bunlara rağmen albümüne annesine saygı mahiyetinde iki eserini koymaktan kaçınmamış: "Suzanne" ve "Ain't Got No, I Got Life." Albümdeki gözde şarkısı sorulunca ise hepsi diyor, hepsi favorim!

Lisa'nın ekibi olası tahminlerin aksine klasik bir jazz triosu değil. Sahnede davul ve kontrbas (zaman zaman da bas gitar) vardı, ama piyano yerine gitar bulunuyordu. Zaten Lisa'nın müziğini jazz olarak tanımlamak büyük bir hata olur. Çünkü müzikte idolü ve öncüsü annesi olsa da, bir yerde onun müzik yolculuğunu devam ettirse de onu taklit etmiyor. Annesinin müziğe ve hayata bakışının kendisininkinden farklı olduğunu söylüyor. Dolayısıyla stili de onunla aynı değil. Jazz'dan beslendiği kesin, ama bunu soul ve bol miktarda funk'la birleştiriyor. Zaten insanlar ona "Sen hiç annen gibi değilsin, neşe dolusun" diyorlarmış! Dinleyicileriyle ruhunu paylaştığı, onların ruhlarına müziğiyle dokunduğu için de yaptığı müziği "soul" olarak adlandırıyor. Etkilendiği isimler arasında Doris Day gibi jazz'cılar da var, Chaka Khan, Aretha Franklin ve Barbra Streisand gibi büyük kadın vokalistler de.

Etkilendiği gruplar ise The Carpenters, Earth Wind and Fire ve Jackson 5.

Lisa Kings Place adlı kültür merkezinde konserine albümüne adını veren "All Is Well" ile başladı. Orta tempolu, pozitif dalgalarıyla tam bir açılış parçası. Gitarist Herve Samb aynı zamanda Lisa'nın müzik direktörü ve yapımcısı. Samb, basçı Reggie Washington ile birlikte bazı eserlerde Lisa'ya geri vokal de yaptı.

Sonraki şarkı annesi için yazdığı "Child in Me" (İçimdeki Çocuk) idi. Lisa bu duygusal parçada "Senin her gidişinde bir parçam öldü" diyordu. Funky düzenlemesiyle neşeli bir atmosfer yaratan "Revolution" (Devrim)da ise kendisine eşlik eden müzisyenleri de tanıttı.

Daha sonra ise bir "cover" geldi: çalınıp söylenmekten bitap düşmüş "Autumn Leaves." Lisa kanser nedeniyle genç yaşta hayatını kaybeden Amerikalı vokalist Eva Cassidy'nin yorumunu dinleyene kadar bu şarkıyı söylemek istemezmiş. Ama onun yorumuna hayran olunca albümüne bile koymuş. Lisa seyircisine daha yakın olmak için bu besteyi sahnenin önünde oturarak seslendirdi. İlk yarısını İngilizce, Eva gibi sadece gitar eşliğinde yorumlayarak salonda romantik bir hava estirdi. Daha sonra ise Sonbahar Yaprakları'nı evlere şenlik bir Fransızca funk parçasına dönüştürdü!

Konserin annesine adadığı bölümünde ise 1967 tarihli Leonard Cohen bestesi "Suzanne"den sonra "Ain't Got No, I Got Life" yer aldı. Yaşama sevincinin ve umudun simgesi olan bu 1968 yapımı şarkı, konserde gitarın başrol oynadığı, daha modern bir düzenlemeyle çalındı. Ama en önemlisi, müzisyenlerin eserlere yeni bir soluk getirmeyi özlerini bozmadan başarmaları takdire şayandı.

Lisa konserine kızının 13 yaşındayken yazdığı "Take Me Away" (Beni Uzaklara Götür) ile devam etti. Bu yaşta yazıldığına inanamadığım, çok güzel bir ballad'dı.

"Soothing Kind of Love" adlı harika blues ise, bas ve gitarın deyim yerindeyse aşık atışmasına sahne oldu. İzleyicinin "Yatıştırıcı Bir Aşk"ı bu kadar tezahüratla karşılamasında eminim Lisa'nın incecik bedeniyle yaptığı kıvrak dansı kadar, hayranlık verici düzenlemesi de etkili olmuştur. Zira şarkı bir ara rock formuna büründü. Sonlarına doğru ise enstrümanlar sustu, çünkü söz artık Lisa'nın hayranlık uyandıran çeşitliliğe sahip vokalindeydi...

Sonra gitar bir daha çaldı... Sıra Lisa'nın kızı yalnız başına uçağa binecek diye endişelenerek yazdığı "The Hardest Part" (En Zor Kısmı)taydı. Bizlerin sıradan diye üstünde durmadığı böyle bir olay, ancak çok yaratıcı bir insanın elinde bir besteye dönüşebilirdi.

Konser çok sevdiğim jazz standartlarından "Big Spender" (Büyük Müsrif) ile sona erdi. Ama bu beste de elbette klasik jazz olarak çalınmadı. Lisa şarkıya elektro gitar, davul ve izleyici kitlesindeki biz kadınların geri vokaliyle adeta yeniden hayat verdi!

İzleyici memnun olunca bis kaçınılmaz olmuştu. Lisa bu kısımda içten itiraflara girişti. Her siyahi gibi ben de şarkı söylemeye kilisede başladım, dedi. Herkes kendisine şimdiye kadar nerelerdeydin, diyormuş. Bunu açıklarken güldü ve "Tüm zamanların en iyi saklanmış sırlarından biri benim" dedi. Ama acılarını sevince dönüştürmesi, kendini iyileştirmesi yıllar almış. Bu nedenle bu ilk albümü ancak 52 yaşında yapabilmiş. Bütün yaşadıklarına rağmen kesinlikle yaşından genç gösteriyor. Sanırım aile hayatının bu mutluluğunda büyük payı var. Şu an hem kişisel hem de profesyonel hayatında belirli bir tatmine ulaştığını söylüyor.

Bu candan sözlere yakışan, henüz söylenmemiş tek bir parçası kalmıştı geriye: "Finally Free!" (Nihayet Özgürüm!) Annesiyle ve geçmişiyle hesaplaştığı bu şarkıyı söylerken, bir yandan da seyircilerin ellerini sıkarak bizlerle dostça vedalaştı.

Lisa ve ekibi ara vermeksizin tam 1 saat 45 dakika sahnede kaldı. İzleyici salondan çok memnun ayrıldı. Avrupa turnesi kapsamında Londra'ya gelen Lisa belki bir dahaki turnesinde İstanbul'a da uğrar, kimbilir...

1 Lisa'nın 2008'de Simone adıyla annesinin şarkılarını yorumladığı "Simone on Simone" albümü pek ses getirmemiş. "All Is Well", Lisa Simone adıyla kaydettiği ilk albümü.

Emel Selvi Durak
emel@inomist.com

Şef Oğuzhan Balcı, 38 Yaşında 10'larca Beste Ve 200'ün Üzerinde Düzenlemeye İmza Attı

Orkestra İstanbul'un kurucusu ve şefi olan Oğuzhan Balcı, 1977 yılında İstanbul'da doğdu. Müzik eğitimine 6 yaşında Prof. Cenan Akın ile TRT İstanbul Çocuk Korosu'nda başladı. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Gençlik Korosu'nda korist olarak görev yaptı. 1988 yılında İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'na girmeye hak kazandı ve Hızlandırılmış Keman Birimi'nde Prof. Ayhan Turan gözetiminde keman eğitimini sürdürdü. 1994 yılında aynı üniversitenin Kompozisyon Bölümü'ne girdi. Yavuz Özüstün ile Türk Müziği Analizi, Dr. Nail Yavuzoğlu ile armoni ve kontrpuan, Prof. Mutlu Torun ile Türk Müziği Formları, Demirhan Altuğ ile piyano ve şeflik çalışan Balcı, 1999 yılında Prof. Emin Sabitoğlu'nun kompozisyon sınıfından birincilikle mezun oldu. 2000 yılında İTÜ Müzik İleri Araştırmaları Merkezi'nde (MİAM) yüksek lisans eğitimine başladı ve bir yıl boyunca Prof. Kamran İnce, David Osbon ve Pieter Snapper ile kompozisyon ve müzik teorisi çalıştı. Daha sonra Haliç Üniversitesi'nde Türk Müziği Anasanat Dalı programında yüksek lisansını tamamladı.

Besteleri, önde gelen orkestralarda seslendirildi...

1994 yılından bu yana yurt içinde ve yurt dışında birçok orkestrada kemancı ve misafir şef olarak görev yapmakta olan Oğuzhan Balcı'nın besteleri ve düzenlemeleri Cumhurbaşkanlığı Devlet Senfoni Orkestrası, İTÜ Oda Orkestrası, Filarmonia İstanbul Orkestrası, İstanbul Oda Orkestrası, CRR İstanbul Senfoni Orkestrası, Tekfen Filarmoni Orkestrası, Macar Radyo Senfoni Orkestrası, Tiran Filarmoni Orkestrası, Bakırköy Belediyesi Oda Orkestrası, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası, Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası, Eskişehir Belediyesi Senfoni Orkestrası, Mersin Opera ve Balesi gibi çeşitli orkestralar tarafından seslendirildi.

2013 yılı sonunda **Kültür Bakanlığı'na bağlı Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası'nın Genel Müzik Direktörlüğü**'ne atanan Balcı, onlarca besteye ve 200'ün üzerinde düzenlemeye imza atmış bir sanatçıdır.

Oğuzhan Balcı'nın iz bırakan eserleri

İstanbul Senfonik Süiti

6 Ekim 2004'te seslendirilmek üzere Cemal Reşit Rey Konser Salonu Genel Sanat Yönetmenliği tarafından İstanbul Valiliği'nin İstanbul'un Kurtuluşu kutlamaları için besteciye sipariş edilen eser 6 bölümden oluşur; senfoni orkestrası, çoksesli koro, Türk Müziği sazları ve 3 solist için bestelendi.

Keman Konçertosu

Günümüzün en önemli keman sanatçılarından Cihat Aşkın tarafından Oğuzhan Balcı'ya sipariş edilmiş olan bu eseri besteci, Cihat Aşkın'a ithaf etti.

Mavi Gözyaşları Süiti (Ata'ya)

Bestecinin, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'e olan saygı ve sevgisinin dışa vurumu olan orkestra eseri.

Borusan Quartet

Ülkemizin en başarılı oda müziği topluluklarından biri olan Borusan Quartet için Borusan Kocabıyık Vakfı tarafından besteciye sipariş edilen yaylı sazlar quartet.

2010 Avrupa Kültür Başkenti İstanbul çerçevesinde;

Shaman Dans Tiyatrosu'nun '7' isimli modern dans gösterisinin tüm müzikleri Balcı tarafından bestelendi ve senfonik orkestra tarafından kayıt edildi.

İstanbul Hatırası

2010 yılında Berlin'de düzenlenen Young Euro Classic Festivali için besteciye sipariş edilen eser, son yıllarda kanun ve senfoni orkestrası için bestelenmiş en dikkat çekici çalışma.

3 Telli Klasik Kemençe ve Yaylı Sazlar Orkestrası için "3 Şiir"

Eser, 3 telli klasik kemençe için yazılmış ilk concertino özelliğini taşıyor. Bölümleri, "Ninni", "Heybeliada (Halki)" ve "Tetova'da Pazar Yeri" isimleriyle anılan "3 Şiir" olarak da anılıyor.

Senfoni ile İlahiler

Cemal Reşit Rey Konser Salonu Genel Sanat Yönetmenliği tarafından Mistik Müzik Festivali açılışında 20 Kasım 2004'te seslendirilmek üzere besteciye sipariş edildi. Besteci de 2000 yılı öncesindeki denemelerinden yola çıkarak düzenlemeleri tamamladı. Proje, tüm ülke tarafından bilinen 10 adet ilahinin senfonik orkestra, çoksesli koro, Türk müziği sazları ve 3 solist için yapılmış düzenlemelerinden ve besteciye ait bir üvertürden oluşuyor.

Televizyon programından film müziklerine kadar nota dolu bir hayat...

Senfonik Sesler

TRT tarafından besteciye teklif edilen programın önemi, seçilen eserlerin tamamının ulusal ezgilerden oluşması ve bütün eserlerin senfonik orkestra eşliğinde Oğuzhan Balcı'nın şefliğinde sergilenmiş olması. Proje, ülkemizdeki çoksesli müzik dinleyicisi sayısını arttırmak üzere hayata geçirildi.

CD

Besteciye ait keman konçertosunun CD kaydı Kalan Müzik etiketi ve Anadolu'dan İzlenimler adı ile satışa sunuldu.

Sinema Filmi

Oğuzhan Balcı, çeşitli sinema film müziklerinin senfonik orkestra düzenlemelerinin hazırlanması ve bazılarının kayıtlarında şef olarak yer alması için davet edildi. **Yahşi Batı**, **Aşk Tesadüfleri Sever**, **Anadolu Kartalları** bu çalışmalardan öne çıkanlar arasında sayılabilir.

Jingle

Bestecinin jingle çalışmalarına **VİTRA** (Her gün yeniden doğmak) ve **Hürriyetoto.com** örnek olarak verilebilir.

İz bırakan özel konserler...

TRT Balkanlar Konseri

12 Balkan ülkesinin önemli şarkıcılarının solist olarak davet edildiği, Sarajevo Philharmonic Orkestrası'nın eşliğinde tüm düzenlemelerin ve konser şefliğinin Oğuzhan Balcı tarafından yapıldığı, TRT 1'den canlı yayınlanan **"Kardeşlik Senfonisi"** projesi.

THY 75. Yıl Projesi Senfonik Orkestra Düzenlemeleri "YOLLAR"

İncesaz grubunun eserlerinin Macar Radyo Senfoni Orkestrası eşliğinde THY'nin 75. kuruluş yıldönümü için senfonik orkestra düzenlemelerinin yapılması.

Turkeynow Festivali

Türkiye ve Hollanda'nın ilişkilerinin 400. yılı sebebiyle gerçekleştirilen festivalde, **bestecinin 26 eser düzenlemesi dünyaca ünlü orkestra 'Metropol Orkestrası' tarafından** seslendirildi.

D-Marin Turgutreis Klasik Müzik Festivali

Dünyaca ünlü keman sanatçısı **Vanessa MAE** ile birlikte gerçekleştirilen konserin orkestra şefliği.

Diğer Çalışmalar

Bestecinin diğer çalışmaları arasında **Lütfi Kırdar Maden Kongresi, Aras Kargo Konseri** ve **Amway Konseri** de yer alıyor.

Türk Ve Dünya Kültürüne Ait Ezgileri Aynı Çatıda Birleştiren Orkestra İstanbul

Besteci ve orkestra şefi **Oğuzhan Balcı** tarafından 2005 yılında kurulan **Orkestra İstanbul**, öncelikle ülkemizdeki ulusal müziğe, ulusal müzikçilere ve orkestra müziğine hizmet etmeyi hedefliyor.

Orkestra İstanbul'u **farklı kılan en büyük özelliklerden biri de birbirinden farklı anlayıştaki projelere imza atıyor olması.** Ayrıca Orkestra İstanbul, farklı düzenlemelerle Türk ve dünya kültürü tınılarını bir çatı altında toplayarak yepyeni bir kompozisyon yaratıyor.

Konserlerini özellikle İstanbul'daki konser salonları, festivaller ve özel etkinliklerde sürdüren Orkestra İstanbul, ülkemizin yetiştirdiği çok değerli solistler ile çalışıyor.

Hülya Tunçağ
htuncag@gmail.com

Günümüzde Jazz

II. Dünya Savaşı Yıllarında Jazz

Artie Shaw

Geçen sayıda Sovyetler Birliği'nde Stalin döneminde jazz'ın durumunu ele almıştım. İnişli çıkışlı, dönemin koşullarına göre değişkenlik gösteren bir durumdu. II. Dünya Savaşı, ilginçtir ki, Sovyetler'de jazz'ı olumlu etkiledi. Burjuva ve emekçi kesim arasındaki kültürel ayrım kalktı. Kızıl Ordu'nun sürekli cephede moral vermek için başvurduğu müzik jazz'dı. Yanı sıra, Sovyet müzisyenler ve orkestralar da cepheye jazz konserleri vermeye gidiyordu. Artık jazz, klasik müzik gibi sanatsal ve kültürel bir işleve sahipti. Kızıl Ordu Orkestrası, Amerikan standartlarını çalıyor, Rus halk ezgilerini, ballad'larını jazz'a uyarlıyordu. Buna ek olarak, Rus askerleri, kısa dalgadan yayın yapan Birleşik Devletler Silahlı Kuvvetler Radyosunda Amerikan jazz'ını dinliyorlardı. Başlangıçta Sovyet hükümeti, giderek cephede, kentlerde, köylerde yayılan Amerikan kültürü ve müziği etkisini ciddiye almadı. Ancak, Kızıl Ordu'nun Stalingrad zaferinden sonra jazz'a karşı bir hareket başladı. **Leonid Utesov,** orkestrasına "ucuz müzik" çaldırdığı için suçlandı. Müzik eleştirmenleri de cephede çoğunlukla halk müziği dinlenmesini, çalınmasını öneriyordu. Tüm bunlara karşılık, 9 Mayıs 1945 kutlamaları sırasında her yerde jazz çalıyordu. Hatta, **Gosdzaz Orkestrası** Moskova'da Kızıl Meydan'da bir konser vermişti.

II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından jazz ve popüler sanatlara karşı baskı hareketi başladı. 1946 yılının sonunda, savaş sırasında ün yapan jazz müzisyenlerinin çoğu tutuklandı. Tutuklanmayan diğer müzisyenler de başka biçimlerde baskıya uğradı. Örneğin, Radyo Jazz Orkestrasının şefi **Aleksandr Tsfasman**'ın rütbesi alındı, Gosdzaz'ın adı "Eğlence Orkestrası" olarak değişti. Yanı sıra 1948'de Kızıl Ordu Jazz Orkestrası dağıtıldı. Yeni baskılar ve kısıtlamalar, 1929/30'daki uygulamalarla aynıydı: Eksik beşli akorlar, bakır üfleme çalgıların vibratosu yasaklandı. Trompetlerin wah wah efekti, artistik hataydı. Aşırı tempo gereksizdi ve her jazz davulcusu suçlu görüldü.

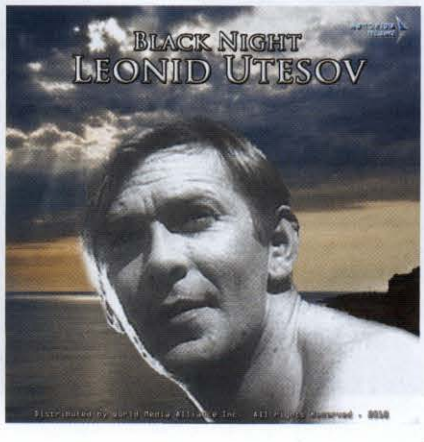

Bu yasaklamalar, dolayısıyla popüler müziği Sovyet sınırının dışına itti. Baltık Radyolarında, Voice of America ve BBC'de olduğu gibi bol bol jazz müziğine yer veriliyordu. Estonya'da sıkı denetime karşılık canlı bir jazz ortamı vardı. Sonuç olarak;1946'dan Stalin'in ölümüne kadar, müzik üzerinde baskı sürdü, "jazz" sözcüğünü telaffuz etmek bile sakıncalı görüldü. Bu zor zamanları, 1950'lerden sonra parlak yıllar izledi jazz sanatı için... **Eddie Rozner** ve **Oleg Lundstrem** orkestralarının Moskova konserleri müthiş ilgi görüyor, bu da yeni toplulukların kurulmasına yol açıyordu. Örneğin, Leningrad'da **Iosif Vainstein**, Moskova'da **Vadim Ludvikovsky** ve Riga Variety orkestraları... Bununla da yetinilmedi ve Avrupa'dan yetenekli aranjörler, solistler getirilmeye başlandı. Yeni yeni topluluk ve orkestralar ortaya çıktıkça konserler yetersiz kaldı, dolayısıyla jazz kulüplerine gerek duyuldu. 1950 sonrası ortaya çıkan belli başlı orkestraların kurucuları ise; **German Lukyanov, Gennady Goldstein, David Goloshekin, Nikolai Levinovsky, Vyacheslav Ganelin, Alexei Kozlov, Roman Kusman, Nikolai Gromin... Ganelin, Kozlov, Kusman** ve **Gromin** Rus modern jazz'ının öncüleriydi. Bu ayrı bir yazı konusudur.

II. Dünya Savaşı'nda A.B.D.'da Jazz

Amerika, 7 Aralık 1941'de savaşa girdiğinde jazz da savaş aracılığıyla okyanus ötesine ulaşacaktı, ülkenin en gözde tarzı olan Swing ile... Görevi, ordunun kadın ve erkek askerlerine kendilerini evlerinde hissettirmekti. Down Beat dergisinde bu görev; "Orkestra üyeleri artık yalnızca jazz müzisyenleri değil, aynı zamanda birer müzik askeridir" diye ifade ediliyordu.

Eddie Rozner

Cephede durum böyle iken ülkede müzik endüstrisi zor günler geçiriyordu. Karartmalar ve sokağa çıkma yasağı, çoğu gece kulübünü, dans salonlarını da karanlığa gömmüştü. Buna ek olarak %20 eğlence vergisi nedensiyle ülkenin her yerindeki dans salonlarını kapatmıştı. Ayrıca, benzin ve lastik sıkıntısı ulaşımı olumsuz etkilemiş, müzisyenleri trenle yolculuğa zorlamıştı. Konser turları için tren yolculuğu ise çeşitli nedenlerle uygun değildi. Plak sanayii durmuş, şirketler jukebox ve çalgı yapımına ara vermişti.

Jack Teagarden

Müzisyenlere gelince, orkestralar askere çağrılmalar nedeniyle dağılmaya başlamıştı. Örneğin **Jack Teagarden**, orkestrasının 17 üyesini orduya kaptırmıştı. Gidenlerin yerini alan genç ve acemi müzisyenler ise ünlü orkestra şeflerine kök söktürüyordu. **Tommy Dorsey**; "genç bir trompetçiye haftada 500 dolar veriyorum ama o burnuyla bile üfleyemez" diye yakınıyordu. Çoğu müzisyen üniforma giyerken ülkenin her tarafında "Kız Orkestraları" türemeye başlamıştı. Görevleri, dans müziği yapmak, savaş bonoları satmaktı.

Orkestra şefleri de askere yazılıyordu. **Glenn Miller** orkestrasının "In The Mood" adlı ünlü swing parçası, savaş yıllarının gözdesiydi. Orkestrayı dağıtmak zorunda kalan **Miller**, hava kuvvetlerine yazıldı ve orada **Air Force All Star**'ı kurdu. 1944 yılında İngiltere'ye BBC'de sürekli emisyon yapmak üzere gönderilen Miller, aynı yılın Aralık ayında, Paris'e konsere giderken uçağı İngiliz Kanal'ında kayboldu.

Leonid Utesov

"Swing Kralı" **Benny Goodman**, sırtını incittiği için askere alınmadı. Ama o ve orkestrasının birçok üyesi, **USO** (United Services Organizations)'a gönüllü oldular. Denizaşırı savaşan askerler için özel kayıtlar yaptılar.

Artie Shaw, Güney Pasifik'te turlayan bir Deniz Kuvvetleri Orkestrası kurdu. Sıcak ve aşırı nem çalgıları çok etkiliyordu. Orkestranın bulunduğu gemi tam 17 kez Japon uçaklarınca bombalanmıştı. Shaw'un unutamadığı anlardan biri de, uçuş güvertesinde konser verdikleri sırada 300 bin askerin alkış sesi...

Askere yazılmak isteyen siyah (Afro-Amerikan) müzisyenler için durum farklıydı. Bazısı, ruhsal dengesizlik ve kötü alışkanlıklar bahane edilerek geri çevriliyordu. Siyahların üniforma giymesi pek hoş karşılanmıyordu. **Dizzy Gillespie** o dönemi; "Asıl düşman Almanlar değildi. Hergün gerek fiziksel gerek moral olarak bizi tekmeleyen beyaz Amerikalılardı" diye anlatıyordu. Oysa Amerikan kültürünü savaş yıllarında okyanus ötesine taşıyan siyahların jazz'ıydı...

Füsun Levet
jazzforever23@gmail.com

Fransa

Paris'ten bildiriyorum...

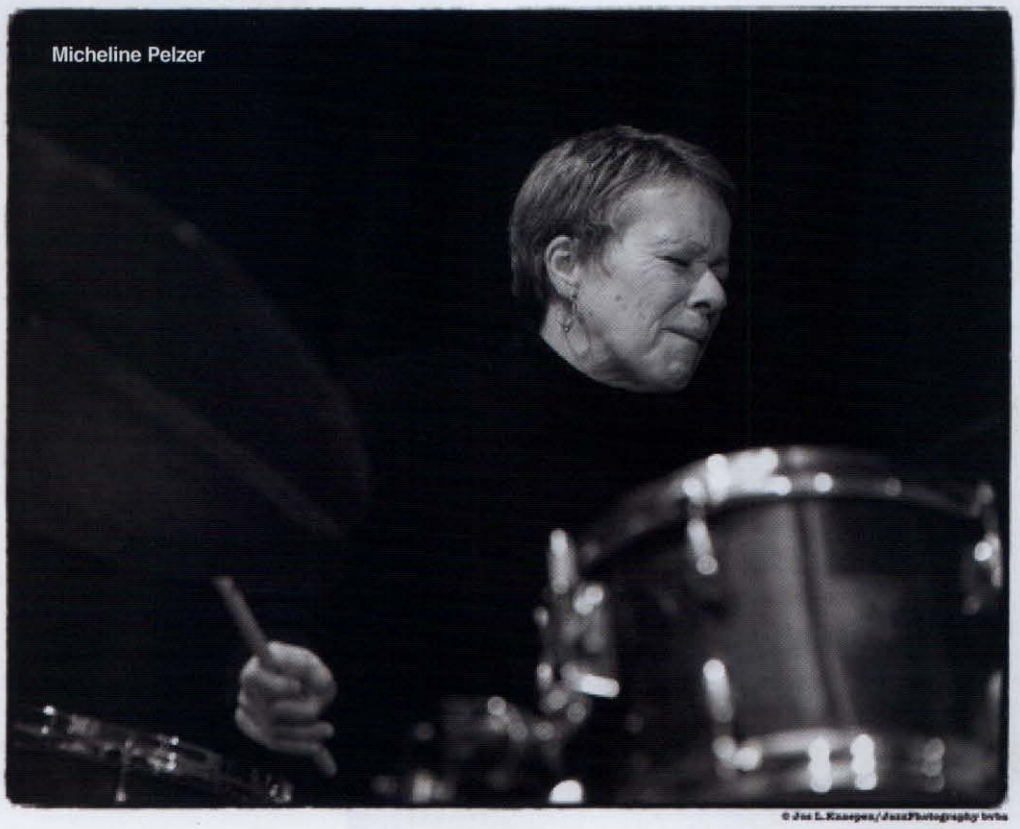
Micheline Pelzer

© Jos L. Knaepen/JazzPhotography bvba

2014 yılının son günlerini yaşıyoruz. Şöyle geriye bakıp neler oldu dediğimizde çoğu ülkede olduğu gibi Fransa'da da durum hiç iç açıcı değil. Ekonomik problemlerin daha karışık bir hale gelmesinin de önemli bir neden olduğu ve günümüzde ağızlara sakız olan normalizasyondan kültürün ne kadar etkilendiğini gözden geçirirsek şöyle bir tablo çıkıyor ortaya Fransa'da; aydınlara rüşvet, iktidarın basını, endüstriye hizmet eden bilim adamları, her türlü gösteriye hizmet eden bazı sanatçılar. Buraya kadar her ülkede görülen durum. Büyük finans kaynakları büyük festivallerin arkasında, müzisyenler ise normalizasyona boyun eğmek ve susmak zorunda kalıyorlar. Yapımının yüksek rakamlara döndüğü festivaller ise orjinallikten yoksun ve stereotip bir program gerçekleştiriyorlar. Oysa ki, dinlenilenlerin öğretici, değişik kültürlerin füzyonu olarak değil de birbirleriyle tanışmaları gerekir.

Dünyada tek ülke olarak sosyal açıdan müzisyenlere çok değerli olanaklar sunan Fransa bunların iptalini düşünmekte. Küçük özgün festivaller ise, sorumluların yaşlanması, çağımız problemlerine ve büyük oyunlara direnme bilincini biraz da yitirme ve yorgun olmaları nedeniyle, kartondan yapılan evler gibi çökme tehlikesinde.

Yine de ümitsizliğe kapılmayalım. Son derece yetenekli, direnen, genç jazz müzisyenleri var. Çim makinasına benzettiğim normalizasyon, bu nadide yeşilliği aynı biçimde kesemeyecek. Orada burada daha uzun kalacaklar. jazz sektöründe büyük önemi olan internet çok güzel şeyler sunuyor. Bizlerin görevi daha çok kulüplere, festivallere, konserlere gitmek. Bu güzellikleri yaşamak. Yoksa birgün kısmen yoksun olabiliriz...

Micheline Pelzer'i kaybettik. Piyanist Michel Graillier'in eşi ve iyi bir davulcuydu. Belçika doğumluydu. Babası Jacques Thollot'nun Ornette Coleman ile birlikte Cosmic Music yaptığı yıllarda, Micheline kendini free jazz'ın içinde buldu. İlk önceleri Steve Lacy daha sonra ise Wayne Shorter'la 1970 yılında albüm yaptı O tarihlerde New York'ta Jack Dejohnette'den ders aldı.1972 yılında ise dönerek Barney Wilen ve Michel Graillier ile çaldı. 1977 yılında Michel ile evlendi. Jacques Hellian şefliğinde kadınlar orkestrasında çaldı. Bu arada herhalde onun için en önemli olay, eşi Michel'in yıllarca Chet Baker'la çalması oldu. Zaman zaman onlara eşlik etti. Eşinin ölümünden sonra çoğu zamanını Küba'da geçirmeye başlamıştı. En son albümü 2012 yılında yaptığı Africa Freakout'dur.

Sean Gourley, babası Jimmy Gourley gibi gitarist. Grubunu Arnouville Şatosunda konservatuar öğrencilerinin bigband konserinden sonra dinledim (kontrbasta Dominique Lemerle davulda Vincent Frade tenorda Philippe Chagne ile). Repertuarları Nat King Cole ağırlıklıydı. Sprit Of Jazz derneğinin etkinlikleri konserlerden biriydi.

Vibrafoncu Dany Doriz, Lionel Hampton'a olan büyük sadakatine rağmen hep kendi çizgisinde olan bir müzisyen. Aranjör ve saksofoncu Pascal Thouvenin, son yılların en yetenekli tenorcularından ve Simon Goubert, Tony Rabeson, Ben Sidran, Archie Shepp'le dinlediğimiz Boris Blanchet, orgcu Philippe Petit, davulda ise Didier Dorise, Dany'in vazgeçilmezlerinden. Grup Night Train, Slipped Disc gibi standartlardan sonra çok

Dany Doriz

güzel bir ballad'la (You Look Good to Me) devam ettiler. Pascal Thouvenin'in en güzel aranjmanlarından In The Mood ve güz aylarında olmamıza rağmen adeta baharı yaşatan April in Paris ile geceyi bitirdik.

Enrico Pieranunzi, günümüzün en orjinal ve etkileyici piyanistlerinden biri. Repertuarının, romantik ve empresyonist oluşu ise kanımca Avrupalı oluşundan kaynaklanıyor. Liszt den Ravel'e Chopin'den Rachmaninov'a etkilerini görebiliyoruz. Bu kez grubunda vokalist Simona Severini, kontbasta Diego Imbert davulda ise Fransa'nın efsanevi isimlerinden Andre Ceccarelli vardı.
Les 3 Arts Paris'in kuzeyinde yeni açılan yerlerden biri. Pazar günleri jam session yapıyorlar. Bu hafta saksofoncu Sylvain Boeuf ve davetlilerini dinleyeceğiz.

Mère Agitée'de ayın ilk ve üçüncü salı günleri vazgeçilmez Christophe ve Julien Brunard ve davetlileri manuş jazz'ına devam ediyorlar.

Sen nehrine l'improviste penişinden sonra bir başka jazz teknesi daha eklendi. Peniche Marcounet'ye henüz gitmedim. Haftanın 4 gününde jazz çalınıyor.
Musée d 'Art Modern de, Jazz Hot'un 1935'lerde kurucusu olan Charles Delauney'i anma konseri Stephane Tsapis şefliğindeki big band orkestrasıyla gerçekleştirildi.
Jazz Hot ise, 35000 sayfasıyla adeta jazz ansiklopedisi kıvamında, 78 yıllık jazz macerasını kulüplerle, festivallerle, albüm kritikleri ve müzisyenlerle yapılan röportajlarla, Delauney'in izinden giderek ona olan sadakatini devam ettiriyor.

Dauphine Jazz, Paris'te aynı adlı üniversitenin l'Oreille (kulak) isimli kültür derneği tarafından organize edilmekte. Bu yıl Kasım ayı sonunda 12. si kutlanan ve 800 kişilik amfide yapılan etkinliğe bütün öğrenciler, emekliler, sanatçılar ve müzisyenler davetli. Urgence 22, Dans Jazz. London Afrobeat Collective gruplar, 4,5 saat sürecek çılgın bir geceyi garantilediklerini söylüyorlar. Bu arada jam sessionu da unutmamak lazım.

Jazz en Scene Festivali, Aralık ayında 1999 yılından beri Jazz Federasyonu tarafından organize ediliyor ve Fransa'nın bütün kulüplerini kapsıyor. Ana prensibi, her kulübün seçtiği tanınmış bir grup konserin ilk, daha sonra ise Federasyonun seçtiği başka kentlerden gelen formasyonlar ikinci bölümünde çalıyorlar. Böylece bölgeler arası bir jazz alışverişi oluyor ve ismini daha önce duymadığımız çok yetenekli müzisyenlerle karşılaşıyoruz,

Rene Bottlang İsviçreli bir piyanist.1975 yılından beri değişik formasyonlarda çaldı. Charlie Haden, Steve Lacy gibi müzisyenlere eşlik etti.
2012 yılında çıkardığı Autumn in NewYork albümünde basta Andy McKee, alto saksofonda Oliver Lake, davulda Billy Hart var. Karışık armonileri freeden geçip, şarkı kıvamında icra ediyorlar. Bu albümde duodan kuvartete kadar bir çok formasyonu bulabiliriz. Ama sonuçta klasik müzikle karşılaştırılacak kadar büyük bir bütün. İlk parça Loulou Opus 1, kollektif bir doğaçlama. İnsanın yazılmış bir parçayı icra ettiklerine inanısı geliyor.Allergie de ise Bottlang'ın sol eli muhteşem sağ el de onu aynı şekilde takibediyor. Albümün son parçası Skyline Blues, piyano, kontrbas ikilisi tarafından çalınmakta. Armoniler nedeniyle kafalarımız çok güzel bir şekilde karışsa da yaşasın tango blues diyoruz sonunda.
Autumn in NewYork, bir jazz baharı.

Huzurlu, sağlıklı bir yıl diliyorum...

Isben ÖNEN,
isben.onen@gmail.com

Viyana

Sheila Cooper

Bu Öyküyü Söylesek de mi Anlatsak, Üflesek de mi Anlatsak? *Jazz Tarihindeki Kadın Sanatçılar* sayfalarından her sayıda yeni bir şey öğreniyorum. Söylenecek çok şeyin olduğu bu alana hem ufak bir katkı koymak hem de çok başarılı bir jazz müzisyenini, Viyana'da bir Kanadalıyı sizlerle de tanıştırmak için yılın bu ilk yazısını, aynı zamanda sevdiğim bir dostum olan Sheila Cooper'a ayırmak istedim. Viyana'da yaşadığımız ortak süre boyunca bir şekilde buluşmayı başaramadığımız ve ta o zamanlar belki Sheila'yı o yazar diye düşündüğüm Leyla'ya selam ola...

Sevgili Sheila'yla ne zaman tanıştığımızı anımsamıyorum ama epey bir zaman önce olsa gerek. Öyle ya da böyle, şimdi ya da sonra bir şekilde hep tanışacakmışız gibi gelen insanlardan biri benim için. Ona gidecek olan yol önce Andy'ye (Middleton) uğradı. Andy'i eski sayılardan (en son yetmiş altı, "Merhaba Fritz!") okuyabilirsiniz. Bu kez Sheila ile yollarının nasıl kesiştiğini ve aynı evi paylaşan bu iki sanatçının birbirlerini nasıl desteklediğini okuyacaksınız.

Sheila Cooper, Ontario Gölü'nün güney-batı kıyısına yaslanmış bir kentte, Grimsby'de hemen her üyesinin müzikle uğraştığı bir aileye doğdu. On dört yılını burada geçirdikten sonra göl kıyısını biraz daha batıya doğru izleyip Hamilton'a ve oradan da bu kez kuzeye yelken açıp Toronto'ya yerleşti. Üç yıl süren Toronto macerası hem özel hem de profesyonel yaşamı için bir dönüm noktası olacak olan New York ile devam etti. Tüm bu yer değiştirmeleri kısa bir süre için kenara bırakıp başlangıçların başlangıçlarına dönelim. Annesi, yarı profesyonel bir müzisyen olan babasının kendisine bir evlenme yıl dönümünde vibrafon hediye etmesiyle 'combo'ya dahil oldu ve haftasonu konserleri için evin bodrumundaki provalar başlamış oldu. Alt katta çalınan 'bossa nova' ve 'thin pan alley' ezgilerinin etkileri Sheila'nın da kulaklarına doluyordu. Evin vazgeçilmezleri ise *Oscar Peterson* ve *Nat Cole*'du... Bir yandan da abisinin plakçalarında sıkça dönen *Charlie Parker* ve *Art Pepper* albümleri ateşi körüklüyordu.

Tüm aile üyelerinin piyanonun dışında ikinci bir enstrüman çaldığı bir evde, öyküye bu kez küçük erkek kardeşinin elinden düşmeyen tenor saksofon dahil olacaktı. Lise yıllarında korno çalmaya başlayan Sheila, tüm ailenin tatilde olduğu bir aralığı değerlendirip kardeşinin saksofonunu çalmaya koyuldu. Aslına bakarsanız, Sheila, tatili bu tenor için bilinçli olarak geri çevirmişti ve gerçekten işe yaradı. Yaşamın hemen her alanında olduğu gibi jazz müziğinde de gerçek yola koyuluş,

Domenico Tattoli

bizzat yolun üstündeyken gerçekleşiyor. Ancak yolda yolun olunuyor, her şey bir kararla başlıyor ve başlangıçlar kaçınılmaz bir şekilde yeni şeyleri beraberinde getiriyor. Sheila'nın tenoruna göz koyduğu kardeşinin üyesi olduğu orkestradaki alto saksofon sandalyesi boşalınca, bu kez 'tenoru daha çok seviyordum ama alto boyut olarak bana daha uygundu ve daha yumuşak bir tonu vardı' dediği bu yeni enstrümana geçmiş oldu. Bu yıllarda evlerinin bodrumuna yeni bir prova ortağı çıkmış oluyordu. Kararlı ve azimli bir jazz müzisyenin yola çıkışı işte böyle oldu.

Gelelim bu zorlu yolun Toronto durağına... 1980'de Toronto'da akademik anlamda ilk müzik eğitimini aldığı York Üniversite'sinde ilkin 'big band' odaklı programa katıldı. Ardından hep çok istediği küçük grup ve doğaçlama çalışmaları yapma fırsatı buldu. Toronto'nun görece küçük sayılabilecek jazz sahnesinde hem değişik gruplarla çalma hem de *Chet Baker*, *Zoot Sims* gibi ustaları dinleme fırsatı buldu. Kent, kulüplere oranla çok daha hareketli bir stüdyo ortamına sahipti. Dolasıyla yoğun bir müzisyen trafiğine sahne oluyordu. *Art Pepper*, *Stan Getz*, beraber çalıştığı *Lee Konitz* ve *Pat LaBarbera*'yı çalışını etkileyenler arasında sayıyor.

Eğitimi süresince kısa süreli ziyaretler dışında hiç bulunmadığı New York'a 'Canada Council' bursuyla 1983 yılında yerleşti. Böylece yepyeni bir sayfa açılmış oluyordu. Kentteki ilk adres *Jazz Cultural Theatre* ve Barry Harris'di. Harris'in 1982 yılında *Larry Ridley*, *Jim Harrison* ve *Frank Fuentes* ile Manhattan'da kurduğu bu sıra dışı jazz okulu, Sheila için çok önemli olacaktı. New York'taki bu zemin katı, gece yarılarına kadar süren 'jam session'lar, hem vokalistlerin hem de enstrüman çalanlar için düzenlenmiş dersler, ustaların geçerken uğradığı ya da *Clifford Jordan*, *Bill Hardman*, *Vernel Fournier*, *Ted Dunbar*, *Leroy Williams* ve *Jimmy Lovelace* gibi müzisyenlerin öğrencilerle sürekli çaldığı, sokak yaşantısının içine yerleştirilmiş bir jazz mabediydi. *Cultural Theatre* aynı zamanda sokakta yaşayan, madde bağımlısı jazz'cılar ya da müzikle uzaktan yakından ilgisi olmayan evsizler, hayat kadınları için de bir tür barınak gibi çalışıyordu. Genç jazz müzisyenleri hem koca bir müziğe ve kültürüne, hem de yaşamın ta kendisine böyle bir çekim merkezinde merhaba diyordu. Bir pazartesi şöyle şekillenebiliyordu: saat altıda piyano sınıfı ile başlangıç, dokuz gibi ona eklemlenen vokal sınıfı, saat bire doğru başlayan doğaçlama ve derken gece yarısı paydos! Sheila için şimdiye kadar yaşadığım en etkili grup eğitim yöntemi dediği şöyle bir akşamüstü de sizi bekliyor olabilirdi: Harris'in söylediği bir blues ezgisini, sürekli çalmaya devam eden bir ritim grubu eşliğinde, parçadaki doğru yerine yerleştirmek... Her müzisyenin deneyerek bulması beklenen bu çalışma sağlam bir doğaçlama duygusu ve aklın çalışması için büyük bir aşamanın aşılmasına yardım ediyordu ve böylece sonunda herkesin solo yaptığı kolektif bir çalışmaya dönüşüyordu. Ne yazık ki, 1987 yılında tahmin edeceğiniz gibi ekonomik nedenlerle sona eren ama bugünlerde örneğin Bilbao'da izini sürebileceğiniz *Jazz Cultural Theatre*'a ilişkin iki anımsama: Sadece Barry çaldığı zaman kentin en güzel enstrümanına dönüşen eski ve kırık duvar piyanosu; gümüş Bentley'i, şapkaları ve uzun sigaralarıyla sevgili Panonnica!

New York yaşamı keyifli olmasına zordu da. Ufak konserler, Amerika'nın her dönüm noktasını: büyük ekonomik buhrandan, acımasız komünist avına, Vietnam Savaşı'ndan, sivil toplum hareketlerine, New York kentsel dönüşümünün tetiklediği konut sorununa hemen her şeyi kendi özel yaşamında birebir etkileriyle yaşamış altmış yaşlarında bir adamla paylaştığı ilk evine, Lee Konitz dahil herkesin problemi hamam böceklerine, Broadway sahnesinden film müziklerine, festivallerden özel partilere, konser salonlarından kulüplere *Rene Rosnes*, *Kenny Drew Jr*, *Scott Colley*, *Lewis Nash* gibi müzisyenlerin dahil olduğu kendi gruplarıyla biçimlenen renkli anılar. New York demek aynı zamanda Andy de demekti... Bir parti sonrası, modelinden rengine tıpatıp aynı iki Honda'nın yollarının kesişmesinde oynadığı rolü de dinlemiş oldum. Sonrasında başlayan beraberlikleri ortak çalışmalarla (Infinite Skies, Sheila Cooper Quintet ve Andy Middleton Octet) hala devam ediyor. Andy'nin onun kendine güveninin artmasında katkıları olduğunu söylerken, onun da Andy'nin alçakgönüllülüğünde büyük rolü olduğunu gülerek söyledi.

Peki üflemenin yanında şarkı söyleyerek de öyküler anlatmak?

Sheila'nın anlattıklarından, şarkı söylemenin onun içinde bir yerlerde sürekli uyandırılmayı bekleyen bir tutku olduğunu anladım. Sabırla, yıllarca bekletilen, zaman zaman çeşitli sahnelerde paylaşılan, tiyatro ve performans atölyelerinde biçimlendirilip geliştirilen ve sonunda bir yerde onun değişiyle 'çekingenliğin' üstesinden gelinip gün ışığına çıkartılıp sunulan çok değerli bir 'şey'di bu...
1995'te *Louis Nash* ve *Scott Colley* ile bir demo kaydetti. O dönemlerde vokal ve performans adına çok şey öğrendiği Carlo Thomas'ın ona neden bir albüm yapmadığını sorup maddi destek vermesiyle işler bambaşka boyutlara gitti ve bu tutkunun uyanmasına giden yol aralanmış oldu. Başka kaynaklardan da destek bulmayı başarmasıyla gerekli para toparlandı ve ilk albüm 'Since You Were Mine' Rene Rosnes (p), Scott Colley (b) ve Billy Drummond (d) ile 1997 yılında ile tamamlanmış oldu ve turnelere başladı. Bu albümü kendi liderliğindeki üç albüm izledi: *While the World is in Slumber*, *Phoenix Rising* ve *Tales of Love and Longing*.

Nadine Bargad

Bu albümlerde hem söyleyip hem de saksofon çalan Sheila'ya öncelikle bir saksofon sanatçısı olmasının şarkı söylemesine nasıl etkileri olduğunu sormadan olmazdı. Yanıt kısaca, enstrüman çalmadan çok zor kazanılacak bir zaman duygusu ve davulcuya daha çok kulak verme alışkanlığı... Vokalistlerin genelde yaptıkları gibi ritim grubunun ardına yaslanıp, parçayı bir tür 'yayarak söyleme' durumu yerine, daha dinamik bir diyalog anlayışı (ilginç bir karşılaştırma Sarah Vaughan-Dexter Gordon benzerliği). Tüm vokalistlere öneri: en azından kendilerine eşlik edecek düzeyde çalgı çalmak. Vokalistliğinin şekillenmesinde etkisi olanlara gelirsek: Irene Crawl, erken çalışmalarıyla Shirley Horn, Frank Sinatra, Nat Cole, Peggy Lee, Nancy Wilson, Sarah Vaughan ve Ella Fitzgerald'ı sayabiliriz.

2006 yılı ise bu kez başka bir yeni başlangıcı tanımladı: Viyana'ya merhaba!. O zamana kadar Poysdorf'daki yaz okuluna katılmak ve çeşitli Avrupa turnelerinde Avusturya'da da bulunmuşlardı ama bu kez Andy'nin Viyana Konservatuarı'ndaki kadroya kabul edilmesiyle işler daha da ciddi bir hal aldı. Sheila ise kendine kentin müzik yaşantısında, düzenlediği ve küçük gruplara yönelik uygulamalı temel jazz kuramı, vokal ve saksofon atölyeleri ve yarı profesyonel ya da profesyonel müzisyenler için yürüttüğü 'coaching' çalışmalarıyla yer aldı ve almaya devam ediyor. *Christian Sallfelner, Oliver Kent, Paul Imm, Chritian Havel, Clemens Marktl, Mario Gonzi* gibi eski kıtalı müzisyenlerle çalışan Sheila iyi bir kontrbasçı bulmanın sıkıntılarından yakınıyor. Avusturya'daki bir atölye sırasında karşılaştığı, ortak dostumuz Fritz (Pauer) ile kaydettikleri duo albüm *Tales of Love and Longing* (2008) onun için 'bu albümden sonra artık ölebilirdim' diyecek kadar çok anlamlıydı ve Sheila'yı tanımak için çok doğru bir albüm olduğunu düşünüyorum.

Bana sorarsanız Sheila'nın onunla beraber çalışanlara en önemli katkılarından biri hangi düzeyde olursanız olun kendinizle barışık olup, içinizde bulunan malzemeyi tanıyıp onun farkına varmak ve size ait olanla ne yapacağınızı bulmanızı destekliyor. Bir başka nokta da Sheila'nın içtenlik ve başarıyla düzenlediği standart dışı parçalar. Çoğu müzisyen bu tür parçalarla uğraşırken kaybolup gidiyor: ya form içinde ya da tarz içinde yolunu şaşırmış kakafoniler ortaya çıkabiliyor. Ya da zorlamalar içinde aşırı anlam yüklemiş garip eserlerle karşılaşılabiliyor. Sheila'nın sırrı bana sorarsanız alçakgönüllü bir kendiliğindenlikte.

Jazz dünyasında kadın olmak?

Bu soru biraz tehlikeli... Bazen böylesine bir soruyu sormanın baştan ayrımı tetiklediğini düşünüyorum, öte yandan zaten gün gibi ortada olan bir durumu sorgulamaya başlamak anlamına geldiğine kendimi ikna ediyorum. Konuşmak, yazmak gerek bölümü ağır bastığından genelde kurcalamaya başlıyorum. Örneğin Almanya'da, bir *Women in Jazz* festivali olduğunu; Ken Burns'un çektiği Jazz belgeselinde çok az değinilen jazz kadınları için, Judy Chaiken'in yapımcı ve yönetmenliğinde hazırlanan 'The Girls in the Band' (2013) filmini yeni öğrendim. Özetle konu çok katmanlı ve sıkı bir araştırma gerektiriyor. Söylenebilecek ilk şey ise daha ön plana çıkmayı başarmış bir *Fitzgerald, Holiday, Vaughan, Bessie Smith* ya da *Lou Williams*'ın yanında, sayısız kadın çalgı ustası ve bestecinin öykünün en başından beri bu işin içinde olduğu. Ancak erkeklerin kurallarının geçerli olduğu bir dünyada, pek çoğunun adı bile ne yazık ki duyulamadı. Konuyu uzmanlarına bırakmadan önce benim denk geldiğim bir *Terry Joan Pollard* (1931-2009) kaydına değinmek isterim, video kaydını internette bulabilirsiniz.

Sheila'nın durumu birebir yaşayan bir müzisyen olarak aktaracağı deneyimler, bu hüzünlü tarihin güncel halleri... Örneğin henüz kariyerinin başlarında, gruptaki tek kadın olarak, hele bir de ekibin kalanı ileri yaştaki erkeklerden oluşuyorsa bu onun deyişiyle 'tilki çiftliğinde bir tavuk' olma durumuna denk düşüyor. Hormon güdümlü davranışların, durumla pek de ilgilenmeyen bir kadın için çok ciddi bir sorun oluşturduğunu söyledi. Sorun olmanın yanında ciddi bir yılgınlık nedeni de olabiliyordu bu. Parantez açıp, kontrolden çıkmış ve tamamı kadınlardan oluşan bir orkestranın da başka açılardan zorlukları olduğunu da söylemeden geçemedi.

Cinsiyete dayalı bir değerlendirme, dış görünüm söz konusu olunca da bir tutum farkı getiriyordu: 'Hiç kimsenin çirkin ya da bakımsız bir kadını sahneye çıkarmak istemez, ya da iyi çalabiliyor olmanın yanı sıra çekiciysen işte o zaman aranılan müzisyen oluveriyorsun'. Benim buna ekleyeceğim bir nokta çalgılara atfedilmiş bir 'maskulin'lik ya da 'erkek çalar ama kadın çalamaz' durumu. Temelde ön yargının tetiklediği ve uzun bir zaman içinde kurulmuş, kemikleşmiş bir döngü söz konusu ve tabi önemli bir eksiklik de örnek alınabilecek kadın kahramanların azlığıydı.

Ona sorarsanız üniversitelerde enstrüman eğitimi alanların çoğunluğunu hala erkekler oluşturuyor, oysa dinleyiciler başarılı kadınları çalgılarıyla sahnede daha çok görmek istiyordu ve buna basın da dahildi. Bu konu için son olarak Sheila şunları ekledi: 'Kadın olduğun zaman gerçekten çalıp çalamayacağından nedense bir türlü emin olamıyorlar ama konser günü gelip de her şey çok iyi gidince, bu kez senden başkasını istemez hale geliyorlar. Telefonda karşıdakine şu tümceyi kuran o kadar çok menajer duydum ki: 'Elimde gerçekten çalabilen bir grup kız var!'

Sheila Cooper'ı buralarda bir yerlerde de sahnede görmek ya da onun düzenleyeceği bir atölyeye katılmak isteyeceklerin çok olacağını biliyorum. Hem yaptığı içten ve dolaysız ama derin müzik hem de gençlere ayırdığı zamanın çok değerli olduğuna inanıyorum.

Yeniden

Her şeye rağmen yeniden başlayabilme umudunun her ölçekte gerçekliği var. Kendi yaşamımızın sıkıntıları içinde kavrulup dururken, bu umudu anımsamak ve oradan oraya sürüklenen insanlığın çok daha büyük yangınlar içinde olduğun farkına varıp, bundan sıyrılmanın yollarını gözetmeli. Yoksa dünya bir koordinat sistemi içinde sarı ve başka olmayan bir tanrı altında milyon yıldır ve bir o kadar daha, düşünmeden bilen yaban bir evren içinde var olmaya devam edecek. Zaman geçip gidiyor ama aynı zamanda yeniden geliyor. İşte böyle bir aralıkta aydınlık yeni bir yılı bekliyoruz.

Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Idris Muhammad'in Ardından

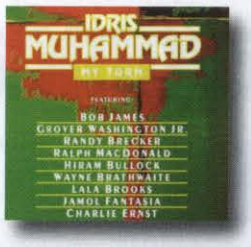

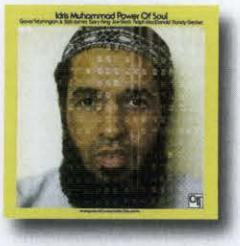

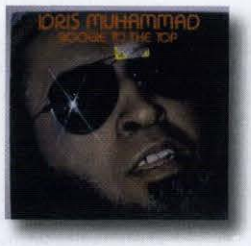

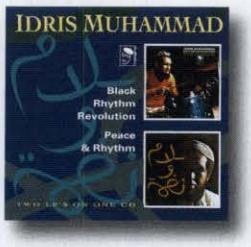

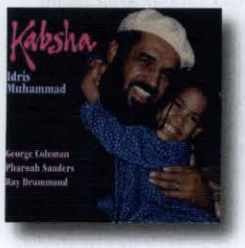

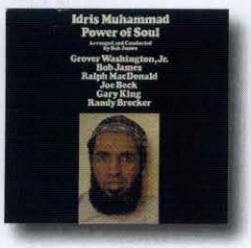

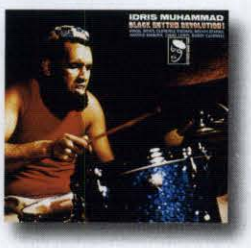

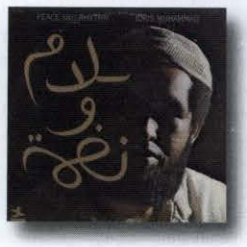

Günümüzde belki de hiç bir müzisyen New Orleans müziğinin çeşitliliğini ve sonucunda ortaya çıkan doğal ve canlı sentezleri 29 Temmuz 2014 tarihinde yine bu şehirde yaşama veda eden davulcu Idris Muhammad kadar iyi yakalayamamıştır.

Idris Muhammad, rhythm'n blues, funk, soul türlerinin yanında önce soul jazz ardından acid jazz adı verilen türde ayrıca özellikle saksofoncu Pharoah Sanders ile de avant-garde jazz'da çalışmalar yaptı.

Muhammad'in senkop ve zaman konusundaki doğal yeteneği matematiksel anlamda zorlayıcı ritmleri yaratmasına olanak tanıdı. Birlikte çalıştığı müzisyenler arasında saksofonistler Gene Ammons ve Lou Donaldson, gitaristler Ernest Ranglin ve John Scofield, kornetist Nat Adderley ve soul tarafına daha yakın duran George Benson ve Roberta Flack yer alır. Arkadaşı ve menajeri Britt Alexander ile 2012 yılında Inside the Music: The Life of Idris Muhammad (2012) adlı otobiyografisini kaleme aldı.

Böbrek hastalığı ve diyaliz nedeniyle son yıllarda aktif müzisyenliğini azaltmak zorunda kalmışsa da en önemli işbirliğini yeniden canlanan kariyerinde jazz terminolojisini reddederek Afrika kökenli siyah Amerikan müziğinin devamlılığına vurgu yapan piyanist Ahmad Jamal ile yaptı.

Leo Morris, 13 Kasım 1939 tarihinde New Orleans'ta doğdu. Müziğe ilgisi ve vurma çalgılara olan istisnai yeteneği ile kısa zamanda ilgi çekti. "Etrafta gördüğü herşeye vuran çocuklardan değildim ama davul sanki vücudumun doğal bir uzantısıydı" demişti bu konuda.

Küçük yaşlarda profesyonel müzisyen oldu. Daha 16 yaşındayken Fats Domino'nun ünlü "Blueberry Hill" kaydında davul çaldı.

İlk turnesine Sam Cooke ile çıktı. Daha sonra soul şarkıcısı Jerry Butler ve ara ara onunla birlikte sahne alan Curtis Mayfield ile çalıştı.

1960'ların ortalarına kadar ağırlıkla r'n'b gruplarıyla çaldıysa da Amerikan siyah kültüründeki uyanışa da tepkisiz kalmadı ve özellikle post-bop jazz mecralarında çalışmalar yaptı. Birkaç yıl sonra Müslüman oldu ve ismini Idris Muhammad olarak değiştirdi.

Prestige plak şirketinin stüdyo davulcusu olarak çalışmaya başladıktan sonra hem jazz/r'n'b yörüngesinden birçok sanatçı ile çaldı hem de kendi adına Black Rhythm Revolution! ve Peace and Rhythm gibi ses getiren ilk albümlerini yayınladı.

Bu albümlerde jazz ve genelde New Orleans müziğini oluşturan Afrika, Latin, askeri marşlar ve *free-style* gibi tüm öğeleri harmanladı. Peace and Rhythm albümünde artık davul, ritm ve zaman tutan bir çalgı değil müziğin içinde ve üzerinde yer alan bir konuma geldi. Bu özelliğini yer aldığı her müzikal formatta ve son olarak da Ahmad Jamal Trio bünyesinde uyguladı.

Prodüktör ve ses mühendisleri ile yakın olarak çalışarak albüm kayıtlarında davulun nasıl duyulması konusunda gayet net bir duruşa sahip oldu. Özellikle Prestige'in efsanevi ses mühendisi Rudy Van Gelder ile yaptığı çalışmalar ritm bölümünün gücü ve duruşu konusunda mihenk taşı olmuştur.

1974 ve 1976 yıllarında prodüktör Creed Taylor ile Power of Soul ve House of the Rising Sun albümlerini yaptı. O yıllarda New Orleans'in köklü gelenekleri henüz modern jazz ile entegre olmamış ve jazz'ın ağırlık merkezi New York dışına çıkmamıştı.

Daha sonra Creed Taylor'ın yer almadığı Turn This Mutha Out diğerlerine göre etki anlamında biraz hafif kaçsa da David Matthews ve Tony Sarafino ile yazdığı "Could Heaven Ever Be Like This" adlı parça özellikle Jamiroqai remix'i ile büyük bir hit haline geldi. İşte bu genç soul ve r'n'b nesli, Muhammad'in ismini daha geniş çevrelere tanıtarak müziğini her daim taze tuttu. Muhammad ise 2011'de sağlığı bozulup New Orleans'a geri dönene kadar Jamal, Sanders ve birçok jazz deviyle çalışmalarını sürdürdü.

Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Gerald Wilson'ın ardından...

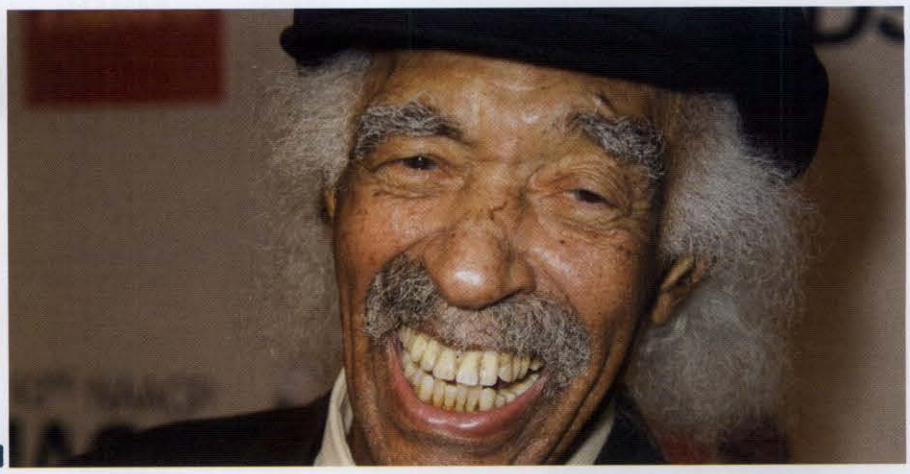

8 Eylül 2014 tarihinde 94 yaşında vefat eden Gerald Wilson'u orkestra yönetirken izlemek başlıbaşına bir deneyimdi. Simge olmuş uçuşan beyaz saçları ile, adeta bale yaparcasına tüm vücudunu kullanarak eserdeki bölümlerin gelişini bildirir ve müziğin dinamizimini kontrol altında tutardı. "Orkestrayı yönetirken adeta müziğe bir koreografi de yazarım. Çünkü seyirci müziği herşeyi ile dinlemek için buradadır" diye açıklamıştı bu yaklaşımını. Siyah Amerikan müziğinin birçok evresinde bulunmuş olan Wilson, önce trompetçi ardından düzenlemeci olarak kendini gösterdikten sonra kendi orkestralarını kurmaya başladı. Sonrasında besteciliğe odaklandı ve eğitimci kimliği ile ön plana çıktı. Kısacası jazz müziğinde bir fenomen olarak hem yetenekli hem de yenilikçi gençlerin elinden tuttu, onlara yeni ufuklar açtı.

Gerald Stanley Wilson 4 Eylül 1918 tarihinde Mississippi eyaletine bağlı Shelby kasabasında dünyaya geldi. Demirci olan babası aynı zamanda klarinet ve trombon çalmakta, annesi ise müzik dersleri vermekteydi. Ablası ise çok iyi bir klasik piyanistti. New Orleans'a giderken Shelby'den geçen tüm big band'lere kulak veren Wilson, Duke Ellington'un müziğinden çok etkilendi. Kendine çalgı olarak da trompeti seçti. Onaltı yaşında Detroit'e taşındı. Lisedeki sınıf arkadaşı tenor saksofoncu Wardell Gray'di. Birkaç yerel toplulukta çalıştıktan sonra 20 yaşındayken dönemin en başarılı siyah big band'lerinden olan Jimmy Lunceford Orkestrasına katıldı. Lunceford'un teşvikiyle solist olarak kendini göstermeye ve beste yapmaya başladı. Yard Dog Mazurka bestesi hit oldu ve ismi hiç belirtilmemesine ragmen Stan Kenton'un Intermission Riff parçasının altyapısını oluşturdu.

1942 yılında Wilson Los Angeles'e yerleşti ve Benny Carter ve Les Hite'in toplama orkestralarında trompet çalmaya başladı. Donanmada geçirdiği askerlik döneminden sonra Wilson, Duke Ellington orkestrasından ayrılan şarkıcı Herb Jeffries ile turneye çıkmak üzere ilk big band'ini kurdu. Jeffries son anda turneden cayınca, Wilson orkestrasıyla yola çıktı, en iyi mekanlarda, en güzel salonlarda o günün önde gelen sanatçılarına eşlik etti, albümler çıkardı. Orkestrasına o günün yeni akımlarından bebop'un ayarını da veren Wilson, Groovin' High adlı bop klasiğini bestecisi Dizzy Gillespie'nin orkestrasından önce kaydetmenin onurunu elde etti. Yıldızının en parladığı dönemde "benim daha öğrenecek çok şeyim var" dedi ve ticari müzik kariyerine ara verdi.

1948 yılında müzik piyasasına geri dönen Wilson, Count Basie Orkestrasının düzenleyicisi olarak çalışmaya başladı, ara ara trompet de çalıyordu. Kimi zaman Ellington orkestrası için aranjmanlar yazmaktaydı. 1949 yılında Wilson, Gillespie orkestrasına katıldı. Artık sipariş üzerine aranjmanlar yazıyor ve Sarah Vaughan, Ray Charles, Julie London ve Bobby Darin gibi şarkıcıların pop albümlerinin orkestral altyapılarını düzenliyordu. 1959 yılında Otto Preminger'in "Bir Cinayetin Anatomisi" filminin müzikleri için Duke Ellington'a asistanlık yaptı.

1960'ların başında Pacific Jazz plak şirketi ile yaptığı ve tanınmış müzisyenlerin yer aldığı big band çalışmalarıyla jazz dinleyicilerine daha yakın durmaya başladı. Bu albümlerde Wilson'un kendine has yenilikçi armoni yaklaşımları ön plana çıkmaya başladı. "Topluluk için 'Azalan Üçgen (Diminished Triangle)" adını verdiğim sekiz bölümlü armoniler kullanmaya başladım. Jazz'a bırakacağım en iyi hediye bu olacak" demişti bu konu ile ilgili.

Wilson, konser süitleri ve Meksika asıllı eşi Josefina'dan aldığı ilhamla Meksikalı boğa güreşçileri için müzik besteledi. Amerika ve Avrupa'da turnelere çıktı; 2005 yılında Londra'da BBC Big Band'i yönetti. Radyo programları yaptı ve 1970 yılından beri üniversitelerde ders verdi. California Üniversitesinde verdiği "jazz tarihi" dersine bir dönem 400 öğrenci kaydolmuştu.

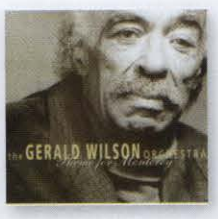

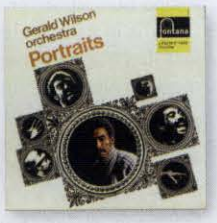

Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Tim Hauser'in Ardından

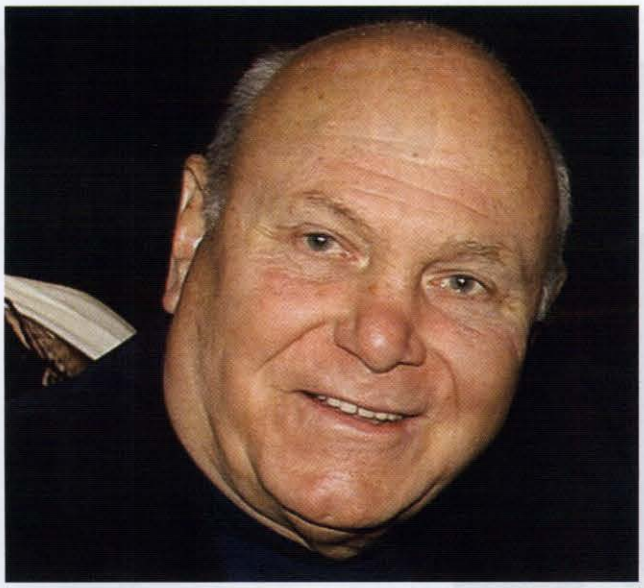

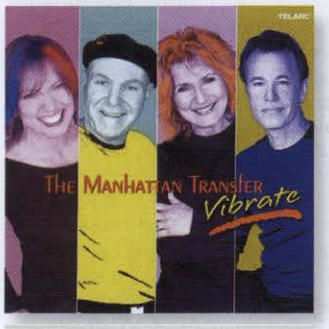

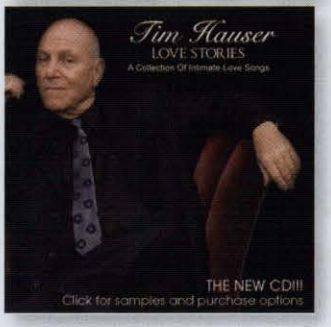

16 Ekim 2014 tarihinde kalp yetmezliği sonucu 72 yaşında yaşama veda eden Tim Hauser, kurucusu olduğu Manhattan Transfer vokal dörtlüsüyle jazz, gospel ve pop müziklerinin çağdaş ve nostaljik tınılarını özellikle vocalese tekniğinde (orijinali sözsüz olan melodiye veya kaydedilmiş bir soloya söz yazma) yorumlamasıyla ün yapmıştı. Hauser son 40 yılda, kostüm ve koreografi ile her Manhattan Transfer konserini başlı başına bir deneyim haline getirdi. Eleştirmenleri kimi zaman ikna edemese de seyirci ve dinleyicilerini her daim büyülemeyi başardı.

Timothy DuPron Hauser, 12 Aralık 1941 tarihinde New York eyaletine bağlı Troy şehrinde doğdu. Çocukluğu New Jersey'de geçti. Lise ve üniversitede doo-wop ve folk topluluklarında şarkı söyledi. National Biscuit Company şirketinde kısa bir süre pazar araştırması yaptıktan sonra 1970 yılında ismini John Dos Passos'un 1925 yılında yayınlanan romanından alan Manhattan Transfer'i kurdu. O günlerde Hauser geçinmek için taksi şoförlüğü yapıyordu, topluluğun kendine has bir sound'u yoktu; country, R&B, swing ve jazz arasında gidip gelen bir çizgideydi.

Hauser 1972 yılında Laurel Massé, Janis Siegel ve Grease müzikalinin Broadway prodüksiyonunda yer alan Alan Paul ile Manhattan Transfer'i yeniledi. Hummalı provalar, özel yazılmış dörtlü armoniler ve jazz, gospel ve standartlardan oluşan repertuarları ile özgün tınılarını yakaladılar. Seyirci ve takipçileri arasında Mick Jagger, David Bowie ve Atlantic Plak şirketinin başı olan Ahmet Ertegün'ün de bulunduğu kabare ortamına ilk show'larını sunmaya başladılar. Ertegün gruptan o kadar etkilendi ki, toplulukla kontrat yapmakla kalmayıp kendi adlarını taşıyan ilk albümlerinin prodüktörlüğünü Tim Hauser ile birlikte üstlendi.

Albümde yer alan Glenn Miller klasiği Tuxedo Junction İngiltere'de küçük çapta hit oldu ve Batı Avrupa'da büyük yankı uyandıracak olan 1958 yılında bestelenmiş İngilizce ve Fransızca sözlü Chanson d'Amour için yol açtı. Coming Out (1977), Pastiche (1978) and Live albümleri ile topluluk tırmanışını sürdürdü. Daha sonraki yıllarda albüm satışları biraz düşse de Manhattan Transfer'in dünya çapında sadık fanları oldu. Dörtlüdeki tek değişiklik 1978 yılında kaza geçiren Massé'nin yerine gelen Cheryl Bentyne'di. Topluluk, Uzakdoğu'da özellikle sevildi ve Tim Hauser, Love Stories adlı ilk ve tek solo albümünü 2007 yılında Japon King şirketinden çıkardı.

Manhattan Transfer, yalnızca 80'li yıllarda 10 tane Grammy ödülüne layık görüldü. Bu Grammy'lerden ilki Weather Report'un Birdland parçasının vocalese versiyonu için verildi. Parçada Hauser, Jaco Pastorius'un bas solosunu tek nota atlamadan tabiri caizse birebir "vokalledi". Vocalese'in yaratıcısı olan şarkıcı Jon Hendricks, Manhattan Transfer ile birlikte çalışmalar da yaptı.

Tim Hauser 2014 yılının başında I Made Sauce adlı kendi makarna sos markasını yaratmıştı.

Özlem Gülçiçek
o.gulcicek@gmail.com

Charlie Haden'ın ardından

Charlie Haden dinlemek bambaşka müziklere, bambaşka zamanlara, bambaşka duygulara tanıklık etmektir. Ornette Coleman'la free jazz gibi çığır açıcı bir müzik yaparlar. Liberation Music Orchestra ile İspanyol ve Afrika müziği tınılarıyla, birbirini tamamlayan enstrümanlarla, özgürlük için direniş gösterirler. Quartet West ile eski film sahnelerine ve romantik standartlara gidilir. Çocukluğundan taşıdığı country müziğin esintileri de hissedilir. Tam bir ekip adamıdır; arkadaşları Charlie'nin bütünleştirici etkisinden bahseder hep. Düetlerinde bambaşka arkadaşlıkları, aşkları, konuşmaları, sevme ve eylem biçimlerini yaşatır; öyle bir müzikal zenginlik sunar ki, sürekli şaşırarak başka dünyalara akarız. Dinledikçe severiz, her dinleyişte başka severiz.

İlk jazz müzisyenlerinden Bill Johnson'ın 1911 yılında kurduğu "Original Creole Jazz Band" New Orleans'tan turneye çıkar. Shreveport'ta çalacakları gece kontrbasın yayı kırılır ve Bill o gece kontrbasın tellerini çekerek çalmak zorunda kalır. Bu zorunluluk o kadar beğenilir ki, jazz'da kontrbas çekilerek *(pizzicato)* çalınmaya başlanır. Önemli jazz eleştirmenlerinden Joachim Berendt bu hikayenin büyük olasılıkla gerçek olmadığını ama yine de o yılların ruhundan çok şey anlattığını söyler. Zorluklardan güzellik çıkarmak dünyayı güzelleştirir bana. Charlie Haden hem bir müzisyen olarak, hem de bir aktivist olarak güzellik yaratan bir adamdır.

Charles Edward *Charlie* Haden 1937'de Shenandoah, Iowa'da doğar. Müzisyen bir ailesi vardır. Radyoda günde iki kez folk ve country müziği yayını yaparlar. Annesi onu hep şarkı söyleyerek uyutur. Charlie daha o zamanlarda armoniyi hisseder ve ilk ilişkisini kurar müzikle. 22 aylıkken "Haden Family Band"le kariyerine başlar. Radyoda "Cowboy Charlie"yi dinlerken o tatlı, minik çocuğun gülen yüzünü görürsünüz. Sekiz yaşındayken annesi onu siyahların gittiği bir kiliseye götürür ve arka sıralarda koroyu dinlerler; müziğin birleştirici gücünü ilk kez orada hissetmiştir. 15 yaşında çocuk felci geçirince şarkı söylemeyi bırakmak zorunda kalır. Müziksiz olamaz ki o; basını çalarak jazz plaklarını gizli gizli dinlediği ve çok etkilendiği yaramaz ağabeyinden kontrbas öğrenmeye başlar. Kompleks armonilerden çok etkilenir. Bach, Ravel, Shostakovich, Rachmaninov ve Bartok'un müziklerine de yakın hisseder; ilham ve umut bulur onlarda. 1951'de Omaha'da bir konserde Charlie Parker'ı, Billie Holiday'i, Lester Young'ı ve de usta basçı Ray Brown'u dinledikten sonra ne yapmak istediğine karar vermiştir. Charlie'nin en etkilendiğim hallerinden biri budur: "Çocukken hep büyüyünce ne olmak istediğimi biliyordum, özellikle ilk jazz albümümü dinledikten sonra!"

1956'da Los Angeles'a taşınır ve jazz'a yakın olduğu için Westlake College of Modern Music'e kaydolur. Ama asıl derdi hayran olduğu piyanist Hampton Hawes'u bulmaktır. Ödevlerini yapmak için gittiği "Tiny Naylor's Restaurant"da bir gün Hampton Hawes ile çalan basçı Red Mitchell ile karşılaşır. "Birlikte çalsak ya bir zaman?" der Charlie, Mitchell "Come Sunday" diye karşılık verir. Mitchell albüm kaydı yaparken onun yerine çalmaya başlar ve sonunda deli olduğu yetenekli piyanist Hampton Hawes ile tanışırlar ve arkadaş olurlar.

Artık Charlie pek çok müzisyen ile çalmaya başlamıştır. Ama belli bir kompozisyondaki tune'u değil de, başkaca -kendince- çalmak istediğinde çoğunun hoşuna gitmez bu durum. Bir gece Ornette Coleman'ı dinler ve çok etkilenir; pek de etkilenen yoktur o zamanlar bu tuhaf adamdan. İnsan sesi dinler gibi hissettiren muhteşem bir saksofoncudur oysa! Ornette ile tanışırlar ve hemen birlikte çalmaya karar verirler. Ornette "Benim içimde duyduğum akorlar bunlar. Ama bunlar sana sadece yol göstersin, senin içinden geleni yaratmanı istiyorum" der. Charlie tam da aradığı müzisyeni bulmuştur; ilk defa zincirlerinden kurtulmuştur sanki. O dönemlerde bilinmeyen, pek de sevilmeyen bir müziğin öncüsüdür Ornette. Charlie genç yaşta bu "yeni şey"in basçısı olur. Don Cherry ve Billy Higgins ile birlikte prova yaptıkları bir gün Nesuhi Ertegün gelir ve albüm yapmak ister bu tuhaf müziğe. Böylece unutulmaz free jazz albümleri "The Shape of Jazz to Come" ve "Change of the Century" ve niceleri gelir (Change of Century'de, Rambling şarkısındaki Charlie'nin bas solosu Ian Dury'nin "Sex, Drugs and Rock&Roll" melodisine ilham olacaktır). 1959'da New York'un en önemli jazz mekanlarından "Five Spot"ta çalmaya başlarlar. Leonard

Bernstein yaptıkları müziği çok önemsemektedir, sürekli onları dinlemeye gelir. Bir gün Charlie'nin basını dinlemek için sahneye bile çıkar. Ornette öyle özeldir ki Charlie'ye, onu Scott LaFaro ya da Jimmy Garrison'la çalarken dinlediğinde inceden içi sızlar.

1960'larda Charlie New York'a taşınır. NY'un politik ortamı onu da etkilemeye başlar. Uyuşturucu sorununu yenmek için bir zaman uzaklaşır müzikten. 1964'te geri döner ve farklı gruplarda farklı tarzlarda çalar. Daha sonra Denny Zeitlin, Archie Shepp, Henry Red Allen, Roswell Rudd gibi önemli müzisyenlerle çalışır.

Charlie aktivist bir adamdır. New York'ta pek çok savaş karşıtı aktivistle tanışır. Dünyada olup bitenler, Nixon'ın politikaları, Vietnam'a yapılanlar, Cambodia'nın bombalanması canını acıtmaktadır. Acısını müzikle ifade etmeye karar verir. 1969'da "Liberation Music Orchestra"yı kurar. Carla Bley'den aranjmanları yapmasını ister. İspanya İç Savaşı'ndan esinlenerek, İspanyol halk şarkılarının da olduğu bir albüm yapar. "Song for Che"de yönlendirir herkesi. "Drinking music" bile vardır! Latin jazz'ı ve big-band jazz'ının güzel bir karışımıdır. Charlie öyle sert çalar ki basını, isyanını sonuna kadar hissettirir. Müthiş orkestra da onu takip eder; ara sıra tartışırlar, bazen yatışırlar, trombon dostluğu getirir, trompet ağlar, davullar ve perküsyon bağırır, isyandadır herkes. Ama birlikte umut doğururlar işte; isyan olmadan umut olmaz kötülere karşı. Özgürlük mücadelesinin orkestrası üç güzel isyankar albüm daha yapar. Ronald Reagan döneminin "dış politika"larına karşı "The Ballad of the Fallen" (1982) gelir acıyla; "Too Late olmasın" der trompetin tutkusuyla. George H. W. Bush zamanlarında, 1990'da çıkan "Dream Keeper"da Güney Amerika ezgilerinin kontrbasla dansını yapar; hele *(benim gibi)* kontrbası gösterişli sevenlere ne kadar yetenekli olduğunu -fark etmeden- gösterir. Üflemelilerin de her biri özgürce ama uyum içinde mücadeleyi dinletirler. Oğul George W. Bush döneminin yabancılaşmasında durur mu Charlie; "Not in Our Name" (2005) gelir minikçe. Dvorak'ın "Going Home"unu bile çalarlar. Basit bir marş çalarken, tuba'ya free jazz de yaptırırlar. Jazz asla sadece jazz değildir, Charlie de bunun en güzel örneklerindendir!

Müzik onun için hayata dair dertlerini ifade etme biçimidir de. Ornette Coleman ile 1971'de Avrupa'ya turneye gider. Turnedeyken Portekiz'e gideceklerini öğrenir. Oysa Portekiz Angola, Mozambik ve Guinea-Bissau ile sömürge savaşlarındadır. Gitmek istemez önce ama Ornette sözleşme yapmıştır işte. Gecenin sonunda Song for Che'yi söylemeden önce mikrofona gider ve şarkıyı Angola, Mozambik ve Guinea-Bissau'deki siyahların özgürlük mücadelesine adar. Müthiş alkışlarla karşılık bulur cesareti. Ama solcu jazz'cılarla diktatör yanlısı jazz'cılar arasında kavgalar da çıkar (Bu çirkinlik bana 2011 yılında İstanbul Jazz Festivali'nde Kürtçe şarkı söylediği için tepki gören Aynur'u hatırlattı). Ertesi gün tam uçağına gidecekken tutuklanır. Polis ona politikayla müziği karıştırmaması gerektiğini söyler! Şanslıdır ki Ornette ABD büyükelçiliğine ulaşarak salıverilmesini sağlar. Charlie korkmuştur; yeni doğan çocuklarını görememekten korkmuştur. Ama yine olsa yine yapar, çünkü Charlie der ki "İyi insanlar inandıkları konularda eylemde bulunmalıdır, yoksa hiçbir şey değişmez!" Yıllar sonra Charlie'nin eylemi Portekiz'deki ders kitaplarına geçecektir.

1960'lardan itibaren Keith Jarrett ile ömür boyu devam edecek bir enerji yakalarlar. Keith Jarrett "Biz birlikte çalarken şarkı söyleyen iki insan gibiyiz" der. Önce Keith Jarrett, Paul Motian ve Dewey Redman'la güzel kayıtlar yaparlar. Bu kayıtların çoğu eleştirmenlerce başyapıt olarak kabul edilecektir. Benim için "Life Between the Exit Signs" adı gibi pek güzeldir. Charlie beklenmedik çıkışlar yapar ve sololarında hayran bırakır. Yıllar sonra Keith Jarrett ile yumuşacık düetleri gelir; 2010'da "Jasmine" ve ironik bir şekilde bu yıl yayınlanan "Last Dance". Son dansımızı hiç yapmayalım seninle, sonsuzluğa gidelim!

1976'dan başlayarak yıllarca eski dostlar Don Cherry, Dewey Redman ve Ed Blackwell ile "Old and New Dreams"de avantgarde'a da giderler. Standartlara, eski filmlere, nostaljik binalara ve de romantizme gidilecekse de Charlie en güzellerini yapar Quartet West'le. 1986'da kurduğu ekipte Ernie Watts'ın saksofonu yumuşacıktır. Alan Broadbent'ın piyanosu eski filmlerdeki gibidir. Sekiz albüm çıkarır Quartet West'le. Memleketini anlattığı bas solosu olan "Taney County" özlenen sevgiliye kavuşmak gibidir. Bernstein, Rachmaninov ve Ravel'e selam edilir. Kadınlara, özellikle siyah kadınlara karşı yapılan ayrımcılığa tepkilidir. Quartet West'in 2010 yılındaki "Sophisticated Ladies" albümünde Sophisticated Ladies eşlik eder ona. Hayatını güzelleştiren; hem dayanağım, hem meleğim dediği karısı Ruth Cameron da yer alır bu albümde tabii ki.

1989'daki Montreal International Jazz Festival'de kaydedilen "The Montreal Tapes" albümleri serisinde şaşırmaya devam ederiz. Charlie eski dostlarıyla sekiz albümde bambaşka zevkler bırakmıştır bize; "Tribute to Joe Henderson", "with Geri Allen and Paul Motian", "with Don Cherry and Ed Blackwell", "with Gonzalo Rubalcaba and Paul Motian", "Liberation Music Orchestra" ve de Egberto Gismonti ile "In Montreal". Bu kayıtlardan Round Midnight ve La Pasionaria dinlemek başkaca bir keyiftir. Romantik bir dinginlikten avangart bir deliliğe savrulmaktır. Charlie'nin soloları özlediğimiz "odun" sesine doyuracaktır.

Jan Garbarek'in o baskın sesinde bile Charlie Haden'ı bulmak nasıl kolaydır. Egberto Gismonti ile de güçlü bir üçlü olurlar. Doğulu, mistik karmaşalar kaplar ellerimizi. Bazı ilişkiler insanı böyle alt üst eder. Hele soloda nasıl da başka eşlik eder hayata. Kızgınlığı bile zariftir. "İnsanın acısını insan alır"ı hissettirir. Bazen Tanrı'ya değil de, akil adamlara ihtiyaç duyulduğunda Charlie Haden sessizce gelir ve sarılır.
Düetler Charlie'ye en yakışanıdır. Basının sesinin duyulduğunu söyler düetlerde. "Closeness" ve "The Golden Number" biraz daha özeldir bana. Closeness'da Ornette Coleman'a yazdığı "O.C."deki soloları kanını hareketlendirir insanın; hırçın, komik, sert, savaşçı ve de akıllı bir dostla konuşmaktadır (John Coltrane'nin yakın dostu muhteşem basçı Paul Chambers için yazdığı Mr. P.C.'yi anımsatır bana). Alice Coltrane için yazdığı "For Turiya"da Alice'nin arpı aklınızı yumuşatırken, Haden kontrbasın ve duygunun sınırlarını zorlar; kocaman bir aşkın tutkusundaki huzura, varoluşun dayanılmazlığında dostun gözlerindeki cesarete götürür. 1977'de çıkardığı diğer bir düet albümü "The Golden Number" vazgeçilmezimdir. "Shepp's Way"de -müzik kulağı kötü birinin bile anlayabileceği- çok zengin hayale götürürler; kafanız karışır. Hampton Hawes'la çaldıkları "Turnaround" turnaround'ların her anlamda en güzelidir. Bu ikili birbirine pek yakıştırdığımdır; Hawes'ı böyle sevmişimdir, dinlemeye doyamadığımdır. "The Golden Number" şarkısı trompetin Ornette Coleman

güzelliğidir, ağlamakla dans etmek arası bir maceradır.

Piyanistler yakın dostlarıdır. Kübalı piyanist dostu Gonzalo Rubalcaba ile jazz'ı ve etnik öğeleri harmanlarlar. Hank Jones, Denny Zeitlin, Kenny Barron, John Taylor'la çok farklı tarzları dinleriz.

Gypsy müziğin hayranı Fransız gitarist Christian Escoude ile Django Reinhardt'ın eserlerine dayalı düet albümünde Charlie bizi melodinin derinliklerine götürür yine. Gitarın sesi hiç ezmez bası; öyle güzel sarılırlar.

1990'da eski dostları Paul Bley ve Paul Motion'la "Memoirs"de anıları olgun zamanlarında paylaşırlar. Charlie çok daha renkli çalmaktadır, istediği de olmuştur; bas daha çok duyulmaktadır artık. Biriktirdikleri melodisine de yansımaktadır.

Charlie, Enrico Pieranunzi'nin "Fellini Jazz" albümünde bambaşka çalar basını nedense. "La Dolce Vita"da Fellini sevmeyen aşık bir adam kalmıştır; Fellini izlenemeyecekse artık, Fellini Jazz dinlenecektir. "I Vitelloni"de Charlie serttir biraz; daha güçlü olmayı salık verir, yaraları kabuk bağlamış gibidir. "La Dolce Vita"da karlı bir kış gecesine dönülecektir. "Cabiria's Dream" gecelerin ve rüyaların karışmasıdır. "Fellini's Waltz"da son bir dansa gidilecektir; piyanonun heyecanını ve tutkusunu Charlie'nin sakin elleri dinginleştirecektir, başka zamanlarda hakikat sorgulanacaktır.
Charlie farklı ülkelerden, farklı kültürlerden, farklı enstrümanlardan müziklere eşlik eder. 1969'da Arjantinli saksofoncu Gato Barbieri ile "The Third World"dedir. Alice Coltrane'nin "Journey in Satchidananda" albümünde "Isis and Osiris"le doğuda sessiz ve dalgalı bir zamandadır. İngiliz basçı Gavin Bryars ile "Farewell to Philosophy"de yaylılarla deneysel bir klasik müzikle çıkar karşımıza. Portekizli fado üstadı Carlos Paredes ile "Dialogues" kurar. Beck'in "Odelay"ında başka bir alternatif sunar. Yoko Ono, Ringo Starr, Robert Downey Jr.'la da tarzının dışında müziklerde yer alır.

1982'de CalArts'da jazz bölümünü kurar ve doğaçlama dersi verir. Pat Metheny Charlie'nin hayatında ve müziğinde çok önemli bir adamdır. O da Missouri'lidir ve "Beyond the Missouri Sky"da uzayan kısa hikayeler anlatırlar bize. "Our Spanish Love Song" dinlenip, şarap içilecektir. Bazen iki dost, bazen güzel iki sevgili olurlar. Gitar dinlemeyi, kontrbas sevmeyi öğretirler. Hele canlı dinlemek ne güzeldir; sevgiliyle Lascaux'nun ucunda yeşil bir hayale bulanmaktır. Charlie biraz daha çok konuşsa iyidir ya, bazen de belki sevgilere doyulamadığındandır.

Country müziği onun için çok önemlidir. Öyle sevmiştir müziği. Yıllar önce annesinin 80. doğumgününde tüm aile onu ziyarete gittiklerinde karısı Ruth Cameron, Charlie'yi ailecek bir albüm yapma konusunda cesaretlendirmeye başlar. 2008'de üçüz kızları Rachel, Petra ve Tanya ve oğlu Josh ve karısı Ruth'un da olduğu, köklerine gittiği "Rambling Boy" albümünü yapar (22 aylık Cowboy'un şarkısı dinlenirken daha da başka sevilecektir bu adam). Rambling Boy belgeselinde de Charlie'nin ailesini ve arkadaşlarını izleriz.

Derler ki kontrbas jazz'da çok önemlidir. Müzisyenlere üzerinde hareket edebilecekleri armonik bir zemin sağlar. Ayrıca ritmik bir fonksiyonu da vardır. Ama benim için kontrbas yıldızdır, saatlerce onu dinlemek isterim, arkada kalmasına üzülürüm. Belki de bu sebeple gösterişi severim çokça. Charlie başkadır, dinledikçe duyulur, sevdikçe tekrar dinlenir, her dinlendiğinde biraz daha sevilir. Bir dostunun söylediği gibi "Charlie'nin iyiliği sessiz kalbime dokundu ve ona şarkı söyletti."
Paul Chambers'ın stili etkilemiştir onu. Paul Chambers beni kontrbas aşkına düşüren adamdır. Hayran bırakan, karmaşa ve güzelliği ortaya çıkaran, alevlendiren ve de yatıştırabilen bir çalıştır o. Hele yayla çalmaya başladığında, renkleri değiştirendir. Charlie bir gece Paul Chambers'ı dinlemeye gider ve bütün gece ona bakar. Paul yanına gelir "Dostum, sürekli bana bakıyorsun, nedir?" der. Charlie, Paul Chambers'ın gözlerinin derinlerinde yaşlar görmüştür; hayatı çok derin hisseden bir adamdır sanki Paul.
Teoriyle pratiği evlendirmiştir Charlie. Güzel ailesinden çıkıp çirkin zamanları sorgulamıştır. Doğduğu kültürden bambaşka dünyalara uzanmıştır. Sorgulamaları acıtmıştır canını ama bu acılardan mücadeleyle örülü zengin bir müzik bırakmıştır bize. Yaşamanın sıcaklığına, merakına, eşitsizliğine, anlamsızlığına, çabalamacasına, dostluğuna, aşkına, mutluluğuna ve de varlığına ya da varoluşuna bir umut olmuştur.

Charlie bazen yanlış bir dünyada yaşadığını düşünür, anlamaz bu dünyanın çirkinliklerini. İyi ki benim dünyamdaydın, iyi ki senin gibi güzel bir adamı dinledim, uzaktan da olsa tanıdım. Güzel ruhlu, ince ışıklı, Pandora'nın saklayabildiği Charlie. Keşke bahsettiğin gibi samimi, derin, sanata ve yaratıcılığa önem veren; düşünen ve sorgulayan ve cesaretle eyleme dökebilen ve dahi umudu ve güzel gülümsemesi ve kocaman sahici sevgileri olan, komik insanlarla dolu bir gezegen olsa da, buluşsak ya?

CD VİTRİNİ

ULUSLARARASI KULLANILAN KISALTMALAR

acc	akordiyon	**el** db	elektrik double-bas	picc	piccolo
afl	alto flüt	eh	english horn	prg	programming
arr	aranjör	elb	elektrik bas	**r**	reeds
as	alto saksofon	elg	elektrik gitar	**sa**x	saksofon
b	bas	elp	elektrik piyano	si	sitar
bar	bariton saksofon	els	elektrik sitar	sou	sousaphone
bcl	bas klarinet	eu	euphonium	ss	soprano saksofon
bfl	bas flüt	**fl**	flüt	str	strings
bgo	bongo	flh	flügel horn	synth	synthesizer
bjo	banjo	frh	french horn	**ta**	tabla
btb	bas trombon	**g**	gitar	tam	tambourine
bs	bassoon	**h**	horn	tb	trombon
c	kornet	har	harpsichord	timb	timbales
cb	kontrabas	hca	harmonika	tp	trompet
cbs	kontrabassoon	ho	hammond org	ts	tenor saksofon
cel	keleste	hp	harp	tu	tuba
cga	konga	**keyb**	keyboards	**v**	violin
cl	klarinet	**ma**n	mandolin	va	viola
clav	klavinet	mell	mellafon	vb	vibrafon
co	kougar	mrb	marimba	vc	cello
comp	kompözitör	**o**	obua	vo	vokal
cond	kondaktör	orch	orkestra	vtb	valve trombon
cy	simbal	org	org	**wbd**	washboard
d	davul	**p**	piyano	wdwd	woodwinds
dir	direktör	perc	perküsyon	**xyl**	xylophone

Okay Temiz Oriental Wind
Aurora Borealis
Sony 45912 (2014)

Müzisyenler
Aydın Esen (keyb)
Ahmet Özden (zurna)
Burcu Karadağ (ney)
Çağdaş Oruç (s)
Ozan Musluoğlu (b)
Önder Focan (g)
Tom Temiz (d)
Okay Temiz (d, perc)

Jazz müziğinin dünyada en önemli temsilcilerinden perküsyoncu Okay Temiz, usta piyanist Aydın Esen eşliğindeki Oriental Wind projesiyle kaydettiği yepyeni albümü "Aurora Borealis" ile müzik severlerle buluştu.

Tohumları 1974 yılında İsveç'te atılan Oriental Wind projesi, geçmişten günümüze yerli-yabancı alanında usta müzisyenleri bir araya getirdi. Batı kökenli enstrümanların yanı sıra Türk enstrümanlarını bir araya getiren grup, Türk müziğinde ilginç bir sentez yarattı. 1990 yılına kadar İsveç'teki çalışmalarını sürdüren Temiz, Avrupa, Hindistan ve Amerika'da birçok dünyaca ünlü isim ile konserler verdi ve albüm çalışmaları yaptı. Okay Temiz'in çok değer verdiği müzisyen dostlarıyla kaydettiği albüm, Aydın Esen'in yanı sıra Ahmet Özden, Burcu Karadağ, Tom Temiz, Önder Focan ve Ozan Musluoğlu gibi usta isimlerin eşsiz uyumunu gözler önüne seriyor.

Yavuz Akyazıcı
Turkish Standards Vol. 2

Müzisyenler
Evrim Özşuca (vo)
Yahya Dai (s)
Yavuz Akyazıcı (g)
Volkan Hürsever (b)
Turgut Alp Bekoğlu (d)

Yavuz Akyazıcı Project, son yılların akıllarda kalmış popüler şarkıların

jazz müziğine uyarlayarak kayıtlı Türk müziğinde yepyeni bir kulvar açıyor. "Gamzelim", "Turkish Standards Vol 1", "Bridge" ve "Short Stories" albümlerinin ardından, ikinci albümün devamı niteliğinde "Turkish Standards Vol. 2" piyasaya çıkardı.
"Turkish Standards Vol. 2"albümde; Nil Karaibrahimgil'in *"Kanatlarım Var Ruhumda"*, Duman'ın *"Senden Daha Güzel"*, Göksel'in *"Depresyondayım"*, Teoman'ın *"Güzel Bir Gün"* ve *"Renkli Rüyalar Oteli"*, Athena'nın *"Yaşamak Var Ya"*, Bulutsuzluk Özlemi'nin *"Sözlerimi Geri Alamam"* ve Model'in *"Pembe Mezarlık"* isimli şarkıları yer alıyor.

Kerem Görsev Trio feat. Ernie Watts
Emirgan
Rec. By Saatci 811604 (2014)

Müzisyenler
Ernie Watts (ts)
Kerem Görsev (p)
Kağan Yıldız (b)
Ferit Odman (d)

Türk jazz sahnesinin önde gelen piyanistlerinden Kerem Görsev'in jazz dünyasının önemli saksofoncusu Ernie Watts ile kaydettiği albüm Kasım'da piyasaya çıktı.

2010 yılında Kerem Görsev'in Philharmonia London in Abbey Road Stüdyolarında Therapy albümünü kaydettikleri sıranda tanışıp dost olan ikili birlikte pek çok konser verdi. Bu dostluk 8 parçanın yer aldığı bir albüme dönüştü. Tüm parçaların Kerem Görsev'e ait olduğu albüm ile ilgili geniş röportajımızı bu sayımızın sayfaları arasında bulacaksınız.

Sanem Kalfa
Nehir
Zennez Rec. 785754 (2014)

Müzisyenler
Sanem Kalfa (vo)
Kaja Draksler (p)
George Dumitriu (g)
Mattia Magatelli (b)
Kristijan Kranjcan (d)

2010 yılında Montreux Jazz Festivali`nin "genç jazz vokalist"i yarışmasının birincisi olan Sanem Kalfa ilk albümünü Hollanda'da piyasaya çıkardı. O zamanlar henüz 28 yaşında olan Sanem Kalfa'yı yarışmanın jüri başkanı olan Quincy Jones'un çok takdir ettiğini biliyoruz.
7 yıldır Hollanda`da yaşayan sanatçımız jazz müziğin yoğun ilgi gördüğü bu ülkede çok sayıda ünlü isimle çalışma imkanı elde etti. Sanem Kalfa`nın Montreux başarısında Halk müziğinin sevilen müziklerini farklı ve kişisel bir tarzla yorumlamasında çok önemli bir payı var. 2010`da vokalistliğini kendisinin yaptığı, Kaja Dreksler Acropolis Quartet`le söylediği "Türkü"de ve Ozan Musluoğlu'nun yakında piyasaya çıkacak olan albümünde de yer alan Sanem Kalfa ile röportajımızı önümüzdeki sayılarda okuyabileceksiniz.

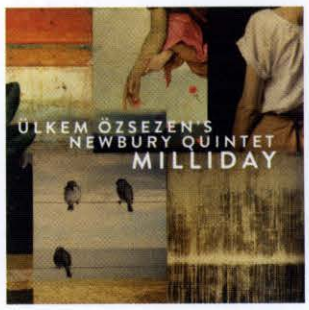

Ülkem Özsezen's Newbury Quintet
Milliday
San Grafik 028023 (2014)

Müzisyenler
Ülkem Özsezen (p)
Engin Recepoğulları (ts)
Eren Gümrükçüoğlu (g)
Alper Yılmaz (b)
Ekin Cengizkan (d)

Piyanist Ülkem Özsezen 1999 yılında Berklee College of Music'in Performance bölümüne kabul edildi. Piyanist Joanne Brackeen'in Master Class'ında yer aldı. 2000 yılında Berklee'de açılan yarışmada kendi bestesi "Lost in it" ile birinci olarak, Boston Music Expo'da Berklee College of Music'i plak şirketlerinin önünde temsil etti.
2002 yılında mezun oldu. Kontrbascı Ozan Musluoğlu'nun Coincidence isimli albümünde piyano çaldı ve albümün prodüktörlüğünü yaptı. Önder Focan'ın 36 mm. Biyometrik albümünün co-prodüktörlüğünü üstlendi.
İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti programında yeralan "Bir Şehir Hikayesi, Konstantiniyye-İstanbul" isimli konser projesinde, proje koordinatörü olarak görev yaptı.
2010 senesinde kendi bestelerinden oluşan Ghost's Note isimli ilk albümünü piyasaya sundu.
Dergimizde konser yazıları yazmakta, "Körleme" ve "Bulmaca" sayfalarını da hazırlamaktadır. H.Ü. Ankara Devlet Konservatuarı Jazz Anasanat Dalı Öğr. Görevlisi olan Ülkem Özsezen'in ikinci albümü olan Milliday ile ilgili geniş röportaj bu sayımızda...

Şenay Lambaoğlu
Zarf Tümleci
DMC 005928 (2014)

Müzisyenler
Barış Doğukan Yazıcı (tp)
Utku Akyol (tp)
Yahya Dai (s)
Engin Recepoğulları (ts)
Ercüment Orkut (p)
Can Çankaya (p)
Cem Tuncer (g)
Cenk Erdoğan (fretless g)
Volkan Hürsever (b)
Ediz Hafızoğlu (d)

Uzun yıllardır ülkemizin en önemli jazz müzisyenleriyle gerek yurt içinde gerekse yurtdışında performanslar veren, katıldığı festivaller ile de yeni dönem jazz vokallerinin en önemli temsilcilerinden biri olarak gösterilen Şenay Lambaoğlu, söz ve müzikleri kendisine ait Türkçe sözlü jazz albümü 'İçimde aşk var' ve ardından 'Zarf Tümleci' ile büyük beğeni toplayarak geniş bir hayran kitlesine ulaştı. Albümlerindeki şarkılarda herhangi bir tarz gözetmeksizin yola çıkan sanatçı yıllar içerisinde geliştirdiği müzikal duruşunu jazz müziğiyle buluşturuyor. Şenay Lambaoğlu'nun şarkılarında kalbi ve aklı arasında gidip gelen içsesini, çelişkilerini, korkularını ve umutlarını kimi zaman naif kimi zamansa var gücüyle haykıran bir kadın sesini duyabilirsiniz.

Ceyl'an Ertem
Amansız Gücenik
Sony Müzik 48992 (2014)

Müzisyenler
Ceylan Ertem (vo)
Cem Tuncer (g)
Can Güngör (d, arr)
Cihan Mürtezaoğlu
Cenk Erdoğan (g)
Elif Çağlar (vo)
Ozan Musluoğlu (b)
Alp Ersönmez (b)
Ercüment Orkut (p)
Ediz Hafızoğlu (d)

Ceyl'an Ertem yeni albümü "Amansız Gücenik" müzik severlerle buluştu. Ceyl'an Ertem'in üçüncü solo albümü olan "Amansız Gücenik"de 14 şarkı yer alıyor. Prodüktörlüğünü Can Güngör'ün üstlendiği albümde Ceyl'an Ertem, sekiz şarkının söz ve müziğine kendi imzasını attı. Cem Tuncer, Can Güngör, Cihan Mürtezaoğlu, Cenk Erdoğan ve Elif Çağlar gibi müzisyenlerin de şarkılarının yer aldığı albümde 13 şarkı bulunuyor. Kendine has yorumu ve masalsı şarkılarıyla müzik dünyasında kendine özgü bir yer edinmiş olan Ceyl'an Ertem, "Amansız Gücenik" albümünde müzik tarihinin unutulmaz şarkılarını da yeni düzenlemeleriyle yorumladı. Ceyl'an Ertem'in; adını ünlü şair Edip Cansever'in "Ben Ruhi Bey Nasılım" şiirinde geçen bir tasvirden alan "Amansız Gücenik" albümünde Türk jazz sahnesinin pek çok müzisyeni yer alıyor.

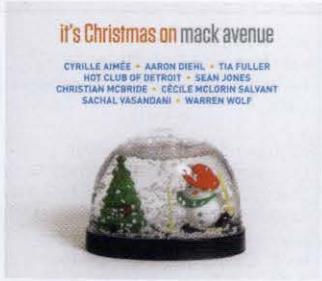

It's Christmas on
Mack Avenue
Mac Avenue 10902 (2014)

Mack Avenue plak son 15 yıldır bir araya getirdiği yıldızlarla bezeli sanatçı topluluğu ile bu Noel döneminde karşımıza çıkmasından daha uygun ne olabilir? *It's Christmas on Mack Avenue* (piyasaya 28 Ekim, 2014'te çıkmış olan) bu mevsimin en çok sevilen şarkılarının yeniden yorumlanmış hallerini Christian McBride, Cécile McLorin Salvant, Sean Jones, Aaron Diehl, Warren Wolf, Cyrille Aimée, Sachal Vasandani, Tia Fuller and Hot Club of Detroit gibi eşsiz sanatçıların yorumlarıyla karşımıza çıkarır. Noel zamanı kökleri eskiye dayanan bir gelenektir, yalnız, gelenekler zamanla şekil değiştirir ve bir nesilden diğerine yeniden oluşturulur - bu iddia jazz için de geçerli olup bu ikiliyi çam ağacı ve Noel süsü kadar birbirine uygun hale getirir. Mack Avenue kendini müzik geleneğinin kökleşmiş sanatçılarını kendi tarzlarında daha ileriye gitmeleri için destekliyor. *It's Christmas on Mack Avenue* bu müzisyenlerin Noel mevsimi neşesini kendilerine göre yorumlamalarına olanak tanımaktadır.

Michael Feinstein
A Michael Feinstein Christmas
Concord Rec. 36006 (2014)

Müzisyenler
Michael Feinstein (vo)
Alan Broadbent (p)

Dünyanın en dünyanın en iyi şarkıcı ve piyanistlerinden biri olarak kabul edilen Feinstein, ayrıca jazz müziğinin altın çağına şekil vermiş olan şarkı ve şarkı yazarlarını bitmek tükenmek bilmeyen bir koruma ve teşvik amacı ona oldukça saygın bir nam katmıştır. Feinstein, ayrıca "Great American Songbook geleneğinin korunması ve gelecek nesillere aktarılması" amacıyla *Great American Songbook* vakfını

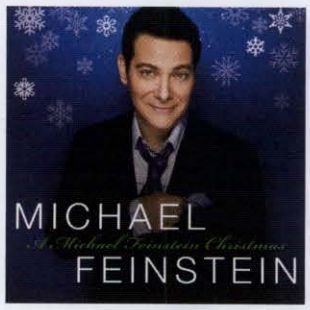

kurmuştur. Vakıf Carmel, Indiana'da bulunan ve Midwest doğumu Feinstein'in Sanat Direktörlüğünü yaptığı The Center for the Performing Arts içerisinde yer almaktadır.

Dur durak bilmeyen, otuz yılı aşkın müzik kariyerinde milyonlarca hayranına kabare ve konserleriyle ulaşmayı başarmış, beş GRAMMY® adaylığı, iki EMMY® adaylığının yanı sıra, ortalama her yıl - kahramanlarına atfen (Frank Sinatra, Jimmy Webb, Gershwin'ler) albüm çıkarmıştır. Son albümü *Change of Heart: The Songs of André Previn on Concord Records* 2013te Andre Previn'e atfen çıkarmıştır.

Üretken sanatçı ayrıca ulusal yayında Song Travels adlı bir radyo programına ev sahipliği yapmakta ve PBS'te Michael Feinstein's American Songbook programını sunmuştur. Geçen yaz Michael Güney Kaliforniya eyaletinde bulunan Pasadena POPS'un yöneticiliğine atanma şerefini üstlenmiş ve bu mevkiide büyük Marvin Hamlisch'in ayak izlerini takip edebilme şansını yakalamıştır.

Eric Johnson & Mike Stern
Eclectic
Heads Up 35768 (2014)

Müzisyenler
Eric Johnson (g)
Mike Stern (g)
Chris Maresh (b)
Anton Fig (d)

Kendi alanlarında ilahlaşmış iki gitarist; Rock dünyasında Eric Johnson ve Jazz dünyasında Mike Stern güçlerini bu eklektik, kıvılcımlı müzikal albümde birleştirmişlerdir. Her iki müzisyenin hayranlarının ilgisini çekebilecek olan bu kayıt, daha önce James Brown, Miles Davis, Bruce Springsteen, Stevie Wonder gibi isimlerle çalışmış olan basçı Anton Fig ve davulda Chris Maresh ile desteklenmiştir. Grup albümü dolduran 12 parçanın tamamında olağan üstü bir yetenek sergilemiş; gerek kendi besteleriyle, gerekse Jimi Hendrix Red House cover'ıyla ilgi çekmektedir.

Özel konuklar, vokalist Malford Milligan ve Mike'ın eşi, Leni Stern (ayrıca iki parçada bir Arfrika yaylı çalgısı olan n'goni çalmaktadır), Christopher Cross, Stern'in vokalde olduğu "Wishing Well"e geri vokallerde destek vermekte, Guy

Forsyth ise "Red House"da blues arp ile karşımıza çıkmakta, saxofonda John Mills, trombonda Mike Mordecai ve trompette Andrew Johnson "Hullabaloo" parçasında yer almaktadır.

Bill Frisell
Guitar in the Space Age
Sony 74612 (2014)

Müzisyenler
Bill Frisell (elektrik g)
Greg Leisz (pedal steel g, elektrik g)
Tony Scherr (b, akustik g Rebel Rouser'da)
Kenny Wollesen (d, perc)
The New Album From Grammy®-Winning Jazz Guitarist

Grammy ödüllü gitaristten 50'li ve 60'lı yılların Amerikan elektro gitarcılarına atfen yapılmış bir albüm.
Bu yeni albümünde, "Guitar in the Space Age!," gitarist ve besteci Bill Frisell 1950 ve 1960'lı yılların gitar bazlı parçalarını araştırarak kendi ilham kaynaklarına dönmüştür. Müzikal hatıralarını birleştirdiği bu albümde John Frisell'e basçı Tony Scherr ve davulcu Kenny Wollesen'in yanısıra gitarda Greg Leisz eşlik etmektedir. Bu fevkalade dörtlü, Pete Seeger, The Byrds, Junior Wells, Dick Dale, The Ventures, The Astronauts, Chet Atkins, Merle Travis gibi müzisyenlerin çalışmalarına eğilmiş ve Frisell'in kendi bestelerine de yer vermiştir. "Guitar in the Space Age!" Bill Frisell'in gelişimsel etkilenimlerini inceleme şansını yakalayabildiğimiz nadir bir çalışma olmakla beraber, eklektro gitarın erken gelişimsel dönemine -yeni bir yaklaşım içerisinde, geleceğe taşımak suretiyle- ışık tutmaktadır. Bill Frisell günümüzün en yenilikçi gitaristlerinden biridir. Çalışmaları jazz ile demlenmiş bile olsa rock, country, bluegrass ve diğer çeşitli tarzları içinde barındırmaktadır. Bu çeşitlilik kendisinin tonal paletini genişletme amacına ışık tutmaktadır. 2005 yılında en iyi güncel jazz albümü Grammy ödüllü sanatçı, kuşağının en önemli müzisyenlerinden biri olmuş, 1983 yılından beri otuzdan fazla albüm çıkartmıştır.

The Best of
Riga Jazz Stage 2014
Notikums 810146 (2014)

Bu CD "Riga Jazz Stage 2014" Uluslararası Jazz Sanatçı Yarışması'nda yer alan sanatçıların performanslarından oluşmaktadır.

"The Best of Riga Jazz Stage 2014"da orijinal besteler ve jazz standartlarından oluşan –büyük ödül sahibi Letonyalı vokalist Krist□ne Prauli□a ve Türk saksofoncu Batuhan Şallıel'in yer aldığı – 12 beste yer almaktadır. Orijinal bestelerin arasında Davis Jurka bestesi "Room 400" ve Malene Kjaergaard'ın "Temporary Love Song" bulunmaktadır. Ayrıca, bu CD Vytaute Pupšyte (Litvanya), Toms Rudzinskis (Letonya), Tamir Grinberg (Israil), Isabella Lundgren (İsveç), Charlotta Kerbs (Finlandiya), Ayse Cansu Tanrikulu (Türkiye), Ajda Stina Turek (Slovenya) ve Loren Battley (ABD) gibi sanatçıların performanslarını barındırmaktadır.

Tüm performanslar yarışmanın gerçekleşmiş olduğu efsanevi "Splendid Palace" sinemasında kayıt edilmiştir. Genç sanatçılara klavyede Viktors Ritovs, perküsyon ve davulda Artis Orubs, gitarda Rihards Goba ve basta Edvins Ozols eşlik etmişler.

Uluslararası Jazz Sanatçı Yarışması "Riga Jazz Stage," güncel ve genç yetenekleri keşfetme amacıyla dünya-çapındaki müzik sahnesini araştırma ve genç jazz sanatçılarını diğer ülkelerden gelen müzik uzmanlarıyla bir araya getiriyor. Bu yılki yarışma Riga 2014 – Avrupa Kültür Başkenti – kapsamı altında gerçekleşmiş ve Devlet Kültür Başkenti Derneği tarafından desteklenmiştir.

Bu yarışmanın devamı niteliğindeki – "Riga Jazz Stage 2015" – Nisan ayının 9'u ve 11i arasında gerçekleşecek ve Jazz Vokal ve Jazz Trompet altında iki kategoride yer alacaktır. "Bu genç yarışmacılar (Riga Jazz Stage katılımcıları) tam anlamıyla güncel jazz sahnesinin parçalarını oluşturmaktadır. Bu yarışma uluslararası jazz sahnesinin önemi ve anlamını temsil etmektedir". CD'yi internet üzerinden satın alabilirsiniz.

Jimmy Greene
Beautiful Life
Mac Avenue 10932 (2014)

Jimmy Greene'in yeni kayıt etmiş olduğu, Mack Avenue Plak tarafından çıkarılan *Beautiful Life*, sanatçının Aralık ayının 14'ünde Newton, Connecticut'ta bulunan Sandy Hook Anaokulunda

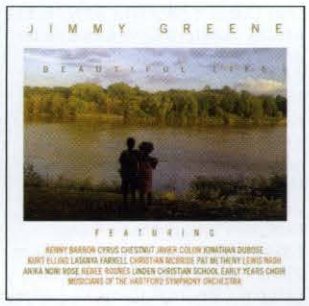

beraberinde 19 diğer çocuk ve 6 eğitmen ile beraber hayatını kaybeden altı yaşındaki kızı Ana Márquez-Greene'e atfedilmiştir. Greene bu albüm için: "Müziğin Ana'nın yaşamını yansıtmasını istedim" demekle yetinir. Sanatçı albümün çerçevesini oluştururken, tarzlar arasında geçiş yapan enstrümantal jazz'ın geleneksel ruhani müzik, güncel Hristiyan müziği,standart ballad'larla ve kendi bestelerinden yararlanmıştır. Repertuarı canlandırmak amacıyla ritim bölmesinde (Renee Rosnes piyano; Christian McBride bas; Lewis Nash davul), gitarda Pat Metheny ve Jonathan DuBose, Jr.; piyano'da Kenny Barron ve Cyrus Chestnut; vokalde Kurt Elling, Javier Colon ve Latanya Farrell; sözlü kısımda Tony Award ödüllü aktris Anika Noni Rose; ve Hartford Symphony Orchestra'dan13 kişilik yaylı topluluğu; ayrıca da bir çocuk korosuna yer verilmiştir.
1997 yılında Hartt School of Music'ten mezun olduğundan beri kuşağının en önemli saksofoncularından biri olarak kabul edilen sanatçı, burada bulunan her parçayı bestelemiş ya da aranje etmiş ve tenor, soprano saksofon, flüt gibi enstrümanları kendine has bir yeterlilik, melodik odak ve sabit duyarlılıkla çalmıştır. 39 yaşındaki sanatçı geçirdiği günleri "Kızımın öldürüldüğü günlerde müzik çalmak ya da bestelemek aklımın ucundan bile geçmezdi, çok büyük bir şok geçiriyordum, derin bir yas tutarken tutarlı davranmaya çalışıyordum. Ailem ve arkadaşlarım her an etrafımdaydı, dünyanın her bir yerinden çeşitli mecralardan ortalama 10.000 kişi bana destek mesajı gönderdi. Müzik camiası bu dönemde bana çok destek oldu. Ne zaman ihtiyacım olsa yanımda olacaklarını söylemişler ve sözlerini de tutmuşlardı" olarak anlatır.
2013 yılının Ocak ayında yeniden çalışma ve bestelerine dönen sanatçı "Artık bir çeşit çalışma rutinine dönmem gerekiyordu" dedikten kısa bir süre sonra, Chesky Plak ve HDtracks'in ortağı olan Norman Chesky bu fevkalade teklif ile sanatçının karşısına çıkmıştır.

Nels Cline & Julian Lage
Room
Mac Avenue 10912 (2014)

Müzisyenler
Nels Cline (g)
Julian Lage (g)

Gitarist Nels Cline ve Julian Lage, 25 Kasım tarihinde Mack Avenue Plak altında bir duo albüm çıkartmışlardır.
Basın açıklamasına göre " Albüm düzeni oldukça basittir. Sol kanalda Lage, sağ kanalda ise Cline yer alır, toplamda dört gitar çalınır: Cline, 1965 Gibson Barney Kessel archtop ve 1962 Gibson J-200 akustik; Lage kendine has Linda Manzer archtop ve 1939 Martin 000-18 akustik." Tamamen canlı bir kayıttan oluşan bu albümde herhangi bir editing

yapılmamıştır.
Lage 7 Ekim tarihinde, ayrıca düetlerden oluşan, Punch Brothers üyesi Chris "Critter" Eldridge ile *Avalon* isimli yeni bir albüm çıkartmıştır. Albümün prodüksiyonunu Milk Carton Kids'den Kenneth Pattengale üstlenmiş ve kayıt Nisan ayında, sadece iki günde Easton, Md'de bulunan 1920 tarzı Avalon Theatre'da yapılmıştır.

Rain Sultanov
Voice of Karabakh
RSA Rec. 49401307 (2014)

Müzisyenler
Rain Sultanov (s)
Shahin Novrasli (p)
Alim Gasimov (vo)
Yasuhito Mori (b)
Linnea Olsson (cello)
Yasef Eyvazov (ud)
Peter Nilsson (d)
Irakli Koiava (perc)

Rain Sultanov 29 Nisan 1965 yılında Bakü'de doğmuştur. Kardeşleri Rauf ve Ramin de ayrıca müzisyendir. Henüz 14 yaşındayken konservatuvarın klarnet derslerine abilerinin teşvikleriyle katılmıştır. Sanatçının jazz müziğine karşı ilgisi Miles Davis'in grubu "Weather Report"un yaratıcılığına duyduğu etkiyle. Henüz 16 yaşındayken saksofonda ustalaşan sanatçı askerlik görevini sürdürürken ordu bandosunda dört yıl görev almıştır. Bakü konservatuarında eğitimine devam etmiş ve 1985 yılında yapılan Cumhuriyet yarışmasında özel okul yarışmasında birincilik almıştır. Bu dönemde
Tchaikovsky, Mozart, Weber gibi bestecilerin parçaları yanında jazz bestelerine de yönelme şansını yakalamış ve Polad Bülbüloğlu'nun jazz üzerinde denemeler yapan "Ashiqlar" grubuna davet edilmiştir.

1988 yılında Devlet Tiyatrosunda Rashid Behbudov'un davetiyle çalışmış, Charlie Parker ve Michael Brecker besteleri çalmış,
aynı dönemde de Azerbaycan Devlet Konservatuarına girmiştir. 1989 yılında, Tofig Shabanov yönetiminideki Azerbaycan Devlet Orkestrası olan "Gaya"ya davet edilmiş ve soloist olarak görev alarak iyi bir doğaçlamacı ve aranjör olduğunu kanıtlamıştır. 1992 yılında, Faig Sujeddinov yönetimindeki Azerbaijan Devlet Radyosuna

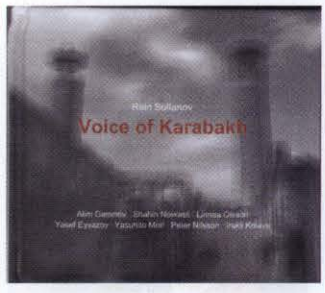

bağlı Estrada-Senfoni Orkestrasına davet edilmiş ve bu dönemde Rain jazz programları ve solo konserlerde yer almıştır. 1992-94 yılları arasında da Türkiye ve Rusya'da çeşitli jazz kulüplerinde ve konser salonlarında çalmıştır. 1995 yılında sanatçı, "Jokers and dance" ve "Day off" isimli parçaları bestelemiştir. 1996-97 yılları arasında Almanya'daki jazz festivallerinin bir üyesi haline gelmiş ve bu dönemde "Last moment", "Crazy world" gibi bir çok beste yapmıştır. Ülkesine döndüğü zaman "Syndicate" adlı grubu abisi Rauf Sultanov (bas gitarda), Eldar Rzaguluzade (piyano), Hamdulla Gafari (gitar) ve Vagif Aliyev (perküsiyon) ile kurar. Ilk solo konserleri "Last moment" of "Syndicate" 1997 yılının 14 ve 15 Temmuz ayında gerçekleşmiş, bu kadar kısa bir dönemde, özgün besteleriyle büyük başarılara imza atmıştır. 1997-98 arasında Rain Sultanov daha çok "standart"lara eğilmiş, Bakü ve Almanya jazz kulüplerinde John Coltrane ve Miles Davis besteleri çalmıştır. 1998 yılında "Syndicate" grubu Novosibirsk'te gerçekleştirilen Uluslararası Jazz Festivalinde efsanevi jazzcılar Curtis Fuller (trombon), Adam Rogers (gitar), Donny McCaslin (saxofon) ve diğerleriye sahnede buluşma şansı yakalamıştır. 1999 yılının Ocak ayında ilk kayıtları olan "Last moment" albümünü çıkaran "Syndicate" halihazırda zaten ünlü olmuştur. Başarılarının devamında "Mugham – Meqam" adlı solo albümlüyle dinleyici karşısına çıkan sanatçı kendi ülkesinde ve uzaklarda büyük başarılara imza atmıştır. Bu albümdeki özgün besteler radyoların ilk on listelerine girmiş, hatta İsrail'de bulunan "Russkoe Radio" dinleyicileri tarafından en beğenilen parçalar arasına girmiştir. 2008 yılında Rain Sultanov, son iki yıldır üzerinde çalışmış olduğu "Tale Of My Land" albümünü çıkartmıştır. Bu projeyi 40 sayfadan oluşan yazı ve fotoğraflarıyla albüm-kitap olarak nitelendirmek mümkündür; birinci disk müziklerden oluşurken, ikinci disk Türk ve Azeri film yönetmenleri tarafından çekilmiş olan 17 dakikalık bir film içermektedir. Albümün ilk parçasında müzisyen ile yapılmış olan röportaj bulunurken ikinci yarısında kitapta bulunan fotoğrafların arka planda olduğu müzikler yer almaktadır. Bu fotoğraflarda yer alan imajları daha çok çocuklar, yaşlılar ve mülteciler oluşturmaktadır. Üçüncü parçayı oluşturan mini-klip temasal olarak savaş ve savaşın getirdiği trajedileri anlatmaktadır.
Sanatçının yeni çalışması Voice of Karabakh 2 CD'den oluşuyor.

Modern Azeri müziğine ilgi duyanlar bu albüme internet üzerinden ulaşabilirler.

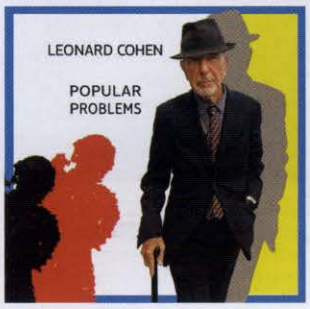

Leonard Cohen
Popular Problems
Columbia 14292 (2014)

80 yaşını süren Leonard Cohen karşımıza dumanlı, etkileyici, hafifmiş gibi gözükse de aslında derin anlamlar içeren bir şaheser çıkarmıştır. Açılış parçası *Slow*, nazik bir başlangıç yaparken, blues tınılı piyano ile mizahi notalar içerir. Cohen ilerleyen yaşının kendisini müzikte yavaşlığa itmediğini idda eder ve " Yaşlı olduğum için değil/ yavaş benim kanımda/ Her zaman yavaşı sevdim/ Bunu ölüme yaklaşmak yapmıyor" der.
Grup yavaşça yükselirken org eşlik eder, perküsyon adeta kanat çırpar, üflemelilerin desteğindeki kadın vokaller armonik bir tatlılık verir, her eklenti parçaya derinlik katar.
Bu son yıllardaki sahne performansları sanatçının cesaretini arttırmakta, grubuna daha çok güvenmesini sağlamakla beraber, 1980lerden beri süregelen, kısıtlanmış klavye ve davul ikilisinin dışına çıkmasına olanak sağlamıştır.
Diğer vokalistler yaşlanmış ses telleriyle boğuşurken, Cohen bu durumdan faydalanmayı bilir ve sesini blues'a daha uygun bir şekilde kullanır.
Bu albümde konu ettiği problemler yıkıcı çatışmalar ve insan metaforu içerisinden bakılan iç savaş olan sanatçı bu zor dönemleri mikro ve makro olarak değerlendirir. *Almost Like the Blues* konu olarak insan ruhunun karanlık tarafını ele alırken; soykırımsal, jeopolitik çatışma burda arka planda tutulurken, Cohen tek konuya sabit kalmaz. Destansı *Born in Chains* sanatçının kendi kökenlerini incelerken, şaşırtıcı *Nevermind* mültecilerin yaşadıkları problemlere gönderme yapar. *Samson in New Orleans* ise Birleşik Devletlerde yaşanan ırksal ayrımlara dikkat çekerken, dalgın ve düşünceli *A Street* ayrıma uğramış bir aşk hikayesini konu alır: "Sen iç savaşta bir üniforma giymiştin/ O kadar yakışıklıydın ki hangi tarafta olduğuna bakmadım".
Cohen'in mısraları oldukça tatmin edicidir, dinleyici konu ne kadar rahatsız edici olsa da, kafiyelere kapılıp gülümserken bulur kendini. Belirsizlikten korkmayan sanatçı bunu düşüncelerini sakınmak için kullanmaz, her zaman daha derin bir anlam barındırır. Müzik bittikten sonra bile, imajlar insanın zihninde gezinmeye devam eder. Albüm *You Got Me Singing* ile biterken, şarkı müzisyenin hiç bir acelesi olmadığını bildirir gibi bir anlama bürünür.

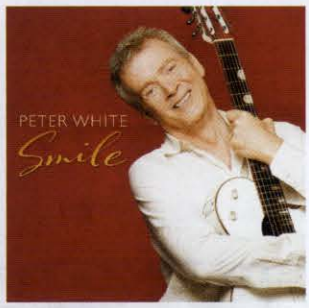

Peter White
Smile
Heads Up HUI 354040 (2014)

Elektro gitarın egemen olduğu bu çağda, İngiltere doğumlu, Los Angeles merkezli Peter White dünyanın en iyi klasik/ akustik gitar ustalarından biridir. 1970'li yıllarda rock efsanesi Al Stewart, 1980'li yıllarda Richard Elliot, Jeff Golub, Lee Ritenour, Kirk Whalum ve Boney James ile çalışma fırsatı yakalayan sanatçı, yaratıcılığının değişmeden bugünlere ulaştığını kanıtlamaktadır.

7 Ekim tarihli albüm, Smile, sanatçının önderliğinde çıkarttığı ondördüncü albümü olmakla beraber, güncel jazz sound'unun kendi yeteneğiyle buluşmasının bir örneğidir. Çeşitli enstrümanlar üzerindeki yetisi vokalde Mindi Abair, trompette Rick Braun, soprano saksofonda Euge Groove, klavyede Philippe Saisse, basta Nate Phillips, kemanda (ayrıca kızı olan) Charlotte White, bongo'da Ramon Yslas ve vokalde Stevo Theard yer almakta.

Aretha Franklin
Sings The Great Diva Classics
Sony Music 2251 (2014)
Soul müziğinin tartışmasız kraliçesi Aretha Franklin 21 Ekim tarihinde heyacanla beklenen yeni stüdyo albümü Aretha Franklin Sings The Great Diva Classics ile karşımızdadır. Albümün en ilgi çekici parçasını Adele'in *Rolling In The Deep (The Aretha Version)* oluşturur.
Sanatçının eşi benzeri bulunmayan vokal tarzı divalar ile özdeşleşmiş klasiklere yeni bir soluk katmaktadır. Barbra Streisand'ın "People," Gladys Knight'ın "Midnight Train To Georgia," Alicia Keys'in "No One," Gloria Gaynor'ın "I Will Survive" ve Destiny's Child'ın "I m A Survivor," ve bir çokları bu derlemenin örneklerini oluşturur. Ayrıca usta bir piyanist olan sanatçı The Supremes'in "You Keep Me Hangin' On" parçasına yeni bir soluk getirmektedir.
Aretha Franklin Sings The Great Diva Classics sanatçıyı Sony Müzik kreatif direktörü Clive Davis ile bir araya getirmiş, "Babyface" Edmonds, André 3000, Harvey Mason, Jr., Terry Hunter ve Eric Kupper gibi müzik dünyasının en önemli yapımcılarıyla çalışma şansını yakalamasını sağlamıştır. Rolling Stone dergisi'nin "Tüm Zamanların 100 En İyi Vokalist" listesinin 1 numarası olmanın hakkını veren sanatçı, ayrıca "Tüm Zamanların En İyi 100 Sanatçısı" listesinin 9 numarasında bulunmaktadır. Sanatçı toplamda 19 Grammy ödülünü toplamış ve toplamda 75 milyonu geçen albüm satışıyla tüm zamanların en çok satan kadın vokalistlerinden biri olmanın onurunu taşımaktadır.

Barbara Streisand
Partners
Sony Music 91142 (2014)

Barbra Streisand'ın yeni düet albümü "Partners" sanatçının dünyanın öne gelen erkek vokalistleri ile yeni yaptığı düetlerden oluşmaktadır. Sanatçının son on yıldan beri ilk düet albümü, klasikleşmiş parçalarının yanında ilk defa kayıt ettiği parçalardan oluşmaktadır. 12 parçadan oluşan bu albümün büyük bir kısmını Streisand klasikleri olarak tanımlamak mümkündür, bunlardan bazıları: Billy Joel ile "New York State Of Mind," John Mayer ile "Come Rain Or Come Shine," Elvis Presley ile "Love Me Tender," Lionel Richie ile "The Way We Were," John Legend ile "What Kind Of Fool," Stevie Wonder ile "People," Andrea Bocelli ile "I Can Still See Your Face," Babyface ile "Evergreen," ve Barbra Streisand'ın oğlu Jason Gould ile ilk stüdyo kaydı "How Deep Is The Ocean" dan oluşmaktadır. Barbra Streisand şu anda en çok satan kadın vokalist olmakla beraber, tüm zamanların en çok satan 10 vokalistlerinden biri olmanın onurunu taşımaktadır. Şimdiye kadar 51 gold, 30 platinum and 13 multi-platinum albüm kaydına imza atmış sanatçı 9 kez bir numaraya ulaşmış, ve elli yıl boyunca hep bir numarada kalmayı başarmış tek vokalisttir. Bir çok mecrada becerilerini sergileyen sanatçı, eşi benzeri görülmemiş başarılarını vokalist, aktris, film yapımcısı, film yönetmeni, yazar ve şarkı yazarı olarak da kendinden söz ettirmeyi becermiştir. Başarı dolu kariyerinde kazanımları: iki Oscar, beş Emmy, on Golden Globe, sekiz Grammy, özel Tony ödülü (1970 yılında son 10 yılın en önemli sanatçısı), ve iki Cable Ace ödülüyle tarihe tüm ödülleri tek çatı altında birleştirmeyi başaran tek sanatçı olarak, tarihe geçmiştir.
Barbra Streisand ayrıca Amerikan Film Enstitüsünün Hayat Boyu Başarı ödülüne layık görülmüş, National Endowment for the Arts madalyasına hak kazanmış, iki Peabody ödülüyle bir Grammy Hayat Boyu Başarı ödülü ve Grammy Legend ödülünü almış ve ayrıca Kennedy Center Onur ödülüne layık görülmüş ilk film yönetmenidir.

Paris Combo 5
EMI PT010 (2014)
Paris merkezli Paris Combo, derlemeci tarzıyla öne çıkmaktadır. Geleneksel Fransız Chanson'larının Amerikan jazz ve swing müziği, çingene ve yerel Kuzey Afrika ezgileriyle birleşimini sağlayan grup kendini bir dünya müziği grubu olarak nitelendirir. Grup Avrupa, Kuzey Amerika ve Avustralya'da çeşitli konserler vermişlerdir.
Paris Combo 5'teki şarkılar genel olarak grubun diğer albümlerinden biraz daha az egzotiktir olmakla beraber, Ortadoğu etkisi oldukça aza indirilmiştir (gerçi *Lux*'ün bazı kısımlarında hala hissedilebilmektedir). Bu albüm daha çok 1960'lı yılların pop tarzını yansıtmaktadır; bu tarz özellikle *Je Te Vois Partout, Lux* ve *Médiumisons* parçalarında hissedilmektedir.
Albümün yapımcıları olan Bénédicte Schmitt and Dominique Blanc-Francard kendi başlarına Fransız Pop'unun önemli isimleri olmakla beraber bu albüme katkıları gözardı edilemez. Albüm dinleyicilerini bebop temalı *Le Magasin de Porcelaine* ve fevkalade trompet solosu içeren *Goodbye Pinocchio* ve Kurt Weill/ kabare temalı parçalarıyla hayal kırıklığına uğratmaz. Bu albüm bir çok farklı tarzı kendinde barındırırken, grubun sevenlerinin kaçırmaması gereken bir çalışmadır.

Il Divo
A Musical Afair – Live in Japan
89142 (2014)
Opera-pop grubunun bu canlı albümü, 2014 yılındaki Japonya turnelerinin bir parçasıdır. Konuk vokalist Lea Salonga'nın katılımıyla 'Tonight', 'Don't Cry for Me Argentina', 'Bring Him Home' and 'Love Changes Everything' parçalarıyla karşımıza çıkan grubun ayrıca DVD'si de var.

www.cemtuncer.com
cemtuncer@gmail.com

I CAN'T GIVE YOU ANYTHING BUT LOVE

Sonny Stitt Alto sax solo

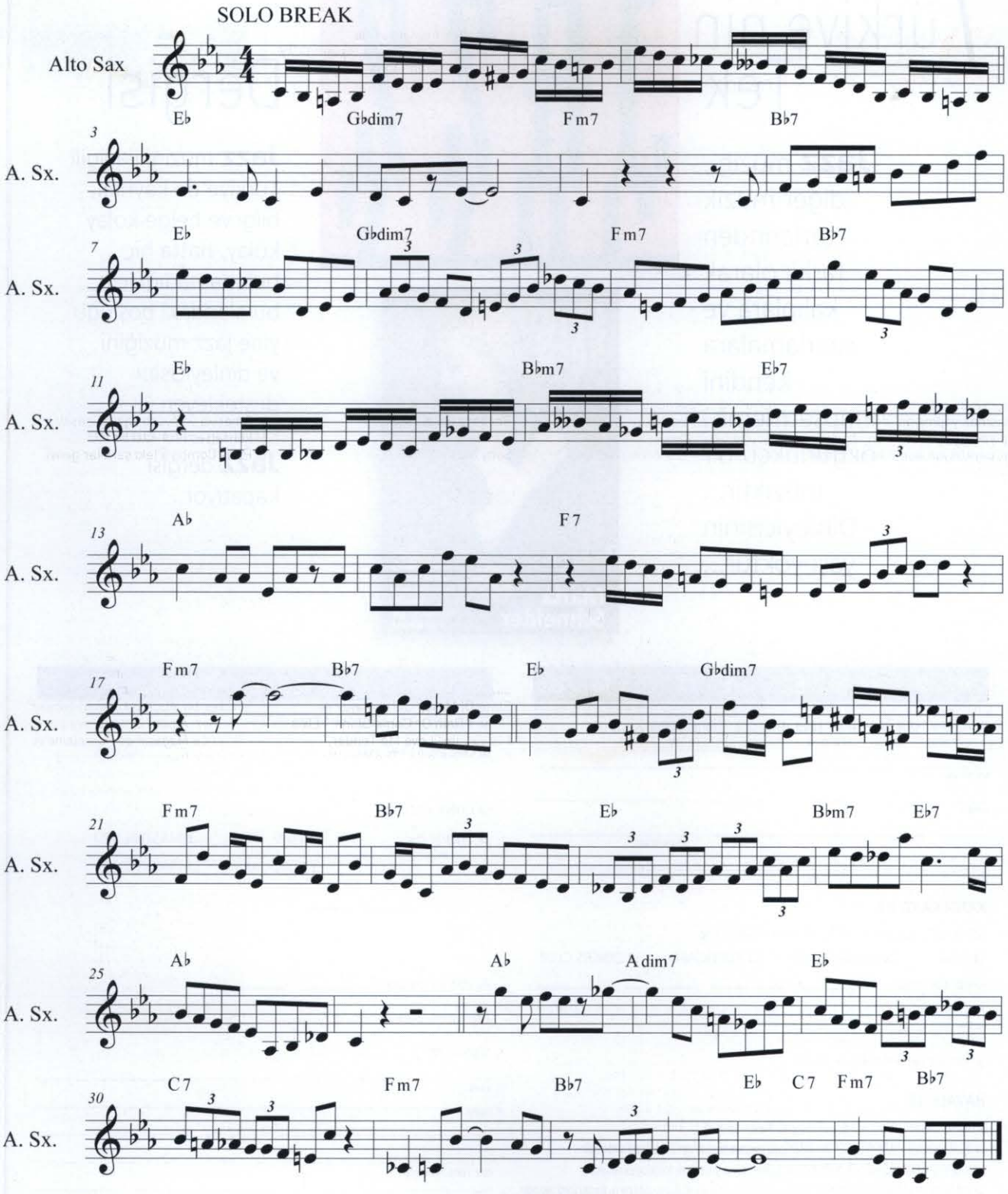

©ctmusic2015

Selam,

Bu sayıda jazz dünyasının en önemli alto saksofoncularından Sonny Stitt'in bir transkripsyonu var. Oscar Peterson Trio ile çaldığı bu kayıt I Can't Give You Anything But Love adlı jazz standardı

Hepinize iyi çalmalar!

Türkiye'nin Tek

Dergisi

Jazz müziği, diğer müzik türlerinden farklı olarak kalıplara ve sınırlamalara kendini hapsetmemiş, özgürlükçü bir müziktir... Dinleyicisinin yaşı yoktur...

Jazz müziği ile ilgili Türkiye'de kaynak, bilgi ve belge kolay kolay, hatta hiç bulunamadığı için, bu alandaki boşluğu yine jazz müziğini ve dinleyicisini destekleyen kuruluşlarla birlikte **Jazz** dergisi kapatıyor...

ABONE FORMU

Yılda dört sayı yayınlanan **Jazz** dergisine abone olmak istiyorum.

ADI SOYADI

ADRESİ

POSTA KODU

ŞEHİR TEL FAKS

KREDİ KARTI İLE

Kredi kartı hesabıma 40 ₺ 'yi borç kaydediniz

❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Kredi Kartı No: _____ _____ _____ _____

Adı Soyadı: _____

Geçerlilik Tarihi: ____ ____ İMZA:

Şirket ise vergi dairesi ve no.su:

HAVALE İLE

Abone bedeli olan 40 ₺ 'yi Boyut Yayıncılık A.Ş.'nin

❑ İŞ BANKASI HARBİYE ŞB. 396883 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ YAPI KREDİ MASSİT ŞB. 1001177 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ GARANTİ BANKASI YENİBOSNA ŞB. 6298375 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

■ Bu formu doldurduktan sonra 212.413 33 34 no'lu fax'a ya da Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34204 Bağcılar-İstanbul adresine gönderiniz. Tel.0212.413 33 33

SUBSCRIBE TO JAZZ

❑ Yes, I want to subscribe to the JAZZ

❑ One year (4 issues) 40.00 $

❑ Check enclosed

❑ Charge my ❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Account number: _____ _____

Expiration Date: ____ ____

Signature:

PLEASE PRINT

NAME

STREET

CITY, STATE, PROVINCE

COUNTRY, ZIP/ POSTAL CODE

■ After filling completely, please send this form to the fax number or to the address mentioned below:
Adress: Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34560 Bağcılar-İstanbul
Phone: +90.212.413 33 33 - Fax: +90.212.413 33 34

Ülkem Özsezen
ulkemplm@yahoo.com

Feridun Ertaskan

Körleme'de 2015'e merhaba diyoruz ve Feridun Ertaşkan'ı konuk ediyoruz. Ertaşkan, 2009'da cazkolik.com'u kurduğunda ülkemizde online bir jazz platformu yoktu. Şu anda da Cazkolik sitesi, önemli bir tıklanma oranına sahip; içerik kalitesiyle ve izleyicisine sunduğu çeşitli fonksiyonlarla gündemi hızlı takip etme olanağı veren; sıklıkla güncellenen, tek Türkçe jazz platformu. Feridun Ertaşkan, reklamcılık ve tasarım kökenli bir müzik editörü olmasının yanında, konserleri ve albümleri takip eden iyi bir jazz dinleyicisi.

Lars Danielson / Liberetto
ACT /2012
Liberetto – Lars Danielson

Lars Danielson (b)
Tigran Hamasyan (p)
Arve Henriksen (tp)
John Parricelli (g)
Magnus Öström (d)

Tanıyorum bu müzisiyeni... Marcin Wasilewski veya Essbjörn Swensson olabilir. Avrupa jazz'ı ekolündeki yeni nesil müzisyenlerden Alman piyanist Michael Wollny olabilir. Belki Brad Mehldau da olabilir. Okyanusun öbür tarafına uzanan karşılıkları var. Brad Mehldau'nun Ode isimli albümündeki bir müziğe çok benziyor. Bu tarz içerisinde Fransız piyanist Tigran Hamasyan'ı da çok beğenirim. İki yıldır onu festivale getirmek için uğraşıyoruz. Dhafer Youssef ile gelecek zannediyorum. Bu albüm bir ACT yapımına benziyor. Lars Danielson da geliyor aklıma...

Lars Danielson, Liberetto albümü. Albüme adını veren parça.

Evet, Tigran muazzam bir müzisyen. Tuşesi gerçekten muhteşem. O yüzden Brad Mehldau ile mukayese etmiştim.

Brad Mehldau'dan "Ode"yi Youtube'dan dinliyoruz... Gerçekten ilk kısmı benzerlik gösteriyor...

Zor olan bu müzikler aslında. Öyle pata küte girişmek değil! Bir de buna benzer
Charles Lloyd 'un *Rabo De Nube* (bulutun ucu) parçası vardır. Orada da Jason Moran çalar. O parçanın bende özel bir yeri vardır. İstanbul konserlerinde bu parçayı çalmışlardı.

Joshua Redman / Trios Live
Nonesuch / 2014
Soul Dance - J. Redman

Joshua Redman (ss, ts)
Matt Penman (b)
Reuben Rogers (b)
Gregory Hutchinson (d)

İngiliz bir klarnetçi vardır, Sidney Bechet'i yeniden yorumlamıştı... İngiliz ama Afro- Aamerikan kökenden geliyor, adını hatırlayamadım... Branford Marsalis de geliyor aklıma... Bu biraz daha az takip ettiğim birine benziyor. Çok güzel bir parça. Yine İngiliz bir *avant-garde* müzisyene benzettim ama bu daha melodik... Joe Lovano'nun da böyle parçaları olduğunu biliyorum. Arkadaki ekip de çok iyi burada. Wayne Shorter ilk başta bu enstrümanla ünlü oldu ama o da değil bu... Davulcu Eric Harland veya Jeff Watts olabilir. Amerikalı bir müzisyen bu, *swing*'inden öyle duyuluyor. Kenny Garret da olabilir.

Joshua Redman... Trios Live albümü.

Benim henüz dinlemediğim yeni bir albümü. Kapağı çok hoş... Matt Penman ve Eric Harland yakın ekoller. Tabii albümü dinlemiş olmak da önemli bir etki. Branford neredeyse tenor saksofon kadar soprano saksofon çalan bir müzisyen...

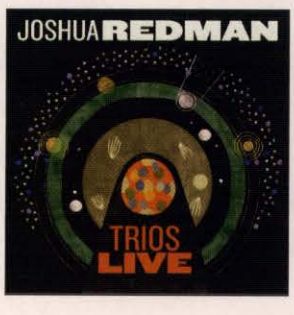

Jacob Karlzon / The Big Picture
Stunt Records / 2011
Maniac - Dennis Matkosky, Michael Sembello

Jacob Karlzon (p)
Hans Andersson (b)
Jonas Holgersson (d)

Hemen Jacky Terrasson geldi aklıma, ama o değil. Bu melodiyi biliyorum ben... Eski bir *pop* parçası bu! Bu tip parçaları kimler yorumluyor? Sözleri "She's a ... " diye ilerleyen bir parçaydı. Yine Avrupa ekolü bu... Brad Mehldau ve Jacky Terrasson gibi... Onlar da karışık bir duygu oluyor, Avrupa ve Amerika tarzları aynı anda duyulabiliyor. İtalyan bir müzisyen olabilir... Stefano Bollani'yi de çağrıştırdı... Bill Charlap'ların da olduğu bir NewYork ekolü vardır, temiz bir piyanosu vardır, Michel Petrucciani'ye kadar gider... Onun da davulcu Aldo Romano ile çok güzel kayıtları vardır. Ama bu sound o değil... Jason Moran ve Hiromi de geldi aklıma. Bu kayıt bence bir Avrupalı müzisyenin kaydı. Buna karşılık parça 80'ler ya da 90'lardan bir *Amerikan pop* hit'i.

Jacob Karlzon.

Evet parça "She's a Maniac" ! Yanlız kimin söylediğini çıkaramadım bir türlü... Michael Sembello isimli biriymiş... (*Michael Sembello, gelecekte pop müzisyeni olmasına rağmen kariyerinin ilk başlarında Pat Martino ile jazz çalışarak usta bir stüdyo gitaristi olmuştu...*)

Flash Dance'ın sound track'inde var.

Evet, o dönem bu filmden bir-iki parça hit olmuştu. Esas hit olan parça meşhur dans sahnesinde çalan parçadır. (*What A Feeling, 1983*)

Jimmy Smith / Back At the Chicken Shack
The Incredible Jimmy Smith
Blue Note / 1987
Back At the Chicken Shack – J. Smith

Jimmy Smith (org)
Stanley Turrentine (s)
Kenny Burrell (g)
Donald Bailey (d)

Joey De Francesco geliyor akla hemen... Dr.Lonnie Smith de olabilir. Kafası sarıklı Hintliyi andıran bir adamdır... Ama daha eski bu kayıt. Gerçi saksofon girince değişti işler... Hammond orglarda dönemi anlamak biraz zor, çok yeni notalar basmış olsanız bile 60'lar da olabilir 2000'ler de olabilir. John Medeski vardır mesela... 60'ların soul orgçularına kadar gidebiliriz. Jack McDuff da olabilir, gerçi onlar daha geçişken çalıyorlar. Joey De Francesco olsaydı ortalık şimiye kadar çoktan dağılmıştı! En son onu Larry Coryell ile birlike Lütfü Kırdar'da izlemiştim, inanılmaz çalıyordu. McDuff ekolüne benziyor diyeceğim... Gitarda da George Benson'u andıran bir müzisyen var. Village Vanguard'da yaptığı kayıtları ünlü olan,1960'ların başlarında ölen birisi vardı ona benziyor, hatta o ikisi beraber çok güzel kayıtlar yapmışlardı. Saksofon burada biraz kafamı karıştırdı... Güzel, dalgalı bir tenor... 60'ların *soul sound*'u bu genel itibariyle...

Jimmy Smith. Back At the Chicken Shack. Blue Note yapımı.

Evet, Jimmy Smith, Kenny Burrell... Dr. Lonnie Smith geldi aklıma fakat Jimmy Smith'i bilmeme rağmen hatırlayamadım.

Bu keyifli Körleme için çok teşekkür ederim.

Ben de teşekkür ediyorum.

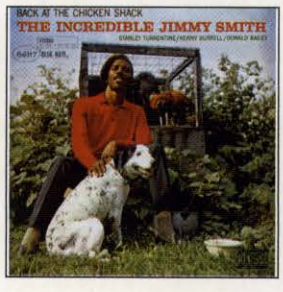

BULMACA

Ülkem Özsezen
ülkemplm@yahoo.com

Soldan Sağa

3. Çok yavaş tempo (İtalyanca)

4. Ünlü bir güney ilçemizin şirin mahallesi, artık bir piyano festivaline de sahip.-----Piyano Festivali

7. Ülkemizde bu sene 15.si gerçekleşecek olan caz festivali.-------Caz Festivali

9. Bir Ceylan Ertem albümü.

12. T.Monk : Charlie, bu parçaya senin ismini vereceğim. C.Beamon : Sağol ama bunu yapmana gerek yok.

14. Yakında zamanda içerisinde metan gazı olduğuna dair bulgular edinilen gezegen.

15. Nefesli ve vurmalı çalgılardan kurulan, çoğunlukla törenlerde kullanılan çalgı topluluğu.

Yukarıdan Aşağıya

1. Gırtlaktan aynı anda birkaç ses çıkartılan, Asyalı bir Türk ırkına özgü şarkı söyleme tekniği. ------throat singing

2. Leonard Bernstein tarafından bestelenen "Maria" isimli şarkı, parçada sürekli tekrar edilen bu müzikal aralık ile meşhur olmuştu.

4. İnternette bir caz platformu.--------jazz

5. Bir nota

6. Öfkeli (İtalyanca)

8. Birbirinden ayrılmaz iki karşıt kutup. (Çin)

10. Sekiz sesli aralık

11. Bilgi Üniversitesi Müzik Bölümü kurucularından,bir caz piyanisti.

13. Bir bestenin sonuna konan bitiş bölümü.(İtalyanca)

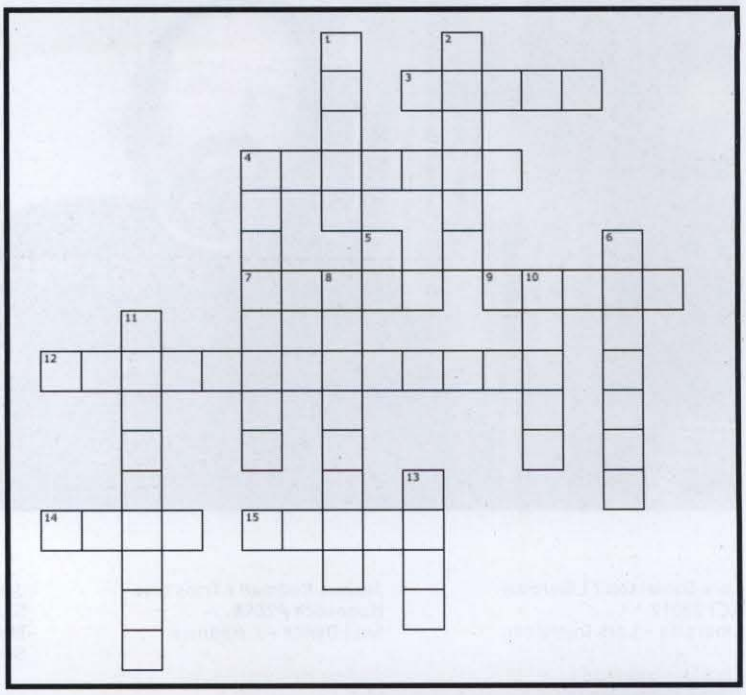

Bulmacamızı doğru olarak cevaplayan aşağıda isimleri olan okurlarımız bizden CD kazanmışlardır.

Beran Paçacı - Eyüp / İstanbul
Dahi Genişoğlu - Karşıyaka / İzmir

GEÇEN SAYININ DOĞRU CEVAPLARI

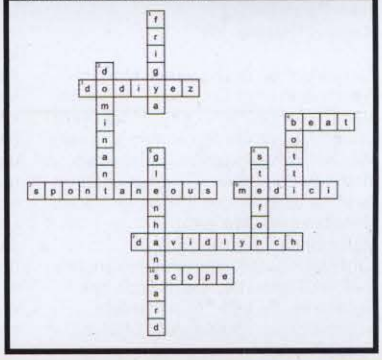

Bu sayıdaki bulmacayı doğru yanıtlayanlar CD kazanıyor!

İsim, adres ve telefon numaralarınızı e-mail'lerinizi unutmayın!

(focan@nardisjazz.com)
Nardis Jazz Club,
Galata Kulesi Sokak
No. 8 Beyoğlu/İstanbul

Özgen Özman
ozgenozman@yahoo.com

ÇAZGIR

Gezi, seyahat, keşfetmek... ARA

Bir kitapçıdan çok daha fazlası **www.boyutstore.com**

BOYUT

twitter.com/boyutstore facebook.com/boyutstore

Endüstri öncüsü kulaklıklarımız önceki serilerden daha iyi ses performansı sağlamaları ve daha rahat olmaları için yeniden tasarlandı. Bose® Acoustic Noise Cancelling® teknolojisi etrafınızdaki gürültüyü devamlı ölçer ve 35 saatlik pil ömrü ile sizin için önemli olan şeylere odaklanabilmeniz için sıfırlar. Aynı zamanda, tescilli Bose Actif EQ ve TriPort® teknolojisi, müziğinizin tadını daha derin ve net bir sesle çıkarmanızı sağlar.

©2014 Bose Corporation.

YENİ

QuietComfort® 25
Acoustic Noise Cancelling® kulaklıklar

www.modern.com.tr/bose

ModernElektronik
Nispetiye Mah. Aydın Sok. No: 10 1. Levent İSTANBUL
T (0212) 385 47 47 www.modern.com.tr/bose

BOSE®
Better sound through research®